De Heilige Veronica Giuliani

Een Reus in Heiligheid

Filippo Maria Salvatori

EEN REUS IN HEILIGHEID
DE HEILIGE VERONICA GIULIANI

1660-1727

'EEN HEILIGE VOOR ONZE TIJD'

Eerste Nederlandse Uitgave: 2022.
Originele uitgave in het Italiaans door
de Abt Filippo Maria Salvatori

Oorspronkelijke Italiaanse uitgave van de hand van de
Abt Filippo Maria Salvatori,
ten tijde van haar heiligverklaring in 1839.

Vanuit het Engels vertaald in 2022 ten behoeve van
Uitgeverij Jeanne d'Arc, en tevens voorzien van extra commentaar.

Uitgeverij JEANNE D'ARC

Brugge, België
https://JeannedarcUitgeverij.com/

D/2022/14.603/5

VOORWOORD

TEGENWOORDIG staat de Veronica Giuliani weer volop in de belangstelling. Een boek over haar leven bestond nog niet in ons taalgebied en daarom hebben we tot de uitgave van dit fraaie boek besloten. Deze Italiaanse heilige schijnt speciaal voor onze tijd te zijn bestemd. Zij is een heilige voor elke dag die in de Hemel nog machtiger werkt dan indertijd hier op aarde. Zij voelt mee met onze problemen en ziekten, want dat heeft ze allemaal zelf meegemaakt. In het bijzonder mogen wij haar voorspraak vragen voor de stervenden. Zie daartoe het verslag over haar doodsstrijd. Moge deze heilige ons bijstaan en tot voorbeeld strekken om een voor God welgevallig leven te leiden en ons inspireren om de onvermijdelijke moeilijkheden die dat met zich meebrengt het hoofd te bieden. Deze moeilijkheden komen niet vanzelf, maar zoals dit boek op overtuigende wijze aantoont zijn de duivel en zijn listen een alledaagse realiteit. Op velerlei wijze tracht hij roet in ons eten te gooien. Het zou dom zijn daar geen rekening mee te houden. We leren uit haar levensverhaal dat als wij standvastig onze blik op God richten deze schavuit het onderspit delft. Het lezenswaardige aan dit heiligenleven is dat wij ook Veronica's meest intieme leven leren kennen dat zij in opdracht van haar biechtvaders neerschreef. Bij de meeste heiligen beperkt hun levensgeschiedenis zich tot hun acta (daden), maar hier wordt ons een kijkje achter de schermen vergund.

Het hier voor u liggende leven van Veronica Giuliani vanaf haar geboorte tot aan haar sterven, werd in het Italiaans in 1839 gepubliceerd ten tijde van haar heiligverklaring. Het was van de hand van de Abt Filippo Maria Salvatori die in 1820 overleed. Reeds in 1818 was alle documentatie voor haar heiligverklaring gereed zodat Salvatori over het complete dossier kon beschikken. We mogen ons in gemoede afvragen of er een heiligenleven is geweest waarbij het dossier zo volledig en overtuigend was. Het oorspronkelijke boek werd samengesteld uit drie reeds gepubliceerde levens van de heilige. Salvatori maakte ook intensief gebruik van de verslagen van haar heiligverklaringsproces. Het werd in het Engels vertaald door de oratorianen in Engeland, die het in 1874 publiceerden ter gelegenheid van het 35-jarig jubileum van haar heiligverklaring, en het is deze die diende voor deze uitgave, die vanuit het Engels in het Nederlands werd vertaald en ook bijgewerkt en van extra commentaar voorzien dat zo onopvallend mogelijk in de tekst is verwerkt. Indien een jaartal wordt genoemd werd haar leeftijd gecorrigeerd aan de hand van dat jaartal; zonder jaartal wordt haar leeftijd, indien onzeker, vermeld zoals weergegeven. Het woord Liefde, indien Gods Liefde wordt bedoeld, wordt altijd met een hoofdletter geschreven. Immers, de Bijbel leert: “God is Liefde”. Die twee zijn dus synoniem.

THE LIVES

OF

S. VERONICA GIULIANI,

CAPUCHIN NUN:

AND OF THE

BLESSED BATTISTA VARANI,

OF THE ORDER OF S. CLARE.

"Gaude Maria Virgo, cunctas hæreses sola interemisti in universo mundo."—*Antiph. Ecclesiæ.*

LONDON:
R. WASHBOURNE, 18 PATERNOSTER ROW.
1874.

Nihil obstat.

T. F. KNOX, *Congr. Orat.*
Censor Deputatus.

Imprimatur.

HENRICUS E., *Archiep. Westmonast.*

PREFACE.

THE following Life of S. Veronica Giuliani was written by the Abate Filippo Maria Salvatori, and published in Rome in the year 1839. It was compiled from three lives of the Saint of earlier date, and from the processes of her canonization.

THE ORATORY, LONDON,
May 31*st*, 1874.

KORTE LEVENSBESCHRIJVING

“VERONICA Giuliani is niet alleen een heilige, maar een reus in heiligheid”, zei Paus Pius IX. “Zij is zo overvloedig versierd met buitengewone genaden dat alleen de Moeder Gods haar overtreft”, zei Paus Leo XIII. “Zij is een baken van heiligheid, zo groot dat zij in haar eentje de Kerk kan verdedigen tegen de spot en de beschuldigingen van de meest wrange en atheïstische filosofieën”, zei Paus Pius VII. Zij nam in onvoorwaardelijke overgave deel aan het smartvol lijden van Jezus Christus. Niet voor niets draagt zij daarom de door God verleende titel van “Echtgenote van de Gekruisigde God”.

Deze hoogst uitzonderlijke heilige werd geboren in het jaar 1660 tussen Kerst en nieuwjaar. Zij trad op haar zestiende het klooster in, waar zij 50 jaar later stierf. Al heel jong toonde zij tekenen van uitverkiezing. “Open je hart”, zei Jezus, “zodat Ik door deze deur binnenkom en één met je word.” Haar belevenissen zijn een bevestiging van de Heilig-Hart-devotie die in de jaren zeventig van de 17e eeuw vaste voet aan de grond begon te krijgen dankzij de visioenen van de Franse Margareta-Maria Alacoque. Uit niets blijkt dat onze heilige daarvan heeft afgeweten. In 1765 werd de eerste liturgische viering ter ere van het Heilig Hart toegestaan en in 1856 werd de Heilig-Hart-devotie door Paus Pius IX officieel erkend.

Pas achttien maanden oud sprak zij haar eerste woorden en dat was om een winkelier te berispen die voor de betaalde som een te geringe hoeveelheid olijfolie gaf, waarbij zij duidelijk zei: “Wees rechtvaardig, want God ziet u!” Op de leeftijd van drie jaar begon zij met Hemelse communicaties en toonde zij medeleven met de armen waartoe zij een deel van haar eten reserveerde. Zij gaf zelfs haar kleren af toen eens een kind voorbijkwam dat in lompen was gehuld. Haar mededogen en een grote liefde voor het Kruis ontwikkelden zich naarmate zij ouder werd. Gezegd moet worden dat als haar oudere zusters soms geen zin hadden om mee te doen met haar religieuze praktijken zij als meisje opvliegend en dictatoriaal kon zijn. Maar op latere leeftijd was daar geen spoor meer van te bekennen. Nadat zij het klooster was ingetreden onderwierp zij zich volledig, maar dan ook volledig, aan de instructies van haar biechtvaders en dat hield zij haar leven lang vol, ook nadat zij moeder-overste was geworden, een functie die zij elf jaar lang vervulde tot aan haar dood in 1727. Zij heeft het klooster nooit verlaten en leefde een afgeschermd leven. Zelfs na haar dood ligt haar lichaam tentoongesteld in datzelfde klooster.

Nog voordat zij het klooster binnentrad had zij een groot verlangen om in vereniging met onze gekruisigde verlosser te lijden voor de bekering van

zondaars. In de woorden van de Heilige Veronica is Christus de schat die elke andere schat omsluit, en “is het Kruis het geluk dat we in dit leven kunnen hebben, want een ziel die werkelijk leeft van het Kruis heeft het bezit van al het goede.” Veronica’s boodschap aan ons is eenvoudig: Als Christus heeft geleden voor elke ziel, moeten ook wij lijden. Als kapucijner non had zij een visioen van Christus die zijn Kruis droeg en sindsdien leed zij een acute lichamelijke pijn in haar hart. Na haar dood bleek de figuur van het kruis in haar hart te zijn gegrift samen met nog veel andere tekens betrekking hebbende op Jezus’ kruislijden. In 1693 begon een nieuwe fase van haar geestelijk leven na een visioen van de kelk van het lijden. Aanvankelijk deinsde zij ervoor terug en slechts na grote inspanning wist zij zich daar uiteindelijk aan te onderwerpen. Vanaf die tijd onderging zij een intens geestelijk lijden. Het jaar daarop ontving zij de inkepingen van de doornen-kroon waarvan de wonden voor de buitenwereld zichtbaar waren en de pijn continu. Alhoewel zij een mystiek leven leidde, was zij praktisch ingesteld. Na moeder-overste te zijn geworden kwam dat duidelijk naar voren. Zo vergrootte zij het klooster dankzij de giften die toestroomden. Zij liet ook volgens de normen dier tijd een goed waterleidingssysteem aanleggen, wat tot dan toe volledig ontbrak.

DE GELOOFWAARDIGHEID VAN HET VERTELDE

WAT in dit heiligenleven besproken wordt willen sommigen misschien in het domein van mythevorming rangschikken, delegeren naar wat in de loop van vele jaren erbij is verzonnen om het fraaier te doen lijken dan het is. Dat moge zo zijn geweest met de vertellingen uit de eerste eeuwen, zoals van Sint Denis van Parijs die rond het jaar 260 werd onthoofd en vervolgens, zo gaat het verhaal, een grote afstand met zijn hoofd onder zijn armen is door-gelopen naar de plaats waar thans de kerk staat waar alle Franse koningen begraven liggen. Ondergetekende heeft daar zijn twijfels over alhoewel hij dit wonder niet bij voorbaat uitsluit, want voor God is een wonder even makkelijk als een niet-wonder. Zij die het verslag van de kinderjaren van de heilige Veronica verwerpen, dat inderdaad mytisch klinkt, hebben geen idee van de grondigheid en wetenschappelijke precisie waarmee een heilig-verklaringsproces in de 18e eeuw plaatsvond, een periode waarin de moderne wetenschappelijke methodiek reeds vaste voet aan de grond had gekregen. In plaats van het wonderbaarlijke te zoeken probeert men tijdens zo’n proces het wonderbaarlijke juist te vermijden, soms tot aan het excessieve toe. Het kerkinstituut wil een heiligenverering op grond van veri-fieerbare feiten en overeenstemmende getuigenissen, dit ter ere van God en ter ere van de in Hemelse sferen verkerende heiligen, en tevens om de

gelovigen de zekerheid te geven dat de kerkelijke heiligen échte heiligen zijn wiens voorspraak wij mogen inroepen, en wiens leven wij mogen bestuderen als toonbeeld en inspiratie voor het onze.

Er zijn ook de beschrijvingen van Veronica's intieme en bovennatuurlijke ervaringen die zij in opdracht van haar biechtvader noteerde, wat zij vanuit haar hang naar nederigheid nooit gaarne deed. Bij de evaluatie van dergelijke geschriften wordt gekeken naar eventuele tegenstrijdigheden, want fantasieën worden in de loop der jaren op bepaalde punten altijd door de verteller zelf weersproken. Dat is onvermijdelijk – we spreken wel over 22.000 pagina's dagboeknotities! Maar tegenstrijdigheden zijn in Veronica's volumineuze geschriften nooit ontdekt. Als factor van betrouwbaarheid van hetgeen zij neerschreef telt mee dat Veronica's voorspellingen altijd uitkwamen, in die mate dat haar medezusters zeiden dat bijna alles wat zij zei profetieën waren. En dan is er de enorme hoeveelheid gedocumenteerde wonderen die haar vergezelden. Te denken valt aan de vele werkelijk opzienbarende bekeringen, de veelvuldige genezingen en ook de miraculeuze voedselvermenigvuldigingen die aan de orde van de dag waren, en tevens de wonderlijke zaken die op haarzelf van toepassing waren. Dit geeft aan haar eigen notities extra gewicht, zet er het stempel van waarachtigheid op. Ten voordele voor de geloofwaardigheid van haar levensbeschrijving (hagiografie) geldt dat men direct na Veronica's overlijden met de gegevensverzameling is begonnen met het doel om zich een juist beeld van haar leven te vormen. Het heiligmakingsproces werd door de plaatselijke bisschop reeds vijf maanden na haar overlijden geopend. Wij mogen er dus van uitgaan dat wat in deze hagiografie staat vermeld secuur en waar is en zich aan een evoluerende mythevorming heeft onttrokken. Alhoewel we volgens de officiële kerkleer niet verplicht zijn in dit genre te geloven, zouden we Gods gerechtvaardigde oordeel over ons afroepen indien we ons ongeloof openlijk ten toon spreiden, want daarmee maken we de verering van haar leven bespottelijk en drijven we mensen af van het rechtgeaarde geloof. Als God geen God van wonderen mag zijn begint de hele geloofsconstructie van lieverlee in te storten. Daarentegen versterkt de bestudering van heiligenlevens, zoals deze, ons geloof. In dit geval winnen we er een vriendin bij die in de Hemel voor ons ten beste spreekt.

•••

Een simile van de prent waarmee kleine Ursulina converseerde

~~~~~~~~~~

INDEX

~~~~~~~~~~

BOEKDEEL I

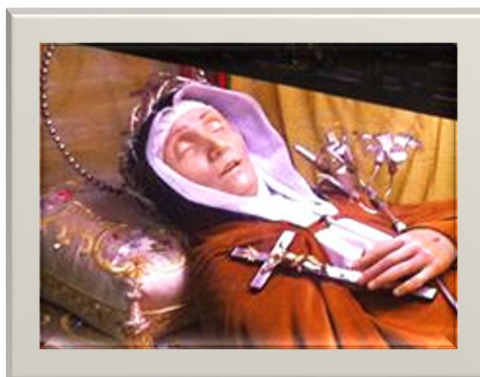
URSULA'S VROEGE LEVEN (DAT WAS HAAR MEISJESNAAM), EN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN TOTDAT ZIJ HET KLOOSTER BINNENTRAD EEN KORT VERSLAG VAN DE BEGINJAREN IN HET KLOOSTER

BOEKDEEL II

VERSLAG VAN DE BUITENGEWONE GENADEN WAARMEE VERONICA GEDURENDE DE LAATSTE 33 JAAR VAN HAAR LEVEN DE HOOGSTE GRAAD VAN HEILIGHEID BEREIKTE EN ALDUS HET LEVENDE BEELD VERTEGENWOORDIGDE VAN DE GEKRUISIGDE JEZUS

BOEKDEEL III

VERONICA'S HELDHAFTIGE DEUGDEN EN DE GENADEGAVEN DIE ZIJ SAMEN MET ANDERE HEILIGEN DEELDE

BOEKDEEL I

URSULA'S VROEGE LEVEN (DAT WAS VERONICA'S MEISJESNAAM), EN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN TOTDAT ZIJ HET KLOOSTER BINNENTRAD EEN KORT VERSLAG VAN DE BEGINJAREN IN HET KLOOSTER

BOEK I, HOOFDSTUK I

DE GEBOORTE VAN URSULA – TEKENEN VAN HAAR LATERE HEILIGHEID EN SUBLIEME BEGUNSTIGING DIE ZELFS IN HAAR KINDSHEID EVIDENT WAS

MERCATELLO sul Metauro is waar haar ouderlijk huis stond. Deze stad nam een centrale plaats in de regio van de Pauselijke Staten, die in de 18e eeuw het grootste deel van Midden-Italië in beslag namen. In de nasleep van de Franse Revolutie en op het moment van de uitroeping van het Koninkrijk van Italië in 1861 werden de Pauselijke Staten opgeheven. Mercatello ligt halfweg tussen Venetië en Rome en viel onder het bisdom van Urbanië behorend tot het Graafschap van Urbino. Urbino ligt nog geen 40 kilometers ten oosten van Mercatello.

Dit nu was de uitverkoren geboorteplaats van onze heilige wiens wonderbare leven we de revue laten passeren. Haar vader was Francesco Giuliani en haar moeder Benedetta Mancini komende uit Sant Angelo in Vado dat tot diezelfde streek behoort. Beiden waren afkomstig uit voorname en welgestelde families. Alhoewel hun huwelijksvereniging niet met een mannelijke telg werd gezegend hadden ze niet minder dan zeven dochters, van wie de jongste onze heilige was. Zelfs vóór de geboorte van dit kind had de moeder reden om te verwachten dat dit iets heel bijzonders zou zijn. Terwijl zij alle voorgaande keren zwaar te lijden had gehad en zich tijdens haar zwangerschappen uitermate zwak voelde, zo zelfs dat zij niet ter communie kon gaan, genoot zij dit keer van een perfecte gezondheid en afwezigheid van alle ongemakken. Zij bleek in staat om alle Christelijke devoties en huishoudelijke plichten met gemak en enthousiasme te volbrengen. Met verbazing liet zij aan haar omgeving weten dat zij in haar leven nog nooit zulke kalme en vreugdevolle dagen had ervaren.

En toen brak de lang verbeide dag aan van de geboorte van Benedetta's lieveling. Het was op een maandag, de 27e december 1660, in het kerkelijk jaar toegewijd aan de Apostel Johannes, die zoals de Bijbel leert Jezus' geliefde leerling was. Misschien was het de goddelijke voorzienigheid dat juist deze feestdag als Veronica's geboortedag gold. Zelfs tijdens haar prilste kinderjaren bewees zij een van die gelukzalige zielen te zijn aan wie God de meest uitgelezen voorrechten van zijn Liefde betoont. De volgende dag, het feest van de onschuldige kinderen, werd zij naar het doopvont gebracht in de collegiale kerk van Sint Petrus & Paulus. De parochiepriester was Don Giovan Antonio Borghese. Zij kreeg de naam Ursula (die in Veronica wijzigde toen zij het klooster binnentrad). De naam Ursula was een voorteken wellicht dat zij niet enkel een maagdelijk heilige zou zijn, maar eveneens de gids en meesteres van andere heilige maagden, haar medekloosterlingen. Volgens de overlevering is de koningsdochter

Ursula een heilig verklaarde maagd die in het jaar 383 in Keulen door de Hunnen werd vermoord samen met nog een aantal andere maagden omdat die zich niet met heidense mannen in de echt wilden verbinden, zelfs niet als het koningen of prinsen waren.

De verwachtingen die zich met betrekking tot haar leven hadden gevormd werden spoedig bewaarheid. Twee van haar zusters hebben onder ede gezworen dat zij als baby nooit heeft geschreeuwd, nooit een traan heeft gelaten, maar altijd stil, sereen en opgewekt was, zonder de minste afkeer als een vreemde naderbij kwam. Zij liet zich altijd gedwee verschonen en wassen en elk tijdstip om gevoed te worden vond zij best, zoals het haar moeder uitkwam. Drie dagen per week, woensdag, vrijdag en zaterdag, toonde zij een afkeer van voedsel, zodanig dat zij slechts 's ochtends en 's avonds een paar druppels melk tot zich nam. Niets kon haar ertoe bewegen deze dagen meer tot zich te nemen. Dus, net als de heilige Nicolaas van Bari en andere illustere heiligen begon dit kind reeds heel vroeg met vasten als vooraf-schaduwing van hetgeen zij later op de meest extreme wijze ten uitvoer zou brengen.

Het staat buiten kijf dat deze onthouding door een hogere macht werd ingegeven en geen gevolg was van een natuurlijke dispositie. In de eerste plaats gaf zij op zo'n dag geen teken van lijden of ongemak, maar was als immer opgewekt en kalm. Ten tweede, wegens haar weigering zich te laten voeden werd op deze dagen haar moeder ertoe aangezet haar borst aan kindjes van arme mensen aan te bieden, want een borstvoedende moeder ondervindt dagelijks een drang om borstvoeding te geven. Zij zoogde die peuters in het bijzijn van haar eigen meisje, maar nooit toonde zij nijd of teken van jaloezie – zoals baby's doen, vooral als ze honger hebben. Ursula, met de roepnaam Ursulina, leek echter verheugd, dankbaar zelfs, bij het zien van die peuters die haar moedermelk toebedeeld kregen. Tenslotte is evident vanuit de voornoemde vastendagen, die een gedachtenis zijn aan de lijdenweg van Jezus en zijn Allerheiligste Moeder, dat baby Ursula zich tot beiden aangetrokken voelde, ja zelfs in haar wieg, voorwaar een wonderlijke en speciale devotie. Dit werd later bevestigd in de gesprekken die uitgewisseld werden tussen Jezus en Maria enerzijds en onze maagdelijke heilige anderzijds, tweegesprekken die heel haar leven aanhielden.

Maar er zijn nog meer verbazingwekkende zaken. Ursulina was pas vijf en een halve maand oud toen zij op Drievuldigheidszondag 12 juni op de schoot van haar moeder lag die haar zojuist van de haar omzwachtelende doeken had bevrijd. Op dat moment zag de zuigeling een afbeelding waarop het goddelijk mysterie stond afgebeeld. Uit eigen beweging liet zij zich op de grond glijden en helemaal alleen, zonder hulp, zette zij een krachtige stap richting beeltenis waarvoor zij vele eerbetuigingen maakte en dan even pauzeerde alsof zij verrukt was. We kunnen ons de verbazing van haar moeder en aanwezigen goed voorstellen. Haar vrome moeder begreep dat dit het werk van de Almachtige was en liet het kind begaan. Na deze gebeurtenis werd zij niet langer in doeken gewikkeld, zoals destijds de gewoonte was, daar zij in staat bleek om zonder vallen rond te stappen. Normaal echter zet een baby op zijn vroegst vanaf acht maanden zijn eerste wankele stapjes, en niet zonder vallen.

Een ander mirakel deed zich voor toen zij anderhalf jaar oud was, hetgeen vermeld staat in het heiligverklaringsproces. De dienstmeid Alexandra droeg Ursulina in haar armen toen zij in de stad wat olijfolie ging kopen. De winkelier wilde Alexandra te kort doen, wat zij niet zag, waarop de kleine Ursulina de omstanders verbijsterde door voor de eerste keer in haar leven te praten en met duidelijke stem deze woorden vormde: "Wees rechtvaardig, want God ziet

u!" Op deze leeftijd kent een kind hooguit een paar honderd woorden, maar dan zeker niet in zo'n volzin. Een opeenvolging van deze uitzonderlijke gebeurtenissen zette haar ouders ertoe aan om haar niet enkel met voorliefde maar ook met devotie te bekijken, in de verwachting van verdere bovennatuurlijke begunstigingen. Ze bewaakten haar als hun oogappel en haar oudere zusters spanden zich in om haar niet onnodig lastig te vallen, maar om de door God gegeven aanleg te bevorderen. Het huispersoneel volgde hun voorbeeld en behandelden haar alsof zij de meesteres des huizes was hetgeen Veronica nadat zij religieuze was geworden met gevoelens van nederigheid en verwarring uiteenzette en zich daar grotelijks over verbaasde, want in de tijd dat zij kloosterlinge was had zij een zeer lage dunk van zichzelf ontwikkeld, zoals verderop uitgebreid ter sprake komt.

———————

BOEK I, HOOFDSTUK II

URSULA HEEFT REEDS OP DE LEEFTIJD VAN DRIE JAAR FAMILIAIRE GESPREKKEN MET JEZUS EN MARIA

NADAT Ursula drie jaar oud was geworden begonnen de zaden van devotie die de Hemel in haar had geplant zichtbaar te ontspruiten, zoals een gewoon zaadje dat na drie dagen doet. Zelfs op die jonge leeftijd konden kinderspelletjes haar niet bekoren. In plaats van met speelgoed bezig te zijn, fixeerde zij haar aandacht op een afbeelding van de Heilige Maagd die haar pasgeboren goddelijke zoon koestert, een mooie prent die aan de muur hing. Daaronder richtte zij een soort altaartje in. Al haar gedachten en zorgen waren geconcentreerd op de verfraaiing van haar gebedsplaats. Zij zou haar zussen vaak uitnodigen om haar bij te staan met dit godvruchtig werk. Uit wat volgt komt naar voren dat het voor haar niet een simpel tijdverdrijf en spelletje was, maar een hoogst serieuze zaak, totaal niet gelijkend op wat andere kinderen doen. De lintjes en kralen die zij als sieraden van haar moeder en zusters kreeg, droeg zij niet zelf. Samen met andere ornamenten die zij kon bemachtigen werden ze stuk voor stuk gebruikt voor het versieren van deze gekoesterde plek. In haar heilige kinderlijkheid was zij ertoe gekomen om deze heilige prent als de levende Heer zelf te beschouwen. Dat leidde ertoe dat zij op familiaire wijze met de Koningin van de heiligen sprak en met het kindje Jezus, alsof ze in levende lijve aanwezig waren. Zij sprak met hen op dezelfde manier als met haar eigen moeder en zusters. Vaak zette zij haar eigen eten op het altaartje en nodigde het Goddelijk Kind dan uit om er iets van te nemen. Zij verborg zich dan achter een gordijn om te zien of het object van haar devotie neerdaalde om aan haar verzoek te voldoen. Als haar wens niet werd vervuld zou zij ontgoocheld uitroepen: "Als U niet eet, dan hoef ik ook niet!" Bij andere gelegenheid zou zij Maria vragen om haar het Goddelijk Kind te overhandigen om het te kunnen liefkozen. Als zij ontdekte dat haar gebed niet werd verhoord, zette ze stoelen op elkaar om op de juiste hoogte van de afbeelding te komen zodat zij haar schat in haar armen kon nemen die op dat moment nog in de armen van Maria lag. Maar telkens mislukte dat. In die poging stortte zij naar beneden en meer dan eens werd haar hoofd lelijk verwond. Als zij dan opstond berispte zij de Heilige Maagd voor het weigeren van die gunst en eiste zij dat haar wonde verzorgd werd. En inderdaad werd die wond dan miraculeus genezen – alhoewel het voor haarzelf geen mirakel was. Het moet een vreemd en vertederend schouwspel zijn geweest om het kleine meisje zo onschuldig de gunst van Maria te zien afsmeken, en kleine geschenken aan Jezus te zien aanbieden, Hem smekend om van de afbeelding neer te dalen en haar te vergezellen.

Deze kinderlijke eenvoud was zo welgevallig aan Moeder Maria en haar goddelijke zoon dat de afbeelding verschillende keren de vorm van een tableau vivant aannam – het werden levende standbeelden: Ursula zag de Heilige Maagd het Heilig Kind in haar armen leggen en liet toe dat zij Hem liefkoosde. Op andere momenten kwam de kleine verlosser naar beneden van zijn plaats op de afbeelding en nam van het voedsel dat zij op het altaar had gelegd, en bood haar een portie aan zodat ze samen de maaltijd nuttigden. Hoe wonderbaar was de neerbuiging van Maria; hoe wonderbaar als haar kindje, Gods Zoon, zijn heilige hand naar Ursula uitstrekte als teken van aanvaarding en nadien het hart van zijn geliefd kindje van vreugde vervulde door het de meest roerende liefkozingen te geven.

Zo'n interactie van liefde deed de tedere verering van deze kindheilige tegenover de twee grote objecten van haar devotie toenemen. Zij werd zelfs in de gelegenheid gesteld om Maria's stem te horen die vanaf de door haar vereerde afbeelding in tonen van liefde haar toesprak terwijl zij ook af en toe nuttige aanwijzingen gaf. Op een dag, toen zij daar was in voorbereiding tot gebed, zei de Heilige Maagd tot haar: "Dochter, deze, mijn zoon, houdt buitengewoon veel van jou. Bereid jezelf voor, want Hij zal jouw Bruidegom zijn!" Bij deze woorden werd een buitengewone liefdevlam in haar ziel ontstoken die haar hevig deed verlangen om zich helemaal aan Jezus te geven. Elk voorwerp dat zij kon vinden dat rechtvaardig en goed was offerde zij op haar kleine altaar aan Hem op. Op een dag zei het kindje Jezus ter erkenning van haar vrijgevigheid: "Ik houd erg veel van jou! Zorg er goed voor om je genegenheden aan niemand anders dan aan Mij alleen te besteden." Waarop Ursula onmiddellijk antwoordde: "Liefste Jezus, Ik bemin U met de meest vurige liefde! Leer mij wat U wilt dat ik doe." Het kindje Jezus keerde zich toen naar zijn Allerheiligste Moeder en zei: "Het is mijn Wil dat dit, ons geliefd kind, door jou begeleid wordt." Bij een andere gelegenheid toen zij in de tuin bloemen aan het plukken was die voor het altaar waren bestemd, verscheen het kindje Jezus en ging vlak voor haar staan, en sprak haar toe: "Ik ben de ware bloem." Na deze woorden verdween het visioen. Waarop Ursula naar huis rende denkend dat het voorwerp van haar liefde zich daar had verscholen, maar zij kon Hem niet vinden. Vol verdriet ging zij vóór haar favoriete afbeelding staan: "U hebt mij doen rennen terwijl U terugkeerde in de armen van Maria. Ik heb U niet in kunnen halen." Zij barstte in tranen uit. Haar liefhebbende Heer, die niet kon verdragen haar zo te zien, verwaardigde zich om de beeltenis te verlaten en haar te omarmen, wat haar sereniteit ogenblikkelijk deed terugkeren. Dit avontuur stimuleerde haar om zich nog meer op hemelse dingen te richten. Bovenstaande is gedeeltelijk aan het getuigenis van haar zusters ontleend, die erop letten dat ze haar nooit uit het oog verloren zodat dit niet voor hun verborgen kon worden. Het is ook gebaseerd op het getuigenis van haar eerste biechtvader, kanunnik Ambroni van Mercatello, aan wie zij dit jaren later heeft verteld (zij ging pas op haar negende voor het eerst ter communie hetgeen in die dagen niet ongewoon was). En het is deels gebaseerd op haar eigen schriftelijk verslag ten tijde dat zij religieuze was, dat op bevel van haar mentor werd opgetekend. Veronica's in alle opzichten heilige levenswandel sluit iedere vorm van bedrog uit bij het neerschrijven van haar ervaringen, zodat we het bovenstaande voor waar kunnen nemen. (Een kanunnik of koorheer had de drie kloostergeloften afgelegd van gehoorzaamheid, armoede en zuiverheid en leefde meestal volgens de Regel van Augustinus. Kanunniken waren in verschillende orden en congregaties gegroepeerd.)

Vanuit deze bronnen leren we ook dat rond haar derde of vierde jaar als haar moeder of tante van de Heilige Mis terugkeerden, zij een zekere hemelse geur gewaarwerd waardoor zij wist

dat ze ter communie waren gegaan. Zij riep dan uit: “Hoe zoet is dit parfum! O hoe lieflijk!”, en zij bleef dan heel de tijd in hun buurt. Vaak gebeurde het wanneer ze naar de kerk mee mocht dat zij, alhoewel nog zo jong, zij de Heilige Hostie geheel stralend en glorieus aanschouwde, en het gebeurde ook wel dat de levende vorm van het Heilig Kindje Jezus zich in de Hostie voor haar ogen openbaarde. We mogen niet de opmerkelijke gebeurtenis vergeten toen zij ongeveer zeven jaar oud was. Haar moeder was zo ernstig ziek dat het Heilig Oliesel werd toegediend (het zalven van de stervende met gewijde olie) in combinatie met de Heilige Eucharistie (Heilige Hostie). Op het moment dat de priester binnentrad, aanschouwde Ursula de Heilige Eucharistie – voor de stervenden ook wel het Viaticum genoemd (de Hostie als proviand voor de reis naar het hiernamaals) – met zo’n krans van licht omgeven dat zij de priester smeekte om ook haar daaraan te laten deelnemen. Om van repliek te dienen vertelde de priester dat hij slechts één klein stukje van de Eucharistie had meegenomen en dat er dus niks voor haar over was. Het kindje, door de Heilige Geest verlicht, antwoordde dat hij voor haar een fragment van dat stukje kon afbreken met als argument: “Bij een spiegel die in scherven breekt zal elk spiegelfragment nog steeds het gehele voorwerp weerspiegelen dat de totale spiegel oorspronkelijk gaf, en zo zal elk stukje van de Heilige Hostie dat tussen mijn moeder en mij wordt verdeeld Jezus even volledig bevatten als de totaliteit voordat het gebroken werd.” Alle aanwezigen stonden stom van verbazing. Zodra haar moeder het Viaticum had ontvangen riep het kleintje uit: “Oh, hoe liefelijk is datgene wat U heeft ontvangen!” Springend op het bed en dicht naderend bij de lippen van haar moeder ging zij verder: “Oh, hoe zoet, hoe lieflijk!” De terechtwijzingen die zij kreeg konden Ursulina er niet toe brengen zich te verwijderen.

Haar godvruchtige moeder had van haar zeven kinderen reeds twee dochters verloren, hetgeen in die eeuw niet ongebruikelijk was. Nu stond zij aan de rand van het graf. Zij riep haar vijf dochters bij zich en gaf ze een voor een goede raad en haar zegen. Zij eindigde telkens door iedere dochter toe te wijden aan een van de vijf heilige wonden van de gekruisigde Jezus. Voor Ursulina koos zij de met speer doorboorde zijde van Jezus, de eeuwige fontein waar zij zich geheel haar leven aan zou laven. Hierna blies moederke haar laatste adem uit. Ursulina was toen zeven en haar moeder slechts 39 jaar oud. Ursulina door verdriet overmand, kon niet overgehaald worden haar moeders lichaam te verlaten en bleef dag en nacht bij haar. Zij bleef in de doodskamer en uitte haar diepe genegenheid voor degene die haar nu verlaten had. Men slaagde er niet in om haar naar haar eigen kamer te brengen, …want moederke was niet meer. Tenslotte bedacht het personeel om op het bed van haar moeder een afbeelding van de Heilige Maagd met het Goddelijk Kind te plaatsen. Toen pas besloot Ursulina naar haar eigen kamer te gaan, en te slapen. Vanaf dat moment nam zij de gewoonte aan om van die verheven afbeelding haar compagnon te maken. Dikwijls scheen het haar toe dat het kindeke Jezus haar liefdevol aankeek en glimlachte…

———————

BOEK I, HOOFDSTUK III

DE EERSTE TEKENEN VAN HAAR BUITENGEWONE DEUGDZAAMHEID DIE HAAR KINDSCHAP ZO OPMERKELIJK MAAKT

DE verbazingwekkende gebeurtenissen die we verhaald hebben, dienen eerder als illustratie van de voorliefde die de meest verheven hemelbewoners voor ons meiske hadden dan als

bewijzen van die bovennatuurlijke deugdzaamheid die reeds in haar prilste jeugd zo opvallend was. En daar gaan we ons nu mee bezighouden.

Ursula bleek al op uiterst jonge leeftijd zich diep bewust te zijn van het lijden van de armen gekoppeld met de levendige wens dat te verlichten. Ze zou altijd een deel van haar ontbijt, middagmaal, tussendoortje en avondmaal opzij zetten om het als aalmoes aan de armen te geven. Dat ging gepaard met een opmerkelijke affectie als ze een van hen in de straat langs zag komen. Indien zij niets te geven had zou zij naar haar ouders gaan en met innemende opdringerigheid om iets bedelen. In veel gevallen verarmde zij zichzelf om de behoeftigen te helpen. Eens zag zij een jongetje die bijna geen kleren aan zijn lijf had, en ze deed haar schort af om hem ermee te bedekken. Bij een andere gelegenheid stond zij aan het raam op de eerste verdieping toen een pelgrim haar liefdadigheid inriep. Omdat zij niets anders kon verzinnen nam ze in heilige eenvoud één van haar nieuwe slippers die zij die dag voor het eerst aan had, en wierp hem die toe. Terwijl hij de gift aanvaardde – alhoewel het schoentje veel te klein was – zei de man dat één slipper zonder de ander voor hem nutteloos was, waarop hij van het vrijgevige kindje onmiddellijk de tweede kreeg toegeworpen. Iedereen weet hoe ijdel meisjes kunnen zijn als het kleding betreft en hoe graag ze daarmee pronken. Hieruit blijkt hoe onbaatzuchtig Ursula's daad van naastenliefde was. Onze Heer toonde hiervoor zijn waardering via een dubbel mirakel. Bij het gooien van de slippers, bleef de tweede aan de bovenlijst van de deur hangen, maar de hoogte van de pelgrim nam in zo'n mate toe, dat hij in staat was om die met zijn hand te pakken. Vervolgens verscheen de Heilige Maagd aan Ursula, en zij hield in haar hand de slippers die zij aan de pelgrim gegeven had, maar nu versierd met kostbare edelstenen. De Moeder Gods legde aan Ursula uit dat zij het was die ze net van haar had ontvangen in de persoon van die arme reiziger, en dat het haar goddelijke zoon behaagde die met edelstenen te versieren. De pelgrim was dus een verschijning van Maria, aldus vermomd. Een andere keer, toen Ursulina zwart roggebrood aan een arme man had gegeven omdat zij niets beters had, zag zij het in zijn handen in wittebrood veranderen witter dan sneeuw, die de bedelaar in zijn verwondering aan iedereen liet zien die hij tegenkwam.

Dit begenadigde kind muntte niet enkel uit in liefdadigheid, maar viel ook op door haar buitengewoon verlangen om te mogen lijden, een verlangen dat op de volgende manier gestalte kreeg. Ter gelegenheid van haar devotionele oefeningen, staande voor de door haar geliefde beeltenis, hoorde zij deze woorden van het kindje Jezus: "Mijn bruid, het Kruis wacht jou." De heilige in spe meende in haar onervarenheid dat zij aldus gewaarschuwd werd om het heilig teken van onze verlossing te vrijwaren van elke oneerbiedige daad. Daarom, als zij in huis of in de tuin stukjes stro of draad toevallig in de vorm van een kruis zag, raapte zij die op en bewaarde ze in een doos opdat niemand er per ongeluk op trappen zou. Zij was nog geen drie jaar oud toen zij, bewogen door het lijden der heiligen, in het bijzonder van de martelaren die in het vuur waren gegooid omwille van Jezus' Naam, voor zichzelf besloot hun voorbeeld te volgen. Deze kennis ontleende zij aan de levens van heiligen die haar godvruchtige moeder als ontspannende lectuur aan haar kinderen voorlas, zoals veel ouders gewend zijn sprookjes voor te lezen. Zij begreep dankzij verleende geestelijke inzichten van boven wat de ware betekenis was van die mysterieuze woorden die haar moeder voorlas en aldus nam zij zich voor om hun heldendaden in de praktijk te brengen. Haar hart brandde met zo'n hevig verlangen om ze na te volgen dat zij haar handen in een soort stoof met gloeiende kolen stak (een voetenstoof). Zij trok ze er niet uit totdat de geur van verbrand vlees de

bewoners van het huis alarmeerde, die kwamen toe rennen. Ouder geworden schreef zij onder de plicht van gehoorzaamheid over wat zij toen voelde: “Ik herinner het mij niet perfect, maar het raakt mij dat ik op dat moment niet de pijn van het branden voelde. Ik stond daar in een toestand van tijdelijke vergetelheid, blij dat ik was zoals ik was. Pas naderhand voelde ik pijn in mijn vingers die verschrompeld waren. Iedereen jammerde, maar ik kan mij niet herinneren een traan te hebben gelaten.”

Toen zij vier was hoorde zij dat Santa Rosa van Lima de dagelijkse gewoonte had van zelfkastijding. Reeds als jong meisje begon Santa Rosa, die toen Isabel heette, in navolging van Catharina van Siena driemaal per week te vasten en in het geheim strenge boetedoeningen te doen. (Catharina van Siena is de patroonheilige van Europa en van Italië in het bijzonder.) Santa Rosa werd zalig verklaard toen Ursula zes jaar oud was, maar reeds eerder was zij het gesprek van de dag. Niet wetend hoe zij dat precies moest doen maakte Ursula knopen in het koord van haar schort. Zij verschool zich dagelijks achter een deur en maakte haar schort dan los en begon zich daarmee te slaan. Op een keer werd zij door haar moeder ontdekt. Het arme kind voelde zich beschaamd omdat zij wist dat Santa Rosa haar zelfkastijding voor ieders oog verborgen hield. Toen hoorde zij dat Rosa eens bij wijze van boetedoening haar vinger onder het vallend deksel van een kist liet platslaan; en hoewel Rosa hevige pijn leed gaf zij geen toestemming het te laten verzorgen opdat het lijden erger zou worden. Ursula had graag haar voorbeeld gevolgd maar kon het niet over haar hart verkrijgen hetzelfde te doen. Onze Heer echter, liet het volgende incident toe. Haar hand raakte per ongeluk zwaar gewond tussen de muur en een deur die haar zus dichtsloeg. Hoewel haar zus geen schuld trof, riep zij in hevige emotionele ontlading dat zij Ursulina had vermoord. Ursulina, die de kalmte zelve was, smeekte dat zij zich kalmeerde, want, zo legde zij uit, de pijn is niets ondanks het hevig bloeden. Veronica verhaalde: “Mijn zusje, bij het zien van zoveel bloed schreeuwde des te luider. Tegelijkertijd meen ik dat ik voor mijzelf een zekere blijdschap ervoer in het samen kunnen lijden met Rosa zaliger. Tot mijn ontsteltenis stonden ze erop mijn wonde te verbinden, alhoewel ik het veel liever had verdragen zonder toevlucht te nemen tot gelijk welke remedie om daarmee het voorbeeld van deze gezegende heilige te volgen (heilig verklaard toen Ursula 10 jaar oud was).”

Op een keer veroorzaakte het schaartje waarmee haar moeder Ursulina’s nageltjes knipte, een diepe wond. In plaats van tranen te laten, vertroostte Ursulina op de meest opgewekte manier haar ontzette moeder, door de ernst van de ontstane wonde te minimaliseren. Deze keer slaagde zij erin Santa Rosa na te bootsen en lukte het haar om zich aan alle verzorging te onttrekken. Hetzelfde nobele motief bracht haar tot een andere daad van kinderlijke indiscretie, namelijk om een aantal stenen op een muurtje te stapelen en ze dan met haar hoofd een duwtje te geven waardoor ze op haar handen vielen die ze uitgestrekt op de grond hield, waarbij ze redelijk veel pijn leed.

Gezien hebbende dat haar zusters gewoon waren marteltuig te gebruiken deed zij pogingen deze te bemachtigen; vergeefs want dat werd achter slot en grendel bewaard. De Abt Salvatori, de schrijver van dit hier voor u liggende boek, merkt op: “Wie kan niet bewogen worden door zulke voorbeelden van heldhaftigheid, en wel op een leeftijd waar het kleinste lijden tranen ontlokt?” In de tijdgeest van onze 21e eeuw met zijn verheerlijking van zinnelijk genot, waar alles erop gericht is elk lijden te voorkomen, zal men hier met opperste verbazing kennis van nemen. Het ligt voor de hand dat de praktijk van zelfkastijding – welke door veel

heiligen in meer of mindere mate werd gedaan, maar altijd in het verborgene – met de grootste omzichtigheid moet worden toegepast en niet zomaar voor iedereen is weggelegd. God wil van de massa der gelovigen dat ze het lijden en de kruisjes van elke dag met geduld dragen en aan God opofferen in vereniging met de Lijdende Christus, en dat ze uiteraard ook de matigheid nastreven in voedsel en drank en dergelijke – het zintuigelijk genot. Als deze vorm van kastijding moeilijk te dragen is, dan vormt dat een uitgelezen middel om Gods barmhartigheid af te smeken en op een hogere trap van heiligheid te geraken.

De karaktergebreken uit Ursula's vroegste jeugd waren eigenlijk tekenen van een buitengewone deugdzaamheid. Een verkeerde intentie kan een handeling die op zichzelf goed is of neutraal in zonde wijzigen. Het omgekeerde geldt ook, want handelingen die op zichzelf verwerpelijk zijn, kunnen indien voortkomend uit een nobel motief en vergezeld van een onverwijtbare onwetendheid en kinderlijke onbevangenheid iemand van schuld vrijwaren. Aldus kunnen verkeerde handelingen onder bepaalde omstandigheden zelfs deugdzaam zijn, niet uit de aard der zaak maar vanuit het beginsel waaruit ze voortkomen. De lezer mag niet vergeten dat hetgeen ons kleintje deed in de periode tussen haar derde en zevende levensjaar, niet anders dan onvolmaakt kon zijn, want alhoewel zij vroeger dan gewoonlijk de jaren van verstand leek te hebben bereikt, dat gewoonlijk rond iemands zevende ligt, kon zij op die prille leeftijd onmogelijk over het inzicht beschikken en de onderrichting om de grens tussen goed en kwaad te bepalen, vooral in die gevallen waarbij het een gemakkelijk met het ander kan worden verward. Wat we 'de onvolkomenheden van de kinderjaren' kunnen noemen mag niet worden beschouwd als iets waaraan we ons mogen spiegelen, want het zijn geen precedenten maar ze dienen eerder als illustratie van haar nobele intenties, waarvan de intensiteit tot zulke extremen werd gedreven door onwetendheid en een aandoenlijke onbevangenheid.

We gaan nu verder met ons relaas. Haar vader had twee schotels met suikergebak laten klaarmaken voor een kennis die zojuist in Mercatello was gearriveerd. Ursula zag het liggen, en denkend dat het jammer is dat zulke goede dingen aan iemand verspild worden die reeds een overvloed aan comfort bezit, terwijl deze lekkernij de honger van een medemens kan stillen, brak ze het gebak in stukken en deelde het als aalmoes uit. Zij was ook gewend haar zakgeld uit te delen, een lovenswaardige geste voor iemand van vijf jaar. Maar voordat zij een muntje overhandigde liet zij de arme een gebed opzeggen. Op een dag was er een jongen, die zij een geschikt object vond voor haar vrijgevigheid, maar die voelde er niets voor een weesgegroetje te bidden. Hevig verontwaardigd gaf ze hem een duw die hem van de trap deed vallen, maar gelukkig liep het goed af. Het is zeker een deugd om heel ijverig te zijn ter meerdere eer van God en om zich voor het zielenheil van zijn naaste in te zetten, maar juist hierom bestaat het gevaar dat men de grenzen van het betamelijke overschrijdt. Geordend gedrag veronderstelt een graad van voorzichtigheid die niet van zulk een jong kind mag worden verwacht.

Hier volgen nog meer voorbeelden van onbesuisd gedrag waaruit blijkt dat zij een madammeke was waar niet mee te spotten viel. Zij was zo buitengewoon gesteld op het koesteren van de heilige beeltenis van Jezus en Maria dat zij een routine had ontworpen voor vrome vieringen aldaar, en zij zorgde er altijd voor dat het huisaltaartje prachtig versierd was. Zij wilde graag dat haar zussen meededen, maar die waren daar niet altijd toe bereid. Zij zou dan net zo lang op een doos slaan tot ze toegaven. Toen, op een dag, waren haar zussen vol

overgave aan het kantklossen en besteedden geen aandacht aan haar gezeur. Ursulina vond het een belediging voor God Almachtig om kantklossen te verkiezen boven een godvruchtige daad, waarop zij in woedende impuls hun hele uitrusting omverwierp. Een ander voorbeeld. Zij hoorde van een zekere pottenbakker in het nabijgelegen kwartier over wie men schande sprak. Op een keer kwam zij langs zijn winkel en zag bij zijn voorgevel veel nieuw gevormde aardewerk potten, waar ze in de felle zon stonden uit te harden. Zij maakte toen met haar kleine vingertje gaatjes in vele. Dit deed zij vanuit de gedachte dat beproevingen de afgedwaalde soms terug op het rechte pad brengen. Ondanks het feit dat haar daad op zichzelf verre van nobel was, behaagde het God om dit voorval aan te wenden voor de bekering van de afgewekene. Nog een voorval. Op haar zevende merkte zij dat haar neefje te zeer gehecht was aan het wereldse leven waarop zij hem uitnodigde om met haar een speels degengevecht te houden. Om hem uit de gevaren te redden waaraan hij in de wereld blootstond, bezorgde zij hem een kleine wonde in de zijde zodat hij een aantal dagen niet meer kon uitgaan en zij hoopte dat hij in die tijd tot betere gedachten zou komen. Op een dag was zij ontsteld over een misdraging van een huishoudster. Zij was zo verontwaardigd over de belediging die God daarmee werd aangedaan dat zij de vrouw een oorveeg gaf. Daarenboven vroeg zij haar vader om haar te ontslaan, wat ook gebeurde. Zij was de mening toegedaan dat hiermee een zeer goede daad was gesteld. Dusdanig waren Veronica’s jeugdzonden, waar zij later met grote wroeging op terugkeek, dat ze vanuit een hoger ideaal op een grote mate van naastenliefde wezen, godsdienstigheid en ijver. Indien wij haar prilste jaren in ogenschouw nemen, trekken ze onze aandacht als een teken voor haar op komst zijnde buitengewone vroomheid. Toch moeten we haar jeugdavonturen niet trachten na te bootsen.

Nadat Ursula het klooster was ingetreden ging zij haar jeugdzonden heel anders bezien. In die nieuwe omgeving kwam zij tot grotere volmaaktheid en uit de dagelijkse levenservaring verkreeg zij een rijpere kennis van geestelijke zaken en een betere waardering voor wat zij in haar jeugd had ‘misdaan’. Zij sprak in die tijd met diepe spijt en verwarring over haar ‘mislukte jeugd’. Toch, als zij bij haar geestelijke leiders haar ‘mislukkingen’ op tafel legde, kon zij niet ontkennen dat haar beweegredenen goed waren. In 1702, tijdens het 25e jubileumjaar van haar kloosterleven, op de ochtend van de eerste van de vier adventszondagen ter voorbereiding van Kerst (advent betekent komst), wat toen op 2 december viel, stond de Heer toe dat zij de tekortkomingen van haar jeugd aanschouwde als met een symbolisch hart van staal en al wat daarmee samenhing. Deze zelfopenbaring is tot ons gekomen dankzij Pater Cappelletti’s dagboek. Deze heilige pater was een belangrijke geestelijk begeleider van haar. Via hem zijn we veel over haar te weten gekomen.

Reeds vijf jaar eerder had zij de stigmata ontvangen, wat een extra boetedoening voor haar betekende. Welnu, na de eerste 25 jaar kloosterleven onder de meest gruwelijke boetedoeningen, is de conclusie gerechtvaardigd dat zij nu pas klaar was voor hetgeen komen ging. Op deze gedenkwaardige tweede december maakte de Heilige Geest haar op uiterst pijnlijke wijze duidelijk dat zij niet adequaat had gereageerd op de sublieme genaden die in haar prille jeugd waren toegekend. Deze gewaarwording was zo ingrijpend dat zij zich in zielensmart en zelfverwijt in de diepste diepten der Hel had willen verbergen. Zij was bang dat iemand haar gallige zwartheid zou kunnen gadeslaan en was bevreesd anderen aan te steken. In de krochten der Hel was zij wat dat betreft veilig, zo meende zij. Tijdens deze zelfopenbaring, of noem het de innerlijke verlichting van het geweten, zag zij zichzelf zoals God haar zag. Weet wel dat de Allerhoogste de dingen heel anders ziet dan een mens! De liefhebbende God stond

deze zelfschouwing toe omdat dat een welkome loutering inhield. We zouden het de grote schoonmaak kunnen noemen. Nadat haar hart in de smeltkroes van intens berouw was gezuiverd, werd haar hart in een later visioen opnieuw getoond, en nu bleek het van wit zilver te zijn. Dankzij het aanhoudende berouw evolueerde haar hart na verloop van tijd in een hart van puur goud. Dit laatste symboliseerde haar voortdurende trouw aan de genade en daarmee maakte zij goed waarin zij in haar jeugd te kort was geschoten. Voor de lezer lijken die jeugdzonden triviaal, maar voor haar lag dat anders en ook voor God, want aan wie veel gegeven is zal veel worden gevraagd.

In de eerste lentedagen van haar bestaan heeft God rijkelijk in de ziel zijner dienstmaagd uitgezaaid, hetwelk instrumenteel was in het bereiken van een geheiligd leven zoals maar zelden aanschouwd. Haar eigen inspanning op de weg omhoog mogen we niet terzijde schuiven. Wij voelen ons gedrongen God voor zijn vrijgevigheid te danken waardoor een nieuwe ster aan het firmament kon gaan schijnen. Sommige aspecten van deze ziel blijken waarlijk uniek te zijn, zoals wij in de loop van dit verslag zullen kunnen vaststellen. Stelt zich de vraag, heeft ieder mens een hart van staal? Neen. Laat dit daarom een les zijn want in de beoordeling van onze naaste nemen we altijd onszelf als maat. Iemands karakter kan heel anders zijn dan het onze, reeds vanaf de moederschoot. Alleen God weet wanneer een karakterfalen in schuld omslaat. Alleen God kent het hart, in de Bijbel staat ‘onze nieren’, en daarom mogen we nooit zeggen: “Het is een slecht mens”, wel: “Die mens doet slechte dingen.”, waarbij zelfs dat niet altijd waar hoeft te zijn. We moeten daarom een slot op onze mond zetten en onze gedachten temmen.

———————

BOEK I, HOOFDSTUK IV

VADER VERHUIST NAAR PIACENZA, PAS LATER GEVOLGD DOOR ZIJN FAMILIE
ALDAAR MAG URSULA OP HAAR NEGENDE HAAR EERSTE HEILIGE COMMUNIE DOEN
VANAF HAAR TWAALFDE VANGT HET CONTEMPLATIEF GEBED AAN

KORT nadat Ursula’s moeder was overleden, besloot haar vader naar Piacenza te verhuizen, zo’n 70 kilometer ten zuid-oosten van Milaan, wat redelijk ver verwijderd was van Mercatello. Ursulina bleef samen met haar zussen voor een tijd in haar geboorteplaats achter onder de zorg van een oom. In datzelfde jaar, dus op haar zevende, werd haar ziel gesterkt door het ontvangen van het sacrament van het vormsel uit handen van de regionale bisschop, Monseigneur Onorati, dat binnen de muren van dezelfde kerk geschiedde waar zij was gedoopt. Opvallend is dat het vormsel toen gegeven werd voordat de eerste heilige communie was geweest. Bij het vormsel, getuigde Zuster Florida Ceoli in het kader van het heiligverklaringsproces, dat haar zusters en de geestelijke leidsman van het meiske van haar meter hadden vernomen dat die haar beschermengel zichtbaar naast haar zag staan.

Rond deze tijd had ze andere belangrijke visioenen, zoals we te weten zijn gekomen uit haar eigen notities: “Ik herinner mij”, zegt ze, “dat op de leeftijd van zeven of acht jaar Jezus aan mij verscheen op twee verschillende momenten in de Goede Week. Hij was geheel met wonden bedekt en vertelde dat ik zou worden toegewijd aan zijn meest Heilig Lijden. Nadat Hij dit had gezegd verdween Hij uit het zicht. Ik weende hevig. Als ik maar enige vermelding hoorde van het lijden van de Heer voelde ik iets in mijn hart dat onbeschrijfelijk is. Al mijn

bezigheden offerde ik op met de intentie zijn lijdensweg te eren. Ik verlangde dat mijn biecht-vader mij penitenties gaf om aan mijn wens tegemoet te komen om voor Jezus te lijden, maar toen ik bij hem was kon ik deze wens niet over mijn lippen verkrijgen. (Een penitentie is boetedoening na de biecht, die altijd zeer miniem is en meer als getuigenis geldt dan wat anders.) Ik deed zelfkastijding zonder voorafgaande toestemming, maar dat is echt niet zoals het betaamt. Ik gebruikte de roede, kroop op mijn blote knieën, prikte mijzelf met pinnen, zoende weerzinwekkende objecten of geselde mijzelf met brandnetels. Als ik hoorde dat anderen boete deden, ging ik meteen naar de geliefde afbeelding van mijn verlosser en zei: "Heer, had ik maar de instrumenten die anderen hebben. Ik zou net als zij doen, maar omdat ik ze niet heb, offer ik U tenminste mijn verlangen op." "Onze Heer permitteerde dat dit soort lieflijke gesprekken in mijn herinnering terugkwamen, zoals de volgende, wat dikwijls gebeurde als ik over mijn jeugdjaren nadacht. Zo herinnerde ik mij dat ik van zins was om op een bepaald uur deel te nemen aan een onnozel tijdverdrijf of vermaak (tikkertje spelen of zoiets) en ongemerkt was de tijd daarvoor verstreken. Aldus zei onze Lieve Heer inwendig tegen mij: 'Ik ben jouw waar genoegen. Waar streef je naar? Waar verlang je naar?' Waarop ik antwoordde: 'Heer, omwille van uw Liefde, wil ik mijzelf beroven van dat beloofde vermaak.' Deze woorden werden tot mij gesproken, maar ik weet niet hoe. Op andere momenten, wanneer ik naar een kruisbeeld keek, sprak Hij inwendig tot mij: 'Ik zal jouw gids en jouw Bruidegom zijn'. Dan sperde ik mijn armen wijd open en zei: 'Ik ben vastberaden uw bruid te zijn, O Heer. En niemand zal mij van dit doel afhouden. Dat verklaar ik vanuit de grond van mijn hart. O, laat mij nooit van U gescheiden worden!' "

Zij was nog geen acht toen haar vader, die de lucratieve en eerbare positie van opzichter van financiën in Piacenza had verkregen, zijn hele familie naar zich toe liet komen. Ook daar bleven Ursula en haar zussen hun devoties volgen. Ursula gaf blijk van zo'n ongebruikelijke deugdzaamheid dat toen zij negen jaar oud was zij reeds geschikt werd bevonden om haar eerste heilige communie te doen (het is pas veel later in de kerkgeschiedenis dat deze leeftijd aanzienlijk werd verlaagd). Zij had al eerder op de meest vurige wijze te kennen gegeven dat zij dat graag wilde. Gezien haar ervaringen in de confrontatie met anderen die het Aller-heiligste Sacrament hadden ontvangen, kon het niet anders dat zij daar vurig naar verlangde. We kunnen ons nauwelijks haar enthousiasme voorstellen toen zij het heilige banket voor de eerste keer mocht benaderen, en wel op Maria-Lichtmis van het jaar 1670. Dit feest wordt altijd op 2 februari gevierd en herdenkt de presentatie van het kindje Jezus in de Tempel van Jeruzalem, waarbij Hij als de eerstgeborene aan God werd opgedragen, zoals toen onder de Joden gebruikelijk. Ter gelegenheid van haar eerste communie voelde zij heel merkbaar een vlam in haar binnenste branden, dat nog bleef aanhouden nadat iedereen naar huis waren gegaan. Denkend dat dit een gewoon effect was van de heilige communie vroeg zij haar zussen met ontwapenende eenvoud hoe lang die warme gloed zou aanhouden. Hun verraste reactie ziende, kwam zij tot de conclusie dat haar zeer geliefde Heer haar hiermee een bijzonere gunst had bewezen, waarop zij haar mond hield. Zij zorgde wel voor toestemming om zo vaak als mogelijk te communiceren. Voortaan ontving zij het Brood des Hemels met grote blijdschap en tot groot nut.

Haar gesprekken met God werden frequenter. Op een dag hoorde zij een stem van onze goddelijke verlosser komende vanaf haar geliefde beeltenis, die deze woorden sprak: "Ten oorlog, ten oorlog!" Ursula, slechts negen jaar oud, concludeerde in haar naïviteit dat zij hier-bij werd uitgenodigd om letterlijk de wapens op te nemen. Dat was geen vreemde conclusie

want in die tijd vormden oorlogen het belangrijkste onderwerp van gesprek. Zij vroeg aan een neef, die toen in het huis logeerde, om haar te leren schermen. Maar zodra zij met oefenen begon verscheen het kindeke Jezus en corrigeerde deze verkeerde uitleg. Wat werd bedoeld was niet anders dan onze dagelijkse strijd in deze wereld waar we als pelgrims doorheen reizen, strijdend tegen de duivel, de wereldse verleidingen en het vlees. Het brave meisje werd spierwit toen zij dit besefte, en was vastberaden om voortaan op haar hoede te zijn voor deze drie vijanden. Zij deinsde er niet voor terug om moedig de strijd aan te gaan, en, dat moet gezegd worden, in de loop van haar verdere leven wist zij altijd de overwinning in de wacht te slepen. De strijd was er een van leven of dood, zoals onze lezers al verder lezend zullen kunnen vaststellen. En dit was niet alleen een les voor haar, maar is dat ook voor ons.

Zodra zij vernam dat het rozenkransgebed en contemplatie de beste wapens zijn voor een dergelijk gevecht, wilde Ursula daar gretig gebruik van maken. We vernemen vanuit een notitie, die zij op last van haar biechtvader schreef, hoe zij haar eerste schreden in contemplatief gebed zette en welke vruchten dat voortbracht: “Toen ik ongeveer twaalf jaar oud was herinner ik mij dat ik mij heel wat keren wilde toeleggen op mentaal gebed, maar ik wist niet precies hoe ik dat moest doen. Ik sprak hier met mijn biechtvader over, maar die kende mijn ondeugend karakter en meende dat zo’n devote oefening alleen geschikt is voor mensen die een deugdzaam leven leiden. Hij zag in mij niets dan onstandvastigheid en wispelturigheid.” Dat was Ursula’s uitleg, maar daar mogen we zo onze twijfels bij zetten. “Het is waar dat ik aandacht besteedde aan de verfraaiing van mijn kleine altaren en op die manier een soort devotie beoefende. Als het aan mijn smaak voldeed viel ik meestal op mijn knieën en bleef lange tijd in die houding, maar waar ik dan in gedachten mee bezig was weet ik niet. Ik leek in een soort extase te verkeren en genoot zo’n vreugde dat ik niet aan eten dacht of gelijk wat. Ik was dan met een verlangen vervuld dat alle schepselen God zouden prijzen en verheerlijken.” Het valt op dat zij met deze beschrijving zonder het te weten een mooie definitie geeft van contemplatief gebed. “Zodra ik bij zinnen was smeekte ik mijn zussen om samen met mij te bidden en te zingen, en als we dat deden ervoer ik de grootste vertroosting. Als mijn vader van zijn werk terugkwam werd ook hij uitgenodigd en haalde ik hem over om aan ons gebed deel te nemen.” Wat moet dat een prachtig tafereel zijn geweest, een bidprentje waardig!

“Toen de kersttijd aanbrak, kon ik mijn vreugde niet bedwingen. Hoe dikwijls gebeurde het niet als ik mediteerde over het kindje in de stal van de opgetuigde kerstscène, dat het was alsof ik Hem met luister omgeven zag. Dan trok Hij mij tot zich in onbeschrijfelijke vereniging. Ik was niet gewoon deze voorvallen aan iemand te vertellen, noch maakte ik er een verslag van, maar had ik wel moeten doen. Later viel ik terug in mijn kinderlijke wegen. Op dagen dat ik ter communie ging bestond mijn enige vreugde uit het kleine oratorium (haar bidvertrek met altaar), en alhoewel ik niets geleerd had over de kunst van het geestelijk gebed, was mijn geest dan altijd geheel in God verzonken. Ik scheen onze Heer op een speciale manier in mijn hart te ervaren en aldus geraakte ik aan contemplatie gewend. Hoe langer ik hiermee bezig was, hoe zoeter de ervaring. Een innerlijk licht toonde mij de vluchtige natuur van de aardse dingen, en dit deed in mij het verlangen groeien om alles te verlaten. Ik voelde dat niets ‘goed’ genoemd mag worden dan God alleen. En dit moedigde mij aan religieuze te worden. Een verlangen om te lijden leek mij al vanaf mijn kindertijd in bezit te hebben genomen, evenals op rijpere jaren, maar vreemd genoeg trok ik hier tijdens mijn kinderjaren geen profijt van, want dra had ik mijn plaats van gebed en contemplatie verlaten of je mocht er zeker van zijn dat ik iets uithaalde wat anderen niet beviel.”

De combinatie van nederigheid en vindingrijkheid is treffend in haar aantekeningen die haar ertoe brachten om haar fouten op vrome wijze te overdrijven. Ieder mag daar voor zich een oordeel over vellen. Ons inziens zal dat eerder in haar voordeel uitvallen. Onze aandacht en bewondering gaan in deze levensfase vooral uit naar de diverse manieren waarmee de Almachtige deze ziel geleidelijk tot zich trok en hoe Hij enerzijds kracht en anderzijds zoetheid gebruikte om elk obstakel te overwinnen dat uit onze verdorven natuur voortkomt. Het nu volgende verslag van de heilige zelf is interessant omdat het een korte schets bevat van de laatste jaren van haar wereldse leven voordat zij het klooster inging.

“Alhoewel mijn geest zich aan wereldse futiliteiten overgaf was deze desondanks in God verzonken. Voor zover ik mij herinner vertegenwoordigde Christus’ lijdensweg datgene wat mij het meest ontroerde en mij van tijd tot tijd tot tranen toe bewoog. Des te meer ik mij toelegde op het geestelijk gebed, des te groter werd mijn afkeer van het wereldse. Soms werd ik verlicht op de weg naar zelfkennis, maar zweeg daarover tegenover mijn biechtvader. Zulke inzichten dreven mij voort op de weg van het gebed. Om daarvoor genoeg tijd te vinden zonder dat dit opviel verzocht ik het dienstmeisje mij zeer vroeg te wekken. Ik stond dan onmiddellijk op en was vele uren in contemplatie verzonken, maar ik kan niet beschrijven hoe dat te werk ging. Wel weet ik dat als ik gedaan had, ik een zekere vurigheid ervoer waardoor ik bereid was al het zware werk in huis te verzetten, maar dat werd mij niet vergund. Zelden trok ik mij terug uit het contemplatief gebed zonder dat Onze Lieve Heer mij innerlijk had laten weten dat ik zijn bruid zou worden. Dit versterkte mijn voornemen non te worden en maakte dat ik er alles voor over had om dat te bereiken. Telkens wanneer zich een nieuw kerkelijk feest aandiende stond mijn hart in vuur en vlam, wat mijn hele wezen nieuw leven inblies waardoor ik geen rust kende. Als een gestoorde rende ik alsmaar in huis wat bij mijn huisgenoten soms een glimlach ontlokte. Mijn grootste genoegen ontleende ik aan het opmaken van de altaartjes en alhoewel het huis van mijn oom daar minder geschikt voor was, heb ik die praktijk nooit helemaal verlaten.”

“Voor een of ander activiteit (zoals musiceren) had ik geen speciale talenten, maar toch kon ik in een uur verzetten waar iemand anders een dag voor nodig had. Het speet mij niet dat ik niets had geleerd (een vak of zo), want wat ik anderen zag doen probeerde ik na te doen. Het zij gezegd dat ik voor iedereen een perfect kruis was. En toch, ik weet niet hoe het kwam, waren ze allen op mij gesteld en legden een grote voorliefde voor mij aan de dag.” Het zal wel haar jeugdig enthousiasme en ongeveinsdheid zijn geweest die charmeerden. “Soms peinsde ik over deze bejegening, waar ik uitermate verbaasd over stond. Niemand berispte mij hoewel mijn overtredingen ontelbaar waren. Ik was van nature hartstochtelijk zodat elke kleinigheid dat in de weg stond mijn irritatie opwekte. Als het voor mij een grote ergernis was stampte ik als een paard op de grond. Dat alles, geloof me, was ronduit ondeugend, want er was voor een dergelijke provocatie nooit voldoende aanleiding. Vaak haalde ik het in mijn hoofd om mijn wens emotioneel door te drukken omdat ik perse wilde dat men mijn zin deed. Ik voelde mij innerlijk vermaand om mij nederig op te stellen maar helaas gaf ik aan die stem geen gehoor. Het scheen mij toe dat als ik in contemplatief gebed was, Onze Lieve Heer mij liet weten wat zijn Wil voor mij was, maar ik maakte mijzelf wijs dat dit misschien slechts inbeelding was. Maar dat gevoel van wat ik moest doen liet mij niet los en per slot van rekening kwam daar veel goeds uit voort. Ik begon te wennen aan de stilte, want ik ontdekte dat dit de innerlijke waarneming vergemakkelijkt (introspectie). Terwijl ik voorheen weinig aandacht besteedde aan versterving, was dat voor mij een gewoonte geworden. Zo nam mijn dorst

naar lijden steeds toe. Vaak stond ik midden in de nacht op en deed dan een kort contemplatief gebed. Mijn aandacht was tot op zekere hoogte geconcentreerd, maar naar ik meen was ik in deze levensfase nog onvoldoende ingetogen. Zo verliepen de laatste twee jaar dat ik in het wereldse verkeerde. Dat was dus op mijn veertiende en vijftiende, want daarna ging ik het klooster in. Ik was in die tijd veel bezig met onnozelheden, die mij soms een zekere satisfactie gaven. Maar zodra ik daaraan toegaf ervoer ik het berispende gefluister van mijn geweten, dat mij geen rust gunde totdat ik mij inzette om mij van mijn dwaasheden te ontdoen."

Dit waren haar eerste schreden op weg naar die verheven gebedshouding die zij als religieuze voortdurend beoefende. Maar denk maar niet dat deze gebedsroutine altijd een aangename en heerlijke verkwikking voor haar ziel was. "God alleen weet wat ik heb doorstaan", zegt ze, terwijl zij de wrede verzoekingen en moeilijkheden omschrijft, naast de geestelijke duisternis en verlatenheid, waartegen zij zich zo dikwijls teweer moest stellen. Dankzij een noeste volharding wist ze die alle te overwinnen. Zij zegevierde over alle moeilijkheden die op haar pad kwamen, zij het niet zonder Gods voortdurende bijstand en die van de Allerheiligste Maagd, die haar opvoedster was en beschermvrouwe.

————————

BOEK I, HOOFDSTUK V

DE RIJKE VRUCHTEN VOORTKOMEND UIT HET CONTEMPLATIEF GEBED – DE EERSTE AFWIJZINGEN VAN HAAR RELIGIEUZE ROEPING

IN haar autobiografisch verslag hebben wij reeds enkele vruchten mogen zien van haar geestelijk gebed, en daar gaan we nu dieper op in. In de eerste plaats zagen we Ursula's groeiend verlangen naar lijden, een uitgangspunt dat de zekerste basis vormt voor ware deugd, hoe vreemd dit ook in sommige oren mag klinken. Dit ging samen met een steeds grotere vurigheid bij het ter communie gaan. "Des te meer ik in het contemplatief gebed volhardde", zo schrijft zij terugkijkend op de laatste twee jaren voordat zij het klooster inging, "des te meer nam mijn wens om te lijden toe. En daar mijn biechtvader mij geen boetedoeningen wilde laten doen, voelde ik mij onthand. Maar mijn smeekbeden hielden aan waarop hij tenslotte bezweek en toestond dat ik driemaal per week een grof haren onderkleed droeg. Natuurlijk deed ik dat, maar het stelde volgens mij niets voor. Op de dagen dat ik ter communie ging ondervond ik een uitbarsting van vreugde. Het leek dat ik dan een innerlijke stem hoorde: 'Zie hier ben Ik, met jou.' Ik voelde dat dit de woorden van onze Heer waren, want ze deden mij als het ware overgaan van een toestand van dood naar een van leven. Dat wakkerde zo'n hevig vuur in mij aan dat men mij soms vroeg wat er aan mij scheelde. Toch trachtte ik te verbergen wat er werkelijk in mij omging."

Het zij opgemerkt dat de huiselijke praktijk totaal anders werd nadat haar geliefde moeder was overleden. Haar moeder was tot aan haar laatste zucht erop gefocust dat haar jonge dochters een goede en zorgvuldige Christelijke opvoeding kregen, waartoe zij hen steeds in een soort kloosterlijke afzondering hield, want ook in dat tijdsgewricht was een ongerepte jeugd in het volledig Katholieke Italië niet vanzelfsprekend. Hun dagen werden in afzondering van de buitenwereld doorgebracht met ijverige bezigheden zoals kantklossen en godsdienstige praktijken. Maar na haar dood, alhoewel de vader van Ursulina gelovig was, werd

de oude routine niet langer gehandhaafd. En helaas, toen vader naar Piacenza verhuisde, brachten de glimlach van het fortuin die zijn nieuwe functie in deze middelgrote stad met zich meebracht en de praal die daarmee samenhing, hem ertoe te verlangen dat zijn dochters zouden delen in zijn verheffing. Het is mooi om de openhartige en toch nederige manier te zien waarop Ursula over deze nieuwe omgeving spreekt: “Zodra we daar aankwamen gaf mijn vader opdracht om ons te kleden in een stijl die bij zijn positie paste. Hij voorzag ons ook van bedienden en dienstmeisjes. Je kunt je mijn verbazing voorstellen bij het zien van zoveel pracht en praal want ieder van ons was een eenvoudig leven gewend en we waren nog nooit behandeld als ‘grandes dames’. Toch was het nodig om in deze verandering te berusten, en ik vond het ook nog aangenaam hieraan gehoor te geven.”

De uitzonderlijke genaden waarmee Ursula werd begiftigd kwamen het duidelijkste naar voren in haar buitengewone geesteskracht waardoor zij in staat was haar geestelijke vijanden af te slaan. Zij is in haar jonge jaren in veel situaties beland die een aanslag waren op haar kinderlijke ongereptheid. De boze wilde niets liever dan deze met modder besmeuren. Hij lag bij Ursula op de loer om bij iedere geschikte gelegenheid te kunnen toeslaan. Op een dag legde hij een valstrik. Omdat de jongedames waren overgelaten aan onnadenkend personeel waarvan er in huize Giuliani tien in het dozijn waren, stelde een dienstmeid aan onze heilige voor om naar een nabijgelegen tuin te gaan en daar kruiden voor de keuken te verzamelen. Ursulina was toen ongeveer veertien jaar oud en verzette zich hevig, want er liep een smal verlaten steegje naar die plek waar ze niet graag alleen doorheen wilde gaan. Maar omdat het domme wicht bleef aandringen en beloofde om haar jonge meesteres vanuit het bovenraam in de gaten te houden, stemde Ursula eindelijk toe, maakte een kruisteken en riep haar beschermengel aan, zoals ze gewend was te doen, en ging op weg. Zij was nog maar net buiten of zij zag hoe een losbandige jongeman zich misdroeg tegenover een meisje van hetzelfde allooi. De ongerepte Ursula was ten diepste geschokt en berispte ze scherp. Maar ze lachten haar uit en noemden haar een fatsoensrakker, en alsof dat niet genoeg was dreigden ze haar te slaan. Zij ging een verdere discussie uit de weg en vervolgde het smalle pad naar de tuin toe. Toen zij nadien met de kruiden terugkeerde zag zij op dezelfde plaats hetzelfde aanstootgevende tafereel. Zij snelde voort en hijgend thuisgekomen zei ze tegen zichzelf: “Dit moet de duivel zijn.” Achterom kijkend zag zij niemand. Ook de dienstmeid die op de uitkijk stond had niemand gezien. Enkele jaren later werd haar door God in een visioen meegedeeld dat deze ellendelingen demonen waren die door middel van een slecht voorbeeld haar kinderlijke onschuld ten val wilden brengen, en daar zouden ze ook in zijn geslaagd als haar hart niet gewapend was geweest door contemplatie en zij daarnaast niet een bijzondere Hemelse bescherming had genoten, onder andere dankzij het aanroepen van haar beschermengel. Volgens haar biechtvaders heeft zij die kinderlijke onschuld haar hele leven bewaard. Contemplatie in de verheven zin, waarbij men één wordt met God, ligt buiten het bereik van normale mensen, alhoewel aandachtig en geconcentreerd gebed ook veel vermag (dat ook wel als contemplatie wordt aangeduid). Zonder tot contemplatie over te gaan heeft eenieder de mogelijkheid om zijn blik af te wenden van de onbetamelijkheden zoals die zich op straat voor-doen, op televisie, op het internet, enz., want het oog, dat kleine orgaan, is de poort naar ontelbare zonden. Onverkwikkelijke beelden op het netvlies worden in ons geheugen geprent en komen in onze gedachten terug wanneer ze willen. Om bescherming te krijgen is ook de duur van ons gebed belangrijk, want hoe langer iemand in nauw contact staat met God, hoe meer genaden hij zal ontvangen. Het is gewoon zo dat iemand die gebed verwaarloost zich breed openstelt voor de aanvallen van de misleider.

Zij moest een nog zwaardere beproeving doorstaan vanwege haar vader, die door een Zij moest een nog zwaardere beproeving doorstaan vanwege haar vader, die door een dierbare maar verkeerde affectie zijn zinnen erop had gezet om Ursulina te laten trouwen. Hij deed alle moeite om haar gedachten van het religieuze leven af te leiden waarvoor zij zo dikwijls haar voorkeur had laten blijken. In plaats daarvan wilde hij haar in een eervolle verbintenis betrekken. Hij zorgde ervoor dat zij zich op alle mogelijke manieren kon vermaken en nodigde bij hem thuis aantrekkelijke jongelieden uit, die dankzij hun boeiende conversaties haar verlangens naar het wereldse moesten aanwakkeren. Zo hoopte hij dat zijn onwelvoeglijke plan zou worden verwezenlijkt. Ursula's hart kreeg door zijn samenzweringen veel te verduren en zij zocht een heenkomen in gebed, zoals haar eigen verslag duidelijk aangeeft: "Onze vader wilde dat ik rijker versierd werd dan zijn andere dochters en had de gewoonte mij verschillende modieuze kledingstukken aan te bieden. Hij was zo dol op mij dat hij, als hij thuis was, mij altijd aan zijn zijde wilde hebben. Ik was daar blij mee, maar al gauw begreep ik dat het niet zijn wens was dat ik non werd. Hij zei dat ik behoorde te trouwen en dat hij wilde dat ik hem nooit verliet zolang hij leefde. Ik was diep bedroefd over deze gewaarwording omdat mijn verlangen om religieuze te worden alsmaar toenam. Ik vertelde hem dit, maar ik kon niemand zover krijgen mij te geloven of mijn kant te kiezen, zeker niet mijn vader, die zelfs huilde en verklaarde dat hij zich absoluut verzette tegen wat ik voorstelde. Om mij op andere gedachte te brengen nam hij vaak heren mee naar huis en ontbood mij bij hen te komen. In hun aanwezigheid beloofde hij mij allerlei excursies en pleziertjes, en onze bezoekers verenigden hun stemmen met de zijne. Zij schilderden de wereldse geneugten in gloedvolle kleuren in de hoop dat ik daarnaar zou gaan verlangen. Maar het effect was precies omgekeerd. Ik ontwikkelde een walging voor de dingen van de wereld en kon niet verdragen daarover te horen spreken. Verscheidene keren heb ik hun dat gezegd en aangeraden mij zulke beschrijvingen te besparen, want des te meer ik zulke dingen hoorde, des te minder ik ervan hield. Het mocht niet baten en elke dag opnieuw moest ik dezelfde kwelling doorstaan. Lange tijd verdroeg ik het geduldig, maar uiteindelijk verklaarde ik ten overstaan van allen dat zulke gesprekken mij tegen de borst stuitten en dat ik ze niet langer kon verdragen."

"Ik zweeg zoveel als ik kon, want ik wist dat mijn vader mij graag hoorde praten. En alhoewel ik van alles deed waar hij niet van hield, was het allemaal voor niets, want hij bleef erg op mij gesteld. Soms kwam hij naar me toe en zei: "Ik wil je in alles behagen. Word alleen geen non." Bij deze woorden vergoot hij tranen van tedere genegenheid. Ik antwoordde dan: "Als u mij een plezier wilt doen, vraag ik geen andere gunst dan dat u mij in een klooster plaatst. Al mijn verlangens zullen dan worden bevredigd. Gun mij deze voldoening. Het zal mij met vreugde vervullen en u zult zien dat het ook voor uzelf een troost zal zijn." Haar vader bleef even afkerig van dit voorstel als altijd. Ziende dat al zijn kunstgrepen en liefkozingen niets uithaalden om zijn dochter op andere gedachten te brengen liet hij verschillende vrome personen met haar praten om haar zo mogelijk van het voorwerp van haar heilige verlangens af te brengen. Maar hoe meer zij insisteerden des te sterker voelde zij haar roeping. Toen zij zich in haar kamer terugtrok om voor de afbeelding van onze goddelijke verlosser te bidden, scheen zij zintuigelijk de verzekering te horen dat zij zijn bruid moest worden, en dit gaf zoveel energie aan haar vastberadenheid dat zij, alle schroom opzij leggend, hun overredingen moedig beantwoordde: "Wat u ook doet, ik zal echt een non zijn. Het is onmogelijk dat mijn besluit verandert. Integendeel, ik voel dat het elke dag sterker wordt."

Haar vader, die zag dat dit middel had gefaald, bedacht iets nieuws om bij zijn dochtertje een tedere snaar te raken. Hij was zich bewust van de sterke wederzijdse band tussen Ursula en haar zussen. Het leek hem toe dat zij niet in staat was om zonder hen te leven. Op een dag herinnerde hij haar eraan dat als ze in een klooster ging zij haar zusters niet zou kunnen meenemen. Maar zij was helemaal niet geschrokken van dit vooruitzicht en antwoordde openhartig dat het verlaten van vader, zusters en elke belofte van tijdelijk voordeel in haar ogen niets betekende. Toen keerde zij terug naar de vrome afbeelding die we reeds kennen, en richtte zich aldus tot onze verlosser: “Mijn Heer, ik wil geheel de Uwe zijn. Laat mij niet in de steek.” Opnieuw was zij ervan overtuigd dat zij zijn bruid zou worden. En op dat moment verscheen er een schoonheid zo nieuw en mooi op het aanbiddelijke gelaat van de afbeelding, dat het niet meer als dezelfde prent kon worden herkend. Ursula droeg het sindsdien altijd bij zich, zelfs in het klooster, alhoewel het haar niet was vergund om het in haar cel te bewaren.

Haar vader gaf nog niet toe aan een nederlaag en dacht haar standvastigheid op een andere manier aan het wankelen te kunnen brengen. Hij vermeed om over het huwelijk te praten en weersprak haar wens niet om religieuze te worden. Maar hij wist op een listige manier te insinueren dat hij haar zolang hij leefde bij zich wilde houden, en daarom tot meesteres van zijn huis wilde benoemen. Hij begon haar dus de geheimen van het huishouden bij te brengen. Van tijd tot tijd suggereerde hij dat hij tenslotte haar ouder was en dat een dochter de enige troost die hij als ouder van haar verlangde niet kon weigeren. Op deze ontroerende smeekbeden antwoordde zij eerbiedig maar met bovennatuurlijke standvastigheid: “Wat moet ik doen als ik voel dat het de Wil van onze Heer is dat ik zijn bruid wordt? God is zeker mijn vader in de hoogste zin. Ik moet Hem gehoorzamen, en jullie ook. Het is dus noodzakelijk dat u zich neerlegt bij zijn Wil. Hij wenst dit offer uit uw handen te ontvangen. Wilt u Hem niet datgene aanbieden wat zijn eigen geschenk was [want dat ben ik]? In feite ben ik niet meer van u – ik ben het eigendom van mijn Heer alleen.” Haar vader was zowel verbaasd als verzacht door dit antwoord. “Je hebt volkomen gelijk”, zei hij. “Ik stem ermee in dat je onze Heer volgt. Ik wil je behagen en wil je zelfs non laten zijn.” Het heilige meisje was zeer verheugd en er vast van overtuigd de gewenste overwinning in de wacht te hebben gesleept.

Zij vermeldt in haar geschriften een grote verzoeking die zij hierna in Piacenza moest doorstaan. Er was een jonge bloedverwant die haar vader per se in haar buurt wilde houden. Om haar vader te verontschuldigen voor zijn listige plan, legde Ursula met grote nederigheid alle schuld bij haar eigen zwakheid, maar de waarheid ligt elders. Deze jongeman, of het nu door zijn oneerbare motieven kwam of op instigatie van haar vader was, gaf haar geen respijt van wereldse gesprekken. Hij stelde zich voor als de ambassadeur voor de ene na de andere pretendent die naar de eer van haar hand streefden. Maar Ursula, trouw aan haar voornemen, toonde zich totaal onverschillig bij deze herhaalde aanzoeken. Maar op een dag steeg haar heilige verontwaardiging zo hoog op dat zij hem van katoen gaf: “Heb de goedheid te zwijgen of ik moet de kamer verlaten. U moet mij niet zulke berichten brengen. Ik weet niets van deze personen, noch wil ik een van hen leren kennen. Jezus is mijn Bruidegom – het voorwerp van mijn verlangens – Hij is van mij!” Bij een andere gelegenheid wilde dezelfde jongeman haar een boeket bloemen brengen als een vriendelijke geste van een der gegadigden, maar zij wilde ze niet eens aanraken en verplichtte hem ze uit het raam te gooien. “Al deze dingen”, besluit Ursula, “leerden mij de misleidingen van Satan kennen.”

———————

BOEK I, HOOFDSTUK VI

URSULA WORDT NAAR HAAR OOM GESTUURD OM HAAR OP ANDERE GEDACHTEN TE BRENGEN – HAAR VADER KOMT TEN LANGE LESTE AAN HAAR WENS TEGEMOET EN BETUIGT ZIJN SPIJT – HOE VADER ENKELEL JAREN NADIEN STERFT EN DANKZIJ VERONICA'S VURIGE GEBEDEN UIT HET VAGEVUUR WORDT GERED

ZIJ hadden nu drie jaar in Piacenza gewoond en alle pogingen die vanuit Ursulina's naaste omgeving werden ondernomen om haar van haar roeping te doen afzien – te denken valt aan de bedienden maar vooral haar vader – hadden de vastberadenheid van het heilige meisje niet aan het wankelen gebracht. Daarop werd besloten om haar en haar zusters in de ruime woning van een van haar ooms in Mercatello sul Metauro te plaatsen, haar geboorteplaats. Ze wilden haar nog steeds van haar voornemen afbrengen en deden nieuwe subtielere pogingen. Haar vader gaf de nodige instructies aan zijn broer die door inspiratie of op een andere manier ter kennis waren gekomen van Ursula, wat we dankzij haar geschriften te weten zijn gekomen. De instructie luidde dat de hele familie alles in het werk moest stellen om op al haar wensen in te gaan en altijd behulpzaam te zijn. Maar er werd uitdrukkelijk verboden dat iemand in haar nabijheid over nonnen of kloosters sprak. Al deze instructies werden nauwkeurig opgevolgd. Inmiddels waren twee van haar oudere zusters het klooster van Sancta Clara in Mercatello ingetreden "welke omstandigheid", schrijft ze, "mijn verlangens deden ontvlammen. Het was niet zozeer dat ik hun vertrek betreurde maar dat ik vreesde dat [mijn vader vond dat hij daarmee aan zijn ouderlijke plicht had voldaan en dat er daarom] geen uitzicht meer was om ooit nog hun voorbeeld te kunnen volgen. Ik heb mijn zaak aan onze Heer voorgelegd, maar tot nu toe leek de deur meer dan ooit voor mijn verlangen afgegrendeld. Ik werd zo zwaar gekweld en was zo diep bedroefd dat ik vreesde een ernstige ziekte te krijgen, wat ook inderdaad gebeurde."

De ziekte die haar overviel was zo vreemd dat de artsen er geen raad mee wisten en het daarom ook niet goed konden behandelen. Dit laat zich verklaren want het was meer een geestesziekte dan iets lichamelijks. Bedienden in de huishouding, die wel vermoedden wat eraan schortte, begonnen op een dag met haar over nonnen te praten, en daar knapte ze zienderogen van op. Maar vervolgens viel zij weer snel in haar gebruikelijke lome toestand om opnieuw door eenzelfde gesprek te worden opgebeurd. Dit gebeurde meerdere keren. Haar vader werd hier toen van op de hoogte gebracht. Om tijd te winnen kwam hij haar tegemoet door ermee in te stemmen dat het verzoek om toelating bij twee verschillende kloosters mocht worden ingediend, waarvan de namen niet in het heiligmakingsproces voorkomen. Zodra haar vaders toestemming was verkregen en aan de heilige maagd werd voorgesteld dat zij tussen twee kloosters mocht kiezen, kwam zij als het ware van de rand van haar graf toegesneld en in perfecte gezondheid stond zij uit bed op.

Na dit incident had elke gedachte om haar nog verder over dit onderwerp te kwellen voorgoed opzij moeten worden gezet. Niettemin werd een van haar twee zusters, die op het punt stond in het klooster in Mercatello het habijt aan te trekken, door haar vader aangespoord om Ursulina, indien mogelijk, over te halen te gaan trouwen. Maar dat liep fout af want met een air van extreem ongenoegen berispte Ursulina haar met de volgende strenge woorden:

“Basta, ik waarschuw je om hier nog iets over te zeggen. Als je insisteert zul je mij niet meer zien. Bovendien zou een religieus iemand als jij zich moeten schamen om een dergelijk thema te berde te brengen dat zo in strijd is met de intenties van Sint Clara, die mij heeft aangemoedigd religieuze te worden en mij van de ijdelheden van deze wereld af te keren.” Toen haar vader deze reactie vernam leek hij ten lange leste volledig te zijn overtuigd en gaf zijn dochter toestemming om te doen waar zij zo vurig naar verlangde.

Ten aanzien van het karakter van haar vader, die legitieme grenzen had overschreden door de roeping van zijn kind zo te dwarsbomen, zij opgemerkt dat hij later berouw kreeg over de door hem gevoerde koers, welk berouw werd bezegeld met een waarlijk Christelijke dood. Door hier melding van te maken wordt ons verslag compleet en deze opmerking zal zeker de goedkeuring wegdragen van onze heilige die vanuit de Hemel toekijkt, want de details hiervan zijn van haar hand. Uit haar aantekeningen komt naar voren dat de wijziging van zijn opstelling moet worden toegeschreven aan het ijverige gebed van zijn heilige dochter. Zij had de wereldsgezindheid van zijn leven opgemerkt en werd pijnlijk getroffen door zijn bedenkelijke gedrag in Piacenza met betrekking tot zijn dochters. Vaak voelde zij zich ertoe bewogen om op een of andere manier te protesteren, maar werd dan tegengehouden door het respect dat kinderen jegens hun vader verschuldigd zijn, zodat zij nooit meer dan enkele vriendelijke suggesties deed. Op zekere dag echter, toen hij haar smeekte om het idee op te geven om ‘tijdens zijn leven’ non te worden, voelde zij zich door een buitengewone impuls bewogen en antwoordde: “Als ik nu religieuze word, zal op uw sterfbed de gedachte mij te hebben weerhouden worden bespaard. Aangezien de tijd in ons voordeel strekt kunnen we dat nu terzijde schuiven. De zaken van dit leven gaan als de wind voorbij, en op het uur van uw heengaan zult u grote vrede kennen als er naar behoren voor uw ziel is gezorgd, maar dat is een zaak waarin mijn aanwezigheid u niet zal kunnen helpen. Nu er voldoende tijd is bedenk dan wat de plicht is van een getrouw Christen, namelijk een goede biecht doen.” Bij deze woorden betrok zijn gelaat en vroeg hij: “Waarom spreek je zo tegen mij?” Ursulina antwoordde: “Omdat ik mij daartoe geïnspireerd voel.” Feit was dat het reeds lang geleden was dat haar vader had gebiecht en niet lang na dit gesprek benaderde hij het heilig tribunaal (de biechtstoel). Wanneer zijn dochter hem een of andere heilige leefregel voorhield werd hij blijkbaar door een gevoel van wroeging overvallen. Bij terugkeer in Mercatello verweet zij zich ernstig dat zij niet duidelijker tegen hem had gesproken, en zij schreef hem toen een brief waarin zij uitlegde dat zij naar vermogen haar best zou doen om in zijn geestelijke nood te voorzien. Niet lang daarna, nadat zij het convent was binnengetreden, kwam hij van Piacenza naar Città di Castello om haar te ontmoeten en liet toen weten dat haar woorden hem hadden gemotiveerd om een Christelijk leven te leiden. Hij eindigde met het verzoek: “Lief kind, aan jou vertrouw ik de zorg van mijn ziel toe. Laat het jouw taak zijn om mij in dit leven bij te staan en ook na de dood!” Zij beloofde dit plechtig, een belofte die ze trouw en vurig nakwam. We kunnen niet nalaten op te merken hoe bijzonder het is dat haar vader positief op de vermaningen van Ursulina had gereageerd, want vaders zijn niet gewend om zich voor hun moreel kompas op de verlangens van hun kinderen te richten.

Enkele jaren na dit gesprek liet de Almachtige Ursula in een droom weten hoe haar vader zich in gevaarlijk zieke toestand bevond en dit maakte zijn heilige dochter zo ongerust dat zij onmiddellijk opstond en hem in gebed ernstig aan onze Heer aanbeval. De volgende nacht zag zij hem in haar droom in stervensangst overlijden. Toen zij deze ervaring aan de nonnen vertelde, suggereerden ze dat dit alles een werk van de verbeelding was. Deels was zij geneigd

hierin mee te gaan, temeer omdat zij nog kort geleden brieven van haar vader had ontvangen. Toch kon ze de indruk van het waargenomene niet van zich afzetten en van tijd tot tijd huilde zij bitter terwijl ze het gevoel had, zoals zij het letterlijk verwoordde, dat haar hart van verdriet barstte. Toch bleken haar visioenen juist te zijn, want al snel kwam het bericht waarin stond dat haar vader na een kort ziekbed was overleden en wel precies op het moment dat zij daar in haar slaap getuige van was geweest. Zij begon zonder uitstel heel intensief voor zijn zielenrust te bidden waarop onze Heer beloofde dat Hij haar zou verhoren. Eerst mocht ze hem aanschouwen op een plek die zo donker en angstig was dat zij twijfelde of het niet de Hel zelf was, maar denkend dat dit idee door de duivel was ingegeven bad zij des te intensiever. Toch mogen we betwijfelen dat deze aanblik door de duivel geïnspireerd was, want sommige plaatsen in het Vagevuur doen inderdaad aan de Hel denken. Toen, dit ziende, draaide haar vader zich om en keek haar te midden van zijn pijnigingen aan en leek deze woorden te zeggen: “Het is aan jou om genade voor mij te verkrijgen!” Zoals men zich kan voorstellen spaarde zij zichzelf niet. Na een flink aantal boetedoeningen en gebeden aanschouwde zij hem opnieuw, en nu was zijn lijden aanzienlijk verlicht. De vrome dochter die zich zo voor hem inzette had het genoegen dat onze Heer zich verwaardigde te zeggen: “Wees getroost want op het feest van Sint Clara zal Ik jouw vaders ziel bevrijden vanuit zijn huidige folterende verblijfplaats, maar indien je dat echt wenst zul je van jouw kant nog veel moeten lijden.” Zij bood zich vrijwillig aan om alles te verduren wat nodig was en deed strenge boetedoeningen om zijn lijden te verlichten. Op het feest van Sint Clara zag zij dat hij nog steeds in het Vagevuur verbleef, maar niet langer op dezelfde plaats van extreem lijden. Haar volhardend gebed bracht onze Heer er uiteindelijk toe haar te verzekeren dat haar vader tijdens de komende Kerst volledig zou worden bevrijd. Zij schreef: “Tijdens de Kerstnacht zag ik hem in het Vagevuur, en in een oogwenk naderde een engel die hem bij de hand leek te nemen. Mijn vader zag ik in dezelfde vorm en gestalte die hij tijdens zijn leven had gehad, maar nu in wit gekleed. Hij schoot naar voren en bedankte mij voor alle liefdadigheid die ik hem had bewezen. Plots leek hij in glans gehuld en onttrok zijn menselijke gedaante zich aan het zicht. Hij verdween in gezelschap van de engel en ik verstond dat de Allerheiligste Maagd deze gunst op deze heilige nacht voor mij had verkregen. Ik werd de volgende ochtend in dit idee bevestigd, want na de heilige communie verscheen mijn vaders ziel weer aan mij, heel mooi en schitterend, en hij vertelde dat samen met hem vele anderen vanuit de pijnen van het Vagevuur waren gered. Inderdaad waren deze pas vrijgekochte gevangenen in groot getal voor mij zichtbaar, en ik meen dat ik bij twee of drie gelegenheden een hernieuwing van deze gezegende verzekering heb genoten. Mijn pen is niet in staat de troost uit te drukken die ik daardoor voelde.”

Zie hoe wonderbaarlijk de voorrechten zijn die vaders mogen ontvangen uit handen van heilige kinderen! Dit soort vertellingen dient ouders ertoe aan te zetten hun gezin op Gods wegen te leiden en ook om hun kinderen ertoe te brengen voor hun familieleden te bidden die het tijdelijke voor het eeuwige hebben verwisseld. Als Francesco Giuliani niet zo’n heilige dochter had gehad zou hij misschien voor eeuwig verloren zijn gegaan. We mogen wel stellen dat zonder haar voorspraak de omvang van zijn lijden in het Vagevuur zo groot was geweest dat het ons begrip te boven gaat.

———————

BOEK I, HOOFDSTUK VII

MET HAAR VADERS TOESTEMMING VERKRIJGT URSULA OP BUITENGEWONE WIJZE TOELATING TOT HET KAPUCIJNER KLOOSTER VAN CITTÀ DI CASTELLO

OM de draad van ons betoog weer op te pakken. Zodra Ursula de zo door haar verlangde toestemming had bekomen om kloosterlinge te worden was zij bereid naar elk convent te gaan dat haar vrienden aanraadden. Nochtans was zij er buitengewoon op gebrand naar een van de striktere religieuze ordes te gaan. Na veel lof te hebben vernomen over het klooster van de kapucijner nonnen in Città di Castello, deelde zij haar familie mee dat een keus was gemaakt, alhoewel in het convent van Sancta Clara van Mercatello reeds drie van haar zusters als religieuze zaten, namelijk Zuster Maria Rose, Zuster Anna Maria alsook Zuster Louisa op wie zij erg gesteld was. Nadat zij haar vader over dit onderwerp had geschreven, liet hij weten dat hij haar ook hierin tegemoet zou komen. Haar oom nam haar daarom mee naar Città di Castello, dat niet al te ver van Mercatello ligt, om aldaar aan de kerkelijke superieur van dat klooster toelating te vragen. Dit was niemand anders dan Monseigneur Giuseppe Sebastiani, een man van zo'n uitmuntende heiligheid, dat tot op heden zijn naam altijd wordt genoemd met de titel 'eerbiedwaardige'.

De naamgeving van de orde kan voor een buitenstaander verwarrend overkomen, want het kan net zo goed een orde der clarissen worden genoemd. In de verschijningen aan Veronica wordt Sint Franciscus dikwijls vergezeld door Sint Clara waaraan de mededeling wordt toegevoegd dat dat de twee stichters zijn van haar kloostergemeenschap. De verklaring gaat als volgt. De orde der clarissen is een contemplatieve vrouwelijke kloosterorde zijnde een onderafdeling van de Franciscanen. Deze werd rond 1212 door Sint Clara van Assisi gesticht, die tot de entourage van Franciscus van Assisi behoorde. Haar orde, de clarissen, plaatst zich onder het vaandel van de 'apostolische armoede', en dat laatste was ook buitengewoon belangrijk voor Veronica. Het klooster van Città di Castello heet een kapucijnerorde, waarmee wordt aangegeven dat ze zijn voortgekomen uit de hervormingsbeweging die wilde terugkeren naar de oorspronkelijke eenvoud van de franciscanen. In 1528, bij pauselijk decreet, mochten de kapucijnen de oorspronkelijke strenge regel van Franciscus volgen, de baard dragen en de spitse kap, de 'cappuccio', waaraan hun naam is ontleend. De kapucijnen zijn dus identiek aan de franciscanerorde ten tijde van de oprichting van de clarissen.

Welnu, toen Ursula samen met haar oom aan Monseigneur werd voorgesteld en haar wens te kennen had gegeven, deelde de bisschop mee dat er in dat specifieke klooster geen vacature was aangezien het quotum was bereikt door de recente toelating van een jonge vrouw uit de stad, die als religieuze de naam Clara Felix kreeg. Toen zij dit hoorde was de arme Ursula ontroostbaar en omdat er geen alternatief was om haar terwille te zijn, vertrokken ze. Maar terwijl ze de trappen van het bisschoppelijk paleis afdaalden voelde zij zich door een of andere invloed van boven bewogen en vroeg zij haar oom terug te keren om samen de bisschop opnieuw te ontmoeten. Toen ze weer ter audiëntie werden toegelaten wierp het jonge meisje zich op haar knieën voor de Monseigneur en met de meest nederige maar toch vurige smeekbeden bezwoer zij hem haar de troost te schenken die zij afsmeekte. Dit deed zij zo voorbeeldig dat de goede bisschop bewogen werd een uitzondering op de regel te maken en hij genegen was die gunst te verlenen. Vervolgens stelde hij een aantal vragen, onder meer of ze Latijn kende. Haar oom antwoordde dat dat niet zo was maar Ursula, door een buitengewone impuls gedreven, nam in levendig vertrouwen op God het brevier uit de

hand van Monseigneur en met meesterlijk gemak en precisie las zij eruit voor, op een manier die liet zien dat ze de betekenis perfect begreep. (In het brevier staan de gebeden die een priester gedurende al de dagen van het jaar dient te bidden of te zingen.) Haar oom riep verbaasd uit: “Dit is beslist een wonder!” En dat was het ook want zij had nooit Latijn geleerd. Het was bovendien een blijvend wonder, want nadien kon zij deze taal altijd vloeiend lezen en ook intelligent en nauwkeurig citeren. De prelaat was diep onder de indruk, maar meer nog van de buitengewone onschuld en deugdzaamheid die uit haar antwoorden en verschijning naar voren kwamen, en hij beloofde van de nonnen de toestemming te verkrijgen die zij zo graag wenste. Daarop stuurde hij de dankbare Ursula heen. Weldra spoedde hij zich naar het klooster. Door zijn beschrijving van de waardevolle aanwinst die deze nieuwe postulante voor de gemeenschap kon betekenen werden de religieuzen overgehaald haar unaniem te aanvaarden, ondanks dat het voorgeschreven aantal daarmee werd overschreden.

Toen de dag aanbrak waarop haar toelating formeel in het kapittel werd voorgesteld, ging onze heilige naar de kloosterkerk om aldaar het resultaat af te wachten. De andere postulante was daar ook omdat tegelijkertijd over haar lot zou worden beslist. Uit Ursula’s verklaring leren we de volgende bijzonderheden: “In gebed neerwerpend smeekte ik mijn Hemelse Bruidegom zeer ernstig om aan mijn vurige verlangens tegemoet te komen. Al snel kwam het nieuws dat ze beiden waren aangenomen, en niet lang daarna kwam de biechtvader naar het altaar en bekleedde Ursula naar de gewoonte van het convent met het ‘heilig koord’.” We verwijzen nu naar de beëdigde verklaring van haar gezellin tijdens het heiligverklaringsproces om een idee te krijgen van de overmaat aan vreugde en vervoering die de heilige bij deze gelegenheid ondervond. “Nadat we bericht hadden ontvangen van onze aanvaarding”, verklaart Clara Felix, “en nadat de biechtvader ons het koord had overhandigd, bleven wij alleen in de kerk om onze Heer te danken voor de genade die Hij ons tweeën had geschonken. Maar aangezien ik wist dat de moeder-overste en de religieuzen op ons stonden te wachten bij de communiebank, stond ik op het punt om Signora Ursula te inviteren mij te vergezellen, waarop ik haar in extase zag zonder enig besef van mijn aanwezigheid. Ondanks dat ik haar verschillende keren door elkaar schudde en haar krachtig probeerde weg te trekken, voelde zij helemaal niets. Dus viel ik naast haar op mijn knieën en liet haar met rust.” De religieuzen, die hier niets van wisten en de reden van zo’n lange vertraging niet konden raden, stuurden een van de lekenzusters naar buiten om de postulanten mee te delen dat de moeder-overste bij de communiebank op hen wachtte. Toen kwam Ursula tot zichzelf en ging met haar gezellin de wachtenden tegemoet: “en deze signora”, vervolgt de verklaring, “toonde zo’n extreme vreugde om het feit dat zij als religieuze was aanvaard, dat niet verborgen kon worden dat haar hart in jubeltoon was.” Dit vond plaats op 17 juli van het jaar 1617 toen zij 16 jaar oud was, hetwelk naar ons huidige opvattingen heel jong is maar indertijd niet uitzonderlijk.

Omdat de duivel stinkend jaloers was dat haar zulk een geluk ten deel viel, verspilde hij geen tijd om haar vrede te verstoren. En God liet dat toe als middel om de trouw van zijn dienares te beproeven en haar deugdzaamheid te verfijnen. Bij gelegenheid schetste de aartsvijand een beeld van wat de religieuze staat inhield, wat hij in de somberste kleuren deed waardoor het een wanhopig bestaan leek. Een andere keer bracht hij haar de talrijke door haar afgewezen jongelieden in herinnering die met voordelige aanbiedingen haar ten huwelijk hadden gevraagd. Dan weer trachtte hij haar vreugde tijdens het gebed te verbitteren door gevoelens van ondraaglijke vermoeidheid in haar ziel te leggen. Kortom, het leek volgens haar eigen uitdrukking alsof alle hellemachten op haar waren losgelaten. “Maar”, vervolgde ze, “ik heb

aan geen van hen toegegeven. Soms, als ik mij meer gekweld voelde dan anders, trok ik me alleen in mijn kamer terug en luchtte dan een tijd lang mijn hart bij onze Heer door de kwestie met Hem te bespreken. Ik bad tot Hem, vroeg om zijn genade en smeekte Hem mij nooit te verlaten. Ik zei vol vertrouwen: 'Heer, U weet dat ik uw bruid ben. Vergun dat U mij nooit van U laat scheiden. Ik leg mij nu en voor altijd in uw handen neer: zie, ik ben bereid in alles uw Wil te doen. Ik ben de Uwe – ik ben de Uwe – moge dat volstaan!'" Hieraan zien we dat onze toewijding aan God waard is om telkenmale te worden herhaald opdat het diepe groeven trekt in onze ziel. De Almachtige, die deze demonische pesterijen tot grotere verdienste toestond, verwaardigde zich haar regelmatig te bemoedigen door middel van een innerlijke stem die tot haar sprak: "Wees getroost, want jij bent van Mij. Het is mijn Wil dat je te lijden hebt en moet strijden, maar vrees niet." En aldus bemoedigd en door de kracht van de goddelijke genade gesterkt, weerstond het heilige meisje alle aanvallen van de verleider.

———————

BOEK I, HOOFDSTUK VIII

DE KWESTIE VAN HAAR KLEDING – DUIVELSE MISLEIDINGEN TIJDENS HET NOVICIAAT

EINDELIJK brak de lang verbeide dag aan waarop deze heilige maagd haar minachting voor het wereldse tot uiting mocht brengen door zich in de tuin van haar Hemelse Bruidegom op te sluiten. Dat was op 28 oktober, het feest van de apostelen en eerste verkondigers van het geloof: Simon de IJveraar en Judas Thaddaeus. Dat was reeds drie maanden na haar formele intreding. Monseigneur Sebastiani overhandigde bij de 'inkleding' het habijt en hield toen een boeiende en stichtende toespraak. Gedurende de sacrale riten leek deze jonge postulante voor de sluieroplegging totaal in God verzonken. Haar hele houding kenmerkte zich door opgewektheid en toewijding, gepaard met zulk een onaardse bescheidenheid dat zij inderdaad de ware bruid van Christus genoemd kon worden. Alle aanwezigen waren diep onder de indruk. Op het moment dat de bisschop haar bij de abdis aanbeval, Zuster Maria Gertrude Albizzini, sprak hij deze profetie met gedempte toon uit, zodat de andere aanwezigen dat niet hoorden: "Ik beveel u deze nieuwe dochter in het bijzonder aan want op zekere dag zal zij een groot heilige worden." Het was bij deze gelegenheid dat zoals gebruikelijk haar doopnaam met een nieuwe werd vervangen, die van Veronica, en het is deze naam die we voortaan gebruiken. Het leek een voorteken aangaande die tedere en speciale toewijding waarmee zij voortaan met het lijden van Jezus verenigd zou worden, want de Bijbel vertelt dat Veronica de vrouw was die het aandurfde om tijdens Christus' kruisdraging ter verlichting een zweetdoek op zijn gelaat te leggen. Zij heette Serafia (cf. Jezus' Lijden, Dood en Verrijzenis volgens A.K. Emmerick, blz. 253) maar kreeg sindsdien de naam Veronica toebedeeld, wat 'ware gelaat' betekent (vera icona); als miraculeus teken van dankbaarheid stond op haar doek Jezus' gelaat afgebeeld. In de Sint-Pietersbasiliek wordt de afbeelding op het zogenaamde sudarium of zweetdoek bewaard. Welnu, op deze buitengewone dag bracht Veronica Giuliani, ook wel 'de Julianis' genoemd, de hele dag in extatische vreugde door wat tot uiting kwam door het telkens herhaalde: "Nu ben ik gelukkig, nu ben ik gelukkig!" O welk een aanstekelijke vreugde! Het hele klooster verkeerde in jubelstemming.

Zuster Teresa Ristori, die van een adellijke Florentijnse familie afstamde, was in die tijd de novicemeesteres; later werd zij abdis. Zij was een religieuze van grote deugdzaamheid. Het was onder Ristori's leiding dat Veronica aan haar noviciaat begon. Deze non had reeds drie

van haar eigen zusters in het klooster zien binnentreden – een van hen was de hierboven genoemde Zuster Clara Felix, de tweede heette Diomira en de derde was een lekenzuster die Hyacinta heette. Onze heilige gaf zich vanaf het begin over aan de meest nauwgezette beoefening op weg naar perfectie, wat niet alleen het juiste doen inhoudt maar ook de juiste geestesgesteldheid in het doen. Dat laatste is voor gewone mensen onbereikbaar. Het viel op dat zij zelfs tijdens de eerste nacht, alhoewel vrijgesteld van het bijwonen van het koor, terstond bij het eerste geluid van de bel uit bed sprong om de anderen te vergezellen bij het bidden van de metten. (De metten zijn de gebeden tussen zonsondergang en zonsopgang, wat in dit klooster luttele uren na middernacht plaatsvond.) Het lijdt geen twijfel dat zij niet meer dan een zachte wenk nodig had om zich in gehoorzaamheid te onderwerpen. De vereiste noviciaatsoefeningen praktiseerde zij getrouw, en de dagelijkse werkzaamheden deed zij zonder enige tegenstrubbeling of gemopper. Haar toewijding, met strikte inachtneming van de vereiste stilte, was exemplarisch. Zij was zachtaardig in gesprekken, nederig en aangenaam jegens eenieder zonder in het minst geïrriteerd of verstoord te raken door een of ander voorval, hoe onaangenaam ook. Alzo begonnen de religieuzen spoedig in te stemmen met de hoge mening die de bisschop over haar had uitgesproken.

.

Van alle deugden die door deze voorbeeldige novice tijdens deze fase van haar religieuze leven werden beoefend is het volgende opmerkenswaardig als zuiverste teken van godsdienstige volmaaktheid. We spreken over haar volledige onderwerping aan haar geestelijke leiders. Dit was een punt waaraan zij als leek niet helemaal had voldaan omdat zij toen nog te veel op zichzelf was teruggeworpen. Destijds, zoals zijzelf toegaf, had zij nooit één woord tegen haar biechtvader gezegd over een te groot zelfvertrouwen alhoewel zij zich inzette om haar fouten zoveel mogelijk op te biechten, hoe gering ook. In die periode had zij geen enkele melding gemaakt van de bovennatuurlijke gaven die zij reeds op die jonge leeftijd gewend was te krijgen, noch van de problemen waarmee de duivel haar opzadelde om haar geest in verwarring te brengen. Zij had zich tevreden gesteld met het getuigenis van een goed geweten. Maar dra was zij het religieuze leven binnengetreden of haar ziel werd door een helderder licht verlicht en werd zij zich bewust van de verschillende gevaren die op het pad naar volmaaktheid op de loer liggen die, indien men op eigen oordeel afgaat, gemakkelijk tot misstappen kunnen leiden. Nadien nam zij de gewoonte aan om lange gesprekken met haar mentors te voeren waarin zij met de grote nauwkeurigheid en oog voor detail alles onthulde wat in haar binnenste omging, zowel ten goede als ten kwade; want zij was evenzeer op haar hoede voor mededelingen en visioenen die altijd getoetst moeten worden – want het is niet alles is goud dat blinkt, als voor allerlei verleidingen waaraan zij blootstond. Zij voelde zich pas gerust als ze deze aan het oordeel van haar mentors had voorgelegd. Altijd een leidsman hebben was natuurlijk een hele luxe die men gemeenlijk niet heeft, zeker niet in de moderne tijd van de 21ste eeuw. Wel kan eenieder alert zijn, een wachter zetten bij zijn innerlijke gedachten en motivaties en op die manier opklimmen naar de gelijkenis van Jezus Christus.

Deze praktijk, die zij zich eigen had gemaakt, was uiterst onaangenaam voor de boze, omdat hij wist dat hij haar niet zou kunnen misleiden door bedrieglijkheden in haar geest te planten. Daarom bedacht hij een plan om het obstakel zelf aan te pakken. Toen zich een gepaste gelegenheid voordeed nam hij de gedaante en manier van doen aan van de novicemeesteres en stevende zo op zijn doel af. Veronica was alleen in haar cel toen op een bepaalde wijze op de deur werd geklopt. Omdat dit het gebruikelijke teken was voor een bezoek van haar mees-

teres, zei ze onmiddellijk: “Vieni dentro!” (Kom binnen). Zodra de veronderstelde persoon binnenkwam begon onze heilige zich buitengewoon ongemakkelijk te voelen, zozeer zelfs dat zij nauwelijks in staat was het vreselijk uitputtende gesprek vol te houden, terwijl zij zich bij alle vorige gesprekken wonderbaarlijk verfrist had gevoeld, ongeacht eerdere vermoeidheid. Zij werd getroffen door dit buitengewone verschil maar zorgde ervoor dat zij haar gevoelens voor zich hield. De listige verleider sprak haar als volgt aan: “Er is maar één ding dat ik wil zeggen onder voorwaarde dat jij je betert, niet in woorden maar metterdaad. Jij moet me beloven dat je de anderen niet vertelt wat ik nu ga zeggen, niet tegen onze buitengewone biechtvader die hier op dit moment is noch tegen onze gewone directrice of, in feite, tegen welk ander schepsel dan ook. Ik zal vrijuit spreken, voornamelijk omdat ik bezorgd ben om jouw zielenheil en algemeen welzijn, en dat geldt niet alleen voor jou maar ook voor jouw biechtvader die onder geen beding door jou schade mag lijden. Ik zal daarom met grote openhartigheid spreken. Ik heb gezien dat er over jullie twee kwalijke opmerkingen de ronde doen (over de biechtvader en Veronica) waardoor ik mij, zoals nog steeds, erg ongemakkelijk heb gevoeld. Ik heb er telkens over nagedacht hoe ik dit kwaad kan verhelpen. Weet dat ik mij volledig voor jou heb ingezet door te verklaren dat er niets aan de hand is. Maar bedenk wel dat de zaak zich nu zo heeft toegespitst dat we morgen kunnen verwachten dat onze gewone biechtvader zal besluiten niet meer terug te komen. En dit alles is jouw schuld.”

Bij deze woorden voelde Veronica zich diep gekwetst, maar zij nam een houding van volmaakte onverschilligheid aan en antwoordde: “Zeg alleen wat er verteld wordt over onze biechtvader en mijzelf. Ik aanvaard niet dat mijn gemoedsrust wordt verstoord want als deze beschuldigingen waar zijn zal ik mijn gedrag proberen aan te passen, en indien onjuist zal de waarheid haar recht doen gelden. Wat mij betreft, laat ze zeggen wat ze willen, het kan het vertrouwen dat ik in mijn biechtvader heb niet aantasten. Onze Heer heeft mij genadig toegestaan om hem te laten weten wat er in mij omgaat en deze praktijk wil ik in de toekomst graag voortzetten.” Een beter antwoord had Veronica niet kunnen bedenken en we kunnen niet verzinnen wat de duivel meer van streek zou hebben gebracht. Feit is dat op dat moment de zogenaamde novicemeesteres geen antwoord kon bedenken. Maar daar haar tegenstrever niet wilde wanhopen aan zijn uiteindelijke overwinning, antwoordde hij dat zij haar biechtvader nooit meer mocht bezoeken, zelfs niet voor het sacrament van de biecht, behalve in uiterste nood indien iets in haar gedachten kwam dat een belemmering vormde om ter communie gaan. In Veronica’s geval, aangezien een religieuze zelden iets ernstigs te bekennen heeft, zo hield de verleider haar voor, mocht zij van zijn toestemming gebruik maken die voor eens en altijd gegeven werd, om ter communie te gaan zonder eerst het heilig tribunaal (de biechtstoel) te hebben benaderd.

Zo bleef Satan doorspreken tot grote ontzetting van de ijverige novice, wiens persoon totaal niet aan zulke gesprekken gewend was, maar zij hield zich in en wachtte op nadere uitleg. De verleider hervatte op vertrouwelijke toon: “Ik moet helaas zeggen dat jij gisteravond het enige onderwerp van gesprek was in de ziekenboeg. Alle zusters zijn zeer verontwaardigd en zouden nooit aan zoiets hebben gedacht. Ik schaam me er echt voor je dit te vertellen, maar er wordt gezegd dat er tussen jou en je biechtvader zulk een hechte vriendschap is ontstaan vanuit intimiteit over geestelijke zaken, dat je te ver bent gegaan en op de rand van zonde bent beland. Bovendien zegt men dat de zaak zo flagrant is dat het God zal behagen om jullie beiden onder zware tucht te brengen. Maar aangezien dit een zeer grote schande voor de godsdienst zou betekenen heb ik geprobeerd de zaak te sussen door te zeggen dat ik het

allemaal met jou ging regelen. Welnu, de beste remedie die ik kan bedenken is dat je niet meer in je zielstoestand gaat graven. Wat dat betreft streef ernaar om je als een gewoon iemand te gedragen en al dat soort dingen voor jezelf te houden. Zorg er wel voor dat je niets zegt van wat ik heb verteld, noch aan de gewone noch buitengewoon overste. Ik plaats je onder gehoorzaamheid om dit onderwerp nooit meer ter sprake te brengen, zelfs niet met mij, want ik vind het een buitengewoon lastige en onaangename zaak. Ik beveel je daarom ten stelligste aan om in onze toekomstige relaties je van alle toespelingen daarop te onthouden. Als je dit verzoek opvolgt, vertrouw ik erop dat je mij gehoorzaamt en niet de minste lettergreep van deze discussie aan jouw biechtvader doorgeeft."

"Ik zal er met niemand over praten", antwoordde Veronica. "Ik zal alleen monseigneur laten komen om hem informeren over alles wat er tussen mijn biechtvader en mij is gebeurd. Hij zal besluiten wat mij te doen staat en ik zal hem alles vertellen wat u tegen mij heeft gezegd. Ik ben zeer verontwaardigd dat de zusters in staat zijn zulke absurde verdachtmakingen tegen zo'n goede dienaar van God te maken (d.w.z. haar biechtvader). Wat mij betreft mogen ze zeggen wat ze willen want mij treft des te meer blaam." De zogenaamde begeleidster van de novicen werd erg boos toen zij dit hoorde en riep verontwaardigd uit: "Ik heb het al gezegd en zeg het nogmaals dat je deze affaire aan niemand mag vertellen. Vai dal vescovo, sì! (Naar de bisschop gaan, welja!) God verhoede dat dit hem ter ore komt! Doe wat ik zeg en leef in vrede. Ga niet naar hem toe, praat niet met hem (de bisschop) en alles zal goed komen." Dit gezegd hebbende vertrok de spreekster met een air van ongenoegen.

Op dat moment luidde de bel voor de compline (avondgebeden, traditioneel gezegd of gezongen voor het slapen gaan). Veronica ging onverwijld naar het koor en toen zij de echte begeleidster van de novicen op de trap zag staan vroeg zij zich af hoe zij daarnet bij haar had kunnen zijn, maar durfde dat niet vragen. Wel voelde zij een sterke aandrang om naar haar eigen buitengewone biechtvader te gaan en het onderwerp bij hem ter sprake te brengen. Na een lange innerlijke strijd besloot zij dit te doen. Toen hij haar verhaal had beluisterd dacht hij een poosje na. Vermoedend hoe de vork in de steel zat droeg hij Veronica op naar haar novicemeesteres te gaan en te vragen welke zusters zulke opmerkingen over haar en de moeder-overste hadden gemaakt. De novice verontschuldigde zich door hem eraan te herinneren dat de novicemeesteres haar in het bovengenoemde gesprek had verboden om ooit op dit onderwerp terug te komen. Maar de voorzichtige biechtvader raadde Veronica aan om via een omweg achter de waarheid te komen; dat zij zoals gewoonlijk naar haar toe moest gaan en het gesprek indirect naar de betreffende beschuldiging leiden. Nauwelijks hoorde de novicemeesteres de eerste woorden over dit onderwerp of zij antwoordde prompt en ernstig: "Zet dat soort ideeën uit je hoofd. Het is onmogelijk dat een van de zusters zulke dingen heeft gezegd. Maak je geen zorgen want ik heb ze nog nooit zoiets horen zeggen!" Veronica was dolgelukkig en keerde met deze informatie naar haar biechtvader terug wat hem van het demonische bedrog overtuigde dat jegens haar was gepleegd, en hij gebood dat zij haar oversten alles onbeschroomd kenbaar maakte wat haar bezighield. Haar meesteres gaf een soortgelijke instructie nadat zij het hele verhaal had gehoord. Dit alles versterkte de vrome vastberadenheid van onze heilige om niets voor haar geestelijke begeleiders verborgen te houden.

De prins der duisternis was verbijsterd over deze vernederende doorkruising van zijn plannen die nu ricocheerden. Omdat hij geen kans meer zag de plichtsgetrouwe oprechtheid waarmee Veronica haar biechtvaders benaderde te dwarsbomen, besloot hij onkruid van onenigheid

tussen haarzelf en de novicemeesteres te zaaien, die voor haar innerlijke leven zulke waardevolle adviezen gaf. Hij nam daarom zijn toevlucht tot een list die geheel bij zijn karakter paste. In de gedaante van onze jonge novice kwam hij de cel van een religieuze binnen en debiteerde toen met grote zelfverzekerdheid een stortvloed van beschuldigingen aan het adres van de uitstekende novicemeesteres over wie 'hij' extreem kwaad sprak. De religieuze was stomverbaasd en zag het als haar plicht om desbetreffende hiervan op de hoogte te stellen opdat de zaak, zowel voor haarzelf en de kwaadspreekster, correct kon worden afgehandeld. De novicemeesteres, die geen flauw benul had van wat zich in werkelijkheid had afgespeeld, was diep bedroefd, wellicht niet zozeer om haarzelf maar vooral om de novice over wie zij nu heel anders ging denken. Terwijl zij beraadslaagde over wat haar te doen stond, hield zij zich afstandelijk tegenover de vermeende overtreedster. Zij sprak nog maar zelden met haar en die toestand continueerde zo'n drie à vier dagen. Veronica verbaasde zich over deze verandering en niet wetende waaraan dit moest worden toegeschreven nam zij haar toevlucht tot het geëigende middel. Zij bezocht haar meesteres toen deze alleen in haar cel was en op de meest nederige manier en met het dochterlijk vertrouwen vroeg zij haar eerlijk te zeggen wat de reden was van haar ongenoegen want, zo zei ze, was het haar grootste wens haar fouten te kennen opdat ze deze zou kunnen corrigeren. De goede novicemeesteres vertelde haar toen openhartig wat haar zoal ter ore was gekomen. Veronica was zowel verbaasd als bedroefd, want zij had niet alleen de hoogste achting maar ook de meest tedere genegenheid voor deze goede moeder. Zij verklaarde plechtig dat zulk een laster zelfs nooit in haar gedachte was opgekomen en dat zij nog nooit een voet had gezet in een cel waarin zich een religieuze bevond. Zij vroeg naar de dag en het uur dat zij deze aantijgingen zou hebben gedaan. Bij het vergelijken van aantekeningen ontdekten ze beiden dat onze heilige op dat moment in de kamer van haar meesteres was geweest om over kwesties van morele aard te praten. Ze waren er nu van overtuigd dat de hele zaak niets anders was dan satanisch bedrog en dat God in zijn voorzienigheid ervoor had gezorgd dat beiden op dat moment bij elkaar waren. De reputatie van de novice was nu volkomen hersteld en de beste verstandhouding heerste weer tussen haarzelf en haar voorbeeldige meesteres. De bovenvermelde gebeurtenissen zijn met een aantal letterlijke citaten aan haar eigen geschriften ontleend. Het zij opgemerkt dat de duivel om tweedracht te zaaien gewoonlijk geen toevlucht tot verschijningen hoeft te nemen, want in het wereldse vindt hij altijd wel iemand die hij kan opstoken tot roddel en achterklap, maar in deze vrome kloostergemeenschap was hem die kans ontnomen.

De Boze was ontzet toen hij bemerkte dat zijn plan voor een tweede keer door een eenvoudige novice was verijdeld. In woede ontstoken trachtte hij haar met een menigte verleidingen het leven zuur te maken. Op een dag profiteerde hij van haar lichamelijke vermoeidheid wegens de zware arbeid die haar meesteres haar bij wijze van oefening had opgedragen. Toen fluisterde hij in dat dit alles haar draagkracht te boven ging en dat zij dat maar beter openlijk kon verkondigen, oftewel een eind aan haar leven maken om zo van al dat zwoegen verlost te zijn. En juist op dat moment werd zij ontboden om water te halen voor de ziekenboeg, waarover zij schrijft: "Ik ging er heel opgewekt naartoe en dacht aldoor na over het lijden van onze verlosser en overwoog ook dat dit harde werken, in plaats van de toewijding van mijn ziel tot God te belemmeren, mij integendeel zou helpen om naar Hem op te stijgen. Dus was ik heel blij dit kleine lijden uit liefde tot God te mogen dragen. Maar bovenaan de trap gekomen voelde ik een zo harde duw dat ik van boven naar beneden tuimelde met twee kruiken in mijn armen. Ik voelde grote pijn maar de kruiken waren nog heel. Ik lachte alleen maar om deze list van de duivel, die zo 'bekommerd' was om mijn vermoeienissen. Uit elke

sluwe en dwaze inmenging van de boze putte ik nieuwe moed. Ik drong zelfs bij onze moeder de novicemeesteres erop aan dat ze mij, indien zij vermoeiend werk moest doen, mij dat uit liefde tot God moest laten doen want zulks zou mij ten goede komen.”

Maar terwijl de duivel zijn uiterste best deed om haar nobele levenswandel tot zinken te brengen, had het onze Heer behaagd troost te geven met een visioen. Om aan haar verlangens tegemoet te komen gaf haar meesteres haar bij een andere gelegenheid opdracht om de ziekenboeg van water te voorzien. De waterput bevond zich op een lage verdieping. Veronica had met tomeloos enthousiasme wel dertig volle kruiken omhoog gedragen toen zij ten slotte van uitputting en pijn pauzeerde; haar hielen waren gaan bloeden onder het gewicht van de zware last die zo vaak naar boven moest worden gezeuld. Terwijl zij in deze toestand bij de waterput stond verscheen onze goddelijke verlosser, het Kruis op zijn schouder dragend, en Hij richtte zich liefdevol tot haar: “Zie het Kruis dat ik draag – het is veel zwaarder dan het jouwe!” Deze aanblik deed haar geest en kracht zo herleven dat zij haar vermoeidheid en pijn niet meer voelde en verder ging met het werk.

———————

BOEK I, HOOFDSTUK IX

BEVESTIGINGEN VAN DE ECHTHEID VAN VERONICA’S ROEPING – GODS BIJSTAND IN DE BEGINJAREN WAARBIJ DE DUIVEL ZICH NIET ONBETUIGD LAAT

TIJDENS haar noviciaat had Veronica consequent zo’n verheven deugd betoond waarin de belofte lag van zo’n allesovertreffende uitmuntendheid dat de religieuzen geen moment aarzelden om haar de plechtige professie te laten doen. Zo geschiedde dat zij op Allerheiligen de gelofte deed, in het jaar 1678, vier dagen na de voltooiing van haar twaalf maanden noviciaat. Alhoewel het heiligverklaringsproces geen melding maakt van de vurigheid waarmee zij de initiatieperiode doorbracht, tijdens welke zij op de meest perfecte en acceptabele manier het offer van haar hele wezen aan God bracht, kunnen we haar heilige hartstocht in de aanloop tot haar professie gemakkelijk ontwaren, niet alleen op basis van de vurige verlangens die zij van jongs af aan had gekoesterd om zich onvoorwaardelijk aan haar Hemelse Bruidegom toe te wijden, maar ook vanuit de heilige gezindheid waarmee zij zich al die maanden van haar noviciaat op deze grote gebeurtenis had voorbereid, en ten slotte vanuit de buitengewone toewijding waarmee zij elk jaar opnieuw de twee dagen van haar inkleding en professie bleef herdenken. Voor deze laatste ceremonie verlengde zij haar gebeden gepaard aan zwaardere boetedoeningen en vernederingen. Hierin ging zij zo ver om op de herdenkingsdag dat zij haar plechtige geloften had afgelegd voor de abdis te verschijnen zonder de zwarte sluier op haar hoofd, alsof zij nog maar een novice was. Het was immers haar wens om als de laatste en minste van het klooster te worden behandeld.

We vernemen uit haar handgeschreven dagboek welke zegeningen en lessen zij uit de contemplatie van Christus’ leven putte. Op Witte Donderdag overwoog zij Christus’ bereidheid om in Gethsemané de bittere kelk van het lijden uit handen van zijn goddelijke Vader te ontvangen ondanks de enorme weerzin die dat voor zijn heilige mensheid betekende. “Daarin”, verklaart ze, “vond ik een les zo treffend dat ik op dat moment hecht verenigd leek te worden met Gods Wil, en uit dit geheimenis voldoende lering trok om daar mijn hele leven op verder te bouwen. (…) Van tijd tot tijd scheen het mij toe dat Jezus zijn liefdevolle ogen op

mij richtte en zei: ‘Kom tot Mij, kom tot Mij’, waarmee Hij aangaf dat Hij mijn ziel met al zijn goddelijke genaden wilde verrijken. Het is onmogelijk de gevoelens en verlichtingen te beschrijven die mij die dag geschonken werden. Ik bracht vierentwintig uur door zonder te weten of ik nu in de Hemel was of op Aarde.” Vooral ten tijde van de heilige communie, waarvoor zij zich ter voorbereiding meer dan normaal had ingezet, viel haar ruimschoots genade ten deel en kreeg dan licht en kracht om een hogere trap van religieuze volmaaktheid te bereiken. Aldus schrijft zij tijdens een verjaardagsviering van haar professie: “Tijdens de heilige communie raakten mijn zintuigen in vervoering en ging ik op in de zee van goddelijke Liefde.” Sprekende over een dergelijke verjaardag: “Na de heilige communie overkwam mij plots dat ik vanuit een staat van vrome inkeer overging naar een van vervoering. In een oogwenk wordt de aldus bevoorrechte ziel in wederzijdse liefde met God verenigd. Het lijkt alsof God de ziel vergoddelijkt. Ik weet niet hoe ik het anders moet uitdrukken. Het leek alsof mijn ziel gescheiden was van mijn lichaam. Ik weet niet zeker of wat ik zeg logisch is. Ik weet ook niet of ik onzin praat want het is onmogelijk onder woorden te brengen wat ik toen voelde. Ik geloof dat mijn ziel op dat moment waarlijk met God in den echt verbonden was.”

Om te verzekeren dat de lezer in deze verslagen geen enkele waanvoorstelling of geëxalteerde verbeelding tegenkomt, vertellen we hoe Veronica zich gedroeg als zij in de geest verheven was. Zij schrijft over de verjaardag van haar professie in het jaar 1701: “Vanmorgen geraakte ik kort na de communie plotseling in vervoering en zag onze Heer in een visioen na uit de dood te zijn opgestaan. Ik meende er goed aan te doen dit als een demonische inmenging te negeren. Ik was vastbesloten om hem niet zo’n voordeel over mij te gunnen, want ik zou liever sterven dan God beledigen. Mijn verlangen ging immers slechts uit naar de vervulling van zijn Heilige Wil. Ik bad tot Hem om mij te verlossen van zulke demonische listen waarbij ik plechtig verklaarde dat ik geen visioenen of troost zocht maar alleen Gods Wil, zonder Hem ook maar enigszins te willen beledigen. Daarop presenteerde het visioen zich des te duidelijker en veroorzaakte in mij een gevoel van wroeging over al mijn zonden tegenover God, en wierp het een nieuw licht op mijn fouten. Dit overtuigde mij dat het geen werk van Satan was maar van God Almachtig, die mij genegen was op het pad der deugd nieuwe instructies te geven.” Vervolgens onderricht zij ons over de weg naar volmaaktheid: “Ogenblikkelijk doorzag ik door deze communicatie op welke wijze iedere deugd beoefend moet worden, hoe die telkens vergezeld moet gaan van zelfonthechting – door geloof in en hoop op God, door het besef van Gods aanwezigheid, door beoefening van de volmaakte liefde die zich uitsluitend op God richt, door een heilige overgave aan de Goddelijke Wil, door zo’n volledige versterving waardoor de ziel niets anders geniet dan God alleen [en het andere niet in tel is], door een constante ijver in dit alles, door pogingen de aandacht van schepselen te ontlopen zodat onze inzet door niemand anders dan door God is gekend, door vrijwillig alle gelegenheden van minachtende bejegening te baat te nemen, en door aanstonds te gaan waar we denken dat ons vernedering wacht. Telkens als we deugdzaamheid najagen moeten al deze dingen meespelen, vooral door toepassing van de heilige nederigheid, aspect waardoor al onze daden voor God welgevallig zijn.” Dit citaat mag best enkele keren gelezen worden, want wat zij hier formuleert is een leidraad voor ieder mens die een voor God welgevallig leven wil leiden.

De visioenen en extases van Veronica werden steevast gevolgd door goede vruchten van berouw, afschuw voor zonde, liefde voor en hoop op God, de intentie van een volledige overgave aan de Goddelijke Wil, een verlangen naar lijden en een gewillige aanvaarding van

elk soort vernedering. Het is absurd ervan uit te gaan dat zulk een bewonderenswaardige toeleg het resultaat van een verhitte fantasie was of dat het zou zijn geïnspireerd door de aartsvijand van alle deugd die voortdurend op de loer ligt om ons te laten struikelen.

Maar om terug te keren naar haar plechtige professie. Deze gebeurtenis was voor Veronica niet, zoals soms gebeurt, het sein voor een leven van rust en gemakzucht. Integendeel, zij voelde zich na de professie – wat typisch bij haar karakter paste – tot een nóg striktere naleving gedrongen van de kloosterregels waarbij zij vurig hoopte dat de sublieme naleving van haar levensstaat tot een intiemere vereniging met haar Hemelse Bruidegom zou leiden. Om dit te bereiken onderwierp zij zich niet alleen vol enthousiasme aan de strenge kloosterregels, waar zij nog twee jaar lang onder leiding van de novicemeesteres stond. Zij was tevens gewend zich in volledige gehoorzaamheid te onderwerpen alsof zij nog een prille novice was, en zij zou haar hele leven in die positie zijn gebleven indien haar superieuren daar geen verandering in hadden gebracht. Alle getuigen die zowel in het voortraject als in het apostolische proces van haar heiligverklaring werden gehoord (en merendeels waren dat haar medegenoten van het klooster), hebben unaniem verklaard dat zij vanaf het allereerste begin van haar religieuze bestaan in de beoefening van elk soort deugd uitblonk, vooral die van versterving, nederigheid, gehoorzaamheid en liefdadigheid, en dat zij dit alles heldhaftig in de praktijk bracht. Een bewijs hiervan was de energieke inzet waarmee zij onaflatend naar de bekering van zondaars dorstte, zozeer zelfs dat zij zich door haar gebeden en lijden voortdurend als middelares aanbood staande tussen de zondaars en God, opdat in de wereld de zonde vernietigd mocht worden. Dit was zo onaangenaam voor de duivel dat hij bij gelegenheid zijn diepe wrok op haar botvierde door haar zwaar te gaan slaan, wat blauwe plekken achterliet.

In het verslag aan haar leidinggevenden staan twee citaten aangaande twee voorvallen tijdens de eerste jaren van haar religieus bestaan. “Ik was op een dag voor het Allerheiligste Sacrament in gebed verzonken, al smekend voor bepaalde zondaars toen ik mijn hart van verdriet voelde barsten wegens de overtredingen die ze tegen God hadden begaan. In grote smart bad ik voor de redding van hun zielen, en bood mijzelf als bemiddelares aan tussen hen en hun Schepper en verzocht dat ik namens hen mocht lijden. Plotseling werd ik zwaar getroffen en met geweld tegen de grond geslagen. Ik neem aan dat het de duivel was die dit deed, want op hetzelfde moment kwam ik in de verleiding om mijzelf niet meer als middelares aan te bieden. Maar dankzij de goddelijke bijstand vatte ik moed, verlengde mijn gebed en hield dat geruime tijd vol. Ik geloof dat de aartsvijand zich verslagen voelde want in de kerk waar ik toen verbleef veroorzaakte hij grote opschudding. Het leek alsof de Hel zelf naar deze plek was overgebracht. Maar verre van bang te zijn, verachtte ik zijn belachelijke en dwaze pogingen. De klap die ik toen op mijn gezicht kreeg liet een blauwe plek na die nog enkele dagen zichtbaar was. Ik zag niets, maar hoorde het geratel van kettingen en een geluid dat op slangengesis leek.”

Het tweede voorval is als volgt omschreven: “Bij een andere gelegenheid toen ik in mijn cel bezig was, werd ik Gods aanwezigheid gewaar. Ik denk dat God mij toen de kostbare waarde van het lijden heeft laten beseffen. Ik bad dat Hij mij aan zulk een groot voorrecht wilde laten deelnemen en ik smeekte dat het Hem behaagt hetzelfde licht aan elke ziel te schenken opdat allen door [het door hen aan God opgedragen] lijden volledig met Hem verenigd worden. Ik heb alle zondaars bij de goddelijke majesteit aanbevolen. Plotseling voelde ik een zware slag op mijn schouder neerkomen. Dat gebeurde met zoveel lawaai dat de zusters op de deur van

mijn cel kwamen kloppen met het verzoek de stilte in acht te nemen. Ik glimlachte om deze zinloze aanvallen van de boze. De pijn in mijn schouder hield enige tijd aan zodat ik nauwelijks in staat was mijn werk te doen, maar ik bood dit geringe lijden opgewekt bij mijn God aan.” De meesten verstaan deze kunst niet en in plaats van hun lijden aan God aan te bieden – en wie is in dit tranendal zonder lijden? – gaan ze bitterlijk klagen waardoor hun lijden geen vrucht draagt.

Terwijl de vijand ontredderd de vooruitgang van deze geestdriftige religieuze gadesloeg, liet de Almachtige niet na haar met uitzonderlijke tekens van zijn goedgunstigheid te overladen. Hij begon zich aan haar mee te delen en dat vaak via een buitengewone zielsverheffing die zij “een bezinning” noemde, maar wat in feite een extase was. Op zekere dag was zij met drie andere nonnen in de keuken bezig en zongen ze gewoontegetrouw een vroom lied. Toen riep Veronica plotsklaps: “Mijn Jezus! Mijn Jezus!” waarop ze als levenloos op Zuster Clara Felix viel. Tijdens een extase laten de zintuigen het afweten en is dit geen abnormaal fenomeen. Zij was niet alleen onmachtig maar had ook geen weet van de pogingen die werden ondernomen om haar wakker te maken; zij hoorde niets van al hun geschreeuw. Haar gezicht was intussen mooier dan anders en straalde als de zon. Eindelijk kwam zij weer tot zichzelf en zei met een zachte glimlach op haar gelaat: “Ik heb een beetje geslapen wat mijn hart heeft geraakt.” Deze schijnbare inzinkingen kwamen herhaaldelijk voor. Eerst veronderstelden de nonnen dat het epilepsie was en waren ze zeer ongerust dat een van die toevallen haar fataal zou worden. Zo kreeg zij ’s avonds in de refter (eetzaal) een ‘toeval’, waarna Veronica naar haar cel werd gedragen. Toen men haar op bed had gelegd riepen ze haar biechtvader erbij, de dominicaan Pater Cavamazza. Hij had zo zijn vraagtekens bij de uitleg van het gebeurde en wilde wachten totdat zij weer bij zinnen was. Hij ondervroeg haar met veel tact en kwam zo tot de vaste overtuiging dat hier sprake was van authentieke bezoeken van de Heilige Geest. Derhalve droeg hij de nonnen op om zich bij dergelijke gebeurtenissen afzijdig te houden.

Uit haar persoonlijke notities vernemen we wat zich tussen God en deze bevoorrechte ziel afspeelde. In haar eigen woorden: “De eerste keer dat ik in vervoering geraakte dat met een visioen samenging, leek het mij dat ik ineens onze Heer zag, een zwaar Kruis dragend, en dat Hij mij uitnodigde deel te hebben aan deze onmetelijke schat. Dit werd mij al eens eerder meegedeeld via woordloze interne communicatie. Op hetzelfde moment ondervond ik een extreem verlangen naar lijden. Onze Lieve Heer bracht toen datzelfde kruis naar mijn hart en maakte mij bewust van de grote waarde dat lijden met zich mee kan brengen. Zo toonde zich ter instructie elke vorm van lijden aan mijn geestesoog en toen, op één moment, werd de opsomming omgevormd in de kostbaarste juwelen, die gezamenlijk in de vorm van een kruis waren gezet. Inmiddels kreeg ik te verstaan dat onze Heer van mij puur lijden verlangde. Direct daarna onttrok Hij zich aan mijn geestesoog en verdween – was Hij weg. Toen ik weer bij zinnen kwam voelde ik een hevige pijn in mijn hart, en die pijn is het die mij sindsdien nooit meer heeft verlaten. Ik behield daarnevens een zo vurig verlangen naar lijden dat ik bereid was elke denkbare pijn en kwelling te ondergaan. Sindsdien zeg ik tegen mijzelf dat kruisen en beproevingen als edelstenen moeten worden beschouwd en als hoge voorrechten gelden.” Op deze wijze kan een mens rijk zijn in hemelse goederen en arm in aardse. Zo bezien was Veronica wellicht de rijkste mens uit haar tijd.

Veronica voegt hieraan toe dat het bij deze gelegenheid was dat Jezus Christus de afdruk van zijn kruis op een zichtbare manier in haar hart prentte, zoals een aantal getuigen met eigen

ogen hebben kunnen aanschouwen tijdens de obductie die kort na haar dood werd uitgevoerd (obductie is een intern onderzoek van een overledene). De eerste vruchten van deze goddelijke begunstiging blijken uit haar vorderingen op het pad der volmaaktheid, vorderingen die het gevolg waren van het door haar aanvaarde lijden. Reeds vanaf dit vroege stadium van haar religieus bestaan was haar enige levensdoel gericht op lijden, puur lijden, dit ter redding van zielen. De redding van zielen, niets kan Jezus meer troost schenken. Haar enige schat, het enig genot dat zij in deze wereld hoogachtte, was deel te nemen aan Christus' kruislijden. Dat dit soort verlangen leeft, wetende wat dat inhoudt, is iets wat ons gewone verstand te boven gaat.

————————

BOEK I, HOOFDSTUK X

DE AAN VERONICA TOEBEDEELDE TAKEN EN DE VOORBEELDIGE WIJZE WAAROP ZIJ DIE UITVOERT

NADAT Veronica haar noviciaat had beëindigd werd zij voor allerlei taken ingezet, van de nederigste tot de meest gewilde. We zullen de lezer hier een idee van geven, alhoewel we daarmee op ons verslag vooruitlopen, maar zo kunt u het volgende beter inschatten. Bij toerbeurt kreeg zij de leiding over de keuken, de apotheek, de linnenkamer, de ziekenboeg, het naaiatelier, de voorraadkamer, de sacristie en het noviciaat. En zij was ook regelmatig portier. Zij vervulde deze taken met de grootste gelijkmoedigheid en zag zich steeds als dienares van allen. Met de meeste toewijding en zorgvuldigheid volbracht zij alles wat op haar pad kwam. Alhoewel haar gestel uiterst delicaat was en haar eetlust snel kon worden bedorven, zette zij zich heldhaftig in om haar natuurlijke afschuw te overwinnen bij taken die weinig verheffend waren. Zo gebeurde het tijdens het schoonmaken van vissen dat zij walgde van de hoogst onaangename geur die dat teweegbracht. Zij nam toen een visje mee die in haar cel een steeds grotere stanklucht verspreidde. In die staat smeerde zij deze telkenmale langs neus en mond. Zo werd het een hele traktatie om verse vis te nuttigen of een kledingstuk te dragen dat muffig rook. Op eenzelfde manier wilde zij haar afschuw de baas worden tijdens bepaalde onverkwikkelijke taken in de ziekenboeg. Haar meesteres had een mondzweer met watjes er tegenaan. Bij het verwisselen maakte Veronica van de gelegenheid gebruik om de vieze watjes mee naar haar cel te nemen. En dan, zonder dat iemand het zag, kauwde zij erop!

Het laat zich raden dat deze daden voor de duivel hoogst onaangenaam waren. Als reactie bracht hij haar alle ergernissen en vernederingen toe die binnen zijn bereik lagen. Ten voorbeelde: als zij in de keuken de leiding had gebeurde het meer dan eens dat hij de inhoud van de schalen in het vuur of over de vloer smeet. Dit gebeurde zelfs als Veronica's keukenassistente, Zuster Frances, zeker wist dat de grote schalen zo stevig waren verankerd dat ze onmogelijk op natuurlijke wijze van hun plaats konden zijn geraakt. De Almachtige liet echter niet na om tegenwicht te bieden aan deze beproevingen door het verlenen van onbetwistbare tekenen van zijn gunst. Onder haar hoede werden voedselvoorraden haast routinegewijs vermenigvuldigd. Diezelfde Zuster Frances getuigt van drie gebeurtenissen die plaatsvonden toen zij de heilige assisteerde bij het op orde brengen van de voorraden. Op zekere dag hield Veronica zich bezig met het inspecteren en schoonmaken van rijpende kazen. Die werden in een grote aardewerken pot bewaard die voor iets meer dan de helft was gevuld. Nadat zij klaar was met haar werk zei ze met een glimlach tegen haar gezellin: "Leg deze kazen terug

in de pot nadat je ze goed hebt ingepakt.” Daarbij ontdekte de lekenzuster dat er nu niet alleen genoeg was om de originele pot te vullen, maar dat er maar liefst twaalf kazen over waren! Deze legde zij in een mand, en toen zij korte tijd later naar dezelfde ruimte terug-keerde, ontdekte zij dat ze in de mand waren vermenigvuldigd tot achttien. Bij verschillende gelegenheden werden de eieren nadat ze zorgvuldig waren geteld op eenzelfde manier vermenigvuldigd tot het aantal van drieëndertig, veertig of zelfs honderd, al naar gelang de schaarse behoefte van de gemeenschap. De vis van een weldoener, krap twee per couvert, werd dankzij Veronica vermenigvuldigd zodat er voldoende was om iedereen daarmee een aantal dagen te voorzien, waarbij er twee of drie per persoon werden uitgedeeld. De hulp die samen met haar toezicht hield zei verbaasd: “Hoe lukt het u moeder deze vissen – die niet aan bederf onderhevig waren – zo lang mee te laten gaan? ” “Mangiali, mangiali e non preoc-cuparti.” (Eet ze maar, eet ze maar, en maak je d’er maar niet druk om.), was het antwoord. Toen bekend werd dat dit soort dingen onder haar hoede plaatsvonden deden de toezicht-houders van de voorraden en de keuken steeds een beroep op haar als bleek dat de proviand door een onvoorziene gebeurtenis of anderszins ontoereikend was. Als haar hulp werd inge-roepen zegde Veronica alleen maar: “Vertrouw op God”, en aldus werd het gebrek, of het nu in aantal was of naar versheid, onmiddellijk hersteld.

Opmerking: Een lekenzuster heeft bij haar intrede in het klooster geen dote meegekregen, dat wil zeggen geen bruidsschat (geld of onroerend goed) en had geen hogere schoolopleiding gevolgd. Gewoonlijk nam een lekenzuster geen deel aan het koorgebed en in plaats van het brevier bad zo iemand een aantal Onze Vaders en de Rozenkrans. Een lekenzuster vervulde in het klooster doorgaans taken van huishoudelijke aard.

Maar hoe groot haar inzet moge zijn geweest bij de vervulling van voormelde taken, deze werd nog overtroffen door wat zij als meesteres der novicen presteerde. Het belang van deze functie is evident want hiermee wordt de gemeenschap van godsvruchtige leden voorzien en wordt de toekomst van de kloosterorde bestendigd zoals de oprichter dat voor ogen had. Om deze reden worden voor deze functie over het algemeen personen van een zekere geestelijke rijpheid gekozen die nooit uit de toon zijn gevallen. Veronica’s opstelling vanaf haar intrede in het klooster was zo opmerkelijk dat zij voor deze zware taak werd uitgekozen toen zij slechts 33 jaar oud was, waarvan slechts 17 als religieuze.

Als bewijs van hoe zij zich van haar taak kwijtte volstaat op te merken dat zij 22 opeen-volgende jaren telkens opnieuw werd benoemd, in feite totdat zij abdis werd. Zelfs toen wensten de nonnen dat zij als meesteres der novicen bleef fungeren. Om hen tegemoet te komen bleef zij dit doen tijdens de 11 jaar dat zij moeder-overste was, dus tot aan het eind van haar aardse bestaan. We hoeven niet verwonderd te staan dat dankzij haar optreden tijdens de 50 jaar dat zij religieuze was, het klooster zo’n illustere graad van heiligheid bereikte dat zulks in heel Italië bekend raakte, we mogen wel zeggen tot aan de uiteinden van Europa.

Ook in onze moderne tijd, waarin men God weer opnieuw moet ontdekken, is het van groot belang dat haar faam wijd en zijd bekend raakt, want zij is nog steeds bron van inspiratie, en dat geldt niet alleen voor religieuzen, maar bij uitstek voor mensen die een andere levens-staat kennen en wellicht ook de nieuwe bekeerlingen. God wil eenieder zonder uitzondering tot grotere intimiteit met Hem brengen want dat is de heiligheid die Hij van ieder van ons verwacht, hetgeen zich meestal niet uit in grote daden, maar in een verheffing van wat naar

buiten toe op een normaal leven lijkt, het leven van de alledaagse man of vrouw. Dat dit geschrift de lezer mag aanzetten om op die trap van heiligheid steeds verder omhoog te klimmen. Het is inderdaad zo dat mensen die zich in haar leven hebben verdiept dichter bij God komen te staan en in hun geloof worden gesterkt. Het is nuttig te weten hoe Veronica met de alledaagse problemen omging, want dat kan ons helpen om in onze dagelijkse praktijk passend op te treden.

Zij beschouwde Christus' bruiden als haar eigen dochters en stelde zich in elke omstandigheid als een liefhebbende moeder op. Zij zag erop toe dat ze in niets tekort kwamen in zoverre de kloosterregels dat toelieten. Geen moeite of ontbering was haar te groot opdat de onder haar hoede geplaatste novices minder te lijden hadden. Een van hen had haar intrede in midzomer gedaan toen het in Italië buitengewoon heet was. Welnu, volgens de regels moest men gekleed slapen en ook nog onder een wollen dekbed liggen waar zelfs de handen onder moesten worden geplaatst, wat Veronica ertoe bracht om die beproeving voor haar kind te verlichten door de nieuwe deken van de novice met die van haar om te ruilen die door de jarenlange slijtage nog maar weinig voorstelde. Maar zodra de winter aanbrak kreeg zij haar warmere deken terug. Als een novice ziek werd stond onze heilige altijd klaar om haar toestand te verlichten. Zij zou de ziekte graag over hebben genomen als daarmee de ziekte van die dochter kon worden weggenomen. Eens werd haar wens op wonderbaarlijke wijze vervuld, wat is verhaald door Zuster Maria Constance Spanaciari, die vanuit eigen ervaring vertelde vanuit de tijd dat zij novice was. Zij was door hevige koorts bevangen en dat ging samen met erysipelas aan een been (een ernstige bacteriële infectie van de bovenste huidlagen). Toen de heilige meesteres haar een bezoek bracht betuigde zij gevoelens van het meest tedere medeleven, en maakte zij over Maria's lichaam een kruisteken met een relikwie van het ware Kruis. Terstond verliet de ziekte haar lichaam en zij stond volkomen genezen uit bed op. Maar vreemd genoeg werd Veronica op datzelfde ogenblik door diezelfde kwaal getroffen, wat door Pater Tassinari werd vastgesteld, haar biechtvader, aan wie Veronica vertelde dat zij God om deze bijzondere gunst had gevraagd.

Op vergelijkbare wijze schoot God te hulp toen de cellen van de novicen, en inderdaad die van de hele gemeenschap, getroffen werden met een plaag van smerige insecten. Het hoeft geen betoog dat dit tot groot ongerief van Gods dienaressen was. Toen verzocht hun heilige moeder dat onze Heer al die luidruchtige wezens in haar cel verzamelde. Haar verzoek werd ingewilligd en haar bed, muren en meubels wemelden ervan terwijl er in alle andere vertrekken niets te vinden was. Zij was zo opgetogen dat haar verzoek was ingewilligd dat zij een vreugdedansje maakte wegens de uitredding die haar dochters en medezusters op die manier verkregen. Ter beloning van deze heldhaftigheid behaagde het God een paar dagen later de hele plaag uit haar cel te laten verdwijnen, en van dit soort insecten werd later nooit meer iets in enig deel van het klooster waargenomen. Als een der novicen peinzend of bedroefd keek, vroeg Veronica onmiddellijk naar de reden en vervolgens zette zij zich in om de zaak recht te trekken. Haar cel was de hele dag voor iedereen toegankelijk. Zij verwelkomde hen altijd met opgewekte blik en stond ze met vriendelijke woorden te woord. Tijdens de gezamenlijke vrije tijd probeerde ze hen in God gelukkig te houden en deed dan mee met alles wat ze ondernomen, zelfs als op sprinkhanen werd gejaagd en andere schadelijke insecten die in het struikgewas van de kloostertuin zaten. Dit was een vermakelijke bezigheid voor de novicen. Zij bleef dat doen, ook aan het eind van haar leven, ondanks haar waterzucht (oedeem), want zij was toen nog altijd novicemeesteres.

Nadat zij op deze liefdevolle manier de harten van de novicen had gewonnen, nam zij zich voor om hun geest te ordenen en te disciplineren, wat zij als de voornaamste taak van haar ambt zag. Laat niemand menen dat zij haar jonge kinderen naar de graad van volmaaktheid wilde brengen waarnaar zijzelf was opgestegen. Nee, zij probeerde een goede basis te leggen door ze een heilige vrees voor God bij te brengen en stimuleerde ze in de exacte naleving van de goddelijke geboden. Met dit doel voor ogen probeerde zij hun alles te onderwijzen en te laten begrijpen van wat de Christelijke leer inhield. Van daaruit ging zij verder met het uit-leggen van de religieuze regel en de geest die daaraan ten grondslag lag. Tevens deed zij haar best om ze vertrouwd te maken met het werk en de plichten van de gemeenschap. Zij ver-stond de kunst hun gebreken en onvolkomenheden te verdragen die nooit uit boosaardigheid of kwade wil voortkwamen maar uit de zwakheid die eigen is aan iemand die in de navolging van Christus nog slechts een beginneling is, wat de titel novice aangeeft. Daarnevens greep zij elke goede gelegenheid aan om ze op te voeden in die geest van versterving en totale zelfverloochening die het echte kenmerk is van het religieuze bestaan.

Veronica herhaalde dikwijls: “Wie bij God wil horen moet eerst aan zichzelf sterven.” Daarom was zij er op gericht ze op dit punt uit te dagen. Op zekere dag klaagde Zuster Ursula Ceoli bij haar meesteres over de grote hitte tijdens een van die typisch Italiaanse dagen, waarop zij eraan herinnerd werd hoeveel heviger het vuur van het Vagevuur is en hoe gemakkelijk het is zich die tuchtiging op de hals te halen. Zij stond erop dat Ursula Ceoli als boetedoening voor haar gemopper, en als oefening van gehoorzaamheid en versterving, twee extra sluiers op haar hoofd droeg en een extra mantel op haar schouders, om aldus toegerust naar de tuin te gaan waar zij zou worden blootgesteld aan de verzengende zonnestralen. De novice gehoor-zaamde alhoewel zij meende dat dit haar dood betekende. Haar wijze meesteres die tevreden was met deze daad van zelfverloochening, verkreeg van onze Heer het volgende wonder: een verfrissende bries deed de sluiers de lucht ingaan waar ze boven het hoofd van de novice bleven zweven in de vorm van een paraplu, waardoor de novice ondanks alles van een lente-koelte kon genieten totdat zij uit de tuin werd teruggeroepen. Maar onze heilige was strenger tegen een andere novice, die moeite had met het nogal eigenaardige humeur van een te werk gestelde oudere gezellin, en bij gelegenheid zo ver ging om haar een grillige vrouw te noemen. Veronica berispte haar zeer ernstig en verplichtte haar met haar tong vijf kruisen op de grond te maken. Zij eiste ook dat ze op haar knieën vergiffenis aan de beledigde zuster vroeg en in de refter (eetzaal) publiekelijk haar schuld bekende.

Vanuit evangelisch elan bestaat de moeilijkste daad van versterving uit zelfverloochening, een daad die God daarom meest welgevallig is. Dat beseffend legde Veronica daar extra nadruk op bij hetgeen zij haar dochters bijbracht. Onze Heer Jezus Christus had haar daartoe middels een prachtig visioen geïnstrueerd. Zo geschiedde het dat zij in een visioen op eerste Kerst-dag haar Verlosser zag in de gedaante van een kindje, en dit prees de zelfverloochening als ultieme deugd aan. Wie zichzelf verloochent, zet zichzelf aan de kant, cijfert zichzelf weg en dicht zichzelf geen eigenwaarde toe, is als een klein kind. De les van zijn verschijning, zo onderwees het kindje Jezus, was dat zij haar novicen diende aan te sporen om vooral deze deugd na te streven. Tijdens dit visioen repliceerde Veronica: “O mijn Jezus, hoe kan ik dit doen? – want ik weet niet wat nederigheid is.” En dat meende zij, want Veronica had een meer dan normale zelfkennis. Het Goddelijk Kind gaf ten antwoord: “Ik ben de meester van nederigheid. Vrees daarom niet maar vertrouw op Mij.” Nu besefte Veronica heel goed dat de beste manier om iemand een deugd bij te brengen eruit bestaat om daar een lichtend

voorbeeld van te zijn. Aangezien nederigheid nu haar eerste prioriteit was deed zij extra moeite om haar gedrag zo in te richten dat de novicen daartoe werden aangemoedigd. Niet alleen was zij onverstoorbaar en opgewekt temidden van zware beproevingen die zij door toedoen van anderen onderging, zoals we straks zullen zien, maar zij vernederde zich vaak spontaan voor de novicen, zelfs op oudere leeftijd. Soms verzamelde ze hen in de kapel en smeekte zij voorover gebogen en knielend om vergeving voor al de door haar begane fouten in de uitoefening van haar taak, en ook voor het slechte voorbeeld dat zij hen had gegeven, en dat deed zij uit volle overtuiging. Soms legde zij een soort algemene bekentenis af waarbij ze zelfs de gebreken van haar jeugd onder een vergrootglas legde. Op hun plicht tot gehoorzaamheid wijzend dwong zij ze dan om hun voet op haar mond te drukken als vertrapping van een wezen dat haar plaats als dienares Gods onwaardig was. Natuurlijk trachtte elkeen zo licht mogelijk te drukken en gehoorzaamden ze voor de vorm. Zuster Florida Ceoli beweert echter dat zij ooit als door een onzichtbare hand gedwongen werd om zo hard op de mond van haar heilige meesteres te trappen dat Veronica's lip dagenlang vreselijk gezwollen en gewond bleef. Ofwel was dit een duivelse wraakactie die zo'n uitzonderlijk bewijs van nederigheid verafschuwde, ofwel een gunst van God om zo tegemoet te komen aan de nederige verlangens zijner dienstmaagd.

Zij was gewend haar instructies telkens af te sluiten met een vermaning om lauwheid te ontvluchten, hetwelk zij als de ware plaag van de ziel zag. Zij spoorde haar dochters aan om in een voortdurende geest van liefde en overgave de dagelijkse bezigheden aan God op te dragen. Om deze heilige gerichtheid levend te houden introduceerde zij de gewoonte in het noviciaat om bij een ontmoeting elkaar eerst te vragen: “Zuster wat doet ge?”, waarop steevast het antwoord kwam: “Ik heb God lief!” En de aangesproken zuster moest dit dan ook doen vanuit een innerlijke overtuiging en niet opzeggen als een dorre formule. Op een ochtend gebeurde het dat een novice toen zij haar heilige meesteres tegenkwam en de gebruikelijke vraag kreeg, het antwoord bijster bleef uit angst dat zij iets zou zeggen dat onwaar was. Hierop werd Veronica bleek, wat erop wees dat zij veel pijn leed, en kapittelde de novice op zo'n indrukwekkende manier dat er tranen uit diens ogen sprongen, wat tot groot voordeel van haar ziel strekte. Onze heilige trad naderhand strenger op tegen een andere novice die zojuist het zangkoor had verlaten. Zij gaf niet het normale antwoord maar verklaarde op plezante manier dat zij een beetje verstrooid was geweest tijdens het reciteren van de gebeden. Haar meesteres verontwaardigde zich en beet haar toe op een toon van groot ongenoegen: “Wat was het voorwerp van je gedachten om met een glimlach te zeggen: Ik heb gezondigd?” Zij ging toen in de refter aan tafel zitten met een uitdrukking van extreme nood en leek geen besef meer te hebben van wat er om haar heen gebeurde, en haar eten bleef onaangeroerd. De lauwe novice viel dat op en vroeg wat er aan de hand was en of zij de oorzaak was van haar gebrek aan eetlust. “Nou”, zei Veronica, “ben je verbaasd over mijn ongenoegen wanneer je mij met een glimlach op je gezicht vertelt dat je gezondigd hebt?” Daarna legde zij haar op de meest doeltreffende manier uit wat de ware aard van een belediging tegenover God is ook al lijkt de zaak voor ons nog zo klein. Hierop, in haar hart getroffen, barstte de novice in tranen uit.

Zo trachtte zij haar novicen voortdurend bij te brengen hoe ze hun liefde tot God gestalte konden geven. Dat hield in dat ze zich voortdurend voor honderd procent inzetten, pogend om zelfs de geringste fout die hun Geliefde zou kunnen mishagen achterwege te laten. De Almachtige had Veronica langs het sublieme pad van Hemelse communicatie geleid, gebruik

makend van vervoeringen en bovennatuurlijke gunsten, wellicht meer nog dan in het leven van enig andere heilige. Desondanks wilde Veronica haar leerlingen niet diezelfde weg laten bewandelen. Integendeel, zij raadde de studie af van de hogere mystieke werken en benadrukte dat ze zich moesten beperken tot eenvoudiger boeken zoals de “Levens der Heiligen” (auteur onbekend) en de “De Praktijk van Christelijke en Religieuze Volmaaktheid” van Pater Alfonsus Rodriguez S.J. Zij onderwees dat de liefde tot God erin bestaat Hem nooit en te nimmer door de kleinste opzettelijke fout te beledigen en om binnen onze beperkte mogelijkheden te doen wat God welgevallig is. Om ze beter te kunnen begeleiden behaagde het God om Veronica in de harten van haar geestelijke dochters te laten lezen. Als ze met hen sprak wist zij de vinger op elke verkeerde gedachte of ongeregelde gehechtheid te leggen en dat deed zij op zo’n manier dat zij haar diepere kennis van hun gevoelsleven verhulde. Dat weten we van Zuster Maria Maggi. Uit ondervinding had zij deze gave van haar meesteres ontdekt en de gunstige uitwerking daarvan mogen zien voor de hele gemeenschap.

Soms, als het voor hun bestwil was, maakte Veronica duidelijk dat zij wist wat er zoal in hun hoofd omging. Dat deed ze in het geval van zuster Maria Magdalena Boscaini die tijdens het eerste jaar van haar noviciaat gedurende enige tijd door een geestesziekte werd geplaagd. Maar zij had dat niet aan haar biechtvader verteld of meesteres. Voor Veronica echter was dit niet verborgen gebleven, die haar verschillende keren vroeg of ze niet onder een geestelijke last gebukt ging. De novice ontweek de vraag telkens met een indirect antwoord. Uiteindelijk zei onze heilige tegen haar: “Heb je geen last van die en die aandoening?” Zij continueerde met een minutieus verslag van de tijd en de oorzaak van de problemen die haar plaagden, die echter volledig werden weggevaagd nog voordat het discours ten einde was. Een andere novice koesterde bepaalde gevoelens van afkeer jegens een medezuster. Zij slaagde erin om dit voor haar omgeving verborgen te houden. Toen, op zekere dag, werd zij door haar meesteres ontboden, die haar waarschuwde heel goed op zichzelf te passen omdat uit die kleine vonk een grote vlam zou kunnen ontbranden. De novice, aldus verrast, vroeg naar de reden van deze vermaning. Veronica legde toen in minutieus detail de antipathie uit die al die tijd in haar had gebroeid, zodat het was alsof zij in het diepste van haar ziel had gelezen. Opmerkelijk was dat in het openleggen van deze verwonding de genezing ontstond.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat Veronica bij de vervulling van de aan haar toevertrouwde taken haar uiterste best deed. Gesteld mag worden dat Gods oordeel altijd buitengewoon streng is jegens degenen die over anderen zijn gesteld, en onze heilige vormde daarin geen uitzondering. Het Boek der Wijsheid, ook wel de Wijsheid van Salomo genoemd, waarin staat dat God de leidinggevende des te strenger beoordeelt, is ook van toepassing op de oversten en bestuurders van religieuze organisaties, en niet alleen dat, want in feite dient iedere ouder voor zijn ouderschap verantwoording af te leggen. God ziet niet licht door de vingers als door een fout van een leidinggevende de geestelijke discipline afzwakt of dat door slapheid één of ander misbruik binnensluipt of juist gehandhaafd blijft.

In Pater Cappelletti’s dagboek staat op 9 november 1707, toen zij bijna 47 jaar oud was, dat Veronica door zware ziekte op sterven lag, zoals dit reeds achttien dagen eerder door onze Heer was voorspeld. In deze toestand kreeg zij een visioen waarin zij in de geest voor het goddelijk gerecht werd geleid. Zij aanschouwde Christus met streng gelaat gezeten op een majestueuze troon te midden van een menigte engelen. Aan de ene kant stond de Allerheiligste Maagd Maria, aan de andere haar patroonheiligen (de heiligen aan wie Veronica

bijzonder gehecht was). Toen haar beschermengel haar naar de gevreesde rechterstoel had gebracht verwachtte zij het vonnis van eeuwige verdoemenis te horen, zo verschrikkelijk waren de woorden van haar goddelijke rechter, en zo berooid voelde zij zich van goede werken. Evenwel was het pleidooi van de Maagd Maria en Veronica's patroonheiligen zo effectief dat het goddelijk aanschijn van Christus zich in uiting van barmhartigheid wijzigde. Na een aantal vermaningen te hebben ontvangen werd zij met een liefdevolle omhelzing weggestuurd. We kunnen ons enig idee vormen van de paniek die zich van haar meester maakte, want dit visioen had haar totaal ontredderd achtergelaten, in die mate dat haar biechtvader Cappelletti het raadzaam achtte haar het laatste oliesel toe te dienen, ook wel het sacrament der stervenden genoemd, en dat deed hij 's ochtend omstreeks negen uur nadat hij haar eerst de Heilige Hostie had gegeven.

Wijsheid van Salomo 6:3-6: "Uw macht werd u van boven gegeven en uw heerschappij door de Allerhoogste. Hij zal uw daden nagaan en uw plannen doorvorsen. Want ofschoon gij dienaren van zijn koningschap zijt, hebt gij niet recht geregeerd, niet de wet onderhouden, en niet gewandeld naar Gods Wil. Vol verschrikking treedt Hij weldra tegen u op, want hooggeplaatsten wacht een uitermate streng oordeel. De mindere verdient vergeving en medelijden, maar zijn meerdere wordt des te strenger gestraft." Daarom ouders, ambieer voor uw kinderen geen leidinggevende posities als zijnde het hoogste goed – want u wilt voor uw kinderen alleen maar eer, roem en geld, terwijl het hoogste goed is om in Gods Wil te staan. Trouwens, wie is opgewassen tegen de verleidingen en druk die de macht met zich meebrengt?

Om tot een beter begrip te komen van wat plaatsvond citeren we uit haar dagboek uit 1717, waarin een verslag staat van Veronica's confrontatie met het goddelijk tribunaal. "De godheid zelf", verklaart ze, "wordt een spiegel voor de ziel, waarin deze zichzelf precies ziet zoals zij werkelijk is. Zij ziet niet alleen de staat waarin ze is teruggevallen, maar ook de oorzaken die haar daar hebben gebracht. Als het ware gespiegeld in de Godheid ziet zij zichzelf bedekt met verontreiniging. En bij die aanblik wordt zij met afschuw vervuld. Wat zou zij er niet voor geven om zich in de aarde te verbergen en voor Gods oog weg te vluchten dat wraak fulmineert! Alles wat zij van zichzelf ziet zet haar aan tot vluchten, maar ten aanschouwen van Gods rechtvaardige oordeel staat zij stom en onbeweeglijk… Ik ben niet in staat om met woorden of illustraties dit ontzagwekkende oordeel te beschrijven vanwege de uitzinnige angst en verschrikking die mijn ziel ervoer." De menselijke geest is niet in staat zich een dergelijk tafereel in zijn volle omvang voor te stellen, want zelfs de pijnlijkste en meest verschrikkelijke voorstelling van zaken zouden tekortschieten om deze vreselijke realiteit te schetsen, waarmee ieder persoon afzonderlijk op zekere dag zal worden geconfronteerd. Laat het devies van de trappistenorde ook de onze zijn, "memento mori": bedenk dat gij sterfelijk zijt en op een gegeven dag voor Gods troon zult staan.

De aard en zwaarte der delicten die zij tijdens dit visioen gewaar werd, kunnen we uit het volgende afleiden. Diezelfde ochtend, toen zij enigszins van haar ziekte was bekomen, liet zij weten dat zij privé met elk van haar novicen wilde spreken, zo liet zij haar biechtvader weten. De vorige dag had de goddelijke rechter haar geïnformeerd van ieders tekortkomingen en ook van haar eigen nalatigheid om niet corrigerend op te treden. Pater Cappelletti gaf zijn toestemming maar voegde eraan toe dat het in zijn aanwezigheid moest geschieden. Dus riep zij ze een voor een bij zich en fluisterde elkeen zo doeltreffend in het oor waardoor de een na

de ander in tranen uitbarstte. Dat was niet alleen om wat gezegd werd, maar omdat God gelijktijdig het werkelijke gewicht van hun zogenaamd kleine zonden openbaarde. Let wel, indien God dat voortdurend zou doen werd ons leven hier op aarde ondraaglijk. De biechtvader hoorde niet wat zij individueel over hun gebreken influisterde, maar hoorde wel de volgende woorden van Veronica toen allen zich rondom haar verzameld hadden: “Imiteer niet mij, want ik ben mijn hele leven een schandaal geweest, of het nu gaat om de naleving van de kloosterregel of in de uitoefening van gehoorzaamheid, liefde en naastenliefde. Ik ben de hele tijd vol trots geweest en verstoken van nederigheid.” Zij eindigde met het verzoek of ze haar in hun gebeden bij onze Heer en de Heilige Maagd wilden aanbevelen, opdat haar zonden mochten vergeven worden en zij de genade en barmhartigheid mocht krijgen om niet meer in herhaling te vallen. Bij deze woorden nam het gezucht van haar novicen toe terwijl ze haar snikkend smeekten hen te vergeven voor het feit dat ze haar heilige instructies en voorbeeld niet hadden nagevolgd. Waarop Veronica antwoordde: “Let op de kleine dingen want voor God worden die heel anders geteld dan we wellicht voor mogelijk houden.” Toen zij haar conferentie met de novicen had beëindigd wilden ook de andere nonnen haar graag bezoeken. “En tot allen”, zo lezen we in voormeld dagboek, “sprak zij vrijelijk en zonder menselijk respect, en elk lid van de gemeenschap trok daar groot voordeel uit.”

Laat ons dit verslag afsluiten met de functies die zij vervulde. In maart 1716 werd zij onder gehoorzaamheid verplicht de waardigheid van abdis te aanvaarden. Zij was toen 55 jaar oud. Deze functie vervulde zij tot aan haar dood op 66-jarige leeftijd. Al die tijd werd de kloosterregel zeer strikt nageleefd en heerste er de meest perfecte harmonie onder de nonnen, zoals unaniem tot uiting kwam tijdens het heiligverklaringsproces. De conclusie was dat het klooster nog nooit zo goed bestuurd en geleid was geweest. “Nog nooit is een moeder-overste door de religieuzen hoger geacht en gewaardeerd dan zij”, luidde de verklaring van Pater Tassinari, die veertig jaar lang biechtvader van de gemeenschap was geweest, zodat hij recht van spreken had. Bovendien was hij een van de bijzondere begeleiders van Veronica. De smetteloze teneur van haar leven, haar heiligheid en vurigheid in het naleven van de kloosterregels, maakten diepe indruk op de nonnen en vervulde allen met een eerbiedige vreze. Onderwijl wekten haar nederige opstelling en liefde en moederlijke zorg jegens haar medezusters bij hen een gevoel op van kinderlijk vertrouwen. Ze wendden zich tot haar als een liefhebbende ouder bij wie ze hun geestelijke nood onbelemmerd konden neerleggen, in het besef dat ze op elk uur van de dag bij haar een vriendelijk oor konden vinden en respectievelijk hulp en vertroosting. Ouders, ik vraag u dit ter harte te nemen. Als een van de kloosterlingen zich vanuit menselijk respect weerhouden voelde of door een demonische misleiding haar toestand probeerde te verbergen, zou Veronica, die van boven verlicht werd, die persoon uit eigen beweging te hulp schieten. Zo gebeurde het dat een non had besloten de deur van haar cel af te sluiten, aangezien zij onder grote verleidingen gebukt ging en daardoor in een toestand van zware neerslachtigheid was beland. Veronica, die door niemand was ingelicht, bracht haar een bezoek. Na lang kloppen deed de religieuze eindelijk open waarna Veronica haar op een heel vriendelijke manier het bedrog deed begrijpen dat Satan haar had aangedaan. Veronica wees erop dat zij in deze strik was geraakt omdat zij het probleem voor zichzelf had gehouden in plaats van haar in vertrouwen te nemen.

Hier is een ander voorbeeld van hoe onze heilige tussenbeide kwam. Zuster Maria Rose Gotoloni had extreem hoge koorts en kon niet eten als gevolg van een voortdurend gevoel van misselijkheid waardoor zij een afkeer voor elk soort voedsel had. Zij voelde zich steeds verder

wegzinken en had geen kracht meer om zichzelf te helpen, kon zelfs niet meer om hulp roepen. Terwijl zij zichzelf aan God aanbood zag zij haar heilige abdis de kamer binnenkomen met iets lekkers in de hand. “Het lijkt me”, zei deze laatste, “dat je een verfrissing nodig hebt. Toe, eet!” Daarna at ze het aangebodene met veel eetlust. Onderwijl merkte zij dat haar krachten terugkwamen. Zij was van het ene op het andere moment geheel vrij van elk gevoel van ziekte of misselijkheid. In een mum van tijd was zij weer helemaal de oude geworden. Een waar wonder.

Dat Veronica sterk was gesteld op de strikte naleving van de kloosterregels kwam ten goede aan het gemeenschapsleven. Die regels zijn immers het door de kerk geaccordeerde uitgangspunt om tot religieuze perfectie te geraken. Tevens eiste Veronica dat geen enkel onderscheid mocht worden gemaakt in de behandeling van sommige individuen, tenzij iemand ziek was. Zij gaf daartoe zelf het beste voorbeeld. In haar functie van abdis weigerde zij voor zichzelf een voorkeursbehandeling ten aanzien van type cel, kleding of voedsel. Zij vervoegde zich bij de anderen voor de dagelijkse karweien zoals de afwas en meer van dat soort dingen. Daarom hoedden haar medezusters zich ervoor om zich elitair op te stellen en onderwierpen ze zich welwillend en met graagte aan de plichten die het gezamenlijke kloosterleven met zich meebracht, een gemeenschap die net als iedere andere gemeenschap te kampen heeft met de menselijke conditiee.

De ervaring leert dat als een superieur de strikte naleving van de regels eist en in dit opzicht het goede voorbeeld geeft, zulks weinig zoden aan de dijk legt tenzij de algemene voorzieningen aan de schaarse levensbehoeften voldoen zoals statutair bepaald. Indien de tekorten het gevolg zijn van overmacht en de abdis daarvan geen schuld treft door bijvoorbeeld traagheid of nalatigheid, ligt de zaak anders. Onze voortreffelijke abdis was zich hier terdege van bewust. Gedreven door een geest van naastenliefde maar eveneens vanuit oogpunt van de vereiste zorgvuldigheid en efficiëntie, zette zij zich ijverig in om haar gemeenschap binnen de toegestane limieten van voedsel, kleding en medicijnen te voorzien. Omdat de kloostergebouwen erg klein waren was een van haar prioriteiten, na tot abdis te zijn benoemd, om de gebouwen uit te breiden. Zij slaagde in de eerste jaren van haar bestuur erin om dankzij schenkingen een lange slaapzaal aan te leggen die nog steeds bestaat, namelijk de ruimte rechts van de kapel die aan ‘Onze-Lieve-Vrouwe van de Rozenkrans’ is toegewijd. Zo kwam de voorspelling uit van Pater Ubaldo Antonio Cappelletti, twaalf jaar voordat zij moederoverste werd. Cappelletti was een vaardig spreker die toen als biechtvader van de communiteit fungeerde. Hij coördineerde de bouw van bovenvermelde kapel met de bruidsschat van Zuster Florida Ceoli. Toen deze was voltooid ging de ronde dat hij had gezegd: “Zo zeker als de poorten van het Paradijs voor mij opengaan weet ik zeker dat hier op deze plaats, ter rechterzijde van de kapel, een deur komt die toegang biedt tot een lange slaapzaal.” Deze voorzegging werd onder Veronica’s leiding bewaarheid.

De manier waarop zij aan water wist te komen was niet minder opmerkelijk. We kunnen ons makkelijk indenken hoe een gebrek aan dit essentiële element een gemeenschap treft, vooral als we over een vrouwenconvent spreken. Voordat Veronica abdis was moest het benodigde water met de hand uit een put omhoog worden getrokken en naar de keuken, de ziekenboeg, de tuin, enz. worden gedragen, tot groot ongemak van de brave religieuzen. Kort nadat Veronica tot abdis was verheven verkreeg zij van de vooraanstaande familie Vitelli een aanzienlijke waterstroom toebedeeld, afkomstig van de aanvoer die het prachtige herenhuis van deze

familie meer dan ruim voorzag. Toen een waterstroom naar het kloostergebouw werd omgeleid, liet zij een grote visvijver in de kloostertuin aanleggen om het op te vangen. Dat reservoir diende ook om de planten en de kruidentuin van water te voorzien. Door middel van loden pijpen voorzag zij de keuken, de ziekenboeg en eigenlijk elk deel van het klooster van dit levenbrengende element waarvoor de Groothertog van Toscane, Cosmo III, goedgunstig toestemming had verleend, want de waterhuishouding was een zaak van de overheid. Hiermede werden de voorzieningen op één lijn gesteld met wat in de religieuze instituten van destijds gebruikelijk was.

Het spreekt vanzelf dat iemand met zo'n weldadig beleid door iedereen nuttig en acceptabel werd bevonden. Daarom stelden de religieuzen, die zo onder Veronica's bestuur waren gezegend, alles in het werk om haar aanstelling te bestendigen. Dat verklaart waarom zij abdis bleef tot de dood haar van hen scheidde. In totaal is zij dat elf jaar gebleven.

Gebed: O Heer Jezus Christus, die de Heilige Veronica verheerlijkte door de tekenen van uw lijden, schenk ons de genade om ons vlees te kruisigen en zo waardig te worden om de vreugden van de eeuwigheid te bereiken. Die leeft en heerst voor eeuwig en altijd. Amen.

•••

BOEKDEEL II

VERSLAG VAN DE BUITENGEWONE GENADEN WAARMEE VERONICA GEDURENDE DE LAATSTE 33 JAAR VAN HAAR LEVEN DE HOOGSTE GRAAD VAN HEILIGHEID BEREIKTE EN ALDUS HET LEVENDE BEELD VERTEGENWOORDIGDE VAN DE GEKRUISIGDE JEZUS

BOEK II, HOOFDSTUK I

GEHEIMNISVOL VISIOEN VAN EEN KELK WAARMEE VERONICA WORDT UITGENODIGD OM IN EIGEN PERSOON HET SMARTVOL LIJDEN VAN JEZUS TE AANVAARDEN

WIJ hebben tot nog toe slechts een glimp opgevangen van de grote heiligheid van deze illustere en heldhaftige ziel omdat wij voornamelijk het wereldlijke deel van de eerste zestien jaar van haar leven in ogenschouw hebben genomen plus de daarop-volgende zestien jaar als kapucijner non waarin we een aantal facetten hebben ontdekt van haar uiterlijke loopbaan doorheen de verschillende functies die zij in de kloostergemeenschap vervulde. Zij onderscheidde zich toen slechts gradueel van de rest, voorbeeldig maar onvoldoende om daarmee heilig te worden verklaard. We gaan nu over tot de laatste 34 jaar die zij op het aardse heeft doorgebracht, wat haar totale levensduur op 16+16+34 brengt, oftewel 66 jaar. De laatste 34 jaar stellen inderdaad een nieuw soort leven voor, dat volgens een uitspraak van de Apostel Paulus is als “verborgen zijnde met Christus in God” (Kol. 3:3), en ook: “Ik ben met Christus gekruisigd en ik ben het niet meer die leeft, maar Christus die leeft in mij.” (Gal. 2:20) We gaan zien dat zij in niets anders dan Christus’ Kruis glorieerde, en dat zij met Hem op de meest waarachtige en concrete wijze aan dat Kruis was vastgenageld dat voor een mens is weggelegd, en wel zodanig dat zij Christus’ gelijkenis aannam, als het ware in Christus zelf veranderde, waarbij de definiëring ‘in persona Christi’ niet misstaat – een term die doorgaans alleen wordt gebruikt voor een priester tijdens de consecratie – waardoor een dun stukje ongedesemd brood (de hostie c.q. het altaarbrood) het vlees en bloed wordt van onze Heer. Bij de beschrijving van deze nieuwe levensfase zullen we een lange reeks bovennatuurlijke gaven van de meest uitzonderlijke aard beschrijven. Als het verslag hiervan bij de lezer de verdenking oproept van overdrijving of fantasievolle waanideeën, willen we hem verzoeken de verbazingwekkende effecten van heldhaftige deugdzaamheid, die in haar geval met visioenen en miraculeuze gaven samengingen, grondig te bestuderen, want zonder goddelijke bijstand zou dit onmogelijk zijn geweest.

Tot het jaar 1693, toen Veronica 32 jaar oud was, verliepen de gebeurtenissen in haar leven op ongeveer dezelfde manier als tijdens haar kinderjaren, alhoewel van een duidelijke progressie sprake is. Het was de Wil van de Almachtige om haar thans in een meer intieme vereniging met zichzelf te brengen en haar te verheffen tot een hogere graad van heiligheid. Hij begon haar daarom de zeldzaamste genaden te schenken, waarvan de bedoeling was om

haar om te vormen tot een nauwere gelijkenis met zijn eniggeboren Zoon, die het model is van alle voor-bestemden, en in het bijzonder van de heiligen in de bijzondere betekenis van het woord. In de tijd waarvan wij spreken werd Veronica met een visioen begunstigd waarin zij een mysterieuze kelk zag, die zij herkende als een voorbode van het goddelijk lijden dat in haar persoon zou worden nagespeeld. Dit visioen werd in opeenvolgende jaren en in verschillende varianten telkenmale herhaald. De ene keer werd deze kelk haar getoond op een heldere wolk, door pracht omgeven, een andere keer zonder enige versiering. Soms leek de vloeistof erin op te borrelen. Op andere momenten kookte het over en dan weer viel het druppelsgewijs naar beneden. De geest van onze heilige was altijd bereid om de kelk tot op de droesem leeg te drinken, maar haar lagere natuur huiverde van afschuw bij de aanblik, net als onze goddelijke verlosser in de tuin van Gethsémané.

Daarom zette zij zich in om de weerstand van het vlees te bedwingen door middel van strenge boetedoening. Uiteindelijk hield haar natuur op afschuw te voelen, maar toch… : “Ik vertrouw ’t niet, want ik weet dat het nog niet dood is. Ik heb mijn ziel altijd bereid gevonden, en zelfs angstig verlangend, om te delen in dat bittere sap ter volbrenging van Gods Wil. Soms waren mijn verlangens zo hevig dat ik uitriep: ‘O, wanneer komt het uur mijn God waarin U mij toestaat uit uw kelk te drinken? Ik leg mij geheel neer bij uw Wil, maar Gij alleen ziet mijn dorst. Ik dorst (ho sete) niet naar troost, maar naar lijden en kwellingen.’ Ik leek niet in staat om verder uitstel te verdragen. Op een nacht, toen ik in gebed verzonken was, verscheen onze Heer aan mij met de kelk in zijn hand en zei: ‘Dit is voor jou en ik geef het je, opdat je er evenveel van mag proeven als ik, maar niet nu. Bereid je voor, want te zijner tijd zul jij ervan nemen.’ Onmiddellijk na deze woorden verdween Hij en liet de kelk zo levendig in mijn geest achter dat die vanaf dat uur tot op heden mij altijd is bijgebleven.” Het was bij deze gelegenheid dat onze Heer haar wees op het vreselijke lijden dat zij in geest en lichaam zou moeten doorstaan, niet alleen door de beledigingen en verleidingen die demonische kwaadaardigheid voor haar gereserveerd had, maar ook door de valse beschuldigingen, aanvallen en verachting van haar medemens, en ten slotte door God zelf in de extreme verlatenheid en dorheid van geest die voor haar was voorbehouden. In het Onze Vader gebed bidden we: “Leid ons niet in bekoring maar verlos ons van den Boze.”, waaruit blijkt dat God de regels bepaalt voor de demonische aanvallen, want het is nooit God die bekoort, maar Hij bepaalt wel de omstandigheden van onze bekoringen die door duivels worden aangewakkerd. Ondanks hun grondeloze haat tegen God en de mens zijn ook de duivels aan God onderhorig; en tenslotte zullen ook zij hun knie buigen voor Hem. (Fil. 2:10-11) De edelmoedige maagd bood zich voor dit voorgeschotelde lijden als een gewillig offer aan. Onze Lieve Vrouw, de Koningin der Smarten, ondersteunde haar, samen met de schaar van heiligen die haar omringde, opdat zij de moed kon opbrengen en de kracht ontvangen om deze beker van bitterheid te aanvaarden en ervan te drinken ook.

Op 15 augustus, tijdens de avondviering van Maria-Tenhemelopneming verschenen de Heilige Maagd en haar goddelijke zoon aan Veronica. Onze Verlosser, die in stralende glorie op een majestueuze troon was gezeten, overhandigde zijn Moeder een overvolle kelk. Maria ontving deze en wendde zich tot onze heilige: “Mijn dochter, in naam van mijn zoon bied ik je dit geschenk aan!” Terzelfder tijd nodigden de twee heilige maagden – Catharina van Siena en Roos van Lima die bij de Koningin van de Hemel vertoefden – Veronica uit dit geschenk te aanvaarden. Daarna, in de nacht van 28 augustus, het feest van de Heilige Augustinus, zag zij Jezus Christus opnieuw op zijn troon gezeten. Deze heilige leraar van de Kerk, die daar met

vele andere gezegende zielen onze Heer gezelschap hielden, wendde zich tot Veronica met een kelk in zijn hand. “Dit”, zei hij, “is inderdaad een kostbaar geschenk, want het wordt u door God zelf aangeboden.” Op dat moment begon de inhoud van de kelk aan alle kanten over te koken en het vocht werd door engelen in gouden vaten opgevangen hetwelk aan God, op zijn troon zittend, werd aangeboden. Toen Veronica om een uitleg vroeg kreeg zij te horen dat de rijke vloeistof het lijden voorstelde dat zij uit liefde voor God onderging, en dat de gouden vaten bedoeld waren om de kostbaarheid van dat lijden aan te geven. Maar het volgende visioen, dat in haar eigen woorden zal worden beschreven, was aangrijpender en doeltreffender. Zij zegt: “Overspoeld door angst kon ik mij nauwelijks staande houden, maar het lukte mij toch naar de kloosterkerk te gaan waar ik mij voor het Allerheiligste neerwierp en mij opnieuw zonder voorbehoud aan Hem aanbood. Plotseling voelde ik mij enigszins hersteld, dat wil zeggen, uit mijzelf weggerukt, en stelde onze Heer zich aan mij voor. Ik kan niet uitleggen hoe dit gebeurde. Ik weet alleen dat Hij tegen mij zei: ‘Houd moed en vrees niet. Ik ben hier om je bij te staan. Kijk naar Mij.’ Met deze woorden liet Hij mij de toestand van zijn heilige mensheid zien tijdens de geseling aan de pilaar. Hij stond voor mij, helemaal stromend van het bloed en overdekt met wonden.” We moeten weten dat deze Romeinse geseling zo erg was dat velen reeds tijdens die geseling het leven lieten en als dat hier was gebeurd zou in hun verwrongen logica niemand schuld treffen. Elke voorstelling die wij ons van die geseling maken doet te kort aan zijn gruwelijkheid. “De kelk was in zijn hand en Hij zei: ‘Kijk naar Mij, mijn geliefde. Zie deze wonden, die als het ware zoveel stemmen zijn die je uitnodigen om van deze bittere kelk te drinken. Ik geef het je en verlang dat jij hiervan drinkt.’ Dit gezegd hebbende verdween Hij en liet de kelk aan mij.” “Ik voelde mij”, vervolgt ze, “in de geest verfrist en zelfs in het lichaam gestimuleerd. Ik bevond me in een toestand van innerlijke rust en verlangde er vurig naar Gods Wil te vervullen en Hem in alles te behagen.”

We zullen nu de verschillende facetten van het bittere lijden beschrijven dat in deze visioenen werd aangekondigd. In de eerste plaats deinsde haar menselijke natuur terug voor deze kelk, die voortdurend voor haar geestesoog stond. Dagelijks kreeg zij hevige koortsaanvallen waardoor zij een achttal dagen lang niet kon eten of drinken. Soms leek de inhoud van die geheimzinnige kelk over haar te worden uitgestort en dan voelde zij zich door zo’n vurige hitte verteerd dat haar dorst des te heviger werd naarmate zij meer dronk. Op andere momenten zag zij dezelfde vloeistof op haar eten vallen waaraan het een zeer bittere smaak gaf, dat haar gehemelte voor lange tijd vergiftigde. Dan weer viel dit slokje verdriet in druppels, die elk in zwaarden veranderden, speren of pijlen, en die leken haar lichaam te verwonden en haar hart te doorboren.

Maar nog pijnlijker waren de remedies waaraan zij zich tijdens deze periode moest onderwerpen. Omdat haar gezondheid en kracht door deze beproevingen zeer ernstig waren aangetast, wilde haar superieur dit geval aan artsen onderwerpen. Zij gehoorzaamde prompt en wilde niets zeggen over de bovennatuurlijke oorzaak van haar kwaal. Drie soorten medicijn werden voorgeschreven, maar die veroorzaakten een voor een de meest verschrikkelijke kwellingen. Zodra zij een medicijn innam verzette haar lichaam zich hevig. Zij omschrijft het als volgt: “Elke dag dat deze drie middelen werden uitgeprobeerd, leek dat de laatste van mijn leven te zijn. Zo groot was het geweld dat ik tegen mijzelf moest gebruiken om ze in te nemen, dat ik op het punt leek te staan uiteen te barsten.” En toch wilde zij zich gedwee onderwerpen. Vanuit haar hart herhaalde zij voor onze Heer: “Ho sete, ho sete.” (Ik heb dorst, ik dorst naar kwellingen.) Haar verlangen werd bevredigd want op dat moment kwam de

geneesheer haar kamer binnen net op het moment dat haar lichaam een van de medicaties met geweld weerstond, en onmiddellijk verzocht hij haar een andere te proberen, en dat deed zij ook, maar het effect was identiek.

De demonen deden hun best om het lijden dat het visioen had aangekondigd te vergroten. Op zekere nacht plaatsten ze haar in een ijskoud bad en daar hielden ze haar twee uur lang vast, wat naar menselijke maat onmogelijk is vol te houden. Na deze marteling was zij totaal gevoelloos en bewegingsloos geworden. Meer dan vier uur probeerden de mensen van de ziekenboeg haar bij positieven te brengen door middel van een open haard en warme kleding en versterkende middelen, maar dit verergerde haar lijden. Op andere momenten vielen de duivels haar onschuld aan, door de gedaante van jonge wellustige mannen aan te nemen, of probeerden ze haar angst in te boezemen door als verschrikkelijke schimmen te verschijnen, of ze presenteerden de meest boosaardige en foutieve voorstellingen van de religieuze staat, die ze als een soort hel afschilderden, waarbij ze haar heilige habijt als de oorzaak hielden van haar eeuwige verdoemenis. Ze gingen zelfs zover dat ze haar met kettingen vastbonden. Ze sloegen haar vaak en dreigden haar mee te slepen terwijl ze met helse vrolijkheid riepen: “Tu sei nostro, tu sei nostro!” (Jij bent van ons, jij bent de onze.) Ondanks deze zware slagen bleek deze gulle ziel onoverwinnelijk. Zij nodigde ze zelfs uit om haar nog erger te kwellen en haar tot het uiterste te beproeven – vanzelfsprekend binnen de door God toegestane grenzen. “Kom dan”, zei ze, “zie, ik ben bereid alles te ondergaan, en als jullie elkaar willen overtroeven in het toebrengen van kwellingen, zie hier ben ik. Ik ben bereid met jullie te wedijveren. Zie hoe jullie mij kunnen martelen en zie hoe ik dat verdraag. Kom dan. Hoe meer je mij kwelt des te tevredener zal ik zijn. Gezegend, gezegend zij het Kruis! Gezegend zij het lijden!” En dan, woedender dan ooit, stormden haar vijanden als hondsdolle honden op haar af, terwijl zij tevreden haar kelk van bitterheid dronk. In plaats van tot wanhoop te worden gedreven, waren het haar pestkoppen die tot diepere wanhoop werden gedreven in zoverre dat hun wanhoop nog kon worden vergroot, want laten we wel wezen, de helse staat is er één van continue wanhoop.

Veronica eindigt haar betoog met de volgende woorden: “Ik leek vervuld van afschuw voor alles wat de Verleider mij voorhield. Ik verachtte zijn kunstgrepen en confronteerde hem telkens weer met zijn leugens. Ik liet hem weten dat ik door geen van hen werd misleid. Ik verklaarde me tevreden met het volbrengen van Gods Wil, die mijn absolute meester is. Gezegend zij God! Alles lijkt weinig indien uit liefde voor Hem verdragen. Gezegend zij het eenvoudige Kruis. Gezegend het zuivere lijden! Zie, ik ben tot alles bereid omwille van mijn lieve Heer, ter volbrenging van zijn Goddelijke Wil.”

Maar haar zwaarste beproeving en bitterste kelk kwamen van God zelf. Om de standvastigheid en het geloof van deze ziel uit te testen verkoos God zich terug te trekken, althans in schijn, want in werkelijkheid was Hij dichter bij haar dan ooit. Zijn barmhartige blik was onverminderd op haar gevestigd en Hij beschouwde de wijze waarop zijn geliefde kind haar verlatenheid doorstond met toenemende tevredenheid. Zij drukt zich hierover als volgt uit: “Alle andere beproevingen waren niets vergeleken met wat ik innerlijk leed – verlaten, in de steek gelaten en omgeven door dikke duisternis – en bovendien leek ik op zo’n grote afstand van God verwijderd, dat ik onmachtig was ook maar één verlangen naar de Heer uit te ademen. Oh, wat een ondraaglijke angst is dit voor een ziel om te merken dat zij van elke steun is beroofd en ontdaan van haar hoogste goed! Zij zucht, maar wordt niet gehoord. Zij roept

tot haar Hemelse Bruidegom, maar die komt niet. Zij zoekt Hem, maar Hij vliedt weg. Zij bidt tot Hem, maar Hij luistert niet… Aldus was mijn geest verontrust. De doodsstrijd kan niet erger zijn dan wat ik toen meemaakte.” Toch gaf de Almachtige blijk van zijn tedere aanwezigheid, want zegt zij: “De enige opbeuring die ik kreeg was het zien van de kelk die steeds dichterbij kwam.” Laat eenieder dit in zijn oren knopen. In onze grootste verlatenheid is God het dichtst nabij. Zijn afwezigheid is slechts schijn, maar daarom niet makkelijker te dragen. Het is deze pijnlijke marteling die door alle verdoemden in de Hel wordt gevoeld en deze is niet schijn maar reëel. Wat hier door Veronica wordt beschreven staat bekend als de donkere nacht der ballingschap. Johannes van het Kruis (1542-1591), die in 1839 plechtig heilig is verklaard samen met Veronica Giuliani, sprak over de donkere nacht als een ervaring van geestelijke zuivering waarin alle lichamelijke en psychologische voldoeningen weggenomen zijn om de ziel in de tegenwoordigheid van niemand anders dan de lichamelijk onzichtbare God te stellen – en daarom is dit in menselijke taal ‘donker’ – terwijl de persoon onderworpen is aan de stille werking van de goddelijke genade. Johannes van het Kruis definieert die nacht ook als de naaktheid en vrijheid van de ziel opdat de eenheid met God kan worden verwezenlijkt. In zijn gedicht schreef hij daarover: “In de nacht die kansen schept, in het geheim, door geen bespied, en ook zelve zag ik niets: zonder ander licht als gids dan wat brandde in mijn ziel.”

———————

BOEK II, HOOFDSTUK II

VERONICA NEEMT DEEL AAN DE DOORNENKRONING VAN ONZE GELIEFDE VERLOSSER – DE HEVIGE PIJNEN DIE DIT VEROORZAAKT EN HET LIJDEN INGEVOLGE DE GEDWONGEN GENEESKUNDIGE BEHANDELINGEN

NADAT de veelvuldige visioenen van deze bittere kelk Veronica hadden voorbereid en uitgenodigd om met onvoorwaardelijke overgave daarvan te drinken, begon onze Heer haar een aandeel te geven in het grotere lijden van zijn smartelijke passie. Dit voorrecht is zo uitzonderlijk dat het voorbehouden is aan de edelste en meest geliefde kinderen Gods, die Hij heeft voorbestemd om slachtofferziel te zijn. Het is een voorrecht omdat de daartoe uitverkoren zielen, aangespoord door de Heilige Geest het zelf als een voorrecht beschouwen, het is een voorrecht vanuit de eenwording met God waaruit rijke vruchten als vanzelfsprekend voortkomen. Uit het overzicht van haar leven blijkt dat de definitieve aankondiging daarvan op 4 april 1694 plaatsvond, zeven dagen voor paaszondag. Op die dag zag zij Jezus in een visioen, gelegenheid waarbij Hij de attributen van zijn lijdensweg toonde en haar zijn doornenkroon aanbood. Het volgende komt naar voren uit haar eigen verslag dat zij onder plicht van gehoorzaamheid schreef: “In de nacht van de vierde april, terwijl ik in gebed was verzonken, geraakte ik in vervoering en kreeg een geestelijk visioen waarin onze Heer met een grote doornenkroon op zijn hoofd verscheen. Onmiddellijk zei ik: ‘Mijn goddelijke Bruidegom geef mij die doornen. Ze zijn voor mij geschikt en niet voor U, die mijn hoogste goed zijt.’ Ondertussen voelde ik dat onze Heer mij aldus antwoordde: ‘Ik kom u nu kronen, mijn geliefde.’ – en in een oogwenk nam Hij zijn kroon af en plaatste die op mijn hoofd. De pijn die dat veroorzaakte was zo intens dat ik mij niet kan herinneren ooit zoiets te hebben gevoeld. Tegelijk werd mij duidelijk gemaakt dat deze kroning een teken was dat ik Christus’ bruid ging worden, en dat Hij als teken daarvan wilde dat ik door deel te nemen aan zijn lijden de titel van ‘Bruid van de Gekruisigde God’ kreeg. In die zin zou ik samen met mijn goddelijke Bruidegom worden gekruisigd. Elke inplantering op mijn hoofd leek mij daartoe uit te nodigen. Op diezelfde dag

beloofde onze Heer dat de genade die ik zojuist had ontvangen bij verschillende gelegenheden zou worden herhaald. De voldoening die ik uit mijn lijden haalde was zodanig dat ik letterlijk naar kwellingen leek te hunkeren.” Dit laatste vormt het zekerste bewijs van de bovennatuurlijke gunst die zij had ontvangen, want onze natuurlijke neiging verzet zich, en dat was haar sentiment toen de kelk van het lijden voor het eerst aan haar werd voorgesteld.

Zij gaat verder: “Zodra ik tot mezelf kwam merkte ik dat mijn hoofd zo opgezwollen was en zo’n hevige pijn deed dat ik nauwelijks op mijn benen kon staan. Omdat ik mij totaal niet in staat achtte om mij nog verder te vermoeien, richtte ik mij vol vertrouwen tot onze Heer: ‘Ik smeek U om deze gunst, mijn God, als het uw Wil is: geef mij voldoende kracht voor al mijn inspanningen zodat ik mijn werk kan volbrengen en laat deze genaden die U mij zojuist heeft geschonken voor altijd geheim blijven.’ Onmiddellijk voelde ik mijn kracht terugkeren en was ik in staat om alles te doen [wat tot mijn dagelijkse werk hoorde]. Maar de pijn van de doornen bleef aanhouden. Telkens als ik mijn hoofd boog was de marteling zo hevig dat ik op het punt leek te staan van sterven. Laat mij alles dragen uit liefde tot God. Alles lijkt weinig of niets als het uit liefde voor Hem wordt gedaan.”

In een ander deel van haar dagboek schrijft zij over de herhaalde terugkeer van die pijnlijke kroning: “Verschillende keren toen ik aan het bidden was met een verlangen naar lijden, voelde ik plotseling doornen die mij zo hevig doorboorden dat ik van pijn op de grond viel en daar geruime tijd bewusteloos en als dood bleef liggen. Door wat ik leed kon ik mij de overweldigende kwellingen van onze verlosser voorstellen toen Hij met doornen gekroond werd. De gedachte daaraan maakte mij nog begeriger om te lijden, en opnieuw voelde ik als het ware een onzichtbare hand die de kroon op mijn hoofd drukte. Bij een ander geval, tijdens een soort extase, werd mij de waarde van het lijden geopenbaard waardoor, terwijl ik de hernieuwde inplanting van de doornen voelde, elke wond om nieuwe kwellingen leek te schreeuwen [bewust zijnde van de onnoemelijke waarde daarvan in Gods reddingsplan]. Onze Heer verwaardigde zich dikwijls om mij in visioenen mee te delen dat ik zijn geliefde was. Het scheen mij toe dat Hij de kroon rondom mijn hoofd plaatste en deze tot mijn grotere voldoening heftig naar beneden drukte. Extase zou worden toegevoegd aan de verzameling van mijn gedachten en dan ontving ik zulke intieme inzichten over de kostbare aard van het lijden, dat ik ze niet juist kan uitdrukken. Dit alles deed mij zozeer naar lijden verlangen, dat als ik bij zinnen kwam mijzelf aan het gebruik van tucht en allerlei soorten boetedoening overgaf. Onderwijl was ik mij nauwelijks bewust van waar ik mee bezig was. De grootste pijn die ik mijzelf aandeed leek weinig of niets. Alles wakkerde mijn verlangen naar lijden aan. Elk kruis leek mij uit te nodigen om nog een ander te dragen. De lijdensweg van mijn verlosser stond zo diep in mijn hart gegrift dat ik vaak flauwviel van smart.” Daarom mogen we bidden: “Dank u wel Heer dat U zoveel voor mij heeft geleden, …uit liefde tot mij.”

Dat zij te midden van haar lijden vurig ijverde voor Gods eer en de bekering van zondaars vormt extra bewijs dat haar verbazingwekkende ervaring een werk van God was. Zij vervolgt: “De kwellingen die ik doorstond gaf mij zoveel medelijden met alle zondaars, dat ik voor hun bekering al Jezus’ lijden aan de Eeuwige Vader aanbood, waaraan ik de verdiensten van de Allerheiligste Maagd toevoegde, terwijl ik ernstig bad dat ik meer mocht lijden, en aan de Heer verklaarde dat ik wilde optreden als middelares tussen Hem en de zondaars terwijl ik Hem opriep mijn pijnen te verzwaren. Op datzelfde moment voelde ik een hernieuwde pijnscheut van Dat zij te midden van haar lijden vurig ijverde voor Gods eer en de bekering van

zondaars vormt extra bewijs dat haar verbazingwekkende ervaring een werk van God was. Zij vervolgt: “De kwellingen die ik doorstond gaf mij zoveel medelijden met alle zondaars, dat ik voor hun bekering al Jezus’ lijden aan de Eeuwige Vader aanbood, waaraan ik de verdiensten van de Allerheiligste Maagd toevoegde, terwijl ik ernstig bad dat ik meer mocht lijden, en aan de Heer verklaarde dat ik wilde optreden als middelares tussen Hem en de zondaars terwijl ik Hem opriep mijn pijnen te verzwaren. Op datzelfde moment voelde ik een hernieuwde pijnscheut van de doornenkroon, niet alleen rondom mijn hoofd, zoals ik gewend was, maar door mijn hele hoofd. Mij te midden van duizend kwellingen verblijdend bleef dit urenlang doorgaan. Een paar dagen zijn verstreken sinds mij dit overkwam. Maar tijdens deze gebeurtenis, waarover ik sprak, kreeg ik bericht dat ik deze hele vastentijd in aanhoudend lijden zou moeten doorbrengen. God zij geprezen! Alles is te weinig indien voor zijn Liefde ondergaan. Inmiddels herhaalde ik onophoudelijk: ‘Gezegend zij het Kruis! Gezegend zij het lijden! Ik wens niets anders dan de Wil van God. Ik ben tevreden met wat zijn goddelijk welbehagen is. Zie, ik ben op alles voorbereid.’”

Uit haar eigen verslagen en die van haar medezusters blijkt dat zij gedurende haar hele verdere leven, dat wil zeggen gedurende 34 opeenvolgende jaren, van deze ‘begunstiging’ profiteerde. Begunstiging is het juiste woord. Uit wat zij twaalf jaar na haar eerste doornenkroning schreef, kunnen we afleiden dat de pijn en de putten in haar lichaam die zij toen kreeg, blijvend waren en door haar bij bepaalde gelegenheden acuut werden gevoeld. Gewoonlijk ervoer ze die vooral op vrijdagen, evenals tijdens het carnaval – wat het afschuwelijke feest van de bandeloosheid is voorafgaand aan de 40 vastendagen voor Pasen – maar natuurlijk ook tijdens de vastendagen en nog eens extra tijdens de Goede Week. Het is wonderbaarlijk dat zij in die perioden, ondanks een algemene lichamelijke verzwakking, waardoor zij soms nauwelijks kon staan, begiftigd werd met zulk een bovennatuurlijke kracht dat zij in staat was alle dagelijkse werkzaamheden te doen en haar verplichtingen na te komen. Onderwijl was haar verlangen naar nieuwe kwellingen zo intens dat zij telkens weer herhaalde: “Mijn Heer, als U het bent die mij zo kwelt, laat uw hand dan nog zwaarder op mij drukken opdat ik nog meer pijn voele.”

Toen haar begeleiders werden ingelicht over wat zij onderging, gaven ze Zuster Florida Ceoli opdracht haar hoofd te onderzoeken en na te gaan of er zichtbare sporen waren die op een doornenkroon wezen. De volgende verklaring werd tijdens het heiligverklaringsproces door deze religieuze onder ede afgelegd: “Ik ging naar haar toe en zag dat haar voorhoofd omringd was met een kleur die op rood leek. Soms zag ik daar pukkels als kleine knopen ter grootte van grote speldenkoppen. Andere keren was haar voorhoofd bedekt met paarse vlekken als doornen, die tot aan haar ogen reikten. Dan weer zag ik dat een van deze schijnbare doornen onder haar rechteroog naar beneden kwam, dat traande. Het waren tranen van bloed, zoals ik aan de sluier zag waarmee zij ze wegveegde. Ik ben getuige geweest van deze en soortgelijke voorvallen en heb ze herhaaldelijk gemeld aan de biechtvaders die mij opdracht gaven haar te observeren.” Haar medezusters legden verklaringen van dezelfde strekking af. Desondanks wilde de bisschop, Monseigneur Luc’Antonio Eustachj, zo graag behoedzaam te werk gaan, dat hij eiste dat onze heilige zich aan de zorg van geneesheren onderwierp, zodat die buiten iedere twijfel konden vaststellen dat deze dingen een bovennatuurlijke oorzaak hadden, zonder dat sprake was van een lichamelijke aandoening.

Dit was door God verordend opdat zijn geliefde nieuwe verdiensten kon verwerven en de realiteit van haar 'begunstigingen' meer dan ooit boven iedere verdenking zou staan, ook voor komende generaties waaronder ons. Daarom begon men haar op instructie van de geneesheren met een bepaald soort olie in te wrijven, die echter een brandende pijn aan haar hoofd veroorzaakte. Op het moment dat zij deze uitwendige hitte voelde, leek het centrum van haar hoofd zo koud als ijs. De chirurgijnen geloofden haar op haar woord, waarop besloten werd een heet ijzer op haar hoofd leggen en een ander op haar been. Niemand der religieuzen had de moed haar tijdens die verschrikkelijke ingreep vast te houden. Nochtans verzekerde zij de chirurgijn dat hij kon beginnen zonder enige beweging van haar kant te vrezen, en zowaar bleef zij zo bewegingloos alsof zij geen pijn voelde. Massani, die de ingreep uitvoerde, merkte op dat het leek alsof hij een standbeeld opereerde. Allen waren verbaasd over de onoverwinnelijke standvastigheid die zij tijdens deze pijnlijke handelingen aan de dag legde. Na enkele dagen waren ze genoodzaakt om de door het hete ijzer ontstane wond in haar hoofd te sluiten, omdat het haar zoveel pijn bezorgde dat zij niet meer kon praten en zelfs niet haar gezwollen hoofd op een kussen kon leggen. Vervolgens werd een heet ijzer op haar nek geplaatst die daar een ernstige zenuwontsteking veroorzaakte. Omdat zij toen 's nachts noch overdag kon rusten waren de chirurgijnen genoodzaakt ook deze wond te sluiten.

De arts vond het toen opportuun om het effect van een 'applicatie' (opzettelijke wonde) in haar nek uit te proberen. Dit was een gebruikelijke ingreep in de medische praktijk van toen, en bestond uit het doorboren van de huid met een flinke naald of ander instrument van gloeiend heet staal, waarna een knoop van katoen werd ingebracht die daar bleef zitten om een vochtverliezende wond in stand te houden. Men kan zich makkelijk voorstellen hoe uiterst pijnlijk dit proces moet zijn geweest. De nonnen waren zo van slag dat ze zich er niet toe konden brengen ook maar de minste hulp te verlenen of zelfs maar de hete naald aan de chirurgijn te overhandigen. De patiënte deed dat zelf, alhoewel zij heel goed wist dat deze operatie haar veel meer pijn zou bezorgen dan de hete strijkijzers. Zij verdroeg het met haar gebruikelijke moed en kalmte. Nadat het was beëindigd verklaarde zij dat de enige tekortkoming van deze ingreep was dat het zo snel voorbij was. Toen na korte tijd de knoop was verwijderd, werden twee soortgelijke applicaties bij haar oren aangebracht. Maar omdat de kou die zij inwendig voelde onverminderd aanhield en niets de pijn van haar gewonde hoofd leek te verlichten, werd een andere benadering gekozen en besloot men haar arm met een gloeiend heet ijzer te verschroeien. Maar omdat dit haar lijden alleen maar vergrootte door de hevige stuiptrekkingen en zwellingen die dat in haar arm en been veroorzaakte, moesten ze toestaan dat het vlees zich genas. De medische specialisten wilden zich echter niet gewonnen geven. Nog tweemaal kwelden ze haar door haar oren met nieuwe applicaties te behandelen. Toen ze uiteindelijk ontdekten dat geen enkel middel hielp, maar dat hun pogingen de zaak alleen maar hadden verergerd, verklaarden ze dat ze dit soort ongemak niet met hun kennis konden genezen. Hieruit blijkt maar weer dat het kwaad dat sommige mensen uit onze omgeving ons aandoen niet uit kwaadwillendheid hoeft voort te komen maar uit onkunde, waartegen we geen wrok mogen koesteren. Velen dragen een last die ze niet van zich kunnen afschudden omdat ze boos zijn op hun opvoeders van weleer, die toch het beste met hen voorhadden maar niet in staat waren daar op de juiste wijze vorm aan te geven.

Ten lange leste waren de bisschop en de biechtvaders van Veronica ervan overtuigd dat het Gods hand was die zijn zeer begenadigde dienares in deze toestand had gebracht, en werd zij

aan de zorg van de Heer toevertrouwd, wiens Wil het was om haar door dit soort ‘begunstigingen’ tot een evenbeeld van zichzelf te maken.

———————

BOEK II, HOOFDSTUK III

ZIJ WORDT TOT DE HEMELSE BRUILOFT UITGENODIGD – DE WIJZE WAAROP JEZUS DIT VOORBEREIDT EN HOE HIJ HAAR TIJDENS DEZE CEREMONIE TEGEMOET TREEDT

DE meest intieme verbintenis, die het resultaat is van de volmaakte liefde en plaatsvindt tussen de ziel en haar God, wordt in de Heilige Schrift beschreven in wat bekend staat als het Hooglied. Dit boek vertelt het verhaal van twee geliefden die binnenkort met elkaar in de echt gaan treden. In een poëtische dialoog zingen ze elkaar toe. Het is een voorafschaduwing van de Hemelse Bruiloft die eenieder toekomt, maar hier op aarde voor slechts weinigen is weggelegd. Er is in dit meesterwerk der literatuur bijna geen actie te bespeuren. Het gaat veeleer om het wisselende samenspel van verlangen en vervulling, van scheiding en vereniging. In het Evangelie van Matteüs (Mt 25:1-13) wordt een beeld geschetst dat hierop aansluit, gekend als de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden, waarvan de eersten zich op gepaste wijze voor de Hemelse Bruiloft hebben voorbereid. Het heeft onze Heer behaagd, in het geval van sommige edele zielen, dit geestelijke huwelijk reeds hier op aarde te vieren en te laten vergezellen van zichtbare tekenen en riten analoog aan die welke de gewone stervelingen op hun huwelijksdag toepassen. Dit overkwam de gestigmatiseerde Catharina van Siena (1347-1380), de patrones van Europa en van Italië in het bijzonder, en ook nog enkele andere heiligen van de hoogste rang. Hier op aarde wordt deze vereniging gekenmerkt door het vrijwillige, wat zeg ik, ‘gewilde’ martelaarschap. Onze Veronica behoorde tot deze exclusieve groep. In het vorige hoofdstuk ontdekten we dat de aangeboden doornenkroning een teken was van Gods verlangen om haar als bruid aan te nemen. En inderdaad, toen haar hoofd werd gekroond met Gods eigen diadeem, geweven van doornen, bleek dat zij door de Koning der Martelaren waardig bevonden was om voor eeuwig zijn bruid te zijn.

Maar om een zo verheven waardigheid nog waardiger te maken, had Hij het genoegen haar daarop voor te bereiden middels vele genadevolle visioenen. “Op een morgen”, verklaart zij, “woonde ik de Heilige Mis bij en plotseling werd ik erg in beslag genomen. Mijn hart was geraakt en ontvlamde met een hevig verlangen om helemaal met God verenigd te worden. Opeens leek het alsof God mij het gebruik van mijn uitwendige zintuigen ontnam en door middel van een innerlijke mededeling meedeelde dat Hij op het punt stond mij tot de Zijne te maken door mij aan zich te onderwerpen. Deze verzekering deed mijn hart opspringen van vreugde en ik voelde me als in brand staan. Tegelijk kreeg ik inzicht in het hele proces dat ik voor mijn hernieuwing moest doormaken dat uit puur lijden zou bestaan. Deze mooie tijdingen versterkten mijn verlangen om te lijden.” Vervolgens verklaart zij dat na dit visioen alleen al het herhalen van de woorden: “Mijn allerheiligste Jezus, Bruidegom van mijn ziel”, haar in zo'n uitbundige vreugde bracht dat haar hele gestel wonderbaarlijk werd verkwikt. Daarom herhaalde zij vaak de volgende korte zin tijdens het bidden van de rozenkrans, waarbij zij in plaats van de engelengroet de zoete woorden reciteerde: “Mijn Jezus, mijn geliefde, Bruidegom van mijn ziel!” Zij voegt eraan toe dat Jezus haar vaak uitnodigde voor het goddelijk huwelijk onder de gedaante van een mooi kind zoals zij zich uit haar jeugd herinnerde. Toen, op 1 januari 1694, vlak na haar 33e verjaardag, verscheen Hij aldus en vertelde dat haar

voorbereiding zou bestaan uit verschillende beschrijvingen van zijn lijdensweg. De zwaarste beproeving zou een overweldigende verlatenheid van geest zijn, die haar op 25 en 26 maart overviel. Zij ervoer op die dagen zo'n innerlijke duisternis en geestelijke droogte dat zij volstrekt radeloos was. Maar zij herhaalde met perfecte berusting: "Gezegend zijt Gij, mijn Heer. Ik ben tevreden met het volbrengen van uw Wil. Mijn God, als het U behaagt dat ik zo door blijf gaan, verlang ik dat het zo mag wezen. Ik wens niets anders dan de absolute uitvoering van uw verlangen en uw Wil. Hierin vinden mijn hart, mijn wil en mijn gehele wezen rust."

Door zulke verklaringen gaf zij blijk van haar levendig geloof in God en telkens als zij Hem als haar Bruidegom aansprak, voelde zij het diepste vertrouwen in Hem. Het volgende visioen, dat zich de volgende dag, op 27 maart, voordeed, was nog aangrijpender. Onze Heer toonde daarin de voldoening waarmee Hij haar geduld en heldhaftige berusting had aanvaard. Aldus beschreef zij het onder plicht van gehoorzaamheid aan haar biechtvader: "In deze staat van geloof en vertrouwen raakte ik plotseling in vervoering. Ik zag onze lieve Heer helemaal met wonden bedekt, maar die leken omgeven met glorie, vooral die van zijn handen en voeten. In die van zijn heilige zijde zag ik een prachtig juweel, waar Hij met genoegen naar leek te kijken. Ik wilde graag weten wie Hem zo'n mooi geschenk had gegeven. Hij wendde zich tot mij en vroeg of ik het herkende. Waarop ik antwoordde: 'Ik weet het niet, maar ik denk dat een liefhebbende ziel U een bepaald lijden moet hebben aangeboden, want ik zie dat het uit de schatkamer van het lijden komt.' Ik meende dat onze Heer mij blij antwoordde: 'Weet dan, mijn geliefde, dat je Mij deze voldoening hebt verschaft door jouw lijden van de laatste twee dagen. Telkens toen jij de verklaring herhaalde dat je geen andere wil had dan de Mijne, en telkens wanneer jouw daad van berusting werd vernieuwd, gaf jij schoonheid aan mijn heilige wonden. Uit jouw verenigd lijden heb Ik dit juweel gevormd, dat Ik in mijn zijde bewaar, en waar Ik met het grootste genoegen naar kijk. Nooit zal Ik ophouden het te aanschouwen, en met liefdevolle ogen zal Ik het steeds mooier zien worden. Nu zul je zeker begrijpen hoe dierbaar jouw lijden voor Mij is!' Door deze woorden wekte Hij in mij een brandend verlangen op naar elke vorm van lijden. En ik leek Hem als volgt te antwoorden: 'Ik ben bereid, O mijn God, om als slachtoffer geofferd te worden op het altaar van uw Kruis. Ik wil met U gekruisigd worden. Laat mij alles ondergaan wat U voor mij hebt verdragen. Maar hierin, zoals in al het andere, onderwerp ik mij aan uw Heilige Wil. Hierop leek onze Heer zich voorover te buigen en mijn ziel te omhelzen door het een goddelijke kus te geven, die mij in vervoering bracht. Dit duurde slechts kort, maar het was voldoende om mijn ziel met God te verenigen op een manier die ik nog nooit eerder had meegemaakt. De mededelingen die ik toen kreeg waren divers. De belangrijkste was een plechtig bezegeling van onze verloving. Ik kan niet beschrijven wat ik toen voelde. Als we na dit soort mededelingen tot onszelf terugkeren, kunnen wij ons een levendig beeld vormen van de onnoemelijke schatten die verborgen liggen onder kruisen, verstervingen, vernedering en minachting van onze medemens. Dat zijn de lessen die men in de school der goddelijke liefde leert." Wat de kruisen, verstervingen, vernedering en minachting betreft is dat eenieders lot die in Jezus' voetstappen treedt, om kort te gaan, die het leven van een Christen leidt.

We mogen niet nalaten te vermelden dat twee dagen voor het hierboven beschreven visioen, op het feest van Maria-Boodschap (altijd op 25 maart), de genadige Maagd zich verwaardigde Veronica met haar aanwezigheid te vereren, om haar op de hoogte te stellen van haar aanstaande 'huwelijk' en dat zij zich op die hoge waardigheid moest voorbereiden. Het was door middel van een verstandelijk visioen, zoals onze heilige het noemt, dat zij de koningin der

engelen op een prachtige troon zag zitten, aan de ene kant bijgestaan door de Heilige Catharina van Siena, en aan de andere door de Heilige Roos van Lima. Deze twee heiligen smeekten Maria om voor haar dienares de zo vurig gewenste gunst te verkrijgen om met haar goddelijke zoon te worden verbonden. Hierop antwoordde de Heilige Maagd genadiglijk dat hun verzoek binnenkort zou worden ingewilligd. Tezelfdertijd zag Veronica dat de Moeder van God een prachtige ring in haar hand hield. Zij vertelde dat die binnenkort van haar zou zijn en dat zij zich daarom moest voorbereiden op de Hemelse Verbintenis die haar te wachten stond. “En toen”, voegt Veronica eraan toe, “wendde zij zich tot de twee heiligen en instrueerde mij dat ik hen moest navolgen in de beoefening van de meest heldhaftige deugden, vooral in nederigheid, naastenliefde en zelfkennis. En terwijl zij mij aldus toesprak leek zij mij innerlijk diezelfde deugden te schenken, en de onschatbare schat die daarin verborgen ligt. Sinds die dag heb ik als het ware buiten mijzelf geleefd en heb ik altijd een intiem gevoel van Gods presentie van gehad.” Het is natuurlijk zo dat iedereen zich kan toeleggen op nederigheid, naastenliefde en zelfkennis, niet af en toe als het gelegen komt, maar continu, ook in omstandigheden waarin dat veel moeite kost.

Zo ging de tijd voorbij tot 10 april 1694, een paaszaterdag. Gedurende de hele vastentijd had zij zich onderworpen aan de meest wrede mortificaties, die wij hier niet zullen noemen om de draad van ons verhaal niet kwijt te raken. Op de ochtend van die dag verscheen onze goddelijke Verlosser opnieuw in al zijn glorie. Hij nodigde haar uit voor de Hemelse Bruiloft van de daaropvolgende morgen en toonde haar de trouwring. Let goed op de volgende aspecten die de waarheid van dit visioen staven: “Ook werd mij meegedeeld”, schrijft zij, “dat ik een proces van volledige vernieuwing moest doormaken. Er werd mij een nieuwe leefregel gegeven. Ik moest mijzelf grotere verzakingen opleggen. Ik moest stiller zijn. Ik moest met meer ijver en liefde werken en alles met een zuivere intentie doen, Jezus eren door elke natuurlijke neiging te verloochenen, alles wat daartegenin gaat omhelzen. Hem eren door de lof van mensen te ontvluchten, door minachting en versterving te koesteren, door in alles een liefhebber van het Kruis te zijn en het voortdurend als een machtig schild in de hand te houden, voor alles gekruisigd te zijn. Ik moest alles wat het toppunt van volmaaktheid vormt in acht nemen.” Het verbazingwekkende is dat deze leefregel als iets nieuws wordt gepresenteerd alsof Veronica die tot dan toe had veronachtzaamd. We mogen niet vergeten dat God in al zijn attributen oneindig is, en als wij in enkele van deze attributen willen excelleren om zo meer op God te gelijken – wat onze eindbestemming is – kan de hoogste trap altijd overschreden worden. Dat is de geestelijke wet waarin absoluut geen plaats is voor gezapigheid en gemakzucht en waarin we elke nieuwe dag tot onszelf zeggen: “Het kan beter”.

Veronica volgde het voorbeeld van de wijze maagden in het evangelie die zich verwachtingsvol hadden voorbereid. In diezelfde verwachting bracht zij de hele nacht, voorafgaand aan paaszondag, in gebed door en smeekte haar toekomstige goddelijke Bruidegom haar te willen inspireren om alles te doen wat zij moest doen ter voorbereiding op het feest. “Ik voelde”, verklaart zij, “van tijd tot tijd zulke liefdevolle uitnodigingen op mij afkomen, dat ze mij uit mijzelf leken te halen. Het was niets anders dan de herhaalde oproep die mijn goddelijke Bruidegom tot mijn hart richtte: “Kom tot Mij, mijn geliefde.” Deze enkele zin had zo’n kracht om mijn ziel met God te verenigen, dat ik ophield de last het stoffelijke te voelen. Maar dit ging snel voorbij, alhoewel mijn hart bleef branden. Op andere momenten had ik een levendig gevoel van de aanwezigheid van Jezus in mijn hart, en leek het alsof Hij alles wegwierp wat ongeschikt was voor een hart waarvan Hij volledig bezit ging nemen. Hij wierp alles weg wat

aards was, of bezoedeld door eigenliefde, evenals alles wat vals was, zoals het najagen van menselijk eerbetoon, naast alle onvolkomenheden die mijn vooruitgang zouden hebben kunnen belemmeren. Onze Heer sprak tijdens deze reinigingsprocedure van mijn hart als volgt: ‘Mijn bruid, ziet gij al deze dingen waarvan Ik uw hart verlos? Doe uw best om hun terugkeer te voorkomen. Ik ben hier nu gekomen om het hart voor te bereiden en het voor Mijzelf te versieren. Probeer het vrij te houden van al deze dingen. Ik wil het helemaal alleen bewonen. Zie, Ik ben geheel de Uwe.”

Na dit visioen kreeg zij diezelfde nacht nog twee andere, waarin zij onze Heer bezig zag haar hart te tooien met rijke en kostbare kleding. Haar werd meegedeeld dat dit zijn goddelijke verdiensten waren die Hij haar als zijn Bruidegom als bruidsschat schonk. Zo ging de nacht voorbij en uiteindelijk kwam het uur van de communie, het tijdstip dat voor de verwachte plechtigheid was vastgesteld. Toen zij naderbij kwam om de Heilige Hostie te ontvangen, ving haar oor de noten op van een prachtige melodie, gezongen door engelen. De woorden die zij zongen waren: “Veni sponsa Christi.” (Kom, bruid van Christus.) Op dat moment werd zij aan alle zintuigelijke waarneming onttrokken en werd zij twee prachtige tronen gewaar. De rechter was helemaal van goud en met de mooiste edelstenen versierd, en hierop zetelde onze goddelijke Heer in al zijn glorie. Zijn wonden overschaduwden in hun pracht de stralen van de zon. De linker troon was gemaakt van het zuiverste albast en eveneens met juwelen versierd. Jezus’ moeder was daarop gezeten, gekleed in een kostbaar wit gewaad. Onze Lieve Vrouw smeekte haar zoon om het huwelijk spoedig te voltrekken. Een immense menigte van het Hemelse hof was aanwezig. De heilige maagden, Catharina van Siena en Roos van Lima, liepen voorop. De eerste naderde Veronica en gaf instructies over haar rol in deze verheven ceremonie. Veronica laat weten dat zij door hen beiden toen plechtstatig naar de tronen werd geleid. Al gaande kleedden ze haar in verschillende prachtige kledingstukken, de een nog mooier dan de ander, waarmee haar religieus habijt werd bedekt. Als mantel droeg zij een uitvoerig geborduurd wit gewaad. Aldus werd zij voor de troon van Jezus Christus geleid. Zijn kleding was werkelijk onbeschrijfelijk. In de wonden van zijn handen en voeten schitterden de meest stralende edelstenen. De wonde in zijn goddelijke zijde stond open waaruit een rivier van pracht en praal stroomde, schitterender dan de zon en het was daar dat zij haar huwelijksring zag. In de heilige haven van die wonde zou zij zich gaarne geworpen hebben om er voor altijd te verblijven. Onze Heer hief zijn hand op om haar te zegenen en sprak met een vriendelijk gelaat de woorden: “Veni sponsa Christi.” De Allerheiligste Maagd continueerde met de hele Hemelse hofhouding de antifoon: “Accipe coronam, quam tibi Dominus præparavit in æternum.” (Ontvang de kroon, die de Heer voor u in alle eeuwigheid heeft bereid.) Catharina van Siena begon toen haar schitterende gewaden uit te trekken en liet haar in haar religieuze habijt achter. Dit was bedoeld om haar de waardigheid van dat habijt te tonen, dat alleszins waardig was om gedragen te worden, zelfs ten aanschouwen van zo’n doorluchtige vergadering.

Dat kunnen we afleiden uit het effect dat het op haar had. Religieuzen, ook priesters, doen er goed aan aandacht te schenken aan de volgende woorden, die van haarzelf zijn: “Toen ik mij in de aanwezigheid van mijn goddelijke Bruidegom bevond, gekleed in dit habijt, bloosde ik, want op dat moment werd ik verlicht over de werkelijke waarde van de gave die God verleent door iemand tot de religieuze staat te roepen. Dit licht vervulde mijn geest met genegenheid voor alles wat religieuzen beoefenen en verschafte een groot verlangen om alle voorschriften stipt te vervullen. O, hoe groots is de naam van een godsdienstig iemand, en hoeveel houdt

dat in! Hoewel het mij gegeven is om de omvang van wat dat inhoudt te begrijpen, ben ik niet in staat het te beschrijven. Zelfs nu heb ik zoveel vertrouwen in louter de religieuze kledij, dat een kus erop drukken mij genoegen geeft.”

Maar om terug te keren naar de geheimvolle ceremonieën. Veronica wachtte een korte tijd in haar religieuze habijt totdat onze Heer een teken gaf aan zijn gezegende Moeder dat zij onze heilige moest inkleden in haar huwelijkskledij die uit een prachtig kleurrijk gewaad bestond bedekt met edelstenen. Maria overhandigde het aan Catharina van Siena, die Veronica ermee bekleedde en haar vervolgens tussen de twee tronen plaatste. Terwijl zij zich meer dan ooit door de liefde verwond voelde, zag zij hoe onze Heer de huwelijksring uit zijn zijde haalde en deze in de hand van zijn Allerheiligste Moeder legde. Haar eigen beschrijving luidt als volgt: “De ring had een fonkelende schittering. Hij leek mij van goud en rondom geëmailleerd, zodat de naam van onze goede Jezus werd gevormd. (...) Van tijd tot tijd keek ik liefdevol naar onze Heer omhoog. Het leek alsof ik met Hem sprak en Hem smeekte met mij in de echt te treden.” Hierop droeg de Koningin van de Hemel haar op om haar rechterhand aan de Catharina van Siena te geven, waarna onze Heer deze in de zijne nam, “en op dat moment”, vervolgt ze, “voelde ik mij inniger met Hem verenigd. Samen met zijn Allerheiligste Moeder plaatste Hij toen de ring aan mijn ringvinger en toen dat was gebeurd, zegende Hij hem.”

Op hetzelfde moment hoorde Veronica een majestueuze harmonie van de Hemelse koren, en toen deze ophielden ontving zij van haar goddelijke Bruidegom nieuwe regels om tot een grotere volmaaktheid te komen, om volledig gehoorzaam te zijn en dood aan haar eigen wil. Zij moest zo leven alsof er geen ander wezen bestond dan Jezus alleen en haar eigen ziel. Alle deugden moesten beoefend worden, zelfs de meest heroïsche. Strikte onthouding was gewenst en zij diende zichzelf strengere boetedoeningen dan ooit op te leggen. Kortom, haar hele leven moest er een van kruisiging zijn. Onder deze voorwaarden zou Jezus helemaal de hare zijn. Zo eindigde de mystieke huwelijksceremonie, waarbij, zoals zij ons meedeelt, haar lichamelijke ogen geen rol speelden, maar alleen die van de geest. Zij voegt hieraan toe dat de ring aan haar vinger bleef en dat zij op communiedagen de druk ervan meer voelde dan anders, en dat zij bijna elke keer bij het ontvangen van de Heilige Hostie een vernieuwing van de huwelijksomhelzing genoot. Deze wonderlijke ring werd meer dan eens gezien door haar geloofsgenoten. Deze werd als volgt beschreven door Zuster Maria Spanaciani, die verklaarde hem eenmaal “met eigen ogen en zeer duidelijk” te hebben waargenomen in de tijd dat zij novice was. “Het omringde haar bovengenoemde ringvinger, precies zoals gewone ringen. Aan de buitenkant bleek een verhoogde steen te zitten, zo groot als een erwt en rood van kleur, die mij met angst en verering inspireerde, zoals gebruikelijk is wanneer men geconfronteerd wordt met het bovennatuurlijke of wonderbaarlijke. Verschillende keren stond ik op het punt haar te vragen wat het was maar waagde het niet. Intussen straalde het gelaat van deze dienares van God alsof zij in een soort vervoering was, en dat bleek ook zo te zijn, want alhoewel ik haar verschillende vragen stelde, gaf zij nooit duidelijk antwoord. Het was echter opmerkelijk dat een paar uur later, hoewel ik zorgvuldig naar haar hand keek, er geen ring of juweel meer te zien was. Nu het verdwenen was, was zij weer zichzelf en in staat om samenhangende antwoorden te geven op mijn vragen”, zo beëindigt Zuster Maria haar getuigenis. In het heiligmakingsproces wordt melding gemaakt van twee verschillende ringen die onze Heer haar tijdens de echtverbintenis en vernieuwing had gegeven. De ene noemde zij de ring der liefde, de andere de ring van het kruis.

Veronica spreekt in haar dagboek bovendien over een derde ring die haar door onze Heer werd aangeboden bij de hernieuwing van haar Hemelse Bruiloft op Pasen in het jaar 1697. Deze laatste was met drie edelstenen bezet, en op één waren twee harten gegraveerd, zo nauw met elkaar verbonden dat ze bijna één leken. Op de tweede steen stond een kruis, en op de derde alle instrumenten van de lijdensweg. Jezus zelf vertelde haar dat de eerste steen bedoeld was om de binding tussen zijn en haar hart aan te geven, en dat de tweede de bruidsschat voorstelde die haar ten teken van hun verbintenis was toegekend, terwijl de derde de herinnering voorstelde die zij van zijn lijden levendig moest houden, continu voor ogen houden. Onze verlosser vroeg haar toen door welk teken Hij haar als zijn bruid mocht herkennen, waarop zij antwoordde: “Door uw eigen allerheiligste wonden die Gij mij, onwaardige, hebt ingeprent.” In dat jaar ontving zij de stigmata. Jezus repliceerde: “Ja, het is zoals U zegt. Deze wonden laat ik U als onderpand na, opdat U zich Mij voortdurend herinnert. Rust in mijn Wil, want Ik ben de Uwe.”

———————

BOEK II, HOOFDSTUK IV

DE GESCHENKEN EN GUNSTBEWIJZEN DIE JEZUS GEDURENDE DE TWEE VOLGENDE DAGEN AAN ZIJN BRUID SCHENKT – DE WIJZE WAAROP ZIJ ZICH DIE TOEËIGENDE

DE plechtigheid voor de hernieuwing van haar Hemelse Bruiloft in 1697 werd niet afgesloten op paaszondag, de derde verjaardag van deze viering, maar werd op verschillende manieren voortgezet over de volgende twee dagen. ’s Maandags introduceerde Jezus Veronica bij wijze van spreken in zijn schatkamer. Toen zij ter communie ging verscheen Jezus en presenteerde aan haar geestesoog alle kostbare handelingen van zijn sterfelijke leven en de vreselijke kwellingen van zijn lijdensweg samen met de oneindige verdiensten die daaruit voortvloeiden. En Hij liet weten dat zij daar vrijelijk over mocht beschikken. In het besef van haar eigen nietigheid was Veronica meer dan overweldigd door deze oneindige vrijgevigheid van haar goddelijke Bruidegom. “Het leek me”, schrijft ze, “dat dit ambt om deze schatten te verdelen voor mij ongeschikt was. Tegelijkertijd voelde ik zo’n innerlijke versterking van geloof dat ik mij tot onze Heer wendde en zei: ‘Mijn God, mijn goddelijke Bruidegom, ik laat al deze oneindige schatten in uw handen. Ik bid U om ze te verdelen. Gij alleen zijt de uitdeler ervan. Ik smeek U ze aan allen te schenken, maar vooral aan hen die U van harte liefhebben. En bewerk dat door middel van deze genaden ze aan uw Liefde weten te beantwoorden.’ Verder bad zij in het bijzonder voor haar leidsman (biechtvader), voor alle priesters en in het bijzonder voor priesters die biechtvader zijn, opdat ze verlicht mochten worden, gesterkt in geloof en door liefde ontvlamd. Maar bovenal bad zij voor haar eigen klooster, en sprak tot Jezus: ‘Door middel van deze, uw schatten, gelieve te zorgen dat uw orde hier bloeit in de perfecte naleving [van de kloosterregel].’”

Op deze plaats permitteren we ons een korte uitweiding die zal dienen om de doeltreffendheid van de gebeden van onze geliefde heilige aan te tonen. Ten tijde dat Veronica het klooster intrad, had het bekendheid verworven voor de uitstekende naleving van de regels, en daarom ging haar voorkeur hier naar uit. Vanaf haar intrede begon men het steeds meer als een gemeenschap van heiligen te zien. Meer dan één van haar bewoners ging in geur van heiligheid naar het andere leven over. Tot deze categorie behoren de koorzusters Maria Teresa Vallemanni van Fabriano, Maria Constance Spanaciani en Maria Rose Gotoloni, beiden

van Tolentino, Gertrude van Pisa, Angela Maria Moscani van Castello, Maria Angelica degli Azzi van Arezzo, Maria Anne Piazzini van Florence, Florida Ceoli en Maria Magdalena Boscaini, beiden van Pisa. Daarnaast de lekenzusters Frances en Hyacinta van Castello, van dezelfde ouders. Ook Maria Felix van Florence, en in het algemeen alle novicen van Veronica, want zij stonden bekend om hun deugdzaamheid, net als bijna alle anderen die met haar leefden. De annalen van de kapucijnen bevatten een korte opsomming van het leven van bovengenoemde zusters, elk volgens jaar en dag van hun gelukzalig sterven. Van de zusters Boscaini, Piazzini en Degli Azzi zijn aparte biografieën gepubliceerd. Het heiligverklaringsproces van Zuster Florida Ceoli werd gestart, maar is later opgeschort bij gebrek aan financiële middelen. Het gerucht ging dat zij ooit een van de hofdames was van Hare Doorluchtige Hoogheid Violante Groothertogin van Toscane was, maar in werkelijkheid is zij nooit aan het hof geweest, zoals uit authentieke bron vernomen. Uit diezelfde bron zijn wij te weten gekomen dat Zuster Florida ooit duidelijk aan een bij ons hooggeachte priester heeft voorspeld dat hij oratoriaan zou worden, wat ook werkelijk is gebeurd. Er zijn ook andere opmerkelijke bijzonderheden in verband met haar en haar medegenoten van die heilige kloostergemeenschap waar we niet op ingaan om ons betoog niet te lang te maken. Wat de leden betreft van het klooster die Veronica hadden gekend en die na haar dood nog geruime tijd hebben voortgeleefd, werd ons door iemand, die daarover kon oordelen omdat hij hun leidsman was geweest, verzekerd dat dezen onverminderd door de geest van haar heilig voorbeeld werden geïnspireerd.

Om terug te keren naar onze geschiedenis. Het was op Paasmaandag dat Veronica een stem in haar hart hoorde, die zei: “Mijn geliefde, Ik wacht op U om Mij een juweel aan te bieden.” Zij herkende de stem van haar Hemelse Bruidegom en begreep dat zijn woorden een verlangen inhielden om een of ander offer van zeldzame versterving vanuit haar handen te ontvangen. Omdat haar niets anders te binnen schoot nam zij de koperen houder van een zandloper waarop de heilige naam van Jezus stond gegraveerd, en nadat die houder grondig op het vuur was verhit, drukte zij Jezus’ naam als brandteken op haar borst als eeuwig teken van trouw en eerbetoon aan haar geliefde. Nog niet tevreden bracht zij zichzelf andere vreselijke verzakingen toe totdat zij dezelfde stem de woorden hoorde uitspreken: “Dit is genoeg voor Mij.”

Op deze plaats willen we opmerken, opdat geen zwakke of ongeregelde geest denke dat God hiermee bespot en gelasterd wordt, alsof Hij er een pervers genoegen in schept om zelffoltering van zijn mensen op te eisen. Het is niet de foltering zelf die God behaagt maar de zuivere intentie die dat vergezelt, waardoor het een juweel wordt in Gods arsenaal ter bekering van de halsstarrigen en ter leniging van de noden der mensheid. Hoeveel rampen zijn er niet door ons gebed en versterving de wereld bespaard gebleven! In het derde boekdeel worden we gewaar hoe dankzij Veronica’s gebed en boetedoeningen de Mohammedaanse horden in de Balkan definitief werden teruggeslagen. We hebben gezien hoe Jezus in nacht voorafgaand aan de Hemelse Bruiloft alles bij Veronica wegwierp wat aards was of bezoedeld door eigenliefde, evenals alles wat vals was, zoals het najagen van menselijk eerbetoon. Dankzij die ingreep konden haar intenties zuiver zijn. Zij was met andere woorden een geval apart. Ons gebed en verstervingen en onze aan God opgedragen moeilijkheden en lijden – ik spreek nu over de gewone Christenen – zijn in staat om de goddelijke weegschaal in ons voordeel te doen overhellen. Als voldoende mensen hun gebed en strijd aan God aanbieden wordt zijn Hart vertederd. Onder geen beding mag Veronica’s zelfkastijding in die extreme vorm als voorbeeld dienen dat navolging verdient, want wie kan zich erop beroepen

zuiver te zijn? En wie is daartoe geroepen? In haar geval mogen we zeggen dat zij daartoe geroepen was al vanaf de moederschoot. Alleen God zelf, in de gedaante van Jezus, kon zoenoffer zijn, het lam Gods dat de zonden van de wereld wegneemt. En vergis u niet, het is met en door en in Jezus dat Veronica als boeteling optrad.

Op paasdinsdag verwaardigde onze Heer Jezus zich om zijn bruid nieuwe tekens van zijn Liefde te schenken. Zodra zij het Brood des Hemels in de heilige communie had ontvangen geraakte zij in extase en bevond zij zich in het zichtbare gezelschap van haar welbeminde. “Onze Heer kwam liefdevol nader”, schrijft ze, “en zei tegen mij: ‘Ik ben uw vrede. Ik ben die ben. Zie Mij, vertel Mij wat U wilt?’ ‘Niets dan Uzelf, mijn goddelijke bruidegom.’ Onze Heer maakte mij duidelijk dat Hij over dit antwoord zeer tevreden was en Hij leek zijn rechterhand naar mij uit te strekken en mijn ziel te omhelzen. Mijn gevoelens op dat moment zijn onbeschrijfelijk. Ik kan alleen zeggen dat het een zaak van korte duur was. Indien het anders was geweest weet ik niet hoe ik verder had kunnen leven.” Vervolgens probeert zij enig idee te geven van de heerlijke verrukking en verruiming van het hart die zij ervoer bij het ontvangen van Jezus onder de eucharistische gedaante. “Toen ik ter heilige communie ging”, zegt zij, “leek het alsof de deur van mijn hart wijd open stond, alsof ik een vriend verwachtte. En zodra Hij binnentrad, werd die gesloten. Zo kwam het dat mijn hart zich alleen met zijn God opsloot. Het gaat mijn vermogen te boven om alle effecten, bewegingen en opwellingen te beschrijven die zijn aanwezigheid in mij teweegbracht. Indien ik ter illustratie elk tijdverdrijf en plezier zou beschrijven dat onze beste vrienden ons kunnen verschaffen, zou ik zeggen dat ze in vergelijking hiermee niets voorstellen. Indien alle vreugden die het heelal zich kan veroorloven bijeengebracht werden, zou dat van generlei waarde zijn in vergelijking met wat mijn hart in Gods nabijheid geniet, of liever met wat God in mijn ziel bewerkt, want het is allemaal zijn eigen werking. De Liefde doet het hart dansen en springen van vreugde, zingen en naar believen zwijgen. Liefde brengt het tot rust, of wekt het op tot triomfantelijke gelukzaligheid. Liefde zet het krachtig aan om met frisse moed zich voor God in te zetten. Liefde bezit het, en het geeft zich over aan alles. Liefde regeert het, en het rust.” Zij vervolgt: “Als ik alle effecten zou beschrijven die de Liefde in het hart teweegbrengt tijdens de heilige communie en op andere momenten, zou ik oneindig kunnen doorgaan.”

“Het volstaat te zeggen dat de Heilige Eucharistie het paleis en het heiligdom van de Liefde is. Het hart wordt meer dan ooit ontvlamd wanneer het zichzelf ziet als de woonplaats van de Allerheiligste Drie-eenheid. Als Jezus tot mij komt in het heilig sacrament en ik hoor de woorden: ‘Gegroet, tempel van de hele Drie-eenheid’, dan wordt mijn hart zo verruimd en geprikkeld, dat ik soms zoete melodieën lijk te horen en in vervoering raak door Hemelse muziek. Als ik dan zware taken op mij neem, ben ik tot alles bereid. Soms word ik gedreven door zulke machtige verlangens om God te loven en te prijzen, dat mijn hart graag in tongen zou worden veranderd, om mijn enige en hoogste goed te aanroepen en te verheerlijken. Voor zover ik weet, vind ik nergens meer voldoening in dan in puur lijden. Het is dan dat ik bloemen van ongekende schoonheid lijk te zien die mijn kruis omkransen, en deze doen mij nog meer vruchten wensen, en deze vruchten betekenen meer lijden.” Hier kunnen we opmerken dat zij te midden van de mooiste geestelijke geneugten boven alles lijden hoogachtte, puur lijden, zonder een druppel zoetigheid. En dit alles uit liefde voor haar welbeminde en in de zekerheid dat het ten bate van ons zielenheil strekt. Deze motivatie vormt het zekerste bewijs dat de Geest Gods in haar woonde.

———————

BOEK II, HOOFDSTUK V

OP GROND VAN EEN GODDELIJK BEVEL BEGINT VERONICA AAN EEN JARENLANG STRENG VASTEN – HET VERZET DAARTEGEN VAN HAAR LEIDSMANNEN MAAR OOK VAN HAARZELF, WAARBIJ DE MACHTEN DER DUISTERNIS ZICH NIET ONBETUIGD LATEN

DE instructies die Veronica op de dag voorafgaand aan haar mystieke huwelijk door haar goddelijke Bruidegom Jezus werden gegeven, op paaszaterdag 1694, stipuleerden ondermeer dat zij een hogere trap van onthechting en versterving moest nastreven. Zij was in dit opzicht al zo verstorven dat de andere nonnen zich daarover hogelijk verbaasden. Maar onze Heer die haar meer en meer wilde losmaken van aardse zaken om haar zo beter tot de gelijkenis van Hemzelf te brengen, inspireerde, of liever gezegd beval haar om drie opeenvolgende jaren een onophoudelijk vasten in acht te nemen van uitsluitend water en brood, wat in normale omstandigheden een aanslag op iemands gezondheid is. Uit haar eigen geschriften blijkt dat zij dit gebod op 26 maart 1695 ontving, precies een week voor Stille Zaterdag.

Aangezien zij nooit iets deed zonder voorafgaande goedkeuring van haar biechtvader, bracht zij hem op de hoogte van dit bevel. Maar het behaagde God om haar gehoorzaamheid aan zijn vertegenwoordigers op de proef te stellen. God voorzag dat haar meerderen overeenkwamen om de door haar gevraagde toestemming te weigeren, want ook zij wisten dat een gewoon mens hier ernstig ziek van wordt. Zij stribbelde niet tegen alhoewel het voldoen aan hun wens haar duur kwam te staan, want vanaf dat moment kon zij geen enkel voedsel tot zich nemen; wat zij ook at moest zij overgeven. Slechts een mondvol droog brood tolereerde zij, wat zij in de loop van de dag tot zich nam als zij op het punt stond flauw te vallen. Zelfs dit lichte eten gaf zij op zodra men het haar verbood. Om haar nog meer op de proef te stellen, bleef de Almachtige haar aansporen zich aan het gedecreteerde vasten te houden, en soms kreeg zij verwijten alsof zij verantwoordelijk was voor het niet volbrengen van de Goddelijke Wil. Maar, van boven verlicht, antwoordde zij: “Heer, ik beloof het te doen, maar ik weet zeker dat U verlangt dat ik in alles gehoorzaam ben aan hen die ten opzichte van mij in uw plaats staan. Stel degenen dus in staat, wier taak dat is, mij de vereiste opdracht te geven.” Daarna legde zij vol vertrouwen haar vraag opnieuw voor, maar werd met een nog hardnekkiger weigering afgewezen. Omdat zij zich liet leiden door de ware regels van het geestelijk leven vertelt zij ons dat zij met die weigering tevreden was vooral omdat zij op deze manier veel moest lijden. Zij was van mening dat zij alles had gedaan wat in haar macht lag. Telkens als zij naar de refter ging moest zij een nieuwe marteling ondergaan. Elk soort voedsel dat zij zag wekte haar eetlust op, maar zodra zij er iets van nam proefde het bitterder dan bitter, wat een onvergelijkbaar misselijk gevoel gaf. Het geweld waarmee zij het uitspoog veroorzaakte inwendige bloedingen, die enkele dagen aanhielden zelfs nadat zij zich van elk soort voedsel had onthouden. Haar leidsmannen en superieuren waaronder de bisschop zelf waren op de hoogte van deze feiten en toch veranderde dit niets aan hun opstelling.

Veronica bekent dat haar natuur geneigd was hiertegen in opstand te komen, en vond het onterecht dat haar geweigerd werd om een beetje droog brood tot zich te nemen omdat men reeds had geconstateerd dat dit het enige voedsel was dat zij ongestraft kon eten. En toch waagde deze gehoorzame religieuze het niet om alleen brood te eten, want haar was opgedragen om te eten wat de pot schaft. Haar geestkracht en gelijkenis met Jezus Christus wor-

den treffend geïllustreerd door de gevoelens die haar volgzame onderwerping vergezelden. “Ik had graag gedaan”, schrijft zij, “wat God van mij verlangde, maar daartoe gaven ze mij geen toestemming. Terwijl ik aan tafel zat, leek het mij dat onze Heer bij elke hap die ik nam verwijten maakte. Soms hoorde ik een innerlijke stem: ‘Wanneer zul je mijn gebod vervullen en uitsluitend op water en brood leven?’ En mijn ziel werd verteerd door verdriet omdat ik niet kon doen wat onze Heer mij gelastte. Ik bood Hem mijn gehoorzaamheid aan en het lijden dat het gewone eten mij bezorgde. Ik legde mij wederom neer bij zijn Heilige Wil, maar hield tevens vast aan de praktijk van de heilige gehoorzaamheid. Ik wilde dit principe zo totaal volgen dat ik het met geen millimeter overschreed. Ik was mij bewust van de grote hulp die een ziel krijgt door te leven als was zij dood, in de totale onderwerping aan de instructies van Gods’ vertegenwoordigers. Ik voelde dat mijn verlangen naar lijden meer dan ooit toenam. Ik verlangde er ernstig naar om vol overgave van die bittere kelk te drinken, waarin elke vorm van kwelling zit. Het kwam mij toe dat onze Heer mij de inhoud ervan liet proeven. Alleen al de aanblik van deze kelk omringde mij met pijn, maar tezelfdertijd gaf het grote kracht, want ik meende dat mijn geest daardoor meer werd afgestemd op het lijden en de liefde voor het Kruis.”

Dat jaar moest Veronica van 20 maart tot 8 september, dus bijna zes volle maanden, deze kwellende strijd doorstaan van enerzijds Gods bevelen en verwijten en anderzijds de verboden van haar superieuren. Inmiddels bleef de walging van haar natuur tegenover normaal voedsel op de beschreven wijze doorgaan, met gevolg dat zij dikwijls verscheidene dagen doorbracht zonder ook maar de minste versterking tot zich te nemen. Uiteindelijk had onze Heer, bewogen door medelijden met deze zware beproeving van haar deugdzaamheid, het genoegen haar de uiterst zeldzame gunst te verlenen van mysterieuze druppels, die volgens de getuigenis van de Bollandisten aan niemand anders is verleend dan aan de maagden Sint Ligdwina van Schiedam (1380-1433) en de Heilige Gertruiden van Nijvel (626-659), plaatsen die zich thans in Nederland bevinden. (De Bollandisten zijn een vereniging van geleerden, taalkundigen en historici die sinds het begin van de 17e eeuw de hagiografie en de heiligenverering in het Christendom bestuderen. Ze beschikken over de grootste bibliotheek op dat gebied. Ze zijn genoemd naar de Vlaamse jezuïet Jean Bollandus.) Op zekere dag geraakte Veronica door deze onthoudingen totaal uitgeput, en het was in die toestand dat zij in een van haar gebruikelijke extases verviel, waarbij onze Heer haar opdroeg haar leven in stand te houden door dagelijks vijf druppels vloeistof te slikken afkomstig uit haar linkerborst. Maar daartoe moest zij eerst toestemming krijgen van haar biechtvader. Waarom vijf? Omdat vijf het symbolisch getal is van de vijf wonden van Jezus. “Toen ik tot mijzelf terugkeerde”, schrijft ze, “vond ik mijzelf als een verstrooide, niet wetende wat te doen. Van binnen ervoer ik diepe smart vanwege mijn tegen God begane zonden. Het kwam mij toe dat ik meer verlicht was dan ooit [over de waarde en werkzaamheid] van deugden, vooral ten aanzien van de nederigheid. Ik werd door verlangen overweldigd naar het heil der zielen. Van tijd tot tijd voelde ik mijn ziel zo ontvlamd dat het mij leek te verteren. Ik leek ook de effecten te voelen van het vocht in mijn boezem, maar ik was niet van zins dit ook maar enigszins ter sprake te brengen.” Het is volkomen logisch en aanvaardbaar dat zij hier niet met een man over wilde spreken, zelfs als die man haar biechtvader was. De lezer is reeds bekend met Veronica’s schroom om visioenen en buitengewone gunsten naar buiten te brengen, en dat gold zeker voor zo’n precair onderwerp. “Ik wist niet goed hoe ik dit aan mijn biechtvader moest uitleggen vanwege de weerzin die ik in dit soort omstandigheden voel. Vaak werd mij verweten dat ik mijzelf niet had overwonnen en kreeg ik een nieuwe ingeving om dit in het bijzonder te doen,

maar ik wist niet hoe dit aan te pakken. En zo bleef deze innerlijke strijd ongeveer drie dagen aanhouden. Omdat ik het voedsel dat ik at niet kon binnenhouden [maar telkens uitspuugde] nam mijn kracht snel af, zodat ik mij nauwelijks staande kon houden. Ik durfde de bewuste drank niet te proeven omdat ik daar geen toestemming voor had gekregen, maar ik voelde dat het in mijn borst zat. Onze Lieve Heer berispte mij streng en ik begreep dat Hij wilde dat ik mijzelf overwon om mijn geval aan zijn vertegenwoordiger voor te leggen. Uiteindelijk overwon ik mijzelf en vertelde hem alle omstandigheden. Mijn biechtvader stond mij voorlopig niet toe de bewuste vloeistof te proeven, maar verlangde dat ik mijn gewone voedsel zou blijven nuttigen. Dat deed ik. De volgende ochtend zei hij dat ik gewoon moest eten, maar dat ik, als ik ziek werd de vijf druppels na een korte pauze mocht innemen. Ik deed dit en ondervond buitengewone gunstige effecten. Nauwelijks had ik het geproefd of ik voelde me gesterkt en verkwikt. De kalender gaf toen 2 juni aan. Aan God zij alle eer. Gezegend zij het Kruis." De medische term voor lactatie zonder geboorte, zelfs bij maagden, is galactorrhea. Het bijzondere hier is de miraculeuze voedingswaarde.

Veronica's verslag komt overeen met wat anderen tijdens het proces hebben verklaard. Dit staat in de 'samenvatting van haar deugden' van de hand van Pater Carlo Antonio Tassinari van de orde der servieten, officieel bekend als de Orde van Dienaressen van Maria. Toendertijd was hij de buitengewoon biechtvader van het klooster. Hij is diegene die eerst weigerde en vervolgens aan onze heilige toestemming gaf om deze mysterieuze vloeistof te nuttigen, maar niet zonder de goedkeuring van Monseigneur Eustachj met wie hij over dit onderwerp regelmatig sprak. De vloeistof in kwestie werd onderzocht. Het leek qua uiterlijk op gewone melk, maar de geur was zo heerlijk dat het, waar het ook kwam de ruimte met een heerlijke geur vervulde. Het zat in een flacon die Veronica in opdracht had moeten vullen. Als het voor zieken werd gebruikt deed het wonderen, waarvan zuster Florida Ceoli en zuster Maria Magdalena Boscaini en de lekenzuster Hyacinta getuigenis aflegden. Tijdens de drie jaar streng vasten behield onze maagdelijke heilige haar gezondheid dankzij deze mysterieuze vloeistof. Of zij deze praktijk daarna voortzette is onbekend en blijkt ook niet uit haar geschriften.

Deze 'melk' van Veronica was zeker buiten de loop van de natuur, evenals de omstandigheden die daarmee gepaard gingen. Deze wonderbaarlijke gave van haar is in de twee laatste verhandelingen over al haar deugden door de Heilige Congregatie van Riten op een uitstekende manier onderbouwd. Deze verhandelingen zijn in 1786 en 1796 in banden uitgegeven. Daarin bevinden zich een aantal illustraties die met zwaarwegende en nuttige argumenten worden ondersteund. Met betrekking tot Veronica's geval staat vast dat het ondanks de talrijke en ernstige bezwaren van de 'promotor van het geloof' de unanieme goedkeuring kreeg van hunne eminenties en van andere hoog-eerbiedwaardige raadgevers, wat plaatsvond tijdens de algemene vergadering op 12 april 1796 in aanwezigheid van Paus Pius VI. De Paus vaardigde zijn decreet van goedkeuring uit op de 24ste van die maand dat bij de stukken is gevoegd van het heiligmakingsproces. Het illustere college was het erover eens dat dit geval en al haar andere prachtige begunstigingen "vrij zijn van elke misvatting en bedrog en dat ze niets onfatsoenlijks bevatten of iets dat onverenigbaar is met de condities van heiligheid".

Veronica had het punt bereikt waarbij zij nog nauwelijks last had van de neigingen komend vanuit haar verdorven natuur, die normalerwijs oorzaak zijn van ontelbare zonden. Het is pas door een latere belevenis in 1697 (wat in hfst. VII ter sprake komt) dat zij op Goede Vrijdag tot een evenbeeld van haar welbeminde kwam en het was toen dat de laatste resten van die

neigingen werden weggenomen. Op haar 33e, dus drie jaar eerder, beoefende zij de zeven deugden tot in hoge mate van perfectie. De deugden waarover we spreken zijn “geloof, hoop en liefde, voorzichtigheid, sterkte, rechtvaardigheid en matigheid”, waartegenover “trots, lust, gierigheid, woede, luiheid, afgunst en gulzigheid” staan, die tegen de Christelijke deugdzaamheid een niet aflatende en onbarmhartige strijd voeren. Op deze leeftijd was die innerlijke strijd bij haar grotendeels weggevallen en daarom diende voor Veronica een ander strijdtoneel te worden gevonden. Waar anders dan in het domein van de honger, niet zomaar honger maar allesverterende honger, wat op zichzelf geen kwade neiging is. Daartoe moest een continu hongerdieet de zucht naar voedsel aanwakkeren. In de verzengende woestijnhitte vastte Jezus gedurende veertig dagen, wat in de combinatie van niet eten en niet drinken het natuurlijke overschrijdt. Ook bij Jezus voerde de honger een strijd tegen het betamelijke. Gedurende drie volle jaren stond Veronica op een eenzijdig hongerdieet, wat het natuurlijke overschrijdt, en daarom zijn Jezus’ en Veronica’s ‘vasten’ op een aantal punten vergelijkbaar. De aandrang die dit soort vasten oproept als echte honger de kop opsteekt is overweldigend, allesbeheersend, en gelijkt op wat velen in de slavernij van de zonde ondergaan, zoals die van onteugelbare hebzucht en misplaatste seksualiteit.

Waarom die halsstarrige weigering om de gevraagde toe-stemming te verlenen en waarom moest zij haar eigen lichaams-vocht drinken om gezond te blijven? Er zijn immers legio voorbeelden van mensen die uitsluitend leefden van de spijs van de Heilige Hostie, zoals Alexandrina Maria da Costa van Portugal (†1955) die niet alleen niet at maar ook niet dronk. Dezen behoefden voorwaar geen extra ‘krachtvoer’. God had Veronica zondermeer in goede gezondheid kunnen houden en had haar leidinggevenden kunnen inspireren om het strenge dieet binnen redelijke termijn goed te keuren. Zij heeft zes maanden moeten wachten! De ontstane perikelen lijken te zijn voorbestemd voor later tijden waarin scepsis en ongeloof hoogtij vieren. Daarom was het noodzakelijk om alles op meer dan overtuigende wijze te documenteren opdat in die tijden, waar we ons nu middenin bevinden, Veronica’s ster kon gaan schijnen. Bij Marthe Robin (†1981), die ook uitsluitend op de Heilige Hostie leefde, zagen we welk een controverse ontstond aan het begin van haar zaligverklaringsproces, waarbij felle onterechte beschuldigingen haar van oplichterij beschuldigden, en dit louter op grond van een vuile wind van scepsis en ongeloof. De voortgang van het proces werd hiermee een halt toegeroepen. In da Costa’s geval werd een zaligverklaringsproces nog voordat deze van start ging door toedoen van een gezamenlijk priesterlijk verzet gedwarsboomd, maar ze is in 2004 uiteindelijk toch zaligverklaar .

Maar om op ons verhaal terug te keren. Het was op de ochtend van 8 september 1695, het feest van Maria Geboorte, na ongeveer zes maanden tegenwerking te hebben ondervonden, dat Veronica’s biechtvader in het voorbijgaan tegen haar zei: “Deze morgen mag je gaan leven op water en brood. Onze prelaat (Mgr. Eustachj) heeft mij verordonneerd je dit op te dragen.” We kunnen ons indenken met welk een vreugde deze opdracht door Veronica werd ontvangen na alles wat zij had meegemaakt, en we kunnen ons de ijver voorstellen waarmee zij aan dit zo vurig gewenste vasten begon, alhoewel het voor vlees en bloed een pijnlijke beproeving was. Zij vertelde dat haar hele natuur terugdeinsde. Het zij opgemerkt dat de misselijkheid, waar zij al die tijd zo’n last van had gehad, voorbij was. Maar de zwakke menselijke natuur kan niet anders dan ineenkrimpen bij het idee om hele weken, maanden en zelfs jaren geen ander voedsel te nuttigen dan een beetje water en brood, wat volstrekt ontoereikend is om een lichaam in goede conditie te houden.

Het is op een bepaalde manier vermakelijk om de edelmoedigheid te aanschouwen waarmee zij haar geest belastte, evenals de grootmoedigheid die haar ertoe bracht de zaak te verzachten en er zelfs grapjes over te maken, zoals blijkt uit het volgende sublieme verslag dat zij haar biechtvader gaf: “Moeder abdis verklaarde in het kapittel dat we tijdens de vier carnavalsdagen tot ons mochten nemen wat we dachten nodig te hebben. Mijn andere ik was opgetogen en haar innerlijke stem riep onmiddellijk uit: ‘Ook ik zal nemen wat ik nodig heb.’ Ik begon deze stem te berispen en vertelde haar dat ze niet alles mocht nemen waar ze om vroeg. Zoals te verwachten wilde ze graag eten en slapen. Plotseling verzocht zij mij tenminste een beetje brood en water te geven waar zij zo naar snakte. Maar ik antwoordde: ‘Hou je koest, want ik zal het eten geven waar je zo naar verlangt. Je weet zeker nog wel de drie boetedoeningen die ik beloofd heb? Welnu, díe zullen je water en brood zijn!’ Het was in dit klooster de gewoonte dat de religieuzen van alle rangen af en toe in de keuken en apotheek werkten. In toerbeurt deed ook Veronica mee, waarvan het volgende relaas: “Kort daarna ging ik voor dienst naar de keuken en apotheek, en zodra mijn andere ik zag dat ik mij daar bevond verzocht zij om een klein hapje van alles. Ik ging even met mijn mond op de grond liggen en zei tegen haar: ‘Eet dit stof en vuil en wees eens een keer tevreden!’ Deze aanpak werkte en zij was weer rustig, maar ik kon niet nalaten in mezelf te glimlachen. De volgende ochtend, direct nadat ik in de apotheek was, begon mijn innerlijke stem met gezeur en geklaag: ‘Het is zondagmorgen. Zelfs de kluizenaars eten vandaag iets. En arme ik, ik heb niets anders dan water en brood.’ Te midden van dit gezever begon ik voor de nonnen wat macaroni te bereiden. Ze lachte spottend om de kleine hoeveelheid die ik voor mijzelf eruit haalde. Wees gerust, ze weet hoe ze guitig uit de hoek kan komen en ze heeft ook een ondeugende tong die in mijn hoofd klinkt. Ik kon haar op dat moment niet bestraffen, want een medezuster bevond zich in dezelfde ruimte.”

Veronica’s uitzonderlijke vasten is niet iets om ons alleen maar aan te vergapen, want het biedt een belangrijke les. Hiermee heeft Veronica ons een voorbeeld nagelaten van hoe we tegen onze verkeerde neigingen de strijd kunnen aanbinden, alhoewel gezegd moet worden dat bij een leven waarbij gedurende vele jaren die neigingen diepe groeven in iemands wezen hebben getrokken omdat daar telkens aan werd toegegeven, een bijzondere genade vereist is om daarvan verlost te worden, en na een radicale bekering met oprecht berouw zal die gegeven worden. Veronica’s vasten, om van Jezus’ vasten maar niet te spreken, ligt niet op de weg van Jezus’ gewone volgelingen. We mogen wel op een ander punt het voorbeeld van onze Hemelse Leidsman navolgen, want volgens de overleveringen at Hij nooit veel. In zijn omzwervingen met zijn leerlingen heeft Hij veel honger geleden, meer dan men vermoedt, en daarmee gaf Hij ze het goede voorbeeld. Door consequent verstervingen te doen op gebied van voedsel en drank, wordt het een stuk eenvoudiger om in staat van genade te leven. Laten we dat niet uit het oog verliezen.

Op 30 september, na de eerste twaalf maanden vasten, schrijft zij als volgt: “Ik kan mijn biechtvader verzekeren dat dit vasten nog altijd zo’n grote ontbering voor mijn natuurlijke eetlust vertegenwoordigt als op de eerste dag toen het aanving. Ik merk dat mijn andere ik zijn deel opeist van al het eten dat ik voor de nonnen klaarmaak en begint te klagen als zij ziet hoe ik de porties verdeel. Zij heeft zo haar manier [om mij naar haar eisen te laten luisteren], en helaas kan ik haar niet altijd het zwijgen opleggen. Ik probeer het met een glimlach af te doen. Dit jaar echter, omdat ik mijn dieet nog steeds uiterst streng in acht neem, daag ik haar uit door nieuwe disciplines in te voeren. Ik heb haar de volgende drie aangezegd: ten eerste,

dat als zij het in haar hoofd haalt [mij voor te stellen] iets stiekem te eten, of liever als persoonlijke beloning [voor mijn inzet], zij in dat geval naar het midden van de refter moet gaan om deze verkeerde neiging hardop aan alle nonnen te verkondigen. Alleen al de gedachte aan zo'n vernedering zal haar mores leren. Ten tweede, iedere keer als ze jammert dat zij alleen maar water en brood krijgt, mag zij drie dagen lang niets drinken. Geloof me, dit dreigement is zeer effectief. Ten derde, aangezien zij moet koken en de porties van de religieuzen rondbrengen, wat zij tot nu toe mopperend deed, dan dwing ik haar – indien zij daarin volhardt – om mijn metgezellin, wie dat ook moge zijn, hoorbaar uit te leggen wat er in mijn hoofd omgaat. Want dit gefluister tolereer ik niet langer! Weet wel dat deze laatste vernedering haar tot op het bot zal raken." Veronica's biechtvader stelde haar een andere methode voor om haar weerzin tegen dit soort vasten te overwinnen en haar natuurlijke prikkels van de eetlust te onderdrukken. Hij raadde aan een rauwe en halfvergane vis bij haar mond te houden indien zij weer trek had. We verwijzen naar haar eigen boeiende verhaal: "Ik nam een vis", zegt ze, "die al in staat van ontbinding was en legde hem opzij. Welnu, u kunt zich voorstellen in welke staat die vis na een tijdje verkeerde! Telkens als ik merkte dat mijn natuur ontevreden en opstandig werd over het eten dat ik haar voorzette, zei ik tegen mijzelf: 'Je weet waar je eten te vinden is [doelende op die verrotte vis].' Ik kan echt niet alle klachten opsommen die mijn andere ik op de rekening wilde zetten van diegene die deze penitentie had bedacht. Slechts enkele dingen kan ik naar voren brengen die zij mij verwijtend in het gezicht gooide, en wel dit: 'Degene die zo'n penitentie heeft bedacht (haar biechtvader) zou het experiment eerst zelf moeten uitproberen en kijken of hij niet het onmogelijke heeft voorgesteld.' Maar ik liet haar deze beproeving ondergaan, en nog een andere ook, die haar helemaal niet beviel. Ik houd mijn vis nog steeds achter de hand. Telkens als ze wil jammeren over de manier waarop zij eten krijgt, of over iets anders, laat ik haar deze bijzondere penitentie ondergaan, en zeer grondig ook. Gezegend zij diegene die mij deze les heeft geleerd. Aan God zij alle eer."

Niettegenstaande de kracht waarmee Veronica het conflict aanging en zich niet gewonnen gaf, vond ze het nog steeds moeilijk om met de zwakheden van haar natuur te worstelen. Dit moet niet gezien worden als een bewijs van zwakke deugdzaamheid. Integendeel, zij kwam steeds sterk en zegevierend uit elke strijd, met haar wapens in de aanslag om het gewonnen terrein in bezit te houden en haar veroveringen verder uit te breiden. Dit past bij wat Christus zijn apostel leerde. Paulus smeekte om bevrijding van de "doorn in zijn vlees, een engel van Satan om mij met vuisten te slaan, opdat ik niet hoogmoedig worde." (2 Kor. 12:7) Onze Heer wees zijn smeekbede af en verklaarde: "Mijn genade is u genoeg, want juist bij zwakheid komt mijn kracht tot haar recht!" Hieruit volgt dat een heldhaftige maagd als Veronica steeds verfijnder en zuiverder werd in verhouding tot de vereende kracht van vlees en duivel tegen haar. Zij gaf haar biechtvader schriftelijk verslag van de grote en menigvuldige verzoekingen waarmee Satan haar probeerde verslappen in het nakomen van haar vastenkuur. Soms sleepte hij haar midden in de nacht naar de refter, als ze bijna uitgehongerd was, en bood haar dan een reeks delicatessen aan. Soms bracht hij die verlokkingen naar haar cel. Maar zij hield altijd voet bij stuk en maakte er een gewoonte van om een kruisteken te maken over alles wat die smiecht haar voorzette, waardoor het onmiddellijk verdween en er zo'n vreselijke stank achterbleef dat ze er flauw van werd. De wanhoop nabij kwam Satan op het idee haar reputatie te besmeuren en haar als een heiligschennende huichelaarster af te schilderen met behulp van de volgende list. Hij nam vaak haar gedaante aan, en hoopte op heterdaad betrapt te worden tijdens gulzig en stiekem eten op ongeregelde uren, soms in de keuken,

soms in de refter en soms in de apotheek. De nonnen ontdekten dat en waren hierover zeer verontwaardigd, vooral toen ze een of twee keer Veronica ter communie zagen gaan na van een schranspartij getuige te zijn geweest. Maar het behaagde God de verdediging van zijn dienares op zich te nemen door het helse complot te ontmaskeren. Op een morgen, rond de communietijd, vonden enkele nonnen de vermeende Veronica bezig met eten. Ze liepen toen meteen naar het kerkkoor om de abdis in te lichten. Maar tot hun verbazing vonden ze hun medezuster in gebed verzonken. Te midden van al deze moeilijkheden continueerde zij haar vasten op water en brood tot de termijn van de drie opeenvolgende jaren was voltooid. Nadien leefde zij nog twee jaar lang uitsluitend op snippers 'altaarbrood' en enkele sinaasappelpitten en ook van die wonderbaarlijke druppels, wat al de revue is gepasseerd. Men kan inderdaad zeggen dat haar hele religieuze leven uit één vasten bestond. (Altaarbrood is de benaming voor de hosties voordat ze tijdens de Heilige Mis worden geconsacreerd. Blijkbaar maakten de zusters in dit klooster zelf de hosties waarvan afval overblijft tijdens het uitsnijden van de ronde vormen.)

———————

BOEK II, HOOFDSTUK VI

AANVALLEN OP VERONICA'S TROUW AAN HAAR GODDELIJKE ECHTGENOOT – ALS GENOEGDOENING BRENGT JEZUS HAAR EEN HARTWONDE TOE – EEN PRESENTATIE VAN VIER MET HAAR EIGEN BLOED GESCHREVEN DOCUMENTEN

Non Deficere

MEN kan zich makkelijk voorstellen hoe de boosaardigheid van haar duivelse vijand toenam na zo diep bespot te zijn geweest door Veronica terwijl die waarnam hoe zij steeds nauwer verbonden wilde worden met haar goddelijke Bruidegom. Geen list bleef onbenut om haar tot ontrouw te brengen. Hij presenteerde de meest afschuwelijke misdragingen voor haar geestesoog; duivels in de gedaante van goddeloze jongelieden speelden taferelen waarvan de gedachte alleen al weerzinwekkend is. Onze heldin werd bij opeenvolgende gelegenheden door dit soort hevige beproevingen beroerd. Nog nooit was de strijd zo hevig geweest en nog nooit was het over zo'n lange tijd uitgestrekt geweest als toen in 1696. Dat begon pas goed in het begin van het derde jaar van haar mystieke huwelijk, wat dus kort na Pasen was, dat dat jaar in de voorlaatste week van april viel. De verwikkelingen beklonken de onvoorwaardelijke trouw van de bruid aan haar Hemelse Bruidegom, die zich eindejaar niet onbetuigd liet, wat we straks gaan zien. Deze felle demonische aanvallen waren het onmiddellijk gevolg van een retraite die zij in de maand maart had gevolgd (zulk een retraite is onder leiding van een priester die de deelnemers begeleidt in een proces van herbezinning en heroriëntatie). Zij had toen bij zichzelf voorgenomen om een ander mens te worden die bij elke stap de voetstappen van Jezus volgt, waarin zij jammerlijk zou hebben gefaald. Dat voornemen was de directe reden voor de buiten-gewoon zware beproevingen die zij dat jaar doorstond. Waarom? De duivel haat het als iemand een hogere graad van volmaaktheid nastreeft, zeg maar heiligheid, of als die zijn gezapigheid van zich af wil schudden. Gezapigheid en nonchalance in het geloof zijn wijdverspreid, en dat is wat de duivel aanmoedigt. Daarom zijn de eerste pogingen van een retraitant om zichzelf te verbeteren vaak teleurstellend. De duivel is

een tegenhouder. Dan komt het aan op vasthoudendheid, met op het blazoen “Non Deficere”: geef nooit op.

In het kader van die retraite volgde zij de geestelijke oefeningen van Sint Ignatius ter zuivering van de ziel en om sterk te staan tegen de aanvallen van de boze, die, om een Bijbelse uitdrukking te gebruiken, als een briesende leeuw rondgaat zoekende wie hij kan verslinden. Op de 11 maart overhandigde zij de volgende beknopte intentieverklaring aan haar biechtvader, zoals ook haar medezusters moesten doen, ieder op zijn manier: “Ik begin deze heilige oefeningen met de bedoeling een nieuw leven aan te vangen en een totaal ander mens te worden dan ik tot nu toe ben geweest, want ik vind niets dan kilte en ondankbaarheid in mijzelf. Omdat mij dit vanuit heilige gehoorzaamheid is opgedragen, wil ik mijn hele toestand zo goed mogelijk omschrijven. Maar ik ben zo dom dat ik dat nauwelijks onder woorden kan brengen. Als ik spreek zal het over het Kruis zijn omdat ik mij daarmee onafscheidelijk verbonden voel. Ik vertrouw erop dat het mij als handleiding dient tijdens deze retraitedagen.” Haar nederigheid is zeker vermeldenswaard. We kunnen ons voordeel halen uit de bestudering van haar inspanning om tot een hogere graad van volmaaktheid te komen tijdens deze heiligmakende retraite. Het spreekt vanzelf dat een ziel die gewend is aan de meest verheven en intieme communicatie met God, niets anders wil dan zich vestigen in de meest solide deugd. “Met betrekking tot de voornemens en vruchten die aan deze retraite kunnen worden toegeschreven,” vervolgt Veronica, “heb ik ze allemaal samengevat onder vijf punten. Ten eerste, berusting in de Goddelijke Wil; ten tweede, het stipt naleven van de regels; ten derde, blinde gehoor-zaamheid; ten vierde, broederlijke naastenliefde; en ten slotte, mij nooit willen vrijpleiten wegens enige tegenkanting [die de duivel of een mens op mijn pad legt].” Na deze voornemens begon zij met een meer gedetailleerde biecht dan gewoonlijk. De duivel was hierover bijzonder ontstemd. Dus stelde die gluiperd haar voor dat zij beter kon ophouden zulke lange verhalen aan haar biechtvader te vertellen. Maar omdat zij de misleiding doorhad, wendde zij zich tot onze Heer en zei: “Mijn God, ik besluit te gehoorzamen aan uw vertegenwoordiger en zal hem alles vertellen wat er in mij omgaat.” Daarop probeerden demonen haar angst in te boezemen met verschrikkelijke verschijningen. “Maar ik vatte moed en begon de allerheiligste namen van Jezus en Maria aan te roepen, waarbij ik van tijd tot tijd een kruisteken maakte en mij [telkens opnieuw] aan Gods Wil voor mijn leven onderwierp.”

Zij besluit met het noemen van verschillende tekenen van liefde die zij uit handen van haar goddelijke Bruidegom mocht ontvangen. “Eindelijk”, zegt zij, “kon ik weer een beetje bijkomen. Terwijl ik in gebed verzonken was en Gods immense Liefde voor onze zielen overpeinsde, werd ik zachtjes uit het aardse opgeheven en kreeg ik een visioen van onze Heer te zien, dat zo mooi was dat ik het niet kan beschrijven. Hij naderde mij en ik zag in zijn handen de kelk en het kruis. Het laatste was versierd met veel juwelen en waardevolle edelstenen. Hij liet mij begrijpen dat ik het was die het zo had versierd dankzij de biecht die ik [daarnet] had gedaan. Hij deelde mij ook mee dat het zijn Wil is dat ik [hiermee] bleef doorgaan en dat ik voortaan niets voor mijn biechtvader moest verbergen maar alles vertellen, opdat de wonderen van de goddelijke Liefde [algemeen] bekend mochten worden gemaakt. Ook werd verduidelijkt dat ondanks mijn [vroegere] onwetendheid en ondankbaarheid Gods genadegaven over mij waren uitgestort.” Verder vertelt zij over een extase waarin haar ziel als het ware naar het kindje Jezus vloog en zulke intieme contacten met Hem had dat zij ook hier niet in staat was ze te beschrijven. Zij besluit als volgt: “Toen ik tot mijzelf kwam snelde ik als een gestoorde uit mijn cel niet beseffend waar ik mee bezig was. Dus disciplineerde ik mij een tijd

om weer tot mijzelf te komen. Toch kon mijn hart de vreugde die het voelde niet in bedwang houden. Toen kwam uwe Eerwaarde (haar biechtvader) en droeg de Heilige Mis op tijdens welke ik een geestelijke Communie deed. Onderwijl legde ik mij geheel in handen van mijn Jezus. Daarna ging ik weer biechten en vond daarin grote verlichting waar ik veel voordeel aan heb ontleend.”

Ten aanzien van de beproevingen komt hier haar eigen verhaal, geschreven op 1 juli van hetzelfde jaar: “De demonen gingen door met hun gruweldaden. Tot overmaat namen ze mijn menselijke gedaante aan en verklaarden dat ik voor altijd verloren ging, dat ik in die gedaante een aantal zonden had begaan, hoewel ik ze niet herkende. Ze zeiden dat ze die voor mijn stervensuur apart hielden in de hoop dat ze mij daarmee in wanhoop konden laten sterven.” Dat is typisch voor de duivel. Tijdens iemands leven is hij de grote verontschuldiger, die ons voorhoudt: “Doe geen moeite, het is maar een kleine zonde die op tafel ligt. Het telt niet, en bovendien is onze Heer genadig en vergevingsgezind.” Aan ons sterfbed is hij de grote aanklager geworden die voor ons oog al onze ‘onvergeeflijke’ zonden voorbij laat marcheren om ons in wanhoop te storten, en zegt dan triomfantelijk: “Je bent een hopeloos geval. God haat je om wat je gedaan hebt. Ik breng je naar waar je thuishoort.” Onze heilige ging door de donkere nacht die alle heiligen hebben gekend, en vervolgt: “Naast dit alles had ik zoveel verdriet en doodsangst te verduren dat ik niets voor mijzelf kon doen. Het leek alsof noch God noch heiligen bestonden. Ik deed mijn uiterste best om mijn geest weer tot leven te wekken, maar het was vergeefs. Ik zei tegen deze Helse monsters: ‘Weg met jullie. Ik behoor geheel aan mijn Jezus toe. Ik heb niets met jullie te maken. Ik luister niet naar jullie. Met heel mijn hart hou ik van God en wil altijd zijn Wil doen. Wat jullie ook tegen mij doen – mij slaan, mij pijnigen, vergun mij Gods Wil te vervullen, die ik omarm en liefheb. Hier neem ik een ferm standpunt in. Gezegend zij de zuivere Wil van mijn Heer.’” Dit is zoals gelovige bruidn over hun God spreken. Laat de zielen van de rechtvaardigen getroost worden wanneer ze in soortgelijke verzoekingen en verlatenheid komen, want dit zijn beproevingen waaraan God zijn meest geliefde dienaren onderwerpt. Wat men ooit heeft moeten missen, zal men des te meer waarderen. God komt weer naderbij en wel een vreugde geeft dat. Laten we van onze heilige leren hoe ons te gedragen als wij aan de beurt zijn. Laat het een troost zijn dat deze verlatenheid het lot is van de verdoemden, niet voor een wijle maar voor altijd.

Ruim drie maanden later werd Veronica op soortgelijke wijze opnieuw aangevallen. Dit strijdtoneel gaf nieuw bewijs van trouw. Op 17 oktober schreef ze: “Aan mijn beproevingen werd een nieuwe toegevoegd. Terwijl ik aan het bidden was stormde zo’n menigte zondige gedachten mijn hoofd binnen dat ik ervan ging zweten, waarna ik zo koud als ijs werd en er van binnen zo’n hevige gevecht woedde dat ik helemaal van slag raakte. Ik wilde me er niet door laten storen of erover opwinden maar kon er niets aan doen. De kwelling bleef. In afschuwelijke ideeën ondergedompeld werd mijn geest zo verduisterd dat ik mij nergens op kon concentreren.” Hier kunnen we troost uit putten als we tijdens onze devotionele oefeningen met verzoekingen te kampen hebben. “Satan verleidde mij, en ik scheen zijn geweldige stem te horen die mij uitdaagde: ‘Wat heeft het voor zin om voor zondaars te bidden? Al hun overtredingen slaan terug op jou. Je kunt toch niks goeds doen.’ Het was alsof de verleider blij te moede was. O mijn God, wat deed dit pijn! Zo goed als ik kon smeekte ik onze Heer voor het heil der zielen, en zei tegen Hem: ‘Mijn welbeminde en Bruidegom van mijn ziel, ik wil U niet vrijwillig beledigen. Ik verafschuw en verwerp al deze slechte gedachten, en met heel mijn wil doe ik er voor altijd afstand van. Ik zou liever duizend keer sterven dan

instemmen met iets dat U mishaagt.' Terwijl ik dit met bovenmatige inspanning zei, trachtte de duivel mij met nog slechtere gedachten te overvallen en verklaarde dat ik op geen enkele hulp hoefde te rekenen. Ik antwoordde: 'Valse duivel die je bent, ik geloof je leugens niet. Ik zal Jezus liefhebben, ik zal Jezus dienen, en Jezus zal mijn enige goed zijn.' Onder gevoelens van grote droogte en verlatenheid hield dit gevecht urenlang aan. Aan God zij alle eer." Onverminderd bleef zij zich tot meerdere eer en glorie van haar Hemelse Bruidegom inzetten, maar de strijd werd er niet minder om.

Medio november, een maand later dus, maakte Veronica melding van een ander soort bekoring waarmee de duivel haar bestookte. Hij wekte in haar gevoelens van ergernis over zichzelf op, alsmede irritaties en verachtingen jegens haar medezusters. Zij moest zich bedwingen om geen harde en snijdende woorden in hun gezicht te werpen. Maar onze heilige was zoals immer op haar hoede. Alle ijverige Christenen zouden dat moeten zijn, want de duivel sluimert noch slaapt en slaat toe als we op ons zwakst zijn, bij ziekte of als we onmatig zijn met eten en drinken, of in gezelschap het hoogste woord willen voeren of uitblinken. We moeten onze irritaties herkennen voor wat ze zijn, gevoelens die uit onszelf komen, eventueel aangewakkerd door onze omgeving – waar de duivel ook zijn steentje aan bijdraagt. Daarom is zelfbeheersing een groot goed, maar dat gaat niet zonder oefening, want het Boek Spreuken zegt (16:32): "Het is knapper om jezelf te beheersen dan om een stad te veroveren." U herinnert zich vast hoe onbesuisd de kleine Ursulina was, maar dat lag nu ver achter haar. Toen Veronica aldus op de proef werd gesteld, zei ze tegen zichzelf: "Is het mogelijk dat er zoveel kwaadheid in mijzelf woont? Bedenk dat onze Heer wil dat ik een en al zoetheid en vrede ben." Zij vertelt met verbazingwekkende nederigheid en nauwgezetheid over de emoties die haar opstandige natuur aanstookte. Die schreef zij toe aan hoogmoed, eigenliefde, eergevoel en gespeelde naastenliefde. Haar aversies richtten zich vooral tegen haar overste en een andere religieuze die samen met haar de apotheek deden, destijds vooral gebaseerd op kruidenmengsels. In hun gemeenschappelijke taak vermeed zij zorgvuldig elke uiting van wat er in haar binnenste omging en toonde integendeel de grootst mogelijke tevredenheid tegenover die medezusters. Uiteindelijk besloot ze deze verleiding te weerstaan – want het lukte haar niet die van zich af te schudden – door een vurig beroep te doen op haar Bruidegom die aanwezig was in het uitgestelde Allerheiligste Sacrament. Toen zij voor Hem in aanbidding lag, voelde ze, zoals zij ons zelf meedeelt, dat haar natuur en de zintuigen tot rust kwamen. Hun opstandigheid was niet alleen een kwestie van hoogmoed en eigenliefde, zoals zijzelf schrijft. Het kwam niet vanzelf, maar werd aangewakkerd door een nijpende allesverterende honger. Een vasten, zeker een dergelijk streng vasten als in dit geval, leidt al gauw tot emotionele stormen. Na de nabijheid te hebben gezocht van haar geliefde, hield haar menselijke natuur zich koest en zo heroverde haar ziel de heerschappij die haar rechtens toekwam. Het was onze Heer, voegt ze toe, die deze rust teweegbracht en haar de kracht schonk om haar werk in de apotheek naar behoren uit te voeren.

De tederste liefdeblijk die door haar goddelijke Bruidegom werd gegeven nadat deze drie grote beproevingen voorbij waren, was een wonde die letterlijk doorheen haar lichaam aan haar hart werd toegebracht, waaruit bloed vloeide. Dit gebeurde met Kerst vlak voor haar 36e verjaardag. Alvorens over te gaan tot het beschrijven van deze opmerkelijke gebeurtenis verwijzen we naar wat in de aanloop daartoe plaatsvond, waaruit naar voren komt met welk een trouw zij die sublieme gunst had verdiend. Zij schrijft op 15 december 1696 wanneer in alle kloosters de kerstnovene aanvangt: "Ik had de hele nacht gewerkt onder de normale

beproevingen en onrust en was zo uitgeput dat ik mijzelf niet staande kon houden. Mijn geest verkeerde in dikke duisternis. Ik was erg aangedaan omdat er zoveel boze gedachten in mij omgingen. Het kwam mij toe dat de zonden van de wereld op mijn schouders rustten. God weet wat ik geleden heb! Ik riep uit: ‘Waar zijt Gij, mijn lieve Bruidegom!? Keer terug. Gij weet dat ik niets uit mijzelf kan, maar samen met U alles vermag.’” (Een novene is een negendaags gebed, geënt op het aanhoudend gebed van de apostelen voordat de eerste uitstorting van de Heilige Geest plaatsvond. – zie Handelingen 1 en 2)

“Ik kon niet eens denken aan al mijn lijden alhoewel het mij diep raakte. En dan kwam de bijkomende beproeving van kiespijn en pijn in al mijn ledematen, die een uur aanhielden. Ik offerde dat allemaal aan onze Heer op in vereniging met zijn lijdensweg. Mijn andere ik begon te weeklagen en vroeg om een beetje rust, maar ik zei tegen hem: ‘Voor jou geen rust! Ik zal je meenemen naar de tuin waar je een tijdje in het winterse mag verpozen.’ Mijn lagere natuur begon te beven voordat ik in de tuin aankwam [temeer omdat ik als altijd op blote voeten liep]. Daar gekomen merkte ik dat het zo hard had gevroren dat ik bij elke stap dreigde te vallen. Dus sprak ik mijn lagere zelf aan: ‘Hoe nu, Veronica, ben je tevreden? Op, op! Rond en rond! Kou en wind zijn goed voor je in plaats van rust. Houd goeie moed! Tegenover Gods Liefde stelt dit niets voor.’ Op dat moment kreeg ik een groot verlangen om onze Heer te aanroepen en in zijn nabijheid te vertoeven. Dus vreesde ik de ijzel niet meer maar begon te rennen, terwijl ik uitriep: ‘Ik verlang U aan te roepen, U te zoeken en te vinden, mijn enige en soevereine goed.’ Ik nodigde de bomen en planten uit mij bij het aanroepen van onze Heer te helpen. Ik kuste ze evenals de grond waar ze op groeiden. Ik omhelsde de bomen en zei: ‘Jullie doen mij denken aan het Kruis van mijn geliefde Heer.’” Wat een ongelofelijk tafereel, een film waard!!

Vervolgens vertelt zij over soortgelijke ontboezemingen van liefde die lijken op die van de bruid in het Bijbelse Hooglied. Zij spreekt ook over de beledigingen die ze te verduren kreeg van twee demonen in de gedaante van negers, die waren gekomen om de kerstnovene te verstoren. Maar ze was helemaal niet ontzet. “Oh, hoe blij ben ik in de begroeting van pijn! Alles uit liefde tot U, mijn God”, riep ze vrolijk, “Hoezeer verwelkom ik pijn! Kom, oh kom, mijn geliefde Bruidegom. Verzadig mij met kruisen en kwellingen, mits het uw Wil is, want dit is wat ik wens en hevig verlang. Wacht niet langer, maar kom mijn Jezus.” Eindelijk keerde zij naar haar cel terug en bracht de hele dag door met bidden en de zwaarste boetedoening, terwijl zij van tijd tot tijd het gebed van Sint Cecilia, de belangrijke maagd en martelares uit de derde eeuw, herhaalde: “Fiat, Domine, cor meum et corpus meum immaculatum, ut non confundar.” (Geef, O Heer, dat mijn hart en mijn lichaam onbevlekt mogen zijn en dat ik niet in verwarring gebracht worde.)

Zo verstreken de dagen van deze bijzondere novene waarna Veronica zich geroepen voelde om met haar eigen bloed een plechtig verbond met het Goddelijk Kind te sluiten. In algemene zin is iets dergelijks van toepassing op iedereen die zich aan God wil toewijden, maar dan niet in een pact met bloed geschreven. De gelegenheid daartoe diende zich aan in de nacht van de heilige geboorte, direct nadat de novene was afgesloten en nog voor de metten. Met een zakmes kerfde zij een kruis op haar borst nabij het hart, waaruit het bloed sijpelde voor het schrijven van dit verbond. Het onveranderbare pact droeg zij aan de zorg over van haar biechtvader. Het luidde aldus:

Neergebogen aan uw voeten, mijn Jezus, verklaar ik plechtig dat ik altijd geheel de Uwe wil zijn en geen andere wens koester dan uw Heilige Wil te volbrengen. Gij hebt mij gezegd dat de liefhebbers van het Kruis in uw hart moeten wonen. Ik verklaar en onderschrijf met mijn eigen bloed dat ik een liefhebber ben van het Kruis. Mijn Heer, verwijder wat een belemmering kan zijn voor mijn vereniging met U. Laat dit hart van mij de verblijfplaats van uw Heilige Liefde zijn. Laat niets anders in mij overblijven dan uw Heilige Wil. Oh mijn God, ik pen met mijn bloed dit onveranderbare pact neer, waarmee ik mijzelf bind om niets anders te wensen dan de volbrenging van uw Wil. Op U vertrouw ik voor de benodigde kracht. Aan U schenk ik mijn hart.

De les die we hieruit trekken is dat een belangrijke belofte of toewijding waard is om meermaals herhaald te worden, zodat het zich steeds dieper in ons innerlijk graveert, waardoor het gemakkelijker wordt om trouw te blijven aan de belofte die op die manier onderdeel van onszelf is geworden, zoals een pianospel dat na vele malen spelen gedachteloos omhoog komt en onze vingers in beweging zet.

Zij had al eerder dat jaar zoiets opgesteld met bloed van de wonde die zij op 25 december van het voorgaande jaar van Jezus had gekregen. De hartwonde die zij die dag kreeg gaf vers bloed dat zij toen kon gebruiken. Het daarmee geschreven document werd met gepaste eerbied bewaard door Pater Florido Pierleoni, die later als postulator werd aangesteld voor haar zaak (een postulator is diegene die een heiligverklaringsproces in goede banen leidt). Aan de rand van het document staat in een ander handschrift, waarschijnlijk van haar biechtvader: “14 februari 1696”, dus een maand voor de retraite. De opdracht luidt als volgt:

J.M.J. (Jezus-Maria-Jozef) - Mijn Heer, mijn God, mijn Bruidegom, hart van mijn hart, ik verlang om nu met uw Liefde te communiceren. Ik smeek van de kant van mijn biechtvader een genade volgens zijn voornemen, en ik smeek ook voor een gunst van uw Heilig Hart en uw Heilige Liefde, dat mijn biechtvader mag wandelen naar uw welbehagen, en dat hij volgens uw Wil mag werken en zwoegen voor het heil der zielen. Ik bid dat Gij, oh Heer, hem in uw hart bewaart, evenals alle anderen die mijn ziel hebben bijgestaan en dat blijven doen, opdat ze allen branden met uw Liefde en leven naar uw eigen Hart. Oh oneindige Liefde, laat de wond van uw Liefde voor mij spreken. Ja, inderdaad, mijn Bruidegom, ik offer mijzelf op als een eeuwig brandoffer, een slachtoffer van de Liefde. En ik verlang dit offer te verenigen met wat Gij op het kruisaltaar hebt volbracht. Ik verzegel mijzelf ook met het teken van Liefde om aan te geven dat ik voor altijd met U gekruisigd wil zijn, en dat ik niets anders verlang dan uw Wil te doen. Oh mijn Heer, ik

bid tot U voor de bekering van de zondaars, en ik beveel U in het bijzonder die zielen aan voor wie mijn biechtvader wil dat ik bid. Oh oneindige Liefde, ik richt mij met liefde tot U, die mijn Bruidegom, mijn God en mijn al zijt. Ik van mijn kant ben geheel de Uwe. Op dit moment verklaar ik dat ik altijd geheel de Uwe wil zijn. Ik wil nu al mijn verklaringen met mijn bloed bekrachtigen. Ik presenteer mijzelf opnieuw als bemiddelares tussen U en de zondaars. Zie, ik ben bereid mijn leven en mijn bloed voor hun bekering te geven alsook voor de bevordering van het heilig geloof.
Oh mijn God, in verbondenheid met uw hart en uw Liefde, nodig ik hen aldus uit: 'Oh zielen verlost met het bloed van Jezus, ik spreek tot U. Oh zondaars, komt allen tot het hart van Jezus, tot de fontein, tot de immense oceaan van zijn Liefde. Kom zondaars, ja allen, laat uw zonden varen en kom tot Jezus.' Ondertussen, mijn geliefde Bruidegom, laat mij U liefhebben met uw eigen Liefde, voor eens en voor altijd. Ik vraag hetzelfde voor mijn biechtvader. Geef hem uw Liefde, opdat hij zichzelf vergeet, zich van alles ontdoet en zich geheel met U verenigt. Dezelfde genade vraag ik voor PG, C, P en PF, evenals voor allen die mijn ziel helpen, en ten slotte voor al mijn zusters van het convent.

Zuster VERONICA, kapucijneres

Er zijn nog twee soortgelijke toewijdingen, geschreven met haar eigen bloed, die we tegenkwamen en hier integraal weergeven. Op de rand van het derde document staat in een andere hand geschreven. Het gaat als volgt:

J.M.J. - Mijn Heer, in naam van mijn biechtvader vraag ik U de volgende genaden: zuiverheid van hart en intentie, berusting in uw Goddelijke Wil en een verlangen naar lijden. Namens hem draag ik aan uw Heilig Hart en aan uw Heilige Wonden zijn hart over, samen met al zijn krachten, en zijn hele zelf.

Zuster VERONICA, onwaardige dienares

Het vierde document, eveneens met bloed geschreven, is in feite een smeekbede, en luidt:

J.M.J. - Mijn Jezus, ik smeek namens uw dienaar N om een genade van U. Dat Gij, oh Heer, zijn gedachten van zichzelf zoudt afleiden en van alles wat de bevordering van zijn zielenheil in de weg zou kunnen staan, opdat het niet alleen ten voordele strekt van zijn eigen ziel maar van allen die aan zijn zorg zijn toevertrouwd. Geef, oh mijn God, dat hij geheel zal worden veranderd volgens de wensen van uw Hart, en dat hij alles wat hij

doet zijn doel uitsluitend gericht is op de bevordering van uw glorie en de voortdurende vervulling van uw Heilige Wil. Mijn Jezus, ik draag hem over aan uw heilige zijde: geef dat hij zich nooit aan uw hart onttrekt, maar laat hem altijd leven in uw wonden. Amen

Dit blad was gevouwen in de vorm van een brief en voorzien van het opschrift: “A. G. en M.” Het zou te ver voeren om haar liefdeblijken van die nacht minutieus te beschrijven. Vaak herhaalde zij als in extase: “Mijn Bruidegom, mijn liefde, ontvlam mijn hart met uw heilige Liefde.” Als het ware met liefde doordrenkt, riep zij die nacht de religieuzen op voor de metten: “Zusters, horen jullie de mettenbel niet luiden? Dit is geen tijd om te slapen, haast u en sta op.” Hetzelfde deed zij op het uur van de priem (om zeven uur ’s morgens, na de lauden). In deze periode van de geboorte van onze Heer mocht zij vaak het Goddelijk Kind zien, stralend van schoonheid en bedekt met juwelen. Hij sprak haar dan aan als zijn bruid, en op gepaste wijze wist zij aan die koosnaam te beantwoorden. Hij bood aan al haar wensen te vervullen, waarop zij antwoordde: “Ik wens voor U alleen, door uw verdiensten en die van Maria, uw moeder, de bekering van de zondaars. Ik vertrouw ons heilige instituut (het convent) aan uw zorg toe. Laat ons geheel de uwe zijn. Neem van ons alles weg wat U onwelgevallig is.”

Met weglating van een immense hoeveelheid soortgelijke zaken gaan we over tot de details van Veronica’s ceremoniële transverberatie tijdens diezelfde Kerst, die in haar borst een gapende wonde achterliet. Het volgende komt uit haar eigen verslag naar voren: “In de hand van de goddelijke Zuigeling zag ik een soort gouden staaf, aan de bovenkant waarvan een vuur-vlam te zien was, terwijl de onderkant van staal was met een punt als bij een kleine lans. Hij plaatste het boveneinde tegen zijn hart en richtte de speerpunt op het mijne, zodat het voelde alsof het door en door stak. Opeens, toen ik keek, was er niets in de hand van het Kindje. Maar al glimlachend nodigde Hij mij uit tot zijn Liefde, en maakte mij duidelijk dat ik nu hechter dan ooit met Hem verenigd was. Vele dingen werden mij medegedeeld, maar omdat ik mij niet alles herinner, schrijf ik er niet over. Toen ik tot mijzelf keerde, was ik in een soort waas van dronkenschap niet wetende wat ik deed. Ik dacht dat ik de wonde in mijn hart voelde opengaan, maar durfde niet kijken of dat zo was. Ik nam een doekje en nadat ik het had aangebracht, zag ik dat er vers bloed op zat. Ik voelde ook veel pijn. Toen uwe eerwaarde (haar biechtvader) mij beval te onderzoeken of er een echte wond was, deed ik dat en constateerde dat er een open wonde was, maar niet bloedend. Het was groot genoeg om het lemmet van een mes in te duwen, en het verdeelde vlees was duidelijk zichtbaar. Op de eerste dag van het jaar 1697, acht dagen nadat de wonde werd ontvangen, bloedde deze opnieuw en bleef nog geruime tijd open. Moge het allemaal tot Gods eer zijn.” Deze wonde, werd samen met het bloed dat eruit kwam, in opdracht van haar biechtvaders aan een aantal nonnen getoond, zoals in de processtukken staat, zodat hier geen twijfel over hoeft te bestaan. Het was een bijzondere gunst, waarmee onze Heer de heldhaftige trouw van zijn geliefde bruid tijdens de demonische aanvallen in dat jaar wilde belonen en diende ook opdat de lezers van dit verslag zich meer bewust zouden zijn van de realiteit van Christus’ kruislijden opdat hun hart van dankbaarheid overvloeie.

———————

BOEK II, HOOFDSTUK VII

DOOR ZIJN HEILIGE STIGMATA IN HAAR TE BEÏNDRUKKEN BRENGT JEZUS EEN NOG GROTERE GELIJKENIS MET ZICHZELF TEWEEG

ER is een bekend Italiaans gezegde dat de aantrekkings-kracht tussen twee geliefden in hun wederzijdse gelijkenis ligt in het hart, de wil en het temperament en dat, indien anders, hun samenleving die zal voortbrengen. Dit geldt zeker bij menselijke liefde, maar des te meer bij de liefde tussen God en een mens, zozeer zelfs dat de zielen die God het meest liefhebben, het meest op zijn goddelijke majesteit gaan gelijken. Dat komt tot uiting in de overtreffende adel van hun deugden. Daarvan geven de levens van de heiligen de beste illustratie. Alhoewel de gelijkenis die de goddelijke Liefde in een mens voortbrengt meer in het innerlijk te vinden is, heeft het God behaagd om dat soms door uiterlijke tekenen weer te geven. Zo heeft onze Heer enkele van zijn heiligste dienaren zowel een uiterlijke als een innerlijke gelijkenis met zichzelf geschonken, met Hem die het goddelijke model is van alle heiligheid, een heiligheid die zich toont in een 'mee' lijden met de Man van Smarten. Veronica mocht delen in dit hoge voorrecht. De vijf stigmata – de vier kruiswonden door de drie spijkers en de hartwonde door de lans – zijn een openbaring van dit sublieme samenwerkingsverband. Zij had dankzij Gods genade en uitverkiezing een zo verheven graad van liefde en vereniging met God bereikt dat zij de gunst kreeg om op een levensechte manier met Hem in de mystieke bruiloft verenigd te worden. Dat klinkt mooi, maar daarmee deelde zij niet alleen in zijn glorie maar ook in zijn lijden. In de maanden die volgden gaf zij zulke buitengewone bewijzen van trouw in zo'n wonderbaarlijke zielsovereenstemming met de Gekruisigde dat zij uiteindelijk waardig bevonden werd om Jezus' gelijkenis ook in haar lichaam te dragen door middel van de inprenting van de heilige stigmata, die voor eenieder tentoongesteld werden, alhoewel zijzelf dat liever verborgen had gehouden. Wij hebben gezien hoe haar hart op Christus' geboortedag in 1696 zichtbaar door een liefdespijl van Jezus Christus werd doorstoken, een ceremonie gekend als transverberatie (doorsteking). Het jaar daarop werd de wonde weer zichtbaar en kreeg zij soortgelijke tekens op handen en voeten in een weerspiegeling van de vijf allerheiligste wonden van de gekruisigde Heer.

Het is bekend dat het voorrecht van de stigmata aan de grote heilige en patriarch Franciscus van Assisi werd verleend, alsook de Heilige Catharina van Siena – hoewel bij deze laatste de stigmata onzichtbaar waren. Verschillende anderen worden genoemd door Theophile Raynaud (1583-1663). Raynaud werd tijdens zijn leven gevierd als een van de belangrijkste figuren van het Europese theologische toneel en is dus een auteur die vertrouwen geniet. Hij noemt de Heilige Ligdwina van Schiedam, de Zalige Ida van Leuven, de Heilige Geertruiden van Nijvel, de Zalige Christina, die genoemd wordt door Dionysius de Kartuizer uit Roermond (1402-1403) in zijn "Speculum conversionis peccatorum" (Een spiegel van de bekering van zondaars). Raynaud noemt verder de Zalige Prinses Yolanda van Hongarije (†1298), de Zalige Stephania Soncinate, de Zalige Osanna van Mantua (†1505) wiens leven veel overeenkomsten heeft met dat van de Heilige Veronica, de Zalige Lucía de Narni, de Zalige Johanna van het Kruis, en anderen. Hij voegt eraan toe dat maar liefst 35 personen met de stigmata door Pedro de Alva y Astorga worden genoemd in zijn werk: "Naturae prodigium, gratiae portentum, hoc est Seraphici" uit 1601 (Een wonder der natuur, een teken van genade, dit is serafijnse wijsheid)." In onze moderne tijd kennen we onder meer de Heilige Pater Pio die 50 jaar lang – tot aan zijn dood in 1968 - gestigmatiseerd was, alsook de Vlaamse zienster Leonie Van den Dijck (†1949), die onzichtbaar gestigmatiseerd was."

Ten aanzien van de geloofwaardigheid van de stigmata, met zulke diepe wonden die geen normaal mens zou kunnen overleven, willen we opmerken dat hoewel er voldoende zekerheid is in de hierboven genoemde gevallen om ieder weldenkend mens van hun echtheid te overtuigen, met name bij de Heilige Franciscus en de Heilige Catharina, die de Kerk in haar missen en herdenkingen viert, is er geen enkel geval waarbij de bewijsgrond zo overtuigend is en boven iedere verdenking staat als bij Veronica Giuliani. Naast de publieke verklaringen van haar medezusters, die op bevel van hun superieuren Veronica één voor één onderzochten, legden vijf van hen een juridisch steekhoudende verklaring af tijdens het heiligverklaringsproces. Ook vier van haar biechtvaders waren ooggetuigen van de stigmata en legden dienovereenkomstig getuigenis af. Bovendien was er het getuigenis van de bisschop, Mgr. Lucantonio Eustachj, op wie de taak rustte om herhaaldelijk en zeer nauwgezet onderzoek te doen waarvan de resultaten aan de Inquisitie in Rome werden overhandigd (het Heilig Officie geworden in 1908 en de Congregatie voor de Geloofsleer in 1965). Toch zijn er, ondanks dat de zaak zo klaar als een klontje is, critici die zo onredelijk zijn om aan de echtheid van dit gunstbewijs te twijfelen, want een gunstbewijs dat is het. Wij zijn van mening dat haar eigen beschrijving het meest overtuigend is voor de echtheid van het fenomeen. Wanneer wij sentimenten gewaar worden van zulk een diepe nederigheid, van zulk een diep berouw over haar tekortkomingen, van zulk een tedere liefde tot God, van zulk een ernstig verlangen naar lijden, waarmee haar verslag doorregen is, kunnen wij niet anders dan hierin Gods werk erkennen. Het volgende is in haar eigen woorden gegeven.

Zij begint haar verslag, gericht aan haar biechtvader, met een beschrijving van het ontvangen inzicht dat aan dit verheven gunstbewijs voorafging. “29 maart 1697 - Geprezen zij de Heer! Vannacht, na veel lijden, zag ik in een staat van ingetogenheid een visioen van de gekruisigde Jezus. Plotseling deed Hij mij iets begrijpen van mijn eigen nietigheid en onvermogen. Ik stond voor de Heer als iemand die niets kon zeggen of doen. Ik leed pijnen, maar het was de pijn van de liefde. Hoe hulpelozer en onbekwamer ik mijzelf voelde, des te grondiger besefte ik dat ik in mijzelf niets ben. Door het toenemende licht dat mij op dit punt verlichtte, zag ik duidelijker de [essentie van de] gekruisigde Jezus. Terstond hielp en verrijkte onze Heer mij en deed mij inzien dat alles wat goed is in een ziel van Hem komt.” Deze schokkende opmerking geldt voor eenieder zonder uitzondering en betekent dat ieder – door de zondeval – van nature tot het kwaad geneigd is.

“Nadat Hij dat had gezegd zei Hij dat het zijn verlangen was mijn wonde te vernieuwen. Hij leek mij bovendien te vragen of ik dat ook zo wilde. O oneindige Liefde van God! Op datzelfde moment liet Hij zijn Liefde in mijn ziel doordringen en gaf mij intieme mededelingen over zijn grootsheid en macht. Tegelijker-tijd werd ik mij van mijn eigen nietigheid bewust, wat mij nog meer verlichtte ten opzichte van Hemzelf. Hij deed mijn ziel steeds meer doordringen in de diepten van zijn oneindige Liefde. Hij herhaalde: ‘Wil je dat Ik je verwond? Ik ben gekomen om jou alles te ontnemen wat mijn Liefde in de weg staat.’ Ik zei niets. Ik voelde mijzelf als niets. Ik had niet de moed om te zeggen: ‘Tref mij Heer [met de doorwonding].’, noch kon ik antwoorden: ‘Nee’. Toen zei onze Heer: ‘Zeg Mij, wat wens je? Want Ik ben gekomen om jouw wonde te hernieuwen. Maar wat zegt je? Verlangt je het?’ Hierop werd ik in vervoering gebracht en als op vleugels tot heel dicht bij de Heer gebracht. Geheel aan zijn Wil overgegeven, zei ik tot Hem, zonder echter te spreken: ‘Heer, Gij weet dat ik niets anders verlang dan de vervulling van uw Wil. Zie mij bereid voor alles wat U behaagt. Onmiddellijk zag ik een groot licht uit de voeten van Jezus voortkomen en naar mij toekomen. Toen het mij dicht was

genaderd, nam het de vorm aan van een kleine vlam. In het midden ervan zat een grote spijker, die mijn hart door en door doorstak. God weet wat een pijn ik voelde. Toen keerde ik tot mijzelf terug en riep hardop: 'Mijn Jezus!' Onmiddellijk geraakte ik weer in extase. Hetzelfde visioen ontvouwde zich van de gekruisigde Jezus, maar in zijn linkervoet zat geen spijker. Hij zei tegen mij: 'Nu bent je de Mijne. Maar nog ben Ik niet helemaal tevreden.' Ik antwoordde zoals ik al eerder had gedaan: 'Heer, zie, ik ben geheel de Uwe. Bewerk uw Wil in mij, want ik kan niets.' Hij deelde mij mee dat Hij mij op Goede Vrijdag geheel in zichzelf zou veranderen en dat Hij mijn handen en voeten zou verzegelen met de merktekens van zijn heilige wonden, zodat ik geheel de Zijne zou zijn. Hij zei dat mijn wonden voorlopig verborgen moesten blijven, maar dat het zijn Wil was mij steeds opnieuw te kruisigen, opdat ik voor mijzelf en al het andere totaal dood zou zijn."

Veronica vertelt verder dat zij zeer vurig heeft gebeden ten gunste van haar biechtvader, haar bestuurders en vooral haar eigen ziel, alsmede haar medezusters, maar ook haar kloosterorde. Met diepe nederigheid, die niet de vrucht kan zijn geweest van duivelse illusie, vervolgt zij: "Onze Heer heeft mij in een bijzondere mededeling laten weten en begrijpen dat ik tot dan toe alleen in naam religieuze was geweest en dat het nu tijd was om er in werkelijkheid een te zijn. Hij zei me ook dat ik, om de volle betekenis van het woord religieuze te begrijpen, de school van zijn wonden moest binnengaan en het daar allemaal moest leren. Hij bracht licht in mijn ziel, zoals ik niet goed kan beschrijven. Hij maakte me duidelijk dat ik de kleine wereld die ik zelf ben nog nooit had verlaten en dat ik dus alleen in naam en gewoonte een religieuze was geweest. Toen refereerde Hij aan onze vader Sint Franciscus en onze moeder Sint Clara, de stichters van dit heilige instituut. Hij zei me dat ik van mijzelf en al het andere ontdaan moest worden, en dat ik dan met Jezus gekruisigd moest worden, zoals zij dat ook hadden gedaan. Daarna zei onze Heer tegen mij: "Kijk naar Mij. Zie je niet hoeveel Ik gedaan heb voor jouw heil? Ik verlang dat jij je uitsluitend richt op mijn dienst. Richt jouw hele verstand en al jouw gedachten op Mij. Overhandig al jouw werken in mijn handen en let erop om mee te werken met hetgeen Ik in jou bewerk. Onmiddellijk daarna verdween Hij het zicht. Bij terugkeer naar mijn natuurlijke staat verlangde ik sterk om van mijzelf te worden ontdaan en alleen de Wil van onze Heer te volgen. Ik wenste ook onze heilige regel in daad en in waarheid na te leven. Ik verlangde naar elke vorm van lijden en riep uit mijn hart: 'Mijn Heer, kruisig mij met Uzelf, anders zal ik niet tevreden zijn. Ik verlang ernaar U te behagen, en ik weet dat het U behaagt wanneer Uw bruids uit liefde tot U lijden. Ik verlang naar pijnen en kruisen, om U, die mijn hoogste goed is, te plezieren. Lof zij God!'" Toen onze Heer haar door middel van deze heilige en steeds toenemende genegenheden had voorbereid kwam Hij haar verlangens overeenkomstig zijn belofte tegemoet om haar samen met Hem te laten kruisigen.

Dit gebeurde op Goede Vrijdag, die dat jaar op 5 april viel. Aangezien het meer dan ooit nodig is om bij haar eigen woorden te blijven, permitteer ik mij de gehele tamelijk lange passage weer te geven: "5 april 1697 - Laus Deo (loof God)! Ik heb het grootste deel van de nacht in bezinning doorgebracht. Van twee tot vier uur had ik een visioen van Jezus in gezelschap van de Allerheiligste Maagd samen met alle heiligen, zoals ik ze bij andere gelegenheden had waargenomen. Onze Heer beval mij te gaan biechten. Dat deed ik, maar zodra ik gezegd had: 'Ik heb U beledigd en wil biechten, o mijn God', werd ik door berouw overweldigd en kon niets meer zeggen. De Heer gaf toen mijn beschermengel opdracht om voor mij de biecht af te leggen. Hij deed dat, legde zijn hand op mijn hoofd en begon mij als volgt te beschuldigen: 'O eeuwige en onsterfelijke God, ik, de voogd van deze ziel, begin nu in gehoorzaamheid aan

U, de hoogste rechter, en voor haar heil, in haar naam alles te verklaren wat zij ooit tot uw misnoegen heeft gedaan in gedachte, woord of daad. Terwijl hij sprak leken al mijn overtredingen mij te omringen. Ik zag het gelaat van onze Heer niet langer bedekt, maar ontsluierd. Het was vol barmhartigheid en medelijden. Hij maakte mij duidelijk dat Hij me ging vergeven. Hij toonde me zijn doorboorde zijde en zijn gewonde handen. Toen de engel mij van mijn zwaarste zonden beschuldigde, namen mijn pijn en verdriet toe, maar onze Heer bemoedigde mij door te zeggen: 'Ik vergeef u en maak door mijn Bloed elke fout in uw leven ongedaan. Vanaf dit moment aanvaard Ik u als mijn geliefde.' Opnieuw geraakte ik in vervoering. Mijn ziel werd, zo leek het, naar onze Heer toegetrokken, die door zijn woorden een innige relatie uitdrukte. Ik kreeg meer licht over mijn zonden en mijn hart werd door verdriet daarover overweldigd. Maar toen mijn engel ze een voor een vertelde, verdwenen ze voor mij, tot mijn grote opluchting, en mijn ziel bleef gezuiverd zoals God het wilde. Hij deelde mij mee dat dit de uitwerking en de vrucht was van zijn heilige wonden, die Hij opnieuw op mijn hart had gedrukt. Hij toonde mij zijn zijde, zijn handen en zijn voeten en zei tegen mij: 'Ik wil ook uw handen en uw voeten tekenen.' Oh God, Gij weet wat ik te midden van deze excessen van liefde beleefde – het was van dien aard dat ik er niet over kan schrijven of spreken. Ik kan alleen de gevolgen noemen: extreme smart over mijn zonden en een vollediger besef van hun kwaadaardigheid. Dit ging gepaard met zo'n weerzin en walging, dat ik er graag voor zou hebben gekozen om alles te doorstaan wat ooit [vanaf het allereerste begin] door alle schepselen is of zal worden doorstaan tot op de dag des oordeels, en alles wat de heilige martelaren hebben doorstaan, als ik daarmee het smartelijke kwaad dat ik heb begaan ongedaan kon maken. 'O mijn God', riep ik uit, 'genade en vergiffenis!' Hij antwoordde: 'Ja, ik vergeef u. Ik annuleer de hele schuld dankzij mijn wonden en mijn bloed.' Hier sloot mijn engel de biecht af met een algemene beschuldiging van alles wat ik had misdaan. Daarop stelde hij mij geheel gezuiverd aan Jezus voor. De Heer stond toen op en zei: 'Vade in pace, jam amplius noli peccare.' (Ga in vrede en zondig niet meer.) O God! Ik beleefde wonderlijke dingen, maar kan ze niet beschrijven. De Heer gaf mij toen zijn zegen, en het geheel verdween [voor mijn geestesoog]." Zo eindigde het eerste visioen van die gezegende nacht.

"Zodra ik tot mezelf terugkeerde", vervolgt ze, "voelde ik een diep verdriet over al mijn overtredingen tegen God. Ik zou elk lijden voor zijn liefde hebben verdragen. Daarom praktiseerde ik veel van mijn gebruikelijke boetedoeningen. Hoe meer ik mijzelf aandeed, hoe meer mijn drang naar lijden toenam. Dus zei ik vanuit mijn hart: 'Heer, meer pijnen, meer kruisen.' Ik nam de crucifix in mijn hand en ging verder met gebeden van overgave, lofprijzing en dankzegging. Ik herinner me niet welke woorden ik hierbij gebruikte, maar ik herinner me dat ik vaak het volgende gebed herhaalde: 'Mijn goddelijke Bruidegom, kruisig mij met U. Ja, inderdaad, mijn welbeminde, ik bid U mij de pijn en de kwelling van uw heilige handen en voeten te laten voelen. Wacht niet langer. Nu is het moment. Kruisig mij samen met U, mijn geliefde Bruidegom.' Ik ging naar die heilige wonden, kuste ze en zei: 'Mijn gekruisigde Bruidegom, ik smeek U mij die nagels van U te geven.' Toen richtte ik mij tot zijn heilige zijde en zei: 'Hart van mijn hart, wanneer doorboort U dit hart dat van U is? Ik wacht op U om dat te doen. Kom, kom, mijn God. Hier is mijn hart en mijn hele zelf.' Ik legde de wond bloot en zei: 'Deze liefedewond, mijn God, pleit bij U voor de bekering van zondaars, in het bijzonder van bepaalde personen die ik heb genoemd.'" Het zij opgemerkt dat Jezus' uitboeting van de zonden der mensheid totaal was en geen extra of plaatsvervangend lijden nodig had van wie dan ook. De bijzondere bekeringsgenaden ten behoeve van de hardnekkigen, wat aanleunt tegen de zonde tegen de Heilige Geest, vereist wel een bijkomend lijden dat, om de woorden

van de Apostel Paulus te gebruiken, “dient om aan te vullen wat aan Christus’ lijden ontbrak” (Kol. 1:24). Zo is ook het lijden van de Christelijke martelaren niet vruchteloos, en leidt dit op zijn beurt tot vele bekeringen. Iedereen moet lijden in dit leven, en wij kunnen dit lijden benutten ten goede door het op te offeren voor anderen die het kruis ontvluchten en de weg naar het verderf opgaan.

Het menselijk lijden kan ook gebruikt worden om de loop der geschiedenis ten goede te keren. Zo geschiedde het dankzij Veronica’s lijden en gebed dat de Mohammedanen in 1717 Belgrado kwijtraakten, wat in het derde boek ter sprake komt. Dat valt onder het principe van verzoening van de collectieve zonden, waarvoor tevens het lijden in opperste verlatenheid dient van de burgers en krijgsplichtigen die gebukt gaan onder oorlog en terreur en die zich niet bewust hoeven te zijn van het feit dat hun lijden ten goede werkt en daarom uit die gedachte geen troost kunnen putten. Welk een peilloze ellende! Veronica continueert: “Toen legde ik de crucifix op mijn kleine altaar terug met de bedoeling even stil te blijven, maar kon het niet. Ik nam het weer ter hand en zei veel dingen die ik me niet meer kan herinneren, maar ik weet wel dat ik steeds weer zei: ‘Mijn Bruidegom, mijn geliefde! Gij zijt uit liefde voor ons aan dit Kruis genageld. Ik wens uit liefde voor U gekruisigd te worden. Wacht niet langer. Nu is het moment.’ Onderwijl begon mijn hart zo hevig te bonken dat het op het punt leek uit mijn borst te ontsnappen. O God! Welk een pijn doorstond ik! Kan niet zeggen hoe ik dit alles uitsprak, want ik was als het ware buiten mezelf. Op slag overviel mij een doodsstrijd, die ongeveer een uur duurde waarin ik totaal niet bij machte was om te bewegen of spreken.”

Zodra zij van deze uitputtende en bijzonder pijnlijke gebeurtenis was bijgekomen ging ze bidden, wat samenging met visioenen en openbaringen tijdens welke zij het uitzonderlijke geschenk kreeg van de inprenting van de heilige stigmata. Hoe dat precies toeging wordt hier uiteengezet, ontleend aan Veronica’s dagboek: “Terwijl ik voor de zondaars bad geraakte ik in vervoering en zag de gekruisigde Jezus met aan de voet van het Kruis de Heilige Maagd, bovenop op de Calvarieberg. De Heer zei dat Hij was gekomen om mij geheel in zichzelf te veranderen en mij met zijn wonden te verzegelen. Ik wendde mij tot de Allerheiligste Maagd en sprak in volste vertrouwen: ‘Zie, ik ben klaar voor alles. U, Allerheiligste Maagd, gelieve te mijnen gunste al uw verdiensten aan te bieden samen met alle pijnen en kwellingen die u onder het kruis hebt geleden tijdens het heilig kruislijden van onze Heer. Vraag uw Zoon om vergiffenis en genade voor mij, want uit mijzelf kan ik niets. Zie mijn onvermogen en wat ik ben! Bereid mij voor op deze genade.’ Onze Lieve Vrouw presenteerde zich toen aan de voeten van haar goddelijke zoon en deed in een oogwenk al wat ik haar gevraagd had. Terwijl ze voor mij bad, werd ik verlicht in ten aanzien van mijn eigen nietigheid en begreep dat alles wat ik op dat moment ondervond het werk van God was. Ik kon de Liefde zien waarmee God zielen koestert, vooral ondankbare zoals de mijne. Ik werd ook gebracht tot een meer intiem begrip van mijn eigen hulpeloosheid en ondankbaarheid, en ik doorzag mijn eigen nietigheid. Oh God! Ik kan dit helemaal niet uitleggen. Ik kan alleen zeggen dat het resultaat ervan in mijn ziel een vast hopen op God was in onthechting aan mijzelf. God alleen! En mijn ziel alleen! Op dat moment deelde de Heer mee dat het zijn Wil was om voortaan mijn manier van leven en al mijn handelingen te regelen. Hij herhaalde de woorden: ‘Ik ben gekomen om u aan Mijzelf gelijk te maken: Ik ga u kruisigen.’ Ik kan niet verwoorden hoezeer dit mijn hart trof. Terwijl onze Heer aldus sprak, trok Hij deze ziel van mij in een liefdevolle vereniging met zichzelf en het leek dat Hij mijn toestand van vervoering verhoogde tot een van extase. Op datzelfde ogenblik ontstond bij mij zo’n hevig verlangen om met onze Heer gekruisigd te

worden, dat ik mij tot de Allerheiligste Maagd wendde en zei: ‘O moeder van barmhartigheid en medelijden, verkrijg voor mij de genade om samen met mijn gekruisigde Bruidegom gekruisigd te worden.’ Daarop wendde zij zich tot haar goddelijke zoon en zei: ‘Kom snel en kruisig deze ziel.’ Onze Heer antwoordde: ‘Zij zal die genade ontvangen.’ Opnieuw vroeg Hij mij: ‘Wat wenst u?’ Daarop antwoordde ik: ‘Gij weet, mijn Heer, wat ik wens.’ ‘Maar,’ hervatte de Heer, ‘Ik zou graag van u willen horen wat uw wens is.’ ‘Mijn God’, antwoordde ik, ‘de vervulling van uw Heilige Wil.’ Waarop onze Heer antwoordde: ‘Ik heb u zo gewenst. Nu zal Ik u in mijn Wil bevestigen door u geheel in Mijzelf te veranderen! Zeg mij, wat verlangt u?’ ‘O God,’ antwoordde ik, ‘mijn hoogste goed, wacht niet langer, smeek ik U, maar kruisig mij samen met Uzelf.’”

“Intussen was ik vervuld van berouw over al mijn overtredingen, waarvoor ik uit de grond van mijn hart om vergeving smeekte.” Het zij vermeld dat zij de gelegenheid kreeg om al haar overtredingen ten volle te aanschouwen, wat normale stervelingen niet wordt vergund, want dat zou ondraaglijk zijn. Deze aanschouwing voltrekt zich meestal als iemand zich na zijn sterven voor God bevindt. Veronica zegt voorts: “Ik offerde daarvoor zijn kostbare Bloed, zijn pijnen en lijden en vooral zijn heiligste wonden op. Ik had inderdaad het diepste verdriet over elke overtreding afzonderlijk tijdens heel mijn leven. Onze Heer zei tegen mij: ‘Ik vergeef u, maar Ik wil dat u in de toekomst trouw blijft. Ik verleen u daarvoor genade door deze wonden, die ik u als onderpand ga inprenten.’ Opeens zag ik vijf stralen van glorie uit zijn heilige wonden komen, die mij als vlammetjes naderden. In vier ervan zaten spijkers, in de vijfde een lans, als het ware van goud, maar totaal vlammend. Deze doorstak mijn hart door en door, terwijl de spijkers mijn handen en voeten doorboorden. Ik voelde groot lijden, maar tegelijk voelde ik dat ik helemaal in God veranderde. Zodra ik zo verwond was, hernamen de vlammen hun vroegere verschijning als stralen van heerlijkheid en vestigden zich in de handen, voeten en zijde van de gekruisigde Jezus. Onze Heer verzekerde mij opnieuw dat ik zijn bruid was. Hij droeg mij aan de eeuwige zorg van zijn gezegende moeder op en droeg mij opnieuw over aan de zorgen van mijn beschermengel. Toen sprak Hij als volgt: ‘Ik ben geheel de uwe. Vraag Mij welke genade u wenst en Ik zal u daarin tegemoet komen.’ Ik antwoordde: ‘Geef dat ik nooit van U gescheiden worde.’ Toen, plotseling, verdween het schouwspel. Ik keerde tot mijzelf terug en merkte dat mijn armen uitgestrekt en verstijfd waren. Bovendien was ik mij bewust van acute pijn in mijn handen, voeten en hart. Ik bemerkte dat die laatste wonde open was en bloedde. Ik wilde het graag onderzoeken, maar kon dat niet vanwege de pijn in mijn handen. Uiteindelijk lukte het me en vond de wonde wijd open, met zowel bloed als water dat eruit kwam.” Het bovenstaande moest Veronica in opdracht van haar biechtvader neerschrijven. Zij zou zoiets nooit uit zichzelf hebben gedaan. Iemand kan dit relaas uit vooringenomenheid afdoen als ontsproten aan een op hol geslagen fantasie of als de wrange vrucht van een demonische ingeving. Hierop slaat het gezegde dat men geen paarlen voor de zwijnen moet gooien. In de stijl waarin dit geschreven is lijkt de Heilige Geest haast tastbaar aanwezig. Het ademt de sfeer van waarachtigheid uit. Meningen kunnen verschillen, maar voor de scribent is het zonneklaar.

Zodra haar biechtvader kennis had genomen van het gebeurde gaf hij het verslag aan Monseigneur Eustachj, die terstond voorzorgsmaatregelen trof, zoals het oversten en geestelijke begeleiders bij iets dergelijks betaamt. Hun verheven taak is om de waarheid en de geest van het vertelde te toetsen. Korte tijd later werd een streng onderzoek ingesteld toen het heilig tribunaal, dat onder de Inquisitie valt, van het gebeurde op de hoogte was gesteld. De

bisschop werd toen gevraagd om strengere tests uit te voeren, wat in Boek III ter sprake komt. Het was op Pasen 1697 dat Veronica de heilige stigmata kreeg. Ruim drie maanden later, op 12 juli, vernemen we uit haar dagboek dat onze Heer haar toen uitnodigde om een zwaar kruis te dragen omdat de nog komende onderzoeken op last van het eerbiedwaardige tribunaal uitzonderlijk zwaar zouden zijn. De eerste brief die Zijne Eminentie Kardinaal Cybo, secretaris van het Heilig Officie, hierover aan Monseigneur Eustachj schreef, is op de 20e gedateerd, dus acht dagen later; de tweede werd op 10 augustus geschreven, de derde op 14 september en de vierde en laatste op 5 oktober. Tegen die tijd was het heilig tribunaal tevreden met wat in hun opdracht door de bisschop was gedaan. In de laatste brief van het Heilig Officie stond de instructie: "Om de zaak niet verder te onderzoeken en er niets meer over te zeggen, maar erover te zwijgen." Dit zijn de precieze bewoordingen die vanuit voorzichtigheid werden ingegeven, want niet alleen dienden verhitte roddels in haar omgeving de pas te worden afgesneden, maar ook diende de mogelijkheid te worden ontzegd dat een ijdele gedachte postvatte in de geest van deze dienares Gods. De bisschop werd verder geïnstrueerd om "geen vragen meer aan de kloosterzusters te stellen en ook geen aanvullende bijzonderheden door te geven aan de Heilige Congregatie, die via de eerdere brieven voldoende was geïnformeerd." Blijkens de correspondentie is duidelijk dat het heilig tribunaal hetzelfde standpunt innam als de bisschop. Kortheidshalve is de correspondentie weggelaten over de bovennatuurlijke feiten en de geest die Veronica aanstuurde. Het verbod van het Heilig Officie om geen ruchtbaarheid aan deze affaire te geven, berustte op goede gronden. Toch werd indirect een genoegzame verklaring gegeven toen de nonnen haar in 1716 voor het eerst abdis wilden maken. Zoals gebruikelijk werd daartoe toestemming gevraagd aan het tribunaal wat door hun secretaris, Kardinaal Spada, werd verleend. In zijn brief van 7 maart formuleerde Zijne Eminentie de beweegreden als volgt: "...ervan overtuigd zijnde dat de voorgestelde stap bevorderlijk is voor Gods eer en tot heil strekt van de zielen der religieuzen."

———————

BOEK II, HOOFDSTUK VIII

DE STIGMATA KEREN BIJ VERSCHILLENDE GELEGENHEDEN TERUG EN WORDEN DOOR NIEUWE EN BEVREDIGENDE BEWIJZEN GESTAAFD

TOEN Veronica werd gebrandmerkt met de kostbare insignes van onze verlossing putte zij voldoening uit de pijn die zij ondervond, maar ook uit de grote gelijkenis die nu bestond tussen haarzelf en haar gekruisigde Bruidegom. Maar haar vreugde werd getemperd toen de bisschop haar verzocht een opening in haar habijt te maken om de wonde in haar hart te kunnen inspecteren. Voor dit doel koos hij vier assistenten uit, die bekend stonden om hun deugdzaamheid en voldoende in leeftijd gevorderd waren, met name Pater Antonio Tassinari, een serviet; Pater Ubaldo Antonio Capelletti, van het oratorium; Pater Vitale uit Bologna, van de Hervormde Franciscanen; en de pater-prior van de dominicanen (een soort kloosteroverste) uit diezelfde stad; deze laatste was op dat moment de buitengewone biechtvader van Veronica's klooster. Onze heilige was verplicht haar wonden één voor één aan elkeen te laten zien en ter verlichting hield zij een brandende kaars in haar hand. Haar maagdelijke terughoudendheid en diepe nederigheid werden zo aan het martelaarschap onderworpen, zodanig dat zij, zoals zij in vertrouwen aan zuster Florida Ceoli vertelde, indien God haar zinnen niet tijdelijk had verdoofd zij van verwarring zou zijn omgekomen. De monseigneur verlangde ook dat zij haar wonden aan haar medezusters toonde, en opnieuw was dit een

kwelling voor haar nederige geest. Niet alleen dat, niemand loopt gaarne te koop met wat zich in de bruidssuite afspeelt. Haar intieme ervaringen met de lijdende Jezus kunnen daarmee vergeleken worden.

Omdat ze het niet langer kon verdragen, begon zij onze Heer te smeken haar toe te staan de pijn van haar wonden te behouden maar de uiterlijke tekenen aan de ogen van anderen te onttrekken, zoals Hij had gedaan in het geval van zijn geliefde Catharina van Siena en andere zielen die Hem dierbaar waren. Maar in plaats van haar gebed te verhoren, behaagde het God haar wonden te hernieuwen en wel op 28 juni 1697. De volgende beschrijving van de toestand van de wonde is ontleend aan het verslag dat de bisschop naar het Heilig Officie stuurde samen met de beëdigde verklaringen van zuster Florida Ceoli en anderen die dit bij verschillende gelegenheden hadden geverifieerd. De beschrijving was als volgt: “De wonden in haar handen en voeten waren rond, aan de bovenkan ongeveer zo groot als een kleine munt, licht afnemend onder de handpalmen en voetzolen. De indrukkingen waren rood, en gingen door en door als ze open waren, maar indien gesloten waren ze bedekt met een dun litteken van dezelfde grootte. De wonde in haar zijde bevond zich net boven de linkerborst, en besloeg horizontaal een breedte van vier of vijf vingers; in het midden was de hoogte van de wond vingerbreed, smaller wordend naar de twee uiteinden toe, precies zoals bij de doorsteking van een speer. Deze laatste wonde was nooit bedekt met een litteken, maar altijd open en rood, alsof het net was gebeurd. Het bloedde vaak en de lucht was dan bezwangerd met een zoete geur.”

Zoals verteld was het op 12 juli dat Jezus haar tijdens een extase op de hoogte bracht van de komende belastende onderzoeken in opdracht van het Heilig Officie, die op 5 oktober naar voldoening werden afgesloten. Veronica zette zich met grootste vurigheid in om haar goddelijke Bruidegom te bewegen dat Hij zich zou verwaardigen deze openbare procedure af te wenden door de stigmata onzichtbaar te maken. Maar de Heer, die de gaven en verdiensten van zijn geliefde bruid alom en overtuigend bekend wilde maken, ook voor de komende generaties, antwoordde: “Het Heilig Officie zal zijn tests uitvoeren en verklaren dat het allemaal mijn werk is. Spoedig daarna zal ik de merktekens in jouw handen en voeten ontnemen, maar wees bereid veel te lijden. Dit is mijn Wil. Vertel al het gebeurde aan je biechtvader.” De perfecte berusting van Veronica was zo groot dat zij zich verder zonder tegenstribbelen voorbereidde op wat ging komen. Moge haar voorbeeld ons op weg helpen ons aan Gods Wil voor ons leven te onderwerpen, zelfs als dit moeilijk te dragen is. Weet wel dat God voor zijn geliefden niets aan het toeval laat. En het gezegde is waar: “God geeft kracht naar kruis.”

Daarna begon Veronica, indachtig van wat haar was aangezegd, haar goddelijke Bruidegom wederom te smeken om ongeacht de pijnen de zichtbare tekens van zijn kruislijden te verwijderen. Maar dat mocht niet zo zijn. Tijdens een visioen in de nacht van 3 januari 1699, toen onze Heer de pijn van haar vijf wonden hernieuwde, deelde Hij mee dat zij de zichtbare indruk hiervan tot drie jaar na hun eerste toebrenging (in 1697) zou moeten dragen, want dat was de betekenis van zijn woorden: “spoedig daarna”. Op 20 februari werden de stigmata opnieuw verleend met de verzekering dat ze na het verstrijken van deze periode zouden worden verwijderd, maar niet eerder, want onze Heer wilde dat de werkelijkheid van zijn werk wijd en zijd zou worden erkend. En toen, op 17 maart van het volgend jaar presenteerde zich de Heer met zijn lichaam badend in het bloed en met wonden overdekt, en op zijn hoofd

de doornenkroon. “Op hetzelfde moment”, schrijft Veronica, “leek mijn eigen doornenkroon rondom in te drukken, en dat veroorzaakte hevige pijn. Onze Heer leek de wonden in mijn handen en voeten aan te raken. Terwijl Hij dat deed was mijn lijden extreem. En Hij zei: ‘Kalmeer. Je zult de genade krijgen die je zoekt. Over enkele dagen zal ik de sporen van deze wonden wegnemen en zal je ze niet meer hebben.’ Maar ik vroeg: ‘Waarom neemt U ze nu niet weg?’ Waarop Hij antwoordde: ‘Ik wil dat de drie jaren vervuld worden, zoals Ik je meermaals heb doen begrijpen.’” Pas na afloop van deze termijn, om precies te zijn op maandag 5 april van het jaar 1700, in de week van Goede Vrijdag, verkreeg Veronica de zo gewenste gunst. Het is goed om kennis te nemen van haar eigen verslag zodat we haar voorzichtigheid leren kennen in het omgaan met visioenen, alhoewel ze tegen die tijd dagelijkse kost waren geworden. Haar ziel was inmiddels zozeer thuis bij God, indien deze uitdrukking geoorloofd is, dat zij geen twijfel meer had over de realiteit van haar visioenen en begunstigingen. Zij was tegen die tijd in staat om de duivelse visioenen en insprekingen te herkennen, want de duivel kan wel als God spreken en verschijningen nabootsen, maar bij degenen die niet het sensationele zoeken en geen roem en glorie verwachten, valt hij door de mand.

Diezelfde dag schreef zij: “Ik heb deze nacht veel pijn geleden.” Dat is zacht uitgedrukt, want de pijn moet ondraaglijk zijn geweest, een pijn van de allerergste soort. “Vanaf het eerste uur tot de klok drie uur sloeg”, ging zij verder, “onderging ik verschillende soorten lichamelijk lijden, naast beproevingen en verlatenheid en allerlei verzoekingen. God zij geprezen! Op het derde uur hernieuwde ik mijn toewijding. Ik verlangde ernaar dat onze Heer mij een geest van waarachtig berouw over mijn zonden gaf en ik riep vanuit mijn hart: ‘Mijn God, schenk mij deze genade, opdat ik niet langer ondankbaar ben jegens U, maar in alle dingen getrouw uw Heilige Wil volbreng. Ik ben tot alles bereid. Het leek mij dat ik op dat moment mijn ware staat grondig leerde kennen. Toen ik in mijzelf verzonken was kreeg ik een visioen van de gekruisigde Jezus. Ik was zeer bevreesd dat het een illusie van de duivel was. Dus maakte ik bepaalde bewegingen die duidden op minachting. Ik verhief mijn hele hart tot God en zei: ‘Laat de verleider, oh Heer, mij deze dingen niet aandoen, want ik wil geen visioenen. Wat ik verlang is verdriet over mijn zonden en ook zelfkennis. Opnieuw toonde ik verachting en afschuw en gaf uiting aan mijn sterke verlangen om het visioen te verdrijven. Maar de gekruisigde zei tot mij: ‘Ik ben niet Satan, zoals je vermoedt, maar Jezus, jouw gekruisigde Bruidegom. Ik ben gekomen om kracht tot lijden te geven.’ Waarop ik antwoordde: ‘Ik geloof niet dat U Jezus zijt, maar de vijand die mij wil misleiden. Daarom veronachtzaam ik U. Ik verlang hevig naar echt berouw en zelfkennis, naast echte liefde voor God. Hij antwoordde: ‘Dit alles zul je hebben, en de beloofde gunst zal nu aan jou worden verleend.’ Plotseling werd ik door zoveel verdriet over mijn zonden gegrepen dat het leek alsof mijn hart van bewogenheid uiteen ging spatten. Tegelijkertijd scheen ik intieme mededelingen te ontvangen over de immense liefde en naastenliefde van God. Uit zijn wonden kwamen stralen van schittering die mij tegemoet traden. Intussen voelde ik mijn hart doorboord als met een scherpe lans en mijn handen en voeten als met zware spijkers. De stralen van heerlijkheid keerden terug naar de gekruisigde Heer en ik scheen stralen bloed te zien die uit zijn wonden traden en reikten naar de delen waar ik zoveel pijn leed, in het bijzonder mijn hart, mijn handen en voeten. Het lijden dat ik doorstond was zo immens dat het leek alsof het vlees van mijn botten werd gerukt.”

Dit waren de voorboden van de gunst waarnaar zij zo verlangde, want gaat zij verder: “Intussen begreep ik dat Jezus mij de gewenste gunst verleende door de littekens weg te nemen die de stigmata hadden veroorzaakt. Hij bevestigde mij als middelares tussen Hem en de

zondaars en zei dat ik gedurende enkele dagen evenveel genaden zou ontvangen als ik pijnen en lijden zou hebben. Hij deelde mij ook mee dat het zijn Wil was dat ik vaak om lijden zou vragen ten bate het heil van vele zielen. Hij deelde mij ook allerlei andere dingen mee die ik niet kan beschrijven. Toen ik tot mijzelf terugkeerde, merkte ik dat ik nu behalve berouw over mijn zonden, ook enige zelfkennis bezat en voelde ik een verlangen naar elk soort lijden." Zij bezat nu nieuwe kennis van zichzelf. Dit is een belangrijke opmerking, want zelfkennis is een van de meest ongrijpbare dingen en blijkt een speciaal effect van de genade te zijn. Niet weten vermindert schuld in het verkeerd handelen en daarom is niet-weten ook een effect van de goddelijke genade. Ze vervolgt: "Ik zat op mijn knieën, met uitgestrekte armen, en was zo verstijfd door de pijn in mijn handen en voeten dat ik mij niet verroeren kon. Ik voelde grote pijn aan het hart en dacht dat mijn wonde daar bloedde, maar kon dat niet vaststellen, want de zenuwen van mijn handen en voeten waren zo sterk gespannen dat ik dacht dat ik zou sterven. Ik bleef lange tijd in deze toestand. Uiteindelijk begon ik langzaam te herstellen. Ik stak de lamp aan, en ontdekte dat de littekens die de wonden in mijn handen en voeten hadden bedekt, los en gescheiden waren [en een bijna ongeschonden huid achterlieten]. Daar was ik zeer verheugd over. Maar de wond aan mijn hart was nog steeds open en bloedde heviger dan anders. Het gebeurde tussen het vierde en vijfde uur van de nacht (d.w.z. rond twaalf uur 's nachts), wat precies het uur was waarop ik die genade [van het ontvangen van de stigmata] had ontvangen. Zodoende waren de drie jaren voltooid. Aan God zij alle eer."

Ondanks dat de stigmata waren ontnomen, werd door verschillende getuigen verklaard dat ze meerdere malen werden hernieuwd. Bij zo'n gelegenheid vloeide er bloed uit. Alhoewel de uiterlijke tekenen der stigmata grotendeels en meesttijds waren verdwenen, moet men niet denken dat elk uiterlijk symptoom was verwijderd. Verschillende ooggetuigen verklaarden tijdens het proces dat er op de plaats waar de wonden hadden gezeten, nog steeds opvallende rode vlekken van dezelfde vorm waren overgebleven, soms van een diepere, soms van een zwakkere kleur. Haar nederigheid deinsde terug voor het idee dat zelfs deze gezien werden. Zij vond dus een excuus om doekjes te dragen die deze tekenen aan het zicht onttrokken en smeekte onze Heer vaak om ook dit te laten verdwijnen. Maar onze Heer liet weten dat dit pas kort voor haar dood zou geschieden. Diezelfde getuigen verklaarden dat deze rode vlekken tijdens de laatste dagen van haar leven bleker werden, een paarsachtige tint aannamen en uiteindelijk wit werden zoals de rest van haar huid, alleen wat gladder en doorzichtiger. Dit laatste werd ook geconstateerd tijdens het onderzoek waaraan haar lichaam na haar dood werd onderworpen. Hoewel de uiterlijke tekens der stigmata, zoals we hebben gezien, in april 1700 werden verwijderd, bleef het lijden voortduren en dat werd soms in zijn oorspronkelijke intensiteit hernieuwd. Uit Veronica's dagboek blijkt dat dit het geval was op 6 april 1703, wat een Goede Vrijdag was voor zowel de Juliaanse als de Gregoriaanse liturgische kalender. Bij beide vieringen van de Oosters-Orthodoxe Kerk en de Rooms-Katholieke wordt Jezus' lijden hernieuwd, en het is daarom spijtig dat beide kalenders niet synchroon lopen (Bij natellen bleek dat in de 18e eeuw beide vieringen veertig keer samenvielen.)

Zuster Maria Magdalena Boscaini heeft bij haar getuigenis in het apostolisch proces volgehouden dat de stigmata elke vrijdag van het jaar, ongeveer drie uur voor het rozenkransgebed, werden hernieuwd, op alle grote kerkfeesten, evenals op 17 september, dat is de dag waarop de Kerk de stigmata van de Heilige Franciscus, de stichter van de orde, herdenkt, en op 4 oktober, het naamfeest op de liturgische kalender van die grote heilige, en telkens

wanneer zij door haar biechtvader onder gehoorzaamheid werd gesteld om die begunstiging te vragen. Zo vertelde Veronica op Goede Vrijdag 1726, die dat jaar op 19 april viel, aan haar biechtvader, Pater Raniero Giuseppe Maria Guelfi, dat onze Heer Jezus op deze dag twee momenten had uitgekozen om haar vijf wonden te hernieuwen. Guelfi zag graag dat dit feit vollediger werd bevestigd, waarbij het tevens als extra bewijs mocht dienen van haar gehoorzaamheid. Derhalve droeg hij haar op te bidden dat onze Heer zich zou verwaardigen ze een derde keer te hernieuwen. Zij ontving dit bevel met vreugde en ijver en viel in extase aan de voeten van haar biechtvader neer. Toen zij weer bij zinnen kwam verklaarde ze dat de gunst was verleend. Hij stuurde haar daarom naar het raamwerk waar de heilige communie werd uitgereikt, zodat hij haar handen kon inspecteren. Tot zijn verbazing zag hij ze door-stoken en bloedend. Omdat hij wenste dat dit bewijs door andere getuigen werd vastgesteld, deed hij alsof hij haar niet geloofde en zei dat die wonden door haar ongehoorzaamheid moesten zijn ontstaan. Daarop verzocht hij haar zich te laten zien aan de moeders Zuster Florida Ceoli en Zuster Maria Magdalena Boscaini. Beiden konden haar vijf wonden perfect gadeslaan, die heropend waren en druipend van het bloed, zoals die twee in het heiligverkla-ringsproces formeel hebben verklaard.

Na alles wat er gezegd is hoeft geen twijfel meer te bestaan over de realiteit en het boven-natuurlijke karakter van de zeldzame begunstigingen die Veronica ten deel vielen. Nochtans kan de zaak nog verder worden onderbouwd. Opmerkelijk was dat als de stigmata open waren ze doorheen het klooster een heerlijke geur verspreidden, een teken voor de nonnen dat de stigmata waren hernieuwd. Bovendien werden de religieuzen meer dan eens door zichtbaar bewijs overtuigd dat deze heerlijke geur samenhing met de open wonden. Wanneer verband op deze mysterieuze wonden was gelegd dat nadien werd opgeborgen, verspreidde het verband in dat vertrek dezelfde zoete geur. Zuster Florida Ceoli heeft dit formeel beves-tigd. De tweede opmerkelijke omstandigheid is dat toen de medici op bevel van de bisschop hun uiterste best deden om de wonden te genezen, hun middelen in plaats van te genezen alleen maar ontstekingen veroorzaakten. Een nog overtuigender bewijs is dat zij ondanks de stigmata te midden van dit alles kon leven en werken en niet bedlegerig was. Na haar dood, toen de chirurgijn samen met een geneesheer (kruidendokter), onder het toeziend oog van getuigen, de borstwonde onderzocht, die van boven de linkerborst tot in haar hart doordrong, waren ze het er beiden over eens dat het voor een normaal mens totaal onmogelijk is om met zo’n gapend gat verder te leven en dat reeds het feit dat zij gewoon kon voortleven het resultaat van een wonder moet zijn geweest. Deze overtuiging werd nog versterkt toen de nonnen verklaarden dat ze er vaak adem uit hadden zien komen. En toch leefde Veronica ongeveer dertig jaar in deze toestand. Met doorboorde handen en voeten kon zij, leek het, moeiteloos lopen, en zij kon alle verplichtingen van haar staat of het gemeenschapsleven naar behoren volbrengen. Uiteindelijk, als de wonden weer waren gesloten, was het duidelijker dan ooit dat dit alles bovennatuurlijk was. En dat was ook de mening van Gentili, de chirurgijn die was aangesteld om het geval te onderzoeken. Hij legde uit dat volgens de wetten der natuur een aanzienlijke wond niet kan genezen zonder met een litteken te worden bedekt, wat zelfs geen geheim is voor de gewone man. In Veronica’s geval daarentegen werden haar wonden zodra genezen met een perfect gladde huid overdekt waarop niet de minste verho-ging of prominentie te zien was die het van de rest onderscheidde. We kunnen ons afvragen waarom andere heiligen die de stigmata hadden, niet aan zulke strenge testen werden onder-worpen als onze geliefde Veronica om wetenschappelijk de waarachtigheid van de stigmata vast te stellen. Ongetwijfeld omdat God wist dat toekomstige generaties, die het wonder-

baarlijke bij voorbaat afwijzen, meer bewijs nodig zouden hebben om te kunnen worden overtuigd. Indien iemand van Veronica's stigmata is overtuigd zal het voor die persoon niet meer moeilijk zijn om in Christus' opstanding uit de dood te geloven – het kernpunt van ons geloof. Zoals de Apostel Paulus opmerkt: "Zo Christus niet is verrezen, dan is onze prediking ijdel, ijdel ook uw geloof." (1 Kor. 15:14) Het feit blijft dat geen groter ongelovige bestaat dan diegene die niet wil geloven, want geloven is niet alleen een kwestie van het verstand maar ook van het hart. De boodschap dat Christus' kruislijden noodzakelijk was ter verzoening van onze zonden is aan zulke mensen niet besteed, want de echt zondige mens heeft van zonde geen weet.

Niettegenstaande deze bewijzen, die meer dan voldoende zijn om elke rechter te overtuigen, had zijzelf haar eigen twijfels over de zaak totdat het God behaagde deze weg te nemen middels het volgende visioen. De 94-jarige jezuïet, Antonio Tommasini, die om zijn heiligheid werd geroemd na vijftig jaar in de apostolische bediening van missionaris te hebben gearbeid, werd kort voor zijn overlijden tot buitengewoon biechtvader van het klooster benoemd. Op een dag smeekte Veronica of zij haar twijfels met hem mocht bespreken om zo te weten te komen of de stigmata inderdaad het werk van God waren. "Mijn dochter", zei de brave man, "als God mij in zijn barmhartigheid toestaat de Hemel te bereiken en als Hij mij dan toestaat aan je te verschijnen, zal ik je bezoeken en alles vertellen. Maar op dit moment kan ik alleen maar verlangen dat je in vrede blijft." Kort daarna stierf hij. We vinden in Veronica's dagboek, onder de datum van 29 maart 1717, het jaar ook van zijn overlijden (de exacte datum is niet meer bekend), dat op de maandag na Pasen tijdens een extase, waarin zij in gesprek was met de Moeder Gods, Pater Tommasini aan haar verscheen samen met de Heilige Franciscus Xaverius en enkele andere heiligen. De Moeder Gods verzocht toen aan Pater Tommasini zijn belofte gestand te doen. Gehoor gevend aan deze opdracht wendde hij zich tot onze heilige en vertelde haar dat ze in de eerste plaats niet bang hoefde te zijn voor de stigmata, omdat die door God waren ingeprent. Ten tweede, dat zij haar leven moest wijden aan de praktijk van nederigheid en zelfonthechting, en dat zij zich bij al haar bezigheden Gods aanwezigheid gewaar moest zijn en Hem niet mocht verlaten. En ten slotte dat zij de meest exacte gehoorzaamheid moest beoefenen, want "een ziel die volmaakt is in deze deugd wordt niet aan Gods oordeel onderworpen, want alles wat zij doet vanuit de heilige gehoorzaamheid is vast en zeker volgens de Wil van God." "Deze drie bevelen", vertelt het dagboek, "drongen zo diep in mij door dat ze in mijn binnenste gegrift leken. De Moeder Gods bevestigde nadien alles wat de pater had gezegd." De nederigheid waarvan Veronica blijk gaf omdat zij meer dan twintig jaar twijfels koesterde over de oorsprong van het fenomeen, is wel zeer verbazingwekkend. De verklaring daartoe is dat het haar nederigheid en gevoel van volstrekte onwaardigheid waren die deze twijfels voedden, een onwaardigheid die zij gemeen had met alle mensen, maar alleen zij besefte wat die onwaardigheid inhield. We mogen niet nalaten haar prachtige getuigenis te vermelden aangaande deze weldoener, waarmee haar relaas beëindigd wordt: "Onderwijl toonde de Heilige Maagd dat Pater Tommasini's verschijning op zijn borst een zeer kostbaar juweel droeg dat schitterde als met de verenigde pracht van een veelheid zonnen; de zon die wij aan het firmament zien is donker in vergelijking met dat schitterende licht. Ik heb begrepen waarom hij dit juweel droeg. Het was omdat zijn hart tijdens zijn hele aardse leven altijd op God was gericht, in God en voor God alleen. Daarom droeg hij dat juweel op zijn hart, om de innerlijke aanwezigheid van die goddelijke Liefde te symboliseren die de hele wereld graag tot Zichzelf zou hebben aangetrokken, als zulks mogelijk ware geweest, opdat elk menselijk schepsel zijn God, die de hoogste Liefde is, zou kunnen liefhebben." Dit is voor-

waar de lofzang van een echte apostel. We laten het aan de lezer over om dit naar waarde in te schatten.

————————

BOEK II, HOOFDSTUK IX

VERONICA NEEMT DEEL AAN DE PIJNIGINGEN VAN JEZUS' LIJDENSWEG – ER WORDEN VERBAZINGWEKKENDE MERKTEKENS IN HAAR HART GEGRAVEERD

DE bittere kelk en de doornenkroon waren samen met Jezus' vijf grote wonden niet de enige tekenen waarmee Hij zich verwaardigde zijn diepe genegenheid voor zijn bruid te tonen, want volgens de beschikking van zijn Wil mocht zij in al de lijdensaspecten van zijn lijdensweg participeren. Dit komt uit haar eigen verslag naar voren maar ook uit de onaanvechtbare ooggetuigenverslagen tijdens het heiligverklaringsproces zijn gedeponeerd. Waarom onaanvechtbaar? Omdat aanvaardbaar is dat een rechter tot een oordeel komt, zoals hier, op grond van een veelheid van eensluidende verklaringen. Een van de verbazingwekkende symptomen waarnaar de getuigen verwezen was een zeer aanzienlijke kromming van de rechterschouder, die het bot zelf verbogen had zoals het onder het voortdurende gewicht van een zware kruisbalk had kunnen ontstaan. Toen de chirurgijn Gentili het lichaam na haar dood onderzocht verklaarde hij dat bovengenoemde omstandigheid wonderbaarlijk en bovennatuurlijk was, want, zoals hij tijdens het proces verklaarde: "Als het op natuurlijke wijze was ontstaan, was zij verhinderd geweest haar armen te bewegen, terwijl ik zelf vaak heb gezien dat de eerbiedwaardige Zuster Veronica haar armen even vrij kon gebruiken als ieder ander, en bovendien droeg zij zware kledingstukken wanneer zij een zieke religieuze, die mijn patiënt was, liefdevol bijstond. Evenzo zag ik tijdens haar laatste ziekte dat zij haar rechterarm zonder de minste moeite kon bewegen, zelfs toen juist deze schouder uitzonderlijk verlaagd was. Haar linkerarm kon zij toen niet gebruiken, want die was na een apoplectische beroerte onmachtig geworden." (Een apoplectische beroerte wordt nu gewoon een beroerte genoemd, of men gebruikt tegenwoordig een medische term die de situering van de bloeding aangeeft.)

Om niet te veel in details te treden beperken we ons tot het getuigenis van Pater Giovanni Maria Crivelli uit Florence, een zeer gewaarde jezuïet, die niet alleen de meest onafhankelijke getuige is maar bovendien uiterst betrouwbaar, zoals de lezer straks zal zien. In de loop van 1714 wenste Bisschop Luc'Antonio Eustachj nader geïnformeerd te worden nadat hij van de nonnen had vernomen van de buitengewone beproevingen waaraan Veronica werd blootgesteld, die haar medische verzorgers niet konden voorkomen noch verklaren. Ze lieten hem weten dat ze haar beproevingen zagen als gevolg van Veronica's meedelen in het lijden van Jezus Christus en dat dit vooral merkbaar was op bepaalde uren van de week en tijdens speciale liturgische vieringen. Aangezien hij er nog niet helemaal zeker van was of dit het werk van God was of in plaats daarvan een illusie van de duivel, ontbood hij de bovengenoemde pater-jezuïet, die als zielzorger een zekere reputatie had verworven. De bisschop, die de zaak terdege had voorbereid, besloot Crivelli voor de duur van twee maanden aan te stellen als buitengewoon biechtvader van het klooster, tijdens welke hun gewone zielzorger zich terugtrok. Dienovereenkomstig kwam Crivelli in november in het klooster aan. Hij liet Veronica een algemene biecht doen en hem de hele toestand van haar geweten onthullen, evenals alle verkregen begunstigingen. Toen hij dat uit haar mond had vernomen en vergeleek met wat hij van de nonnen had gehoord, kwam het bij hem op, of liever gezegd werd hij door God

verlicht, om een opmerkelijke test toe te passen die meteen zou uitwijzen of de geest die haar leidde goed of kwaad was. Dat was in een tijd dat het bestaan van de duivel en zijn trawanten nog serieus werd genomen! Nu in de 21ste eeuw is de duivel actiever dan ooit, maar is in het theologisch denken steeds meer gemarginaliseerd.

De test bestond uit het gebruik van zuiver mentale voorschriften, die de duivel onmogelijk kon raden, omdat die alleen bij God bekend zijn, want alleen Hij kan onze gedachten lezen. De duivel kan dat ook, maar uitsluitend bij zielen die hem toebehoren. Dankzij Crivelli's priesterlijke functie en heilige leven was 'afluisteren' in zijn geval uitgesloten. Op een ochtend riep Pater Crivelli onze heilige naar de biechtstoel en verzocht haar te bidden. Hij zei haar aan God en onze Heilige Moeder te vragen alles te openbaren wat hij haar middels eenvoudige interne wilsdaden opdroeg. Veronica stemde daar onmiddellijk mee in en begon te bidden. Intussen formuleerde de goede pater in zijn gedachten, zonder zijn lippen te bewegen of het minste gebaar te maken, het volgende protocol: in de eerste plaats, dat de wonde in haar zijde, die toen gesloten was, net als van haar handen en voeten, weer open zou gaan en bloeden; in de tweede plaats, dat die wonde dan net zo lang open moest blijven als hij dat wilde; ten derde, dat de wonde weer moest sluiten zodra hij dat wilde, zowel in zijn aanwezigheid als van een derde die voor deze gelegenheid zou worden uitgenodigd; ten vierde, dat zij in zijn aanwezigheid en op elk moment dat zulks hem goeddunkte, zichtbaar al het lijden en de kwellingen van Jezus Christus tijdens zijn lijdensweg moest ondergaan; en ten slotte, nadat zij zoals het hoorde al liggend de aannageling aan het kruis had doorstaan, zij daarna conform de kruisophanging in zijn aanwezigheid en op zijn instructie, vergezeld van een door hem aangestelde getuige, rechtopstaand in de lucht moest hangen.

Nadat hij deze vijf opdrachten had geformuleerd die, zoals wij reeds opmerkten, slechts in zijn gedachten bestonden, liet hij haar enige tijd bidden. Toen sprak hij haar aan en vroeg of de Heer en de Heilige Maagd deze instructies aan haar bekend hadden gemaakt. Veronica antwoordde openhartig dat dit niet het geval was. "Hervat je gebed", zei hij. Dat deed ze. Toen hij haar korte tijd later opnieuw aansprak kon zij de vijf instructies woord voor woord en in de juiste volgorde herhalen. De pater stond verbaasd en herkende hierin de Geest van God. Hoe kon het anders? Maar zijn verbazing verbergend, zei hij: "Tussen spreken en doen bestaat een groot verschil. Ik houd mij het recht voor om te zijner tijd na te gaan of mijn bevelen letterlijk ten uitvoer worden gebracht." Veronica antwoordde ronduit dat zij bereid was hem te gehoorzamen en met behulp van God en de Heilige Maria alles te doen wat hij haar in gedachten had opgedragen: "Ik vertrouw eenvoudigweg op de deugd van heilige gehoorzaamheid, op de Wil van God en bijstand van de Allerheiligste Maria."

Niet lang nadien ging hij naar het klooster met het voornemen om het eerste bevel ten uitvoer te brengen, namelijk dat de wond in haar zijde weer open zou gaan en bloed verliezen. Hij wilde dat dit gebeurde tijdens het opdragen van de Heilig Mis. Hij had haar verzocht daarbij aanwezig te zijn, wat op zichzelf een heel normaal verzoek was. Zodra hij het offertorium en de dankzegging had volbracht riep hij Veronica naar de biechtstoel, en vroeg haar of de wond open was en bloedde. Zij antwoordde nederig: "Ja" "Dat volstaat niet voor mij", antwoordde de pater, die meer bewijs verlangde: "Leg een witte zakdoek op die plek en overhandig die aan mij." Veronica gehoorzaamde; toen zij de zakdoek overhandigde was deze doordrenkt met warm bloed. Bovendien ging er een heerlijke geur van uit. Vervolgens ging hij over naar

de tweede instructie die inhield dat haar wond open moest blijven totdat hij bevel gaf dat het gesloten werd. Zij beloofde onderdanigheid. Zo werd de test voor die dag afgesloten.

Pater Crivelli ging onmiddellijk naar de bisschop en bracht zijne eminentie op de hoogte van wat er was voorgevallen. Hij toonde hem de met bloed doordrenkte zakdoek die een heerlijke geur verspreidde. De prelaat was vol verbazing. Juist op dat moment werd de pater naar Florence ontboden om zaken te regelen voor Groothertog Cosmo III. Hij bleef ongeveer drie weken weg. Toen hij naar het klooster terugkeerde, vroeg hij Veronica of haar wonde al die tijd open was gebleven. Toen hij hier zeker van was ging hij naar de bisschop en nodigde hem na het eten uit om dit met eigen ogen te zien en ook om de uitvoering van zijn derde instructie waar te nemen, namelijk dat de wonde weer zou sluiten zodra hij daar opdracht toe gaf. Diezelfde dag omstreeks vier uur ’s middags kreeg Veronica opdracht om bij het raamwerk te gaan zitten waar altijd de heilige Communie wordt uitgereikt. De pater legde een schaar in haar hand en beval haar vanuit heilige gehoorzaamheid op de plaats van de wonde een gat in het habijt te knippen. Zij gehoorzaamde direct. Om beter te kunnen waarnemen hield de bisschop een brandende kaars vast en zowel hij als Crivelli konden de open wond zien en het warme bloed dat eruit kwam. De laatste, door deze aanblik aangemoedigd, riep uit: “Het is goed. Op dit moment beveel ik je de wonde te sluiten.” Heel even bleef zij in gebed verzonken. Toen haar werd gevraagd of zij had gehoorzaamd, antwoordde ze: “Ja.” De bisschop en de pater keken door het gat in haar jurk en inspecteerden de plaats van de wonde met het schijnsel van de brandende kaars. Deze was volledig toegesloten en met een natuurlijke huid bedekt zoals de rest van haar lichaam. Het enige wat de plek markeerde was een zeer lichte verkleuring. Zij waren beiden buiten zichzelf van verbazing en kwamen woorden tekort om hun bewondering voor dit wonderbaarlijke werk van God uit te drukken. Het is vermeldenswaard dat het dagboek van Pater Ubaldo Antonio Cappelletti melding maakt van een dergelijke opdracht die hij haar had gegeven, waarna de wonde onmiddellijk sloot. Dat speelde zich af op 31 juli 1705, dus ruim negen jaar eerder.

Haar capaciteit om aan het vierde bevel gehoorzaam te zijn, stond nog op het programma. Het betrof Veronica’s deelname aan de lijdensweg van onze gezegende Verlosser dat op commando moest worden gestopt. Op donderdagochtend 29 november 1714, in de aanloop van het vigilie van Sint Andreas presenteerde onze geliefde heilige zich bij de biechtstoel van Pater Crivelli en deelde hem mee dat de Allerheiligste Maagd had laten weten dat het vierde bevel moest worden gegeven tijdens haar nu komende participatie aan de lijdensweg van onze Heer. Deze specifieke vigilie herdenkt het martelaarschap van de Apostel Andreas, wiens broer de Apostel Petrus was, het eerste hoofd van de Christelijke gemeenschap. Net als zijn broer werd ook Andreas gekruisigd, in het Griekse Patras, waar thans zijn relikwieën liggen. De kerkviering hiervan werd altijd belangrijk geacht en valt steeds op 30 november. Voor Veronica’s lijdensweg en kruisiging vormde dit een uitstekende gelegenheid, temeer omdat deze viering dat jaar op een vrijdag viel. Zij zou, te beginnen die donderdagavond, de verschillende stadia van het goddelijk martelaarschap ervaren na het derde uur volgend op het vallen van de nacht (+3 komt uit op 9 uur ‘s avonds). Zij liet ook weten dat de correcte tijdsduur van de lijdensklok, inclusief haar deelname aan de Zeven Smarten van Onze Lieve Vrouwe, 24 uur in beslag zou nemen, te beginnen bij Jezus’ afscheid van zijn moeder en eindigend bij de kruisafneming en graflegging van de gekruisigde Heer. Desalniettemin, zodra de pater het wilde – zo merkte Veronica op – zou haar deelname aan Jezus’ lijden op het moment zelf stoppen. Pater Crivelli antwoordde met een ondertoon van twijfel, zeggende dat we ons

moeten neerleggen bij wat God beschikt. Na dit gesprek ging hij op weg om de bisschop te informeren. Na diens akkoordbevinding trok hij verder naar het instituut waar hij les gaf en ook onderdak genoot. De volgende morgen vroeg (vermoedelijk rond 6 uur) kwam een boodschapper van het klooster hem in allerijl halen, want, zo vertelde hij, Veronica lag op sterven. Maar omdat de goede pater de omstandigheden kende en wist wat stond te gebeuren, wou hij zich niet haasten. Eerst wilde hij de kwestie met Pater Giulio de Vecchj bespreken, de rector van het instituut/leerhuis. Pas toen de oproep werd herhaald in verband met het verwachte sterven, vertrokken hij en de rector naar het kapucijnerklooster van Città di Castello.

Toen ze die vrijdagmorgen de cel van Veronica binnenkwamen vonden ze haar in haar religieuze habijt bovenop een deken op bed liggen en de gebruikelijke wollen deken daar overheen. Zij verkeerde in een staat van extreme uitputting en snakte naar adem. Hij verkwikte haar door de theologale deugden van geloof, hoop en liefde in te prenten en door het afnemen van een sacramentele biecht. Daarna besprak hij met haar wat er zoal gebeurd was. Crivelli vernam dat zij na het derde uur van de voorafgaande nacht (vanaf 09:00 u ‘s avonds) tot dan toe de lijdensweg van onze Heer had ondergaan: eerst de drie uren in de Tuin van Getsémané, tot bloedzwetens toe, waarna Jezus’ gevangenneming en in boeien slaan, alsook alle slagen en beledigingen die Hij onderging toen Hij voor de Hogepriesterlijke Raad werd gevoerd. Daarna kreeg onze geliefde Jezus ‘s nachts vele martelingen, die echter niet in de Bijbel staan vermeld. Bij het ochtendgloren werd Hij voor de tribunalen van eerst Pilatus en dan Herodes geleid en weer terug naar Pilatus, die het vonnis moest uitspreken. Zij was net op dit punt van de goddelijke lijdensweg beland. Dat was om 9 uur ‘s ochtends. Pater Crivelli haalde een kaars en wees zijn metgezel op de diepe sporen die als door koorden op haar beide polsen waren veroorzaakt. Bij die aanblik, zo staat in het getuigenis, ervoeren ze beiden gevoelens van ontzag en medelijden zoals doorgaans samengaat met de beleving van bovennatuurlijke en goddelijke gebeurtenissen. De pater vroeg Veronica toen welk lijdensgeheim aan bod kwam. Zij antwoordde dat dat de geseling was – waarvan de gruwelijkheid zoals de Romeinen die toepasten, zeker in Jezus’ geval, ons voorstellingsvermogen te boven gaat. Hij moedigde haar aan deze ruimhartig te verdragen, waarna hij de sacramentele absolutie herhaalde en verlangde dat zij zich gehoorzaam aan de wrede marteling onderwierp die nu op het punt stond te gebeuren, met dien verstande dat deze zou ophouden zodra hij dat wenste.

Voor het verdere verloop wenden we ons tot het ooggetuigenverslag: “Op bed liggend zagen we haar schokkend en geagiteerd bewegen waarvan de aanblik zowel angstaanjagend als wonderbaarlijk was. De heftigste bewegingen duwden haar lichaam eerst naar de ene en dan naar de andere kant. Haar hoofd sloeg soms zo krachtig tegen de muur dat de planken van het bed verschoven en de muren van de cel zichtbaar trilden als door een aardbeving. Het enorme lawaai was hoorbaar in het hele klooster en nonnen renden naar de plek waar het vandaan kwam, beducht dat het gebouw zou instorten. Bevreesd dat ze nog meer verschrikt zouden raken dwong ik ze weg te gaan. Pater Giulio de Vecchj was zo van streek, deels door medelijden met Zuster Veronica die zulke ongehoorde kwellingen onderging, en deels door de ontstellende verschrikkingen zelf, dat hij het niet langer kon aanzien en zonder een woord te zeggen de cel verliet en naar zijn onderwijsinstelling terugkeerde. Als ik mij goed herinner stond ik toe dat dit lijden ruim een uur aanhield waarna ik haar vanuit plicht tot gehoorzaamheid opriep de kwelling te laten stoppen: ‘Genoeg, laat het ophouden!’ Zodra dit bevel weerklonk werd het terstond nagekomen en keerde zij in een oogwenk tot zichzelf terug. Het was

wonderbaarlijk dit mee te maken – terwijl zij eerder van al het zintuigelijke scheen te zijn afgesneden, verstoken van alle kracht en totaal geabsorbeerd door de mysterievolle gebeurtenissen die zij mocht meemaken. Maar nu, ineens, waren alle sporen van lijden voorbij en bevond zij zich in een toestand van volmaakte rust.” Uit hetzelfde verslag blijkt dat Veronica aangaf dat de geseling plaatsvond tussen het 16de en 17de uur van de lijdensweg. Dat dient gerekend te worden vanaf het punt dat Jezus de voorgaande dag tussen 5 en 6 uur ’s middags van zijn moeder afscheid nam. Van de vierentwintig uur waren er dus nog zeven te gaan.

Pater Crivelli, die in het bijzijn van Veronica de Heilige Mis wilde opdragen, gelastte dat zij geheel zelfstandig uit bed opstond om naar het koor te gaan waar zij geknield de Heilige Mis moest bijwonen. Zij voerde dit bevel vol overgave uit. Toen het Heilig Misoffer was voltooid, verzocht hij haar terug naar bed te gaan. Hij stelde haar opnieuw onder gehoorzaamheid om de lijdensweg voort te zetten. Tijdens het Heilig Misoffer was de lijdensklok gewoon doorgegaan. Gedurende dat uur vond de doornenkroning plaats waarop Pilatus in zijn functie van rechter Jezus aan de bloeddorstige menigte presenteerde met de gedenkwaardige woorden “Ecce Homo” (zie de mens), hopende ze zo tot bedaren te brengen, maar die poging mislukte. Daarna volgde onder dreigementen van het gepeupel aan het adres van Pilatus het doodsvonnis. Op dat punt gekomen participeerde Veronica opnieuw in Jezus’ lijdensweg, maar nu in aanwezigheid van de abdis, Zuster Maria Tommasini, en enkele andere religieuzen. Crivelli getuigde dat hij op haar hoofd de zichtbare inkepingen van de doornenkroon kon zien. Vervolgens leek zij het gewicht van het kruis te dragen op weg naar Golgotha, wat de aanwezigen afleidden uit de aard van het lijden dat zij onderging. “Onmiskenbaar”, vervolgt Pater Crivelli, “zag ik dat het mysterie van de kruisiging met al zijn kwellingen daarop volgde. Een duidelijker verafbeelding van de reële aannageling aan het Kruis is schier onmogelijk. Nadat ik bevel had gegeven voor de voortzetting werd haar geraamte verlengd en namen haar armen de vorm aan van een kruis. De pezen van haar handen waren gespannen en haar armen spanden zich als waren ze aan een echt kruis genageld. Ook haar voeten werden op soortgelijke wijze aangetast. Haar hoofd was neergebogen en haar borst was opgeheven, alsof ze in doodsstrijd verkeerde. Het extreme lijden dat zij onderging bleek uit het koude zweet dat op haar voorhoofd stond, de tranen die over haar wangen rolden en alle andere uiterlijke tekens die bij de laatste lijdensweg van een stervende horen.” Als priester was Pater Crivelli dikwijls bij stervenden geroepen en sprak dus met kennis van zaken. “Toen zij ongeveer een half uur in deze toestand verkeerde, zag ik dat zij op het punt stond te gaan sterven. Alsof ik moed had verzameld uit het positieve effect van mijn eerdere bevelen, beval ik haar krachtens de heilige gehoorzaamheid om al haar kwellingen te doen ophouden. Ik werd direct gehoorzaamd, en er bleef geen spoor over van wat zij had ondergaan, behalve de zwakheid van haar uitgeputte natuur.”

Pater Crivelli verklaarde voorts dat hij haar geest heeft ondersteund door haar de gebruikelijke akten van de theologale deugden te laten opzeggen en tevens door haar de bezweringen te laten herhalen tegen alle werken van de duivel. Daarna liet hij haar samen met Zuster Florida Ceoli in zijn bijzijn de monastieke gebedsroutine van die dag bidden. Toen bedacht hij zich dat in de instructie van de Heilige Maagd, die de dag daarvoor was gegeven, Veronica zou deelnemen aan haar Zeven Smarten. Onder plicht van gehoorzaamheid beval hij die te ondergaan, waarbij hij haar vertelde dat hij de bewegingen van haar hart wilde gadeslaan. “En inderdaad beleefde zij in haar hart elk van de Zeven Smarten op zo’n intense wijze dat ik elke hartklopping even duidelijk hoorde als de slagen van een klok. Ik wist dat het zo was,

omdat ik de plek observeerde waar het vandaan kwam en de beroering ontwaarde die het in haar boezem veroorzaakte.” Kort nadien gaf hij een gehoorzaamheidsbevel dat ook dit moest stoppen. Dat gebeurde ogenblikkelijk en wederom was zij haar oude zelf. Hij liet haar alleen achter om bij krachten te komen en Crivelli begon de gebeurtenissen van die dag op papier te zetten. Toen, omstreeks middernacht mocht zij haar avondmaal nuttigen waar hij bijzat. Na haar eten te hebben gezegend keek hij toe terwijl Veronica het opat. Zij toonde niet het minste gevoel van misselijkheid waar zij tijdens het eten bijna altijd last van had. In opperste verbazing over alle wonderen die hij die dag had gadegeslagen, keerde Pater Crivelli naar zijn onderwijsinstelling terug. Wat een dag! Na een goede maar korte nachtrust te hebben genoten, stond hij op. Inmiddels was het zaterdag, de eerste van de maand.

Pater Crivelli besloot toen naar de bisschop te gaan, en vertelde hem alles wat die vorige dag was voorgevallen. Hij verzocht hem zo goed te willen zijn hem naar het klooster te vergezellen om medegetuige te zijn van de inwerkingstelling van de vijfde en laatste opdracht, die als volgt luidde: “Om conform de kruisophanging in aanwezigheid van Pater Crivelli en op zijn instructie, vergezeld van een door hem aangewezen getuige, rechtopstaand in de lucht te hangen.” Ze prikten een dag. En toen, op die datum in december, vertrokken ze ’s middags naar het klooster. Na de deuren van de kerk en het koor te hebben vergrendeld om wat komen ging voor nieuwsgierige blikken af te schermen, beval Pater Crivelli aan Veronica, die bij het communievenster zat, om uit hoofde van de heilige gehoorzaamheid rechtop aan het Kruis te hangen op een manier die zichtbaar was voor zowel de bisschop als hemzelf. Gedurende een korte tijd was zij in gebed verzonken waarin zij het betreffende lijdensmysterie overwoog. “Plotseling”, zegt pater Crivelli, “sprong zij overeind met haar armen gewelddadig uitgestrekt in de vorm van een kruis. Haar hele figuur was krachtig uitgestrekt, net als bij een echt kruis. Haar hele lichaam werd zo bewogen dat het koor en de banken schudden. Dit ging in het klooster niet ongemerkt voorbij en de nonnen vroegen zich verbijsterd af wat zich nu weer afspeelde. Het klonk alsof haar botten uit hun gewrichten werden gerukt [om het lichaam uit te rekken en passend te maken voor de openingen in het Kruis]; de krampachtige bewegingen van de pezen in haar armen waren zo opvallend dat ze bij ons zowel verwondering als angst teweegbrachten.”

“Omdat ik de zaak tot het uiterste wilde beproeven en bemerkte dat zij te midden van deze beangstigende opwinding af en toe korte snelle bewegingen vanaf de grond maakte, zei ik met tussenpozen: ‘Stijg hoger, hoger!’ Dat deed ze. Haar hele gestel werd de lucht in geheven zodat haar voeten los van de grond kwamen. Maar niet lang daarna zakte zij plotseling vanuit die verheven positie weg en kwam toen uitgestrekt op de tegelvloer van het koor te liggen met haar gezicht benedenwaarts gericht. Zij bleef daar een korte tijd in diezelfde gekruisigde houding liggen, waarna zij plotsklaps haar vroegere rechtopstaande positie weer innam. Toen deze marteling ongeveer een half uur had aangehouden waren zowel de monseigneur als ikzelf van mening dat er beter een eind aan kon worden gemaakt. Dus gaf ik haar het bevel dat het moest ophouden. Het hield onmiddellijk op en prompt zagen we haar op haar knieën voor het rooster in een bedachtzame en nederige houding.” De pater vroeg Veronica toen wat de betekenis was van het onverwachte wegzakken op de grond terwijl zij in gekruisigde toestand bleef. Zij antwoordde dat dit het gevolg was van het omdraaien van het kruis: nadat de beulen de handen en de voeten van onze Heer Jezus Christus hadden vastgespijkerd, draaiden ze het kruis om zodat ze de spijkers aan de andere kant konden borgen door het uiteinde plat te slaan. Hetzelfde meldt Luisa Piccarreta (1865-1947) in “De 24 uren van het

lijden van onze Heer Jezus Christus", waarin elk uur zeer gedetailleerd staat beschreven. Piccarreta staat bekend als "De Kleine Dochter van de Goddelijke Wil", een titel die ook uitstekend zou hebben gepast bij Veronica. "Na dit alles", concludeert Pater Crivelli, "werd Zuster Veronica door de bisschop van haar taak ontheven en verlieten we beiden de kerk, door verbazing en bewondering overmand ingevolge de mirakelen waarvan wij getuige mochten zijn." Het zij opgemerkt dat in eerste instantie Veronica rechtopstaand hing omdat Pater Crivelli dat gebood, maar dat klopte niet met de juiste toedracht, omdat pas ná het borgen der spijkers het Kruis rechtopstaand in een opening in de rots werd gestoken, en daarin bleef totdat enkele uren later onze geliefde Jezus, aan het Kruis hangend, de laatste adem uitblies en zei: "Het is volbracht!"

Er is zeker niets wonderbaarlijker te vinden in de levens van hoogst gerespecteerde heiligen zoals Maria Magdalena de'Pazzi, Catharina de'Ricci, de Heilige Theresia van Ávila, de Heilige Catharina van Siena, of welke andere heilige dan ook. Er is evenwel een bijzonderheid in Veronica's geval die we niet hebben teruggevonden in de levens van andere heiligen, ook niet van de grote heiligen die na haar zijn gekomen. Wij verwijzen naar de talrijke en buitengewone tekenen die in haar hart staan gegrift, of moeten we zeggen geëtst. We zeggen talrijk, omdat iets dergelijks, maar veel eenvoudiger, is ontdekt in het hart van de zalige Margaretha van Città di Castello (1287-1320) en ook van de zalige Clara van Montefalco (ca. 1268-1308). Montefalco ligt zuidwaarts nog geen honderd kilometers van Città di Castello. Bij Veronica zijn het er maar liefst vierentwintig, die bij een toekomstige lijkschouwing kunnen worden geverifieerd. In haar hart staat in het centrum heel duidelijk een gewoon kruis gegrift met een C op de top van de verticale balk; in het midden van de dwarsbalk staat een F; op het linkeruiteinde daarvan een V, en op het rechteruiteinde een O. Dan zien we een weinig rechts boven het kruishout een doornenkroon. Dwars over het kruis ligt een banier die iets rechts van de doornenkroon in een soort speerpunt eindigt; de banier heeft twee driehoekige vlaggetjes waarvan op het bovenste de hoofdletter I, en op het tweede de cursieve kleine letter 'm'. Rechtsboven de banier staat helemaal rechts een vlam met daaronder ter hoogte van de gehele lengte van het kruis een hamer, kruiselings een speer en een riet met op de laatste een spons gestoken, en helemaal onderaan een grote tang. Links van het kruis, beginnend van bovenaf, is een voorstelling van het naadloze gewaad van onze Heer Jezus Christus, met nog een tweede vlam in de hoek links. Daaronder ter hoogte van de gehele lengte van het kruis een kelk, twee kruiselingse wonden (van borst en hart), de zware geselzuil, drie spijkers en een grote gesel. Precies onder het kruis zeven zwaarden in waaiervorm met de punten naar elkaar toe. Rechts en links van het kruis, helemaal onderaan, de letter P, en helemaal onderaan het beeldverhaal de letter V. Diezelfde pater voegde er bovendien aan toe – hetgeen door verschillende geloofwaardige getuigen werd bevestigd – dat de marteltuigen, waarvan sprake is, af en toe leken te bewegen en op die manier geluiden uitstootten die min of meer hoorbaar waren, al naar gelang de overeenkomstige deugden die door onze heilige werden beoefend, of die zij onder plicht van gehoorzaamheid moest praktiseren. Het is misschien goed om kennis te nemen van de betekenis van deze geheimnisvolle tekens en letters. We gebruiken daarvoor de betrouwbare uitleg van Pater Raniero Guelfi. Hij hoorde het uit de mond van Veronica, en legde daarover een officiële verklaring af. De twee letters op het vaandel, de I en de 'm', staan voor Jezus (Iesus) en Maria, de C voor naastenliefde (caritàs), de F voor geloof en trouw aan God (fides), de O voor gehoorzaamheid, de twee V's voor nederigheid en Gods Wil, de twee P's voor geduld en lijden. De twee vlammen staan voor de liefde tot God en de liefde tot onze naaste. De banier is het symbool van de overwin-

ningen die onze heilige in de loop van haar leven heeft behaald, en de zeven zwaarden markeren haar deelname aan de Smarten van Maria. De instrumenten zijn de tekens van het meest bittere lijden van onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Dat God zich heeft verwaardigd deze tekens in Veronica's hart te etsen betekent dat Hij wil dat wij het kruislijden van zijn Zoon en de betekenis daarvan serieus nemen, en daar niet achteloos aan voorbijgaan. En laten we Hem danken dat Hij dit heeft willen doen, en vergeet niet onze lieve Santa Veronica die dit alles lijdzaam heeft ondergaan. Grazie, grazie, molte grazie! (Dank, dank, veel dank!)

Al deze afbeeldingen, behalve de kelk, staan in de beschrijving van Pater Guelfi, naar aanleiding van zijn ondervraging op 26 september 1727, zo'n elf weken na haar overlijden, welke nadien is gedeponeerd ten behoeve van het heiligverklaringsproces. Op de dag na Goede Vrijdag van datzelfde jaar, ook wel Stille Zater-dag genoemd, had onze gehoorzame heilige aan haar biechtvader verteld dat er twee vlammen in haar hart waren gegraveerd tijdens Jezus' lijdensweg, evenals de banier met de initialen van de allerheiligste namen van Jezus en Maria. In de loop van dat gesprek vernam de pater dat bij eerdere gelegenheden ook andere tekens in haar hart waren gegrift. Dus bedacht hij wijselijk dat het goed zou zijn om van haar een authentiek document te krijgen, waarvan de juistheid na haar overlijden zou kunnen worden getoetst. Derhalve vroeg hij haar een tekening te maken van haar hart dat precies overeenkwam met hoe het eruitzag. Zoals altijd gehoorzaamde Veronica, maar omdat zij niet goed kon tekenen vroeg zij de zusters Florida Ceoli en Maria Magdalena Boscaini om haar te helpen. Zij vertelde er echter niet bij dat zij hiermee een serieus doel voor ogen had, maar deed alsof het een speelse gedachte was of fantasie. Zij ontwierp het op een rood stuk papier dat in de vorm van een hart was geknipt en bevestigde daarop de figuren in kwestie, die uit wit papier waren geknipt, met uitzondering van de twee vlammen en het bovenste deel van het vaandel. Deze maakte zij in een dieprode kleur. Vervolgens trok zij met pen en inkt de negen letters over en trok dunne lijnen die alle instrumenten met elkaar verbonden. Tegen Pinksteren had zij haar werk voltooid waarop zij het aan Pater Guelfi overhandigde. Dat gebeurde drie dagen nadat zij door een beroerte werd getroffen. Terwijl zij ziek te bed lag droeg hij het over aan de bisschop, die het van zijn eigen zegel en handtekening voorzag. Tijdens het informatief gedeelte van het heiligverklaringsproces heeft de bisschop bevestigd dat dit bewuste document door hem gewaarmerkt was.

Het bovenstaande is heel spoedig na haar dood geverifieerd. Haar lichaam werd aan een onderzoek onderworpen na instructies te hebben ontvangen van Bisschop Codebò. De lijkschouwing werd uitgevoerd door de medische professoren Giovan Francesco Gentili, een chirurgijn, alsook Gian Francesco Bordiga, een geneesheer. Dit gebeurde in aanwezigheid van Monseigneur Torrigiani, die destijds gouverneur was en later kardinaal werd. Daarbij waren tevens aanwezig de Kanselier Fabbri alsook de priors Don Francesco Maria Pesucci en Don Giacomo Gellini. (Een priorij is een apart gelegen huis behorende tot een kloostergemeenschap. Afhankelijk van de kloosterorde wordt de term ook wel gebruikt voor een klooster waar een prior of priorin aan het hoofd staat.) Ooggetuigen waren ook Don Giovanni Falconi, Don Cesare Giannini, Pater Guelfi, en de kunstenaar Luc'Antonio Angelucci. En een aantal nonnen was ter plaatse. Gentili legde de rechterhelft van het hart bloot waarin een duidelijk afgetekend kruis stond afgebeeld, waarvan het bovenste deel, zoals verwacht, de letter C bevatte. Daarnaast bevond zich een kleine doornenkroon, twee vlammen, zeven tekens die waaiervormig in een punt samenkwamen (om de zeven zwaarden aan te duiden), de letters V en P, een lans en een riet die elkaar kruisten, een tweedelige banier die aan een speer was bevestigd waarop de letters I en 'm', en een spijker waarvan de kop puntvormig was, zoals de spijkers van het Heilige Kruis gemeenlijk worden afgebeeld. De rest van de reeds beschreven tekens werd niet blootgelegd omdat de bisschop verzocht om het onderzoek af te breken uit vrees het hart te beschadigen, bedenkend dat onze heilige slechts vierendertig uur dood was. Zijne eminentie wilde ook geen ongemak veroorzaken voor de omstanders, in het bijzonder de nonnen, die al te zeer getroffen werden door het schouwspel en onderhevig waren aan verdriet wegens het verlies van zo'n heilige metgezellin en zielsverwante. Alle aanwezigen waren het erover eens dat ze voldoende hadden gezien en geen verdere bewijzen nodig hadden om van de juistheid van de opgetekende feiten overtuigd te raken. Dus werd de lijkschouwing beëindigd. Van wat in juridisch onaanvechtbare zin was aangetoond werd door Angelucci een afbeelding gemaakt, die wijd verspreid werd.

———————

BOEK II, HOOFDSTUK X

DE BUITENGEWONE GENADEN EN BEGUNSTIGINGEN DIE SANTA VERONICA TIJDENS HAAR LAATSTE ZIEKTE EN HEILIG STERVEN TEN DEEL VIELEN

DE effecten van de doornenkroning, de inprenting der stigmata en de pijnlijke graveringen op haar hart van de lijdenssymboliek waren gedurende de laatste dertig jaar van het leven van onze heilige gewone kost. In de veelvuldige, men zou haast zeggen de voortdurende excessen van haar liefde voor God waren er, naast het overweldigende lijden dat het onze Heer behaagde haar te schenken, de extreem zware boetedoeningen die zij zichzelf vrijwillig oplegde. Dit had het onvermijdelijke gevolg dat haar algemene gezondheidstoestand allengs verslechterde en dat zij op tamelijk jeugdige leeftijd is overleden. Dat haar lichamelijke conditie haar in staat stelde om alle taken naar behoren te blijven vervullen was op zichzelf al een wonder. Haar medezusters vertelden bij verschillende gelegenheden tijdens het heiligverklaringsproces over de frequente en ernstige kwalen waaraan zij van tijd tot tijd leed, en waarvoor over het algemeen geen remedie bestond, maar waarvan zij altijd op onverwachte en wonderbaarlijke manier genas. In het klooster werd vaak gezegd dat Veronica alleen door een wonder nog in leven bleef. Pater Ubaldo Antonio Cappelletti was de enige die in zijn dagboek verslag deed van deze ziekten en genezingen, hetgeen de periode bestrijkt van 1702 tot 1707.

Hij deed dit ter eigen instructie. Hij kende alle details want als haar biechtvader kon maar weinig voor hem verborgen blijven. Zijn relaas werd in de stukken van het heiligverklarings-proces gevoegd. Hij maakte tijdens die korte periode melding van niet minder dan dertien gevallen waarbij van haar lichaam het uiterste werd gevergd, zelfs meer nog dan het uiterste.

Zolang een ziekte duurde, waarbij onze heldhaftige heilige zich meestal tot op de rand van de dood bevond, vond Veronica troost in de gedachte dat zij eindelijk verlost zou gaan worden van de last van sterfelijkheid en alles wat dat met zich meebrengt, om opgenomen te worden en verenigd met het onsterfelijke goede. Vaak ontving zij in haar hart liefdevolle uitnodigingen van haar goddelijke Heer, en scheen zij op het punt te staan Hem te mogen bezitten. Maar wanneer zij het het minst verwachtte, verdween deze belofte weer uit het zicht. Eindelijk brak de tijd aan dat zij er zeker van was dat deze gunst spoedig zou worden verleend, en pas toen was haar verwachting duidelijk en onmiskenbaar. Reeds in 1694 was haar van bovenaf meegedeeld, zoals zij aan haar biechtvader had laten doorschemeren, dat zij nog 33 jaar te leven had. Op 1 januari 1727, enkele dagen na haar 66e verjaardag, werd zij door de Heilige Maagd uitgenodigd om de Hemelse sferen te betreden, maar haar biechtvader verbood dat. Uiteindelijk gaf hij op 9 juli van datzelfde jaar zijn toestemming om te sterven, wat straks uitgebreid besproken zal worden. Het getal 33 vertegenwoordigde het aantal jaren dat tot haar dood zou verstrijken, en misschien was het ook een verwijzing naar de drieëndertig dagen die haar laatste ziekte in beslag zou nemen. Het getal 33 is belangrijk, omdat Christus bij zijn kruisiging 33 jaar oud was. Er wordt niet verteld wanneer zij precies te horen had gekregen dat zij nog 33 jaar te leven zou hebben. In hoofdstuk 3 wordt vermeld dat Jezus Veronica vaak uitnodigde voor hun huwelijk onder de gedaante van een mooi kind. Zo verscheen Hij in deze gedaante op 1 januari 1694, net na haar 33e verjaardag, gelegenheid waarbij Hij sprak over de vereiste voorbereiding op het goddelijk huwelijk. Dit kan de dag zijn geweest waarop Hij voorzegde dat zij nog 33 jaar te leven had, want dat zou de termijn op exact 33 jaar hebben gebracht als we doorrekenen tot 1 januari 1727 toen de Heilige Maagd haar uitnodigde om de Hemelse sferen te betreden.

Veronica wist in de maanden voordat zij ging sterven dat haar nog maar een kort leven beschoren was. In die tijd werd Zuster Maria Magdalena Boscaini tot speciale kosteres aangesteld van de binnenste kapel en van het allerheiligste rozenkransgebed. Toen Veronica deze taak in haar handen legde, zei ze uitdrukkelijk: “Dit is de laatste keer dat deze ambten onder mijn supervisie vallen.” Daarop vroeg Zuster Agnes, die in de buurt stond: “Gaat u dan zo snel sterven moeder-overste?” Ze glimlachte met een flauw knikje, en het kwam uit zoals voorzegd, wat geen commentaar behoeft, want dat haar vaak een blik in de toekomst werd vergund wisten we al. Op één van de gebruikelijke samenkomsten in die laatste tijd gebeurde het dat zuster Gabriella Brozzi voor haar neerknielde om naar gewoonte haar tekortkomingen op te biechten. Het viel op dat de heilige abdis naast goede raadgevingen tot haar de volgende woorden zegde: “Zuster Gabriella, laten we ons voorbereiden. ‘We’ hebben niet lang meer te leven.” In juli stierf Veronica, twee tot drie maanden later gevolgd door Zuster Gabriella. Aan de vooravond van haar fatale ziekte sprak Veronica op een nog duidelijker wijze tegen Zuster Maria Boscaini. Deze moest op aanraden van haar biechtvader Veronica’s hulp inroepen wegens een geestelijke beproeving waar zij mee te kampen had. Zuster Maria merkte toen op dat zij rustig zou afwachten tot haar abdis beschikbaar was. Maar Veronica, door de Heilige Geest gedreven, kwam al snel naar haar cel en zei: “We kunnen beter vanavond deze beraadslaging doen, want je weet maar nooit of we daar later een kans toe krijgen…”

Op vrijdagmorgen 6 juni 1727 werd haar afscheid van dit aardse in gang gezet. Het was in de week na Pinksteren en het was een communiedag (in een vrouwenklooster hoeft niet elke dag een communiedag te zijn). De heilige abdis, maar al te goed wetend wat haar te wachten stond maakte zich ongemeen bezorgd dat de functie van het Heilig Misoffer zonder vertraging plaatsvond. Zij verliet de biechtstoel; haar gelaat gloeide zelfs met meer dan de gebruikelijke heiligheid. Toen zij de kosteres Zuster Maria Joanna Maggio zag, drong zij er bij haar op aan haast te maken met het aansteken van de vier grote kaarsen in het communievenster, waartoe een kaarsaansteker op een lange stok dienst deed. De Heilige Mis verliep zoals gepland. Echter, nog maar net had Veronica de Heilige Communie ontvangen of zij werd door een apoplexie (beroerte) getroffen die haar linkerzijde volkomen verlamde, maar zij bleef bij bewustzijn en kon nog praten. De klok sloeg elf. De nonnen snelden toe en zetten haar op een krukje van walnotenhout, dat op het moment van dit schrijven (tweede helft 19de eeuw) nog te bezichtigen was, en dat waarschijnlijk nog steeds is. Zij sloeg in vervoering de ogen ten hemel. De kosteres vertelt dat op dat moment haar gelaat van blijheid straalde terwijl ze tegen de omstanders zei: “Vado, vado,” (ik ga, ik ga), waarmee zij te kennen gaf dat deze beroerte haar ten slotte fataal zou worden. Maar zo ver was het nog niet. Aan Veronica was al eerder geopenbaard dat zij tegen de tijd van haar sterven een drievoudig vagevuur moest ondergaan: van de kant van haar medeschepselen, uit hoofde van de gehoorzaamheid en door de aanvallen van demonen. En zo geschiedde, zelfs op onthutsende wijze, zoals we zullen gaan zien.

Haar verschrikkelijk sterfbed kunnen we voor Veronica als een laatste toegift beschouwen voor haar goddelijke Bruidegom die zij bij haar glorieuze ontvangst in het Hemelse ten geschenke kon aanbieden. Voor de meesten echter dient het aardse ‘vagevuur’ (lijden) bij de nadering van de dood voor henzelf, ter correctie van de onvoldoende toepassing van de verdiensten van Christus’ kruislijden en heiligmakende genade, en dat geldt evenzeer voor het Vagevuur nadien. Zonder deze twee vagevuren zouden velen alsnog verloren zijn gegaan. Daar lag zij dan. Alom consternatie. Omdat zij met enkele snelle middelen niet opknapte, zetten zij haar op een stoel en brachten haar met vereende krachten naar de ziekenboeg. Met de bedoeling haar lijden te verzachten werd zij in de eerste kamer op bed gelegd, die op een soort gevangenis leek. De duisternis zou haar goed doen, veronderstelde men. Zij kende die kamer en had er al veel tijd in doorgebracht, zoals in het volgende boek ter sprake komt. Onmiddellijk werd haar biechtvader ingelicht, Pater Raniero Guelfi, een oratoriaan die later tot honorair aartspriester zou worden benoemd van het illustere college van de martelaar Eustachio te Rome. Ook de bisschop, Monseigneur Alexander Codebò, de geneesheer Bordiga en de chirurgijn Gentili kregen bericht. Zodra onze heilige haar biechtvader zag, was het eerste wat zij vroeg om haar het Heilige Viaticum te geven (de Heilige Hostie als teerspijze voor de reis naar het hiernamaals). Omdat hij wist dat zij die ochtend had gecommuniceerd vond hij dat niet nodig. Toen de bisschop arriveerde, begon zij uit volle overtuiging en met de grootste nederigheid te verklaren dat zij de meest onwaardige bewoonster van het klooster was, dat zij in de vijftig jaar van haar religieuze bestaan niet aan Gods genade had beantwoord en er ook niet in was geslaagd om maar één verdienste te verwerven. Zij vroeg hem en alle aanwezige religieuzen om vergiffenis voor de vermeende schandalen die zij had veroorzaakt en smeekte hen haar niet na te volgen, want, legde zij uit, zij was een grote zondares geweest. Vervolgens verzocht zij zijne eminentie haar zijn zegen in articulo mortis te geven (op het moment van overlijden), en haar toe te staan dagelijks de Heilige Communie te ontvangen gedurende het resterende deel van haar nog korte bestaan. Op dat laatste reageerde de bis-

schop positief. Hij voldeed niet aan het andere want hij wilde ‘de laatste zegen’ uitstellen totdat het echt nodig was.

Haar ziekte verergerde en werd van hevige koorts vergezeld, acute migraine en tandpijnen, nierstenen, nerveuze en krampachtige aandoeningen in al haar gewrichten, en een zodanige misselijkheid dat zij geen enkel soort voedsel of medicijn kon vasthouden. Gedurende deze vreselijke ziekte kon zij slechts enkele druppels inslikken en dat met de grootste moeite. Op de derde dag liet de arts haar ter verzorging naar het derde vertrek van de ziekenboeg overbrengen, waar zij de volgende dertig dagen verbleef totdat zij op 9 juli overleed. Men kan zich voorstellen dat alles in het werk werd gesteld wat binnen bereik lag om zo’n kostbaar leven te redden. De nonnen, de bisschop en de hele stad deden alles wat ze konden, en vooral de medici – zo hoog schatten ze haar in. Ze probeerden aderlatingen, legden hete ijzers in haar nek en gaven de duurste medicijnen. Dit alles voldeed aan de eerste beschrijving van het vagevuur dat zij moest ondergaan, wat inhield dat zij van de kant van haar medemens veel te lijden zou hebben. De middelen die werden aangewend deden haar lijden alleen maar toenemen. Hetzelfde kan gezegd worden van de liefdevolle pogingen van de religieuzen om verlichting te brengen. Hoewel zij nooit klaagde bleek uit haar krampachtige bewegingen dat elke wijziging van haar positie op bed veel pijn deed. Alhoewel ze met de grootste omzichtigheid haar houding trachtten te verbeteren, maakte dat het alleen maar erger. Eens verklaarde ze dat haar lijden als van de Hel was. Zij leed vooral onder de afwezigheid van haar vroegere geestelijk leidsman, de serviet Pater Tassinari. God beschikte dat hij tijdens de hele duur van Veronica’s doodsstrijd niet in staat was haar bij te staan, want door ziekte bedlegerig. Ook had zij graag Pater Crivelli aan haar zijde gezien met wie zij een grote vertrouwensband had, hetgeen later besproken zal worden. Dat waren de enige twee dingen waar Veronica echt spijt van had, maar ook hierin legde zij zich dapper neer bij de goddelijke Voorzienigheid.

Het tweede vagevuur, dat van de gehoorzaamheid, stelde haar nog meer op de proef. Zij verlangde er vurig naar zich onverwijld met haar Geliefde te verenigen, maar wilde dat niet doen zonder de voorafgaande mondelinge toestemming van haar biechtvader. Daarom vroeg zij hem herhaaldelijk om zijn toestemming te mogen sterven. Hij weigerde altijd tot op het laatst. Zij was door deze weigering zo aangedaan, dat zij zich op een keer tot de omstanders wendde en uitriep: “Hoe vreemd om jezelf te voelen sterven en toch niet te kunnen sterven!” Haar kwalen hadden haar zo verzwakt dat, hoewel zij niet aarzelde om alles aan te nemen wat werd aangeboden, zij voedsel noch medicijnen kon inslikken. Dit kostte haar verschillende berispingen, zowel van de nonnen als van haar biechtvader, als zou zij ongehoorzaam zijn, en dat nu was uitermate kwellend voor haar. Er was namelijk geen deugd dan die der heilige gehoorzaamheid waaraan zij zo hechtte, zowel in theorie als in de praktijk. Waarom moest zij dit meer dan wrede vagevuur doorstaan? Antwoord: Als tegenhanger van de hemeltergende ongehoorzaamheid van mensen, Gods bevoorrechte schepselen, niet soms maar voortdurend, niet door enkelen maar door iedereen. Zij vormde hierop een hoge uitzondering. En wie waren ongehoorzaam voordat de mens ongehoorzaam werd? Lucifer en zijn trawanten.

Pater Vincent Segapeli, een oratoriaan, werd door Pater Guelfi uitgenodigd om hem te assisteren bij de zorg voor Veronica. Laat op een avond toen de klok voor de metten luidde, wendde hij zich tot onze heilige, die van haar krachten beroofd half verlamd op bed lag, en sprak haar toe: “Zuster Veronica, hoor je de klok niet luiden voor de metten? Wil je niet

gaan?” Dit was voldoende om haar een zware inspanning te laten leveren om te proberen op te staan. De pater stond vol bewondering over haar heldhaftige gehoorzaamheid en beval haar zich niet te verroeren. Een nog groter bewijs van nederigheid en gehoorzaamheid diende zich aan. Hij zag dat haar handen bedekt waren met verband dat door haar leidsmannen was toegestaan om de stigmata te verbergen. “Wat is de betekenis van deze verbanden? Dit is pure hypocrisie.”, verweet hij haar. Onmiddellijk gaf zij hem haar rechterhand, want de andere kon zij niet bewegen, en antwoordde opgewekt: “Ik ben bereid te doen wat u verlangt. Gehoorzaamheid gaf me ze, en gehoorzaamheid zal ze wegnemen.” Maar het gaf haar nederigheid een zware slag om deze eretekens te moeten tonen. Dit alles werd vastgelegd tijdens het heiligmakingsproces op grond van het getuigenis van Zuster Maria Johanna Maggio, die naar eigen zeggen hierdoor buitengewoon werd gesticht net als de andere aanwezigen die toevallig aanwezig waren.

Het derde soort vagevuur was het werk van de demonen. Een zekere overeenkomst bestaat bij hen die in doodsstrijd verkeren, zelfs als ze atheïst zijn. In Veronica’s geval probeerden demonen haar herhaaldelijk angst aan te jagen. Zo verschenen ze in de gedaante van brutale negers. Of ze namen de vorm aan van ezels en brulden in haar oor om de pijn in haar hoofd te vergroten en haar tot paniek te drijven. Of eentje nam de gedaante aan van haar arts en voorspelde haar de meest weerzinwekkende ziektes, waarmee ze haar berusting wilden breken. Maar het toppunt van alles was hun perverse spel tijdens de laatste dagen van haar ziekbed. Zij was helemaal alleen en zag toen de bisschop haar kamertje binnenkomen, niet wetende dat dit een verschijning was van de duivel. Op dreigende toon liet hij weten dat ze eindelijk was ontmaskerd en dat haar hele leven een web van kwaadaardige huichelarij en duivelse illusies was geweest. Hij voegde daaraan toe dat hij in de namiddag zou terugkeren met de officieren van zijn hof, opdat zij in hun aanwezigheid en die van alle nonnen haar verraad zou bekennen en afzweren. Dit werd uit haar eigen mond opgetekend door Zuster Maria Magdalena Boscaini, Zuster Maria Celestine Tosi en Zuster Maria Celestine Meazzoli, die hiervan getuigenis hebben afgelegd. Ze waren net bezig in de ziekenboeg toen hun heilige abdis hen riep en zei: “Mijn dochters, beveel mij vanuit jullie hart bij God aan, bid voor mij.” Ze vroegen ontsteld wat er aan de hand was. Zij antwoordde: “De bisschop is langs geweest en heeft verteld dat hij weet dat ik mijn hele leven een grote huichelarij is geweest en daarmee mijzelf en anderen heb bedrogen. Hij zegt dat hij in de loop van de dag opnieuw komt, in gezelschap van anderen, opdat ik mijn huichelarij in hun bijzijn en ten overstaan van de hele gemeenschap afzweer. Als ze dat zeggen zijn ze vast op de hoogte van de ware stand van zaken en ben ik bereid te gehoorzamen.” Dat antwoord ontsproot uit haar wantrouwen tegenover zichzelf, gepaard gaande met een heldhaftige gehoorzaamheid. Wantrouwen tegenover onszelf is een groot goed; diegene die wij onder alle mensen het meest moeten wantrouwen is onszelf. De drie nonnen stonden verbaasd over wat ze hoorden. Ze verzekerden haar dat de bisschop die ochtend niet in het klooster was geweest. “Wat bedoel je?”, vroeg Veronica. “Ik meen dat de bisschop net naar beneden is gegaan, en wat jullie beweren is alleen maar om mij pijn te besparen.” Feit was dat de bisschop die ochtend echt niet in het klooster was geweest. En zo werd ontdekt dat het slechts een duivelse illusie was om onze lijdende heilige tot wanhoop te brengen. Ja, de stervenden tot wanhoop brengen, dat is een duivelse specialiteit, want het zijn onder meer wanhopigen (zondaars die wanhopen aan Gods barmhartigheid; een zonde tegen de H. Geest) die zich in de Hel storten.

Waarschijnlijk speelde geheugenverlies haar in deze periode vaak parten, dat zich tijdens haar veelvuldig biechten openbaarde. Wellicht weer een list van Satan tenzij we het beschouwen als een door God toegestane beproeving. Tijdens haar gewetensonderzoek bereidde zij zich voor hetgeen zij haar biechtvader wilde zeggen, maar op het punt gekomen dat zij zichzelf wilde beschuldigen was zij alles vergeten. Daar werd zij dan door haar biechtvader over berispt, die haar nalatigheid verweet, meer als middel om haar te beproeven dan dat hij dat echt meende. Dit werd bekend in het klooster. Zuster Florida Ceoli, haar assistente, vroeg haar waarom zij niet biechtte, waarop zij met de grootste nederigheid antwoordde: “Onze Lieve Heer weet welk een moeite ik heb gedaan om te biechten en hoezeer ik ernaar verlang. Maar als ik mijzelf van mijn fouten probeer te beschuldigen, merk ik dat ik alles volkomen vergeten ben.” In nog grotere nederigheid vroeg zij meer dan eens aan haar novicen of zij zich iets konden herinneren dat zij aan haar biechtvader moest vertellen. Uit medelijden met haar stelden zij een of twee dingen voor, zoals men een kind op zijn eerste biecht voorbereidt. “God beloont jullie.”, antwoordde Veronica, “Ik zal mijzelf beschuldigen zoals jullie aanraden.”

Deze drie vagevuren vormden, naast de andere reeds beschreven lijdensweg, de eerste klasse van bijzondere genaden die God zijn dienares verleende. Wij zijn zo stoutmoedig om het genaden te noemen, hoewel ze er voor een oppervlakkige waarnemer misschien niet zo uitzien. Maar laat de lezer in gedachten houden dat het deel dat onze Heer Jezus Christus voor zichzelf op aarde koos, een ononderbroken lijdensweg was vanaf de eerste tot aan de laatste zucht van zijn aards bestaan. Er was geen gunst die Veronica meer verlangde of vuriger smeekte van haar gekruisigde Bruidegom op de dag van haar mystieke huwelijk, dan “lijden, puur lijden”. Dit was echter niet de enige gunst, hoe kostbaar ook, die God haar tijdens haar laatste ziekbed schonk. De grootste voldoening ontleende zij aan de regelmatige bezoeken van de bisschop. Tijdens zijn bezoeken straalde en gloeide haar hele wezen van liefde. Zij vroeg hem altijd of ze zijn pectoraalkruis in haar hand mocht houden en dan streelde en kuste ze het met de grootste genegenheid (pectoraal betekent: op de borst gedragen). Als zij daarmee door de bisschop gezegend werd zei ze dat zij zich volledig getroost voelde. Maar veel groter was de troost die zij haalde uit de Heilige Hostie, die zij zoals beloofd elke dag mocht ontvangen. De bisschop nam de Heilige Hostie mee in een klein gezegend doosje, pyxis geheten, zodat de overhandiging niet hoefde samen te gaan met een Heilig Misoffer in de kloosterkerk. Alleen al de aanblik van een kruisbeeld, dat zij gewoon was de deurwachter van haar hart te noemen en dat zij altijd bij zich hield, kon haar verlichten te midden van de meest ondraaglijke pijnen. Een bewijs hiervan gaf zij op een dag door enkele jongere nonnen bij zich te roepen: “Kom hier. De liefde laat zich hier vinden. Het is de oorzaak van mijn lijden. Vertel het iedereen.” Toen vroeg ze hen een hymne te zingen over de incarnatie van het goddelijk Woord. Deze zang ontroerde haar zo hevig dat ze vrijuit huilde. Gevraagd naar de reden van haar tranen antwoordde ze met een uitstorting van liefde: “Wie zou niet wenen bij de gedachte aan zoveel liefde?” Zij bad voortdurend vurige akten van de theologale deugden van geloof, hoop en liefde, alsook van berusting in de goddelijke wil en van diepe nederigheid, die immers de ware verkwikking van de ziel zijn.

Haar geneesheer, die haar meerdere malen per dag bezocht, werd tijdens deze bezoeken altijd zeer ‘gesticht’, zoals hij het zelf uitdrukte. Hij was bijzonder getroffen door een antwoord dat zij eens gaf. Toen hij haar meer dan gewoonlijk gepijnigd zag, spoorde hij haar aan om zich te richten op een gelijkvormigheid met Jezus’ lijden. Hierop antwoordde zij met een

sublieme wijsheid: “Om lijden beloond te zien moet dat gepaard gaan met verdiensten [uit goede werken], waarvan ik totaal verstoken ben. Toch ben ik bereid alles te verdragen. En ik zou liever nog meer lijden, als dat de Wil van mijn Heer is.” Dit is theologisch juist, waaraan men kan toevoegen dat wijzelf onze verdiensten niet kennen, als die er al zijn, want die zijn alleen bij God gekend die deze in aanleg bij ons heeft verwekt. Alleen die goede werken tellen die vanuit een zuivere intentie zijn geboren. Mocht iemand op zijn sterfbed niet kunnen terugkijken op één verdienste die in Gods ogen zo genoemd mag worden, kunnen er toch nog verdiensten worden verworven in de lijdzame aanvaarding van een kwellend sterfbed. Hoeveel heiligen zijn er niet op het sterfbed geboren? We kunnen ons in gemoede afvragen hoe iemand nog kan worden gered indien goede werken alleen tellen indien vergezeld van een zuivere onbaatzuchtige intentie zonder enige zweem of schaduw van egocentrisme. Een mooi antwoord op die vraag is verwoord in Boek I, hfst. X: “In deze toestand kreeg Veronica een visioen waarin zij in de geest voor het goddelijk gerecht werd geleid. Zij aanschouwde Christus met streng gelaat, gezeten op een majestueuze troon te midden van een menigte engelen. Aan de ene kant stond de Allerheiligste Maagd Maria, aan de andere haar patroonheiligen. Toen haar beschermengel haar naar de gevreesde rechterstoel had gebracht verwachtte zij het vonnis van eeuwige verdoemenis te horen, zo verschrikkelijk waren de woorden van haar goddelijke rechter, en zo berooid voelde zij zich van goede werken. Evenwel was het pleidooi van de Maagd Maria en Veronica’s patroonheiligen zo effectief dat het goddelijk aanschijn van Christus zich in uiting van barmhartigheid wijzigde.” En laten we wel wezen, het devote en aanhoudend gebed van onze geliefde nabestaanden, die zich rondom ons sterfbed verzameld hebben, is ook niet van effectiviteit ontbloot.

Zo verstreken de laatste dertig dagen dat zij aan het ziekbed gekluisterd was. In die periode balanceerde zij driemaal op het randje van de dood en kreeg dan het Viaticum, eenmaal vergezeld van het Heilig Oliesel (het zalven van de stervende met gewijde olie) dat op haar eigen dringend verzoek gegeven werd. Gedurende de laatste drie dagen van haar leven leek zij in bijna voortdurende extase te verkeren, waarbij haar ogen grotendeels gesloten en onbeweeglijk waren. Ze zei niet veel, maar de algemene indruk was dat zij haar goddelijke Bruidegom, die op haar wachtte, dikwijls tijdens deze extases ontmoette. Maar zij ontmoette natuurlijk ook haar Hemelse Moeder en machtige pleitbezorgster, de Maagd Maria, alsmede haar patroonheiligen, vooral de Heilige Franciscus en Heilige Clara. Men was het erover eens dat haar heengaan nabij was, terwijl in het begin niemand daarvan wilde weten, en zij mocht voor de vierde maal het Viaticum krijgen. Voordat het werd uitgereikt fluisterde zij iets in het oor van haar biechtvader, alhoewel zij vreesde dat haar uitermate verzwakte stem onverstaanbaar was. Zij vertelde hem dat zij graag had dat hij in haar naam vergiffenis vroeg aan de religieuzen die om haar heen stonden, vergiffenis wegens het slechte voorbeeld dat zij hun gegeven had en voor alle fouten die zij als moeder-overste had begaan. Daarmee gaf Veronica het goede voorbeeld voor anderen die wel wat op hun kerfstok hebben. Zuster Christina Eleosari was afwezig omdat ook zij bedlegerig was. Ook voor haar had Veronica een boodschap. Nadat onze heilige eerst geruime tijd in zichzelf was gekeerd met uitstortingen van liefdeblijken voor Jezus, tegenwoordig in Vlees en Bloed in de teerspijze (het Viaticum), die zij zojuist ontvangen had, deed zij haar uiterste best om haar geestelijke dochters te doordringen van het belang van de exacte naleving van zowel Gods wetten als die van de Kerk, evenals van de regels en constituties van hun kloosterorde, en dat ze zich in wederzijdse liefde moesten inzetten voor de handhaving van vrede in hun kleine gemeenschap. Ze reikte aan

ieder persoonlijk haar kruisbeeld aan om er een kus op te geven en zei: "Verlies nooit de oneindige Liefde uit het oog die Hij voor ons betoond heeft."

Op de ochtend van 8 juli, haar laatste dag op aarde, stemde de bisschop erin toe om het sacrament van het Heilig Oliesel voor de vierde maal toe te dienen. Dit ging gepaard met intense akten van geloof, hoop en liefde. Daarna vroeg zij om zijn priesterlijke zegen, waarvan zij de waarde zeer hoog inschatte (niet omdat hij bisschop was maar priester), en zij vroeg opnieuw om de pauselijke zegen in articulo mortis, die hij haar beide verleende te midden van de omstanders die hun tranen de vrije loop lieten. Haar biechtvader gaf haar vervolgens de zegen van de kapucijnerorde, die van de allerheiligste rozenkrans en van de zeven smarten. Daarna bleef zij volkomen rustig en berustend, haar rechterhand nooit verslappend om het crucifix van haar gekruisigde Heer, aan wie zij in stilte haar tederste affecties uitstortte. Het articulo mortis gebed gaat als volgt: "Fiat, laudetur, atque in aeternum superexaltetur justissima, altissima, et amabilissima voluntas Dei in omnibus." (Moge de meest rechtvaardige, hoge, aanbiddelijke Wil van God in alle dingen gedaan, en geprezen, en voor altijd verheven worden.)

De 'plenaire aflaat' die wordt verkregen dankzij de priesterlijke zegening in articulo mortis op het moment van overlijden of enigszins eerder, dat wil zeggen de vergeving van alle zonden – zelfs als ze niet gebiecht zijn, is via een pauselijk besluit bekrachtigd geworden en daarom heet het de pauselijke zegen in articulo mortis. Deze kan slechts eenmaal worden verkregen in tegenstelling tot het Heilig Oliesel, wat ook wel de ziekenzalving heet en dan als een soort geneesmiddel mag worden gezien. Als de zieke herstelt na zegening in articulo mortis is de aflaat geannuleerd en deze kan dan bij een nieuwe ziekte worden herhaald. De oorsprong van deze plenaire aflaat is zeer oud, zoals blijkt uit de dertiende brief van de Heilige Cyprianus, geschreven in de tweede helft van de derde eeuw. Zij werd naar aanleiding van een pest-epidemie uitdrukkelijk erkend door Paus Clemens VI (1342-1352), en vervolgens bestendigd door paus Gregorius XI in het jaar 1370 – de pestepidemie was toen nog lang niet uitgewoed. In latere eeuwen hebben vele pausen met vrome vrijgevigheid deze aflaat erkend opdat de gelovigen dankzij deze zegening meteen zouden kunnen overgaan naar de eeuwige gelukzaligheid. Het is goed op te merken dat om de plenaire aflaat te verkrijgen de gelovigen, behalve in staat van genade te verkeren, in de eerste plaats ofwel tijdens hun leven geregeld het articulo mortis gebed hebben gebeden, ofwel op het moment van hun overlijden met hun mond en met hun hart de allerheiligste namen van Jezus en Maria aanroepen, of dit tenminste inwendig en met een berouwvol hart doen. En bovenal is het vereist dat de stervende met berusting de dood uit Gods handen aanvaardt in overeenstemming met het goddelijk welbehagen.

In het holst van de nacht raakte ze haar spraakvermogen kwijt en toen begon haar laatste doodsstrijd. Haar biechtvader bad de gebruikelijke aanbevelingsgebeden voor een vertrekkende ziel, vergezeld van de ijverige gebeden van alle nonnen, die de hele nacht aan haar zijde bleven. Zo kunnen we ook iemand voorstellen die thuis sterft en in trouwe nachtwake door zijn biddende familie wordt omgeven. Al stervende was het duidelijk dat Veronica zich bij hen aansloot met haar innerlijke smeekbeden want praten kon zij niet meer, zelfs niet prevelen. Tijdens haar drie uur durende doodsstrijd gaf zij, net als onze goddelijke verlosser, niet het minste teken van onrust of alarm. Na het kantelen van de nacht zei haar biechtvader: "Houd goede moed, Zuster Veronica, je bent nu heel dicht bij datgene waar je altijd zo vurig

naar hebt verlangd.” Bij deze woorden straalde haar gelaat van onuitsprekelijke vreugde, waarop ze haar biechtvader strak begon aan te kijken. Hij bleef de door de Kerk voorgeschreven gebeden voor de stervenden prevelen en verrichtte de gebruikelijke vrome handelingen, niet beseffend waarom zij haar ogen strak op hem gericht hield. Uiteindelijk gaf God hem licht waardoor hij zich herinnerde dat Veronica hem meermalen had gezegd dat zij deze wereld niet wilde verlaten totdat haar dat uit hoofde van de heilige gehoorzaamheid werd opgedragen. En dat was het waar zij met haar fixeerde blik om vroeg. Door een levendig geloof bewogen ging de biechtvader naar haar toe en zei: “Zuster Veronica, aangezien het de Wil van onze Heer is dat jij nu heengaat om van Hem te genieten, en aangezien het volgens het welgevallen van zijne goddelijke majesteit is dat jij ons niet verlaat zonder daartoe bevel te hebben ontvangen van zijn dienaar, geef ik dat nu.” Veronica liet onmiddellijk haar ogen zakken als teken van onderwerping. Toen keek zij naar haar dochters voor een laatste afscheid en zegening, waarna haar hoofd op haar borst zakte als bij het kruissterven van haar goddelijke Bruidegom. Zij slaakte een laatste zucht waarop haar gezegende ziel naar de schoot van haar geliefde zweefde. Het was op een woensdag omstreeks vier uur ’s ochtends, een krap uur voor het krieken van de morgen, de stilte regeerde nog. De kalender wees 9 juli 1727 aan. Wat betekent Veronica’s manier van afscheid nemen van het leven voor de gewone Christen? Concreet houdt dat in dat een geforceerd overlijden ongeoorloofd is, net zomin als een geforceerde verlenging van het leven, want het is alleen God die Heer en meester is over het leven en het behoort tot Gods pregoratief om het moment van iemands overlijden vast te stellen. Wee de mens die daartegen in opstand komt, voor zichzelf alsook voor een ander.

We zullen niet trachten de commotie te beschrijven die alom ontstond nadat het nieuws van het overlijden van Suor Veronica bekend werd, niet alleen in de stad, maar wijd en zijd. We zullen ook niet ingaan op de eerbetuigingen die haar tijdens haar begrafenis te beurt vielen en dat waren er vele. De treurnis alom werd niet gedeeld door de duivelse machten, want dezen prezen zich gelukkig om eindelijk van ‘dat mens’ verlost te zijn, die hen keer op keer had teruggeslagen en zo vreselijk vernederd. We mogen God danken dat Hij in elk tijdperk van de geschiedenis bepaalde individuen tot een leven van heiligheid heeft geroepen, zonder welke de wereld ten onder zou zijn gegaan. En in Veronica’s geval spreken we over een wel hoogst uitzonderlijk heilige. Deo Gratias.

Wij mogen een beschrijving van haar persoon niet achterwege laten, want die zal door haar bewonderaars worden gewaardeerd. Haar voorkomen gaf indicaties van de hemelse gaven die haar ziel verrijkten. Veronica was voor die tijd en voor Italië iemand van gemiddelde lengte en zij had een lichte huidskleur. Haar gezicht was ovaal en mooi, alhoewel zij een lichte vlek rechts van haar onderlip had. Haar ogen waren helder en de uitdrukking ervan was gewoonlijk opgewekt. Ofschoon zij uitzonderlijk strenge verstervingen deed was zij niet vermagerd, een gunst die zij misschien van God had verkregen om haar vasten en boetedoeningen te verbergen. Haar manieren waren hoffelijk en gedienstig en gekwalificeerd met grote bescheidenheid en religieuze terughoudendheid, zodat we de lofrede op haar kunnen toepassen die de Heilige Magnus Felix Ennodius (473-521), een bisschop in de nadagen van het Romeinse rijk, in zijn biografie van de Heilige Epiphanus schreef: “Bescheidenheid, die de moeder is van goede werken, schitterde in hem. De gratie van zijn persoon was een aanduiding voor die van zijn ziel. De zoetheid van zijn stralende glimlach harmoniseerde met de melodie van zijn betoog. De kalme pracht van zijn ogen weerspiegelde de vrede van zijn ziel. Zijn marmeren voorhoofd had zijn witheid kunnen ontlenen aan de bron van het licht. Zijn gelaat was een

prachtige spiegel van zijn leven.” Evenzo geurde als de lentebloesem bij Veronica die bescheidenheid welke de moeder is van goede werken. Haar uiterlijke schoonheid was een afbeelding van haar innerlijke schoonheid. Haar stralende glimlach voegde charme toe aan haar woorden, terwijl de glans van haar ogen de sereniteit van haar geest aangaf. Haar voorhoofd was blank als ivoor en haar uiterlijk was emblematisch voor haar leven.

De theologale akten van geloof, hoop en liefde

Akte van Geloof

Mijn Heer en mijn God,
ik geloof vast al wat Gij geopenbaard hebt
en door de heilige Kerk mij voorhoudt te geloven,
omdat Gij de opperste en onfeilbare Waarheid zijt.
In dit geloof wil ik leven en sterven.

<u>Niet-verplichtend bijvoegsel</u>

Ik geloof in het bijzonder:
dat er is één God;
dat er zijn drie goddelijke Personen,
God de Vader, God de Zoon, en God de heilige Geest;
dat God de Zoon is mens geworden en ons door zijn dood heeft verlost
Dat God de loner is van het goede en de straffer van het kwade.

Akte van Hoop

Mijn Heer en mijn God,
ik hoop met een vast vetrouwen van U te bekomen,
door de verdiensten van Jezus Christus,
die mijn goede wil ter hulp komt
het eeuwig geluk en de genaden om het verdienen,
omdat Gij oneindig goed zijt voor ons,
almachtig en getrouw in uw beloften.
In deze hoop wil ik leven en sterven.

Akte van liefde

Mijn Heer en mijn God,
ik bemin U bovenal, uit geheel mijn hart,
uit geheel mijn ziel en uit al mijn krachten,
omdat Gij oneindig volmaakt en alle liefde waardig zijt.
En ik bemin mijn naaste gelijk mijzelf, uit liefde tot U.
In deze liefde wil ik leven en sterven.

BOEKDEEL III

VERONICA'S HELDHAFTIGE DEUGDEN EN DE GENADEGAVEN DIE ZIJ SAMEN MET ANDERE HEILIGEN DEELDE

BOEK III, HOOFDSTUK I

JEZUS CHRISTUS WORDT HAAR ZICHTBARE BEGELEIDER OM ZO AAN HAAR VERLANGEN TEGEMOET TE KOMEN OM TOT STEEDS GROTERE VOLMAAKTHEID TE KOMEN

WIJ zijn al getuige geweest van zoveel voorbeelden van de heldhaftige deugd van Veronica dat het voor sommigen misschien overbodig lijkt om hier nog eens apart over uit te weiden. Maar haar verrichtingen zijn zo buitengewoon in termen van heiligheid dat we tekort zouden schieten in een van de belangrijkste taken van een biograaf als we hier niet dieper op in-gingen. Het zou mooi zijn indien sommige lezers zich daaraan willen spiegelen, wat we dan

als de kroon op ons werk zien. Jammer genoeg moeten we een selectie te maken, want dit boek zou te volumineus worden indien een uitputtend verslag werd gegeven. We zullen ons daarom op de meest opmerkelijke feiten richten.

Voordat u verder leest is het goed om in gedachte te houden waar onze geliefde heilige zo'n bovennatuurlijke genade aan ontleende. Jezus Christus, die de vleesgeworden wijsheid is, was verheugd zich tot haar meester en gids te maken. Aldus werd zij in de hemelse wetenschap reeds vanaf haar jongste jaren door Hem onderwezen. Is Hij niet tegelijk de auteur en het model van wat allerheiligst is? Zoals we hebben gezien was Veronica nog geen drie jaar oud toen zij onze Heer mocht aanschouwen. Toen werd haar geleerd dat zij geheel aan Jezus moest toebehoren, dat haar hart moest worden veranderd, dat zij zich bepaalde leefregels eigen moest zien te maken en afzondering zoeken, versterving van de zintuigen, stilte, gehoorzaamheid en het vermijden van elke nieuwsgierigheid als een vorm van zintuiglijk genot. Weer opnieuw, nu in haar zesde levensjaar, zag zij het Goddelijk Kind en kreeg van Hem het verwijt dat zij soms samen met andere kinderen ontspanning zocht in het doen van sport. Toen zij negen was geworden wekte Hij een vurig verlangen naar de heilige communie in haar op en verlichtte Hij haar ziel op een speciale wijze zodat zij zich goed zou kunnen voorbereiden en een goede biecht doen over wat er zoal in haar leven was gepasseerd. Hij ontstak in haar hart een heilige ijver na het ontvangen van de eerste heilige communie. Dat was op 2 februari 1670, toen zij net 9 was geworden. Deze drie voorvallen vinden we terug in het dagboek van Pater Cappelletti, die we meermaals hebben mogen citeren. Op 19 december 1702, toen zij bijna 42 jaar oud was, vertelde Veronica hem het visioen op de eerste adventszondag. Daarin toonde onze Heer haar hart als van staal, waarbij Hij haar terechtwees voor een ontoereikende beantwoording aan zijn genade, en Hij herinnerde haar aan de zeldzame gunsten die zij in haar kinderjaren had mogen ontvangen.

Maar nog duidelijker en uitgebreider waren de instructies die ze van onze Heiland ontving tijdens de nacht volgend op Pasen in het jaar 1697, toen zij dus 36 jaar oud was. Dat was ook het jaar dat zij de stigmata kreeg. We spreken over de plechtigheid waarmee haar mystieke huwelijk werd vernieuwd toen Hij haar een kostbare ring met drie edelstenen gaf. In de daaropvolgende nacht verscheen Hij vroeg: “Wil je doen wat ik je ga vragen?” Waarop zij antwoordde: “Ja, mijn God, ik zal alles doen met uw genade.” Tezelfdertijd kreeg zij een intieme kennis van haar eigen nietigheid en overviel haar een diep verdriet over haar zonden, wat de onbetwistbare tekens zijn van de waarachtigheid van het Hemelse visioen. Onze Lieve Heer, na zijn zegen te hebben gegeven, ging als volgt verder: “Ik sta op het punt de volgende gedragsregels te geven:

— Ik wens dat ge trouw en ijverig bent en samenwerkt met alles wat Ik, jouw Bruidegom, in je bewerk. Tijdens dit leven moet je als een lijk zijn, onbewust van jezelf, en alle dingen aan Mij de zorg overlatend.

— Ik wens strikte gehoorzaamheid aan je biechtvader en superieuren, en dat je jezelf als een novice beschouwt die pas in de religie is gekomen. Dat is mijn Wil, en aldus bevestig Ik je als mijn bruid. Laat jouw gehoorzaamheid blind zijn, vooral met betrekking tot je biechtvader met wie je alles duidelijk en zonder omwegen overlegt.

— Laat het in al je werken regel zijn om met een oprechte en zuivere bedoeling uitsluitend mijn glorie te zoeken. Betracht uitsluitend de vervulling van mijn Wil die je van de lippen van mijn vertegenwoordiger zult leren kennen.

— Ik beveel dat je een streng stilzwijgen in acht neemt. Spreek nooit behalve over religieuze zaken, of anderzijds indien de liefde dat vereist of als het nuttig is voor eigen bestwil of dat van anderen.

— Dat je door middel van versterving en minachting [voor het wereldse] jezelf op het pad der nederigheid perfectioneert. Laat deze adviezen de leidraad zijn voor jouw werken, erop toeziend dat je je eigen nietigheid nooit uit het oog verliest.

— Ik wens dat ge blootsvoets gaat en in mijn Naam aan je biechtvader hiervoor toestemming vraagt. (De kapucijn is niet van een 'ongeschoeide kloosterorde' en dus moest haar biechtvader hiervoor toestemming geven..)

— Ik beveel je deze regels voor jouw biechtvader neer te schrijven. Dat je alle werken die Ik in jou verricht, eenvoudig, oprecht en nauwkeurig beschrijft, zodat mijn grote liefde voor jou gezien kan worden en [alom] gekend. Bewaar jezelf in vrede want dit alles zal bijdragen tot je zielenheil en tot mijn eer en glorie (Dit werd gezegd omdat zij altijd bevreesd was voor trots en ijdelheid als zij haar eigen bezigheden en genadegaven besprak.)

— Geef nooit iemand een mening of advies voordat je Mij eerst in gebed om raad hebt gevraagd.

— Zie erop toe, o mijn bruid!, om altijd een vast vertrouwen in Mij te stellen en jezelf te wantrouwen. Ik wens dat je tussen vrees en liefde wandelt, zodat vrees [voor je eigen neigingen] je zelfkennis bevestigt en liefde jou in hechtere vereniging met Mij brengt.

– Ik heb jou verkozen om als bemiddelares op te treden tussen zondaars en Mijzelf. Ik bevestig jou nu in dat ambt, niet alleen door inspiratie, maar ook door mijn mondelinge getuigenis. Laat het jouw zaak zijn zielen te redden. Voor hun redding en tot mijn glorie moet je bereid zijn je leven en bloed op te offeren.

— In de toekomst moet ge ijveren om in mijn goddelijke aanwezigheid te vertoeven. Ongeacht de conditie waarin je verkeert, bevestig jezelf aan het eenvoudige en naakte Kruis; bind je daaraan vast middels de opvolging van mijn Wil.

— Ik wens dat je volledig in Mij wordt getransformeerd. Ik geef je mijn lijden, mijn verdiensten en al het lijden van de 33 jaar van mijn [aardse] leven, zodat je met Mij kunt werken en samen met Mij lijden. Conformeer je in alles aan mijn Wil. Ontdoe je van al het overige zodat je naar waarheid kunt zeggen: IK BEN MET CHRISTUS GEKRUISIGD." (Gal. 2:20)

Deze goddelijke regels voor het bereiken van de sublieme perfectie zijn woord voor woord overgeschreven uit Veronica's aantekeningen uit het jaar 1697. Ze zouden voor altijd hebben volstaan, maar zo groot was de zorg waarmee onze Heer zich om het geestelijk heil van zijn zeer geliefde discipel en bruid bekommerde, dat Hij niet naliet de herinnering aan zijn instructies geheel of gedeeltelijk te hernieuwen via de bijna dagelijkse visioenen. Dit kan eenieder verifiëren aan de hand van haar omvangrijke handschriften. Een opmerkelijk voorval van zo'n herhaling vond plaats op 5 april 1700 toen onze Heer aan haar verscheen om de littekens van de stigmata te verwijderen. Zij schrijft over die gelegenheid: "Onze Lieve Heer wenst dat ik mij inzet voor het welzijn van mijn naaste en dat ik geen menselijk respect of eigenliefde mag hebben, dat ik altijd bereid moet zijn, hetzij 's nachts of overdag, wanneer een beroep op mij wordt gedaan, wie het ook wezen moge, met advies bij te staan die ik eerst uit zijn handen

heb ontvangen. Hij verzekert mij dat Hij van plan is door mij te spreken ten voordele van anderen. Onze Lieve Heer heeft mij er ook van overtuigd hoe nalatig ik tot dusver ben geweest waardoor andere zielen de vurigheid van de goddelijke Liefde zijn kwijtgeraakt. Tegelijk maakte Hij mij ervan bewust dat Hij wil dat ik volledig onthecht ben en zonder eigendunk. Het is zijn Wil dat ik steeds klaar moet staan en dat ik alles wat gebeurt met mijn biechtvader overleg. Weer zei Hij tegen mij: 'Wees trouw, wees trouw.' Waarop ik leek te antwoorden: 'Geef mij in dit opzicht een bepaalde aanwijzing.' 'Wees in alles trouw', zei Hij. 'Maar let er vooral op', voegde Hij daaraan toe, 'om naarstig mijn Wil te zoeken, om mijn Wil tot stand te brengen om jouw ziel van het [menselijke] ik te scheiden, om prompte gehoorzaamheid te beoefenen, om tevreden te zijn te midden van pijn en arbeid, om vreugde te kennen wegens minachtende bejegening, om liefdadigheid jegens anderen te betrachten, om iedereen naar mijn heilige dienst te lokken, om precies te zijn in de religieuze naleving, als een dode te leven en om jezelf nooit de minste voldoening te schenken. Je moet jezelf ook sterk oefenen in nederigheid en gehoorzaamheid.'"

Op 4 december 1707 laat Pater Cappelletti ons in zijn dagboek weten dat hij uit haar eigen mond had vernomen dat onze Heer, nadat zij de heilige communie had ontvangen, aan haar was verschenen en toen een nieuwe levensregel had gegeven. Dat was dus ruim tien en een half jaar na bovenvermeld visioen. Deze bevatte een samenvatting van de eerdere regels met de toevoeging dat zij elke ochtend moest beginnen met het overdenken van zijn Allerheiligste lijdensweg, te beginnen met zijn biddend verblijf in Getsémané. Zij moest tot de avond doorgaan met de overdenking van de overige droeve geheimen; en dan weer van voren af aan beginnen. Haar aandacht moest dus van uur tot uur, of liever van moment tot moment, worden gefixeerd. En zij moest haar biechtvader alle details vertellen van Gods werk in haar ziel – een onbetwistbaar teken, net als de rest, van de realiteit van deze Hemelse instructies.

De duivel maakte misbruik van deze veelvuldige instructies, die zij van onze Heer Jezus in de vorm van visioenen kreeg, en poogde Veronica met iets soortgelijks te misleiden, maar zij was thans voldoende gegroeid in de gemeenschap met haar goddelijke meester waardoor zijn vernuftigheden haar niet van de wijs konden brengen. Zij verhaalt dergelijke voorvallen in haar notities van het jaar 1700. Eens nam de hij de verschijning van onze Heer aan en presenteerde zich met zijn stralende gelaat voor haar, terwijl hij haar een groot boek liet zien en meedeelde dat het een samenvatting bevatte van de weg naar volmaaktheid. Maar zij doorzag deze misleiding onmiddellijk en antwoordde edelmoedig: "Duivels monster, ik heb je boeken niet nodig. Ik wil geen ander boek dan de crucifix en de Wil van God. Vanuit mijzelf vermag ik niks want ik zit vol onvolmaaktheden." Zulk een ongeveinsde nederigheid deed Satan onmiddellijk op de vlucht slaan, waarna een vieze stank in haar cel achterbleef. Een andere keer nam hij hetzelfde verheerlijkte aspect aan en sprak: "Houd stand en twijfel niet. Ik ben gekomen om je te troosten en te leren hoe jij je moet gedragen." Waarop de trouwe discipel van Jezus glimlachte en op sarcastische toon vroeg: "Bedrieger, wie ben jij? Jij bent de duivel, nietwaar?" Waarop de verrader het hazenpad koos, maar daar hij nog niet aan zijn uiteindelijke succes wilde wanhopen, presenteerde hij zich een derde keer onder dezelfde vorm en zei met een opgewekt gelaat: "Ik ben er voor jou. Twijfel niet." Daarop antwoordde zij: "Bemoei je met je eigen zaken. Ik geef niet om je. Ik hoop op Gods genade. Ik verlang naar Hem en vertrouw Hem." Dit spoog ze als het ware in zijn gezicht. De trotse demon sloeg onmiddellijk op de vlucht maar keerde weldra terug en zei: "Ik wil niet dat je zulk een strenge levenswandel beoefent zoals je tot nu toe hebt gedaan. De menselijke natuur moet onder-

worpen blijven in die mate dat het de geest dient.” “Hominis natura ita serviat, ut spiritui serviat” is een uitstekend aforisme, maar hier verkeerd toegepast. “Ik geef je aangaande je tweegesprekken”, continueerde het monster, “als regel je daar niet meer druk over te maken. Wat je tot nu toe hebt gedaan, is voldoende voor mij.” Maar de behoedzame maagd maakte deze suggesties belachelijk: “Ik heb je lessen niet nodig. Pas op je tellen. Ik verlang Gods Wil te doen en het is zijn vertegenwoordiger (haar biechtvader) die alles moet weten. Ik zal dit (onze tweegesprekken) ondanks jou blijven voortzetten.” Dit volstond om de vader van de ongehoorzaamheid onmiddellijk op de vlucht te doen slaan.

Het is tijd om deze interessante uitweiding te beëindigen. Het bekende gezegde van Sint Ambrosius, in zijn boek over maagden, is van toepassing hier: “Prima discendi cupiditas ex nobilitate domini oritur” (Ons verlangen iets te leren ontspruit uit de adel van de meester). Het is niet verwonderlijk dat Veronica, die begunstigd werd met de persoonlijke begeleiding van onze Heer Jezus Christus, zoveel ijver aan de dag legde in het streven naar de sublieme graden van volmaaktheid waarvan Hij het perfecte voorbeeld is. Als we al haar kostbare geschriften doorzoeken, die zo omvangrijk zijn dat ze een grote doos vullen, kunnen we in alle visioenen die zij beschrijft te midden van de meest opmerkelijke gunsten die God haar schonk niets vinden waaruit het minste verlangen blijkt om buitengewoon begunstigd te worden. Moge dit een les voor ons zijn; we moeten niet streven naar egostrelende verheffingen alsof dat de kern uitmaakt van ons geloof. Tijdens de talloze keren dat zij vertrouwelijk met God converseerde, vroeg zij nooit iets anders dan berouw over haar zonden, kennis van haar eigen nietigheid, gelijkvormigheid aan de Goddelijke Wil, de bekering van zondaars, kruisen en puur lijden, en de genade van het bekomen van hemelse liefde in de omgang met haar medemensen. Het lijkt erop dat deze verlangens dankzij een bijzondere begunstiging vanaf het allereerste begin bij haar uitverkiezing hoorden, zoals uit de vertellingen van haar vroege kinderjaren naar voren komt. Net als haar zusters zal zij daartoe een zekere dispositie hebben gehad. Maar waarom werd juist zij uitverkoren? Dat zal voor altijd een mysterie blijven. Zeker is dat God haar reeds lang voor haar komst op deze wereld in gedachten had en voor haar een taak had klaarliggen ten bate van de Kerk, ten bate van het terugslaan van de Mohammedanen, en samen met Pater Pio ten bate van de Christenen in de eindtijd. Net als de hartstochten van kinderen in het algemeen, groeiden haar vrome wensen mee met het klimmen der jaren en namen steeds meer in kracht toe. We hebben al vastgesteld dat het niet louter ijdele hunkeringen en verlangens waren. Dit aspect zal extra tot uiting komen in wat nu volgt.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK II

VERONICA’S HELDHAFTIGE INZET IN DE BEOEFENING VAN DE GODDELIJKE DEUGDEN

LAAT de lezer niet verbaasd staan dat we slechts één hoofdstuk wijden aan een onderwerp dat niet alleen de basis van het Christelijk leven vormt, maar ook uiting is van de meest verheven heiligheid indien tot in de perfectie beoefend, de Christelijke deugden namelijk van geloof, hoop en liefde. Dat het hier slechts om één hoofdstuk gaat, komt niet vanuit een tekort aan heldhaftige prestaties van onze geliefde heilige, maar het is weinig zinvol om kwesties die in de eerste twee hoofdstukken uitvoering ter sprake zijn gekomen nogmaals onder de loep te nemen. We hebben tijdens haar meer dan zestig levensjaren kennis gemaakt met de intieme vertrouwelijkheid die er tussen God en deze heilige ziel heerste. Daarvan getuigen

haar bijna dagelijkse visioenen en het wonderbaarlijke mysterie van haar Hemelse Bruiloft met onze Heer Jezus Christus, die meermaals genadevol mocht worden gevierd. Het kan niet worden ontkend dat in haar ziel het meest levendige geloof, de sterkste hoop en de vurigste naastenliefde heersten. Om ons te voegen naar de gebruikelijke biografische stijl en omwille van de beknoptheid van het relaas passeren enkele voorbeelden de revue.

Om met het geloof te beginnen. Aangezien God constant voor de geestesogen van Veronica stond, regelde ze al haar acties volgens de stelregel “God ziet mij”. Dit wordt bevestigd door de voormalige overste van het convent, Pater Segapeli. Deze ervaring van de aanwezigheid Gods was zo vanzelfsprekend dat haar dagen als in een zucht voorbijgingen. Dat erkent zij in haar dagboek (d.d. 3 april 1697): “Bij verschillende gelegenheden stond de Heer aan mijn zijde, in de letterlijke zin van het woord. In die omstandigheid kon zij in korte tijd presteren wat onder normale omstandigheden hele dagen zou hebben geduurd.” Zo zien we hoe in haar geval een leven van extreme activiteit gecombineerd kon worden met een bijna onafgebroken contemplatie. Als abdis was zij gewend om met haar novicen afzonderlijk of met de hele gemeenschap over de mysteries van het geloof te praten, maar dat deed zij nooit om daarover te gaan discussiëren, want zij kon niet verdragen dat mensen naar het hoe of waarom van een of ander mysterie vroegen. Als iemand dat probeerde wees zij dat af, zeggende dat het ons domein is om in geloof te staan en dat we niet alles hoeven te weten. Dat is een uitstekende leidraad niet alleen voor de weinig onderlegden maar ook voor de hoog opgeleiden, ieder binnen zijn eigen grenzen. De regel is: eerst acceptatie en daarna het bewijs (mocht dat noodzakelijk zijn) – en niet andersom, want “qui non vis videre, numquam videre” (wie niet wil zien zal nooit zien). Veronica, alhoewel weinig getalenteerd en onderlegd, zoals Pater Guelfi en anderen konden getuigen, kon toch zo geleerd spreken over goddelijke mysteries en hemelse volmaaktheden, dat de meest erudiete theoloog dat niet beter had kunnen doen. Daarom was men onder de nonnen van mening dat telkens als zij hen als hun abdis toesprak het de Moeder Gods zelf was die hen toesprak – bij monde van Veronica. Deze mening werd door haarzelf onderstreept, want zij beweerde dat niet zijzelf maar de Heilige Maagd de abdis van het klooster was.

Zij brandde van het meest intense verlangen om het ware geloof over de hele wereld te zien uitbreiden. Ware het mogelijk geweest dan had zij graag de wereld rondgereisd om de heidense landen te evangeliseren en het getuigenis met haar eigen bloed te bezegelen. Het volgende is een treffend voorbeeld van de geest die haar bezielde. Toen Pater Crivelli als buitengewone biechtvader van de gemeenschap fungeerde, verzocht Veronica hem op een dag een preek te houden waarin hij alle afgodendienaars, Turken (Mohammedanen), ketters en schismatici uitnodigde om de waarheid te omhelzen. De goede pater vroeg glimlachend: “Wat voor nut heeft deze uitnodiging als degenen aan wie hij is gericht hem niet kunnen horen?” Maar zij bleef aandringen, zodanig dat hij uiteindelijk gehoor gaf en bij de poort een preek hield, zoals hij dat zou hebben gedaan voor de meest barbaarse stammen van India. Veronica danste letterlijk van vreugde en kon, zo vond zij, haar dankbaarheid jegens de pater onvoldoende tot uitdrukking brengen. Het scheen haar toe alsof zijzelf te midden van de wilden predikte en een rijke oogst binnenhaalde door de bekering van vele zielen. En misschien via wegen die ons onbekend zijn was dat ook zo, want al het goede dat wij doen strekt verder dan onszelf en al het kwade evenzeer.

Om aan haar verlangen naar martelaarschap tegemoet te komen legde zij zich vaak vreselijke vormen van lijden op, zoals op de avond van de herdenkingsdag van Sint Laurentius. Hij is een heilige uit de vroege kerk. Toen hem in 258 werd bevolen de schatten van de kerk aan de keizer te overhandigen, presenteerde hij de behoeftigen, kreupelen, blinden en lijdenden, en verklaarde dat dit de ware schatten van de kerk waren. Deze weerspannigheid resulteerde in zijn martelaarschap. Met deze heilige in gedachten richtte zij voor zichzelf een soort doornenbed in waarop zij zonder enige bescherming ging liggen voor de duur van drie 'Misereres' (Psalm 51, een smeekbede om vergeving), die zij langzaam bad. Daarna wurmde zij zich onder een mand en bleef zo pijnlijk opgesloten tot de dag vergevorderd was. Daarna diende zij zichzelf 666 geselslagen toe met een van doornen gevlochten zweep om ten slotte haar tong lange tijd onder een zware steen te leggen terwijl zij tot deze of gene heilige martelaar bad om van God de bekering van de hele wereld te verkrijgen. Dit soort extreme zelfkastijding zou door iedere geestelijke raadsman worden verboden omdat bij de boeteling eigenwaan de kop op kan steken en de gedachte postvatten dat Christus' lijden ontoereikend was. De waarheid is dat Christus' Lijden alle maar dan ook alle zonden heeft uitgeboet maar dat extra lijden nodig is ter bekering van de hardnekkigen. Voor onze heilige echter maakten haar biechtvaders een uitzondering, want vanzelfsprekend deed zij zulks niet zonder hun goedkeuring. Zelfs toen zij novice was koesterde zij zo'n vurig verlangen naar het martelaarschap, dat toen dit onderwerp met de novicemeesteres ter sprake kwam zij door zo'n hevige hartklopping werd bevangen dat het leek alsof haar hart brak. De meesteres hoorde drie harde knallen zodat zij vreesde dat onze heilige ter plekke ging sterven, en maakte meteen aanstalten haar naar de ziekenboeg te brengen. Maar Veronica, die haar werkelijke toestand doorzag, verzekerde haar dat er niets ernstigs aan de hand was. Het was misschien bij deze gelegenheid dat de letter C (caritàs) dat voor liefde staat, permanent in haar hart werd gekerfd, zoals later tijdens de lijkschouwing werd vastgesteld.

We continueren met de bespreking van de volgende theologale deugd, de hoop, en richten ons daarbij niet op de bijzonderheden die zij met andere heiligen gemeen had, bijvoorbeeld haar opperste verering voor alle heilige personen en relikwieën, haar vrome aandacht voor elke religieuze oefening, haar speciale toewijding tot de Heilige Maagd, tot haar beschermengel en patroonheiligen, en haar grote devotie voor de viering van de belangrijke kerkelijke evenementen tijdens het liturgische jaar. Denk maar niet dat het hebben van hoop, iemands vrees voor het niet behalen van de eeuwige zaligheid uitsluit, want zelfs de Filippenzen worden door Paulus in zijn apostolische brief aangemaand hun heil te bewerken met vrezen en beven (Fil. 2:12). De theologale deugd van de hoop, die zich op God als laatste en zekerste reddingsboei richt, vindt zijn oorsprong in de kennis van onze eigen zwakheid en neiging ten kwade. Zo was het ook bij Veronica. In haar brief aan Bisschop Codebò van 18 januari 1725 drukt zij zich aldus uit: "Moge de Allerheiligste Maagd voor mij het heil van mijn ziel bekomen. Ik verkeer altijd in angst, en beef [mij bewust zijnde van eigen zwakheden]." Vanuit deze schroom voor zichzelf steeg zij op tot een vast vertrouwen in Gods barmhartigheid. Zij zong regelmatig Psalm 136 die begint met: "Prijs de Heer, want Hij is goed", waarin elk vers eindigt met: "…zijn genade duurt in eeuwigheid." Vanuit het onwankelbare vertrouwen dat daaruit voortvloeide, in innige verbondenheid met God, boezemde de dood haar geen angst in maar keek zij er juist naar uit. Als de dood aanklopt is dat voor velen een angstaanjagende gebeurtenis, maar niet voor Veronica. Zuster Florida Ceoli, die haar 24 jaar lang van nabij had meegemaakt, getuigt hiervan. Indien onze heilige ervan afzag om God te bidden dat zij spoedig zou mogen sterven, was dat om haar de mogelijkheid te geven nog langer te mogen lijden ter

bekering van de wereld. In haar onderwerping aan Gods Wil primeerde de zekerheid dat op deze manier zielen gered konden worden die anders verloren zouden zijn gegaan.

Maar de hoop die zij koesterde als tegenhanger van de wanhoop, viel vooral op tijdens de menigvuldige duivelse bekoringen. De duivel probeerde haar ondergang te bewerkstelligen door de infusie van wantrouwen en wanhoop, voorwaar niet de lichtste of minst frequente in zijn arsenaal. “Jij bent van ons, jij bent van ons”, riep de boze. Waarop Veronica antwoordde: “Als ik de jouwe ben, waarom bekoor je mij dan?” Het is stichtend om haar verslag over haar reacties tijdens zijn aanvallen te vernemen. “Het is onder plicht van gehoorzaamheid”, zegt ze, “dat ik de details opschrijf van sommige van die veelvuldige duivelse aanvallen, die telkens anders zijn. Om hem te mishagen, zal ik ze eerst in het algemeen opsommen en daarna in detail treden. Satan lijkt mij te bespotten, maar hij heeft daar goede reden voor want ik ben een verachtelijke aardworm. Ik ben niks. Ik kan niets doen en niets willen. Gods Wil is mijn verblijf. Alhoewel ik niets kan, vertrouw ik met een vast geloof op Gods Almacht. Ik vertrouw mijzelf aan zijn Almacht toe. Hij strijdt voor mij. Ik roem zijn oneindigheid, ik hoop op zijn genade, ik vlei mij neer in de armen van zijn immense Liefde en onbeperkte Macht. Des te verder ik de grootheid van God binnentreed, des sterker voel ik mij. Hieruit ontleen ik een genereuze bereidheid om met alle hellemachten te worstelen. Nogmaals, ik herhaal dat ik uit mijzelf niets kan en een niemendal ben. Mijn tactiek vertrekt vanuit mijn eigen nietigheid. Des te dieper ik mij in deze afgrond stort, des te meer voel ik mij aangetrokken tot de contemplatie van de goddelijke attributen. Ik richt mijn blik op de barmhartigheid van mijn God en zie als in een spiegel de Liefde waarmee Hij mijn ziel heeft gezegend en blijft zegenen. (…) Het is op deze goddelijke naastenliefde dat ik mijn vertrouwen stel als ik in de confrontatie met God mijn eigen nietigheid en onvermogen gewaar wordt.” Haar geschriften staan vol van dit soort uitlatingen.

Omdat zij zich zo goed teweerstelde in de confrontaties met onze gemeenschappelijke vijand, is het niet verwonderlijk dat zij anderen perfect terzijde kon staan als die in soortgelijke omstandigheden verkeerden. We zouden hiervan veel voorbeelden kunnen geven maar kortheidshalve zullen we ons tot één beperken dat in het verslag van Zuster Florida Ceoli staat, die we reeds vaak zijn tegengekomen. In het beheer van het klooster stond zij direct onder Veronica en ook zij stierf in geur van heiligheid. Haar getuigenis is daarom betrouwbaar. Toen zij novice was en onder de hoede stond van Veronica, maakte zij zich veel zorgen over haar eigen lotsbestemming, en de duivel deed zijn best om haar angsten op dit punt aan te wakkeren. Tijdens de Goede Week, het was in 1703 of misschien een jaar later, terwijl zij samen met haar meesteres de kruiswegstaties deed, probeerde de aartsvijand haar in deze vrome praktijk te storen door haar in te fluisteren: “Wil je zien of jij voor eeuwig verdoemd wordt? Zie, de Hel ligt voor je open!” En op hetzelfde moment zag de doodsbenauwde novice voor haar ogen een grote draaikolk van vuur en begon zij hevig te huilen. Haar heilige minnares begreep de oorzaak en sprak haar toe: “Wees niet bang, heb vertrouwen. De duivel is een leugenaar. Wat hij laat zien is slechts een illusie.” Terwijl ze dat zei omhelsde zij haar liefdevol. Deze luttele woorden vergezeld van die omhelzing brachten de arme novice zo’n troost dat haar ontzetting onmiddellijk was gekalmeerd, net als met de storm die Jezus tot bedaren had gebracht (Mt. 8:23-27). Florida liet voorts weten dat het dankzij de heldhaftige hoop van Veronica was dat overvloedige aalmoezen tijdens haar beheer binnenstroomden, in aanmerking nemend dat op het moment dat Veronica het beheer op zich nam het convent zich in een erbarmelijke toestand bevond en door grote ongemakken werd geteisterd omdat

het van het allernoodzakelijkste verstoken was. Nadat onze heilige tot abdis was benoemd, duurde het niet lang of alle schulden waren afgelost. Zij vergrootte het gebouw en voorzag het volgens de normen dier tijd van sanitaire voorzieningen.

Ten slotte, om enig idee te geven van haar intense liefde voor God, waarvan we al heel wat staaltjes hebben gezien, wil ik opmerken dat haar manier van doen die onuitsprekelijke liefde vertegenwoordigde die een heilige dronkenschap mag worden noemen. Het gebeurde meermaals dat zij door de open galerijen van het klooster rende als ware zij buiten zichzelf, maar ook door de kloostertuin, en dan beklom zij een boom waarbij zij op hoge toon alle schepselen uitnodigde, of het nu de domme beesten waren of niet, om zich bij haar aan te sluiten in het liefhebben en zegenen van God. Als zij de gemeenschap als abdis toesprak, kwamen de meest tedere uitdrukkingen over haar lippen als zij over God sprak, die zij vader, vriend en Bruidegom van de zielen noemde. Op die manier moedigde zij haar dochters aan om met haar te delen in een tot God gerichte gevoelsstroom van dankbaarheid. Tijdens een pinksterwake sprak zij met zo'n bevlogenheid over de goddelijke Liefde dat de hele gemeenschap tot tranen toe bewogen werd. De religieuzen verklaarden eensgezind dat het hun leek alsof ze toen, op die dag, getuige waren geweest van een hernieuwde prediking van de Apostel Petrus ten tijde van de eerste uitstorting van de Heilige Geest te Jeruzalem (Hand. 2). Zuster Florida voegde hieraan toe dat op zekere avond, toen onze heilige over een soortgelijk onderwerp sprak haar gelaat plotseling het aanschijn van engelachtige schoonheid kreeg. Zij verklaarde dat haar hand toen door Veronica werd vastgepakt. Deze extase duurde anderhalf uur en al die tijd lukte het niet om haar hand uit die greep los te wrikken. Zij noemde een nog opmerkelijker feit. Pater Antonio Cappelletti had aan twee religieuzen instructie gegeven dat wanneer ze haar in liefdesextase zagen, om haar handen en voeten met koud water te overgieten. Dit werd bij verschillende gelegenheden gedaan, en telkens raakte het koude water aan de kook alsof het met een gloeiend hete plaat in contact was gekomen.

We hebben stilgestaan bij het 'tedere aspect' van haar liefde voor God. Enkele woorden zijn op hun plaats over de 'kracht' die daarvan uitging. De opperste genegenheid die zij voor God koesterde bracht haar ertoe alles wat Hem zou kunnen mishagen in zichzelf te willen vernietigen. Zo ontstond onder aansporing van de Heilige Geest het intense berouw dat zij aan de dag legde voor de geringste onvolkomenheden, en die biechtte zij dan op aan haar biechtvader, iets dat we ook wel bij andere grote heiligen zien. Dit heeft haar laatste biechtvader, Pater Guelfi, bevestigd; hij liet weten dat zij de gewoonte had haar zelfbeschuldigingen in de biechtstoel vooraf te laten gaan met de woorden: "Ik heb God beledigd", terwijl de beschuldiging zelf haar zoveel pijn berokkende dat haar hart op het punt van breken stond en haar ademhaling dikwijls stokte. Op een bepaalde manier was zij jaloers op bewegingloze dingen – zo omhelsde zij de bomen en stenen, kuste ze en zegende ze omdat ze God nooit ongehoorzaam zijn of zijn geboden overtreden. Lijden, onvermengd lijden, samen met haar geliefde, daar ging haar innigste verlangen naar uit. Deze Liefde werd gesymboliseerd door de vlammen die in haar hart waren geprent wat verduidelijkt werd door het volgende door haar opgetekende visioen. Zij vertelt dat Jezus op Pasen van het jaar 1698 aan haar verscheen en in zijn hand een hart hield dat Hij aan zijn borst had onttrokken waarbij zich de volgende discussie ontspon: "Vertel me, van wie is dit hart?" "Heer, het is van U", antwoordde zij. "Vertel me, van wie is dit hart?", herhaalde onze Heer. En weer kwam hetzelfde antwoord. Maar Jezus wendde zich net als met de Apostel Petrus een derde maal tot haar met dezelfde vraag: "Vertel me, van wie is dit hart?" En wederom antwoordde Veronica: "Het is van U."

"Als het van Mij is", hernam onze Heer, "dan zal ik het op zijn juiste plaats terugzetten." Toen liet Hij haar zijn eigen goddelijke hart in zijn geopende zijde zien en plaatste Veronica's hart daarboven. Bij deze aanblik werd zij door liefde in vuur en vlam ontstoken. Zij kreeg talloze van dergelijke gunstbetuigingen, vooral als zij ter communie ging. De gezegende eucharistie werd haar vaak op zichtbare wijze door engelen aangereikt, door de allerheiligste Maagd of door Jezus Christus zelf. Pater Cappelletti, om ons daartoe te beperken, weet niet minder dan vijf van deze voorvallen te noemen, zich afspelend in de periode van 1702 tot en met 1704. Hij verkreeg die informatie uit haar eigen mond toen hij haar biechtvader was, en hij weet dit zeer aannemelijk te maken want hij stelt dat verschillende keren toen hij in het klooster de ochtendmis opdroeg, hij haar een puur mentaal bevel gaf om via de handen van engelen de Heilige Hostie te ontvangen. Op zo'n dag, na de beëindiging van het Heilig Misoffer, kwam zij uit zichzelf naar hem toe en noemde het bevel dat zij gekregen had en vertelde daarbij hoe het ten uitvoer was gebracht. Zijn dagboek noteert 21 november 1702 als de dag van zo'n gebeurtenis. Zulke zeldzame privileges behoren tot een klasse begunstigingen die men 'gratuit' noemt (gratis data), omdat ze geen basis hebben in de verdiensten van de ontvanger. Desalniettemin weten we uit het leven van andere heiligen dat God deze uitsluitend aan die zielen verleent die zijn goddelijke majesteit het meest nabij staan. Hieruit kunnen we de grootsheid afleiden van Veronica's liefde voor de Heilige Hostie, wat zij als haar allerhoogste goed beschouwde. Dat zou ook het allerhoogste goed moeten zijn voor elke kerkganger, want welk uitnemender goed bestaat er in de nuttiging van Jezus zelf die in de gedaante van een stukje brood reëel aanwezig is? Maar wie weet dat echt te waarderen en dienovereenkomstig daaraan te beantwoorden?

———————

BOEK III, HOOFDSTUK III

VERONICA'S LIEFDEBLIJKEN TEGENOVER HAAR MEDEMENS EN HAAR OPMERKELIJKE BEKOMMERNIS OM HUN BEKERING EN HUN UITREDDING VANUIT HET VAGEVUUR

NAASTENLIEFDE is de tweelingzus van onze liefde tot God en houdt zich bezig met zowel de stoffelijke als geestelijke nood van onze medemens. De term liefdadigheid past bij de eerste categorie en bekommernis bij de tweede. Veronica blonk uit in beide. Met betrekking tot het eerste leek zij van jongs af aan door genade bewogen om het leven van anderen te ontlasten. Bij het klimmen der jaren nam zij in liefdadigheid toe. De miraculeuze voedselvermenigvuldigingen om in de tijdelijke noden van het klooster te voorzien, reeds besproken, valt daar ook onder. Toen zij bij toerbeurt een leidende positie kreeg, maar meer nog toen zij abdis werd, deed zij haar uiterste best om de armen iets te geven die bij het klooster om een aalmoes aanklopten. En hoewel ze de gevangenissen en ziekenhuizen niet persoonlijk kon bezoeken, omdat zulks niet binnen de regels van haar klooster-orde paste en in haar tijd onacceptabel werd bevonden, bezocht zij ze in de geest door haar verlangens en gebeden aan God op te dragen, zoals zij op zekere dag aan Zuster Maria Boscaini toe-vertrouwde, die haar vragen stelde over de juiste houding tijdens een periode van droogte van geest, waar deze zuster op dat moment onder leed.

Het was onmogelijk haar inzet te overtreffen in de verzorging van de zieken van haar gemeenschap, vooral nadat zij abdis was geworden, want toen kon zij beter over haar eigen tijd beschikken. Dag en nacht zou zij bij hun bed verwijlen. Zij kon ze bezoeken wanneer zij

maar wilde als ze meende dat ze haar nodig hadden. Om beter te kunnen helpen voegde zij twee verzorgsters toe aan het gebruikelijke aantal en indien mogelijk verzorgde zij ze zelf. Haar heldhaftigheid kwam vooral tot uiting in de periode dat zij elke dag naar de poort van het klooster ging om de wonden te verzorgen van Zuster Antony, een uitwonende zuster die aan vreselijke borstkanker leed. Wanneer een zuster stervende was, week Veronica niet of nauwelijks van haar zijde, zich niets aantrekkend van wat zijzelf behoefde, zij sloeg dan dikwijls haar eigen maaltijd over. Zij deed al het mogelijke, zelfs meer dan dat, om een gekwelde zuster zowel lichamelijke als geestelijk bij te staan. Haar hulpvaardigheid gold ook voor Zuster Margaret Marconi della Penna di Billi, die, behalve dat zij aan tuberculose leed, in een ellendige toestand verkeerde. Dagenlang liet zij het bed van deze patiënt niet in de steek, en zij zou er niet aan gedacht hebben zelf iets te eten indien de zusters door mededogen bewogen, haar niet iets te eten hadden gebracht. Het spreekt vanzelf dat alle nonnen tijdens hun laatste ziekte haar graag bij hun bed wilden hebben. Deze bekommernis en zorgzaamheid zijn in haar geval beeld van Gods bekommernis en zorgzaamheid voor ons wel en wee. Nadat wij zijn overleden worden alle gelegenheden van Gods ontferming tijdens ons leven geopenbaard – en wees er zeker van dat dat er niet weinig zijn!

Er was een religieuze met een onaangenaam humeur, die, toen zij leed aan een langzaam voortwoekerende borstkanker, schier onuitstaanbaar werd. Veronica liep constant haar cel in en uit om te kijken of zij iets voor haar kon doen. Maar de non dreef haar vaak weg wat onbetamelijk was, want zij was wel haar abdis. Zij zei tegen haar dat ze moest zorgen bij haar weg te blijven als zij stervende was. Toen haar toestand onhoudbaar was geworden, bekeerde zij zich van haar eerder ongeduld en vroeg om vergiffenis. Daarna mocht van haar niemand anders dan Veronica bij haar bed komen. Laatstgenoemde, die dag en nacht paraat stond, hoefde haar maar te horen of zij antwoordde: “Hier ben ik zuster. Wat wil je?” En zij hield dit tot aan het eind toe vol. Als een der zusters stierf, baarde zij zelf het lichaam op en bracht dat dan naar het koor (de ruimte waar zich het hoofdaltaar bevindt), en zij hield dan de wacht en begeleidde nadien het lichaam naar het graf en hielp mee het te begraven terwijl zij in gebed de persoon aan Gods zorg opdroeg.

Haar ijver voor hun geestelijk welzijn was niet minder opvallend. We hebben al gezien dat onze Heer Jezus Christus haar, net als Mozes, aanstelde om zich als middelares tussen de zondaars en zijn goddelijke gerechtigheid te plaatsen. Om haar rol als middelares te kunnen vervullen deed God haar de bitterheid inzien en zelfs de lichamelijke pijnen waartoe de halsstarrigen zijn bestemd. In haar aantekeningen noemt ze daar verschillende voorbeelden van. In december 1696, nadat zij in extase in de stromende regen door de kloostertuin had gerend, uitroepend dat ze haar God wilde vinden, pauzeerde ze en verzuchtte: “Mijn God, mijn oneindige Liefde! Ik zou graag de zegen ontvangen U nooit meer te beledigen. Er is niets dat ik niet zou doen om een dergelijke misstap te voorkomen! O God! O God! Ik voel dat mijn hart zich opent. Het was op dit ogenblik dat God mij enig idee gaf van de ondankbaarheid van zijn schepselen en hoezeer deze zonde Hem mishaagt. Ik zag onze Heer in de foltering van zijn kruislijden, gegeseld, gekroond met doornen en met een zwaar kruis op zijn schouder. Hij zei tegen mij: ‘Zie, en let goed op deze plaats (van de schouderwonde waar het kruishout op lag). Er komt nooit een eind aan. Mijn gerechtigheid en strenge verontwaardiging vormen de kwelling ervan.’ Ik leek een enorm geluid te horen. Er verscheen een menigte duivels die een verscheidenheid aan dieren meesleepten, in ketenen gebonden. Deze laatsten namen plotseling menselijke gedaanten aan, maar ze waren zo lelijk en afschuwelijk dat ze mij meer angst

inboezemden dan de demonen zelf. Plotseling hernamen ze de verschijning van beesten en werden ze neergeslagen in een verblijfplaats van diepste duisternis waar ze God en zijn heiligen vervloekten. Hier verbleef ik in extase, en onze Heer deelde mij mee dat deze plaats de Hel is en dat de bewoners overleden zielen waren die ten gevolge van hun zonden waren veroordeeld tot die beestachtige vormen; dat sommigen een religieus ambt hadden bekleed toen ze op aarde waren. O mijn God! Wat kan ik doen om deze misdaden te voorkomen? Mij werd duidelijk gemaakt dat de zonde van ondankbaarheid er een is die onze Heer zo mishaagt dat wie daar schuldig aan is Hem als het ware opnieuw kruisigt. Religieuzen begaan veel van dit soort zonden waardoor ze verloren gaan. Jezus toonde mij zijn Kruis, zijn kostbare wonden en zijn bloed dat op de aarde stroomde, en wendde zich tot mij: 'De waarde hiervan is oneindig. Ik heb alles gegeven voor de redding van zielen, maar ik vind maar weinigen die hier gebruik van maken.'" In een ander van dit soort visioenen – want zij had er heel veel – vertelt zij de verschillende soorten kwellingen die zij waarnam, en zij voegde eraan toe dat indien zij niet ondersteund was geweest door haar engelen en de Allerheiligste Maagd zij van pure angst gestorven zou zijn. Zij besluit: "Ik laat het hierbij, want ik kan het niet goed onder woorden brengen. Alles wat ik heb gezegd stelt niets voor. Alles wat ik ooit van predikers over dit onderwerp heb gehoord en alles wat ik ooit in boeken heb gelezen, stelt niets voor. De Hel kan nooit worden begrepen, noch de angst van zijn pijnen en kwellingen."

Visioenen als deze veroorzaakten bij haar een bijna ongeloof-lijke bekeringsijver. Een onophoudelijke stroom gebeden en boetedoeningen droeg zij op om die ellendige zielen, die in de Hel dreigden te vallen, tot God terug te brengen. Dit wordt beaamd door Pater Crivelli, die haar beter kende dan wie ook. Om haar inspanningen doeltreffender te maken vroeg zij hem om tijdens zijn missies alle vrome zielen die hij ontmoette aan te sporen met haar een geestelijk verbond te sluiten zodat door hun gezamen-lijke inspanning degenen die van het rechte pad waren afgeweken van God de onverdiende genade van reddend berouw verkregen (Missies waren predikingen van gastsprekers om lauwe en wereldse kerkgangers tot God te brengen). "En het is mijn vaste overtuiging", voegt Pater Crivelli toe, "dat veel van de belangrijkste bekeringen tijdens mijn missies het resultaat van haar gebeden en boetedoeningen waren, vooral omdat ik de gewoonte had als ik op grote problemen stuitte om dan haar gebeden en boetedoeningen mentaal te mobiliseren. En ik werd tijdens mijn arbeid gesterkt in de overtuiging, die God mij vaak opdrong, dat Veronica in de geest bij mij was als ik missies predikte."

Nog opvallender is de heersende opinie, daarin gesteund door verschillende uitspraken van onze heilige zelf, dat het haar ter bevordering van die bekeringen was geoorloofd om tijdens haar sterfelijk leven de lichamelijke kwellingen van de Hel te ervaren bovenop de geestelijke pijn die zijn bewoners leden wegens Gods kwellende afwezigheid. Met betrekking tot de smeekbeden die zij voor de zondaars op aarde deed wordt door ooggetuigen ver-klaard dat het gebeurde dat zij bloedtranen vergoot. Zuster Maria Magdalena Boscaini verklaart, na melding te hebben gemaakt van de verschrikkelijke pijnigingen die tijdens haar smeekbeden voor zondaars en ongelovigen onderging: "Veronica", zei ze, "vergoot dikwijls bloedtranen als God haar in diep gebed verzonken de toestand van zondaars bekend maakte, de ernst van hun overtredingen tegen Hem en de erbarmelijke toestand van hun ziel. Ik mag wel zeggen dat dit dikwijls plaatsvond want een aantal nonnen heeft verteld dat ze dit verschillende keren hebben gezien. Ook onze huidige abdis, Zuster Clara, die de metgezellin was van onze heilige, en de twee lekenzusters, Hyacinta en Frances waren daar getuige van. Ik heb zelf meer dan

eens deze bloedtranen in haar ogen waargenomen. Ik heb ook haar zwarte sluier gezien die op verschillende plaatsen met het bloed was bevlekt, dat in dit soort gevallen [voor de zondaars] werd vergoten. Deze laatste omstandigheid werd schriftelijk bevestigd door Pater Raniero Guelfi, haar biechtvader, die de sluier in kwestie aan Don Domenico Boscaini overhandigde, mijn oom die toen prior was van San Sisto in Pisa. Dit document heb ik onder ogen gehad. Pater Guelfi had de sluier ofwel van Pater Girolamo Bastianelli of Pater Bald'Antonio Cappelletti ontvangen, ik weet niet meer precies van wie."

Ten tijde dat onze heilige abdis was gaf ze regelmatig orders voor processies en speciale devoties waaronder de taak dat elkeen van hun gemeenschap moest bidden voor de bekering van slechts één zondaar, en God Almachtig verzoeken om al het lijden en de kastijdingen die daarvoor nodig waren op haarzelf, hun abdis, te doen neerkomen. Zulke vurige gebeden waren de vrucht van die naastenliefde waarvan onze Heer ons leert dat deze voor alles gaat. In Christus verenigd bood Veronica zich als schuldoffer aan en bijgevolg konden deze smeekbeden vanuit de troon der genade niet onbeantwoord blijven. Zuster Florida Ceoli zegt: "Ik zag haar letterlijk bloedtranen vergieten. Ik heb ze eigenhandig gedroogd. Ze bad voor de bekering van een zondaar wiens naam ik respectvol voor mij hou. In extase zei ze in mijn aanwezigheid: 'Moed! Ik hoop dat we deze ziel winnen.' Later hoorde ik van haar biechtvader dat ze hem had verteld dat desbetreffende ziel zich tot God ging bekeren, hetgeen naderhand werd bewaarheid. Zijn daaropvolgende leven en overlijden waren in geur van heiligheid. Zijn bekering was alom gekend en zijn zalig einde bleef niet ongemerkt."

Een der religieuzen had een broer die losbandig leefde. Deze non beviel hem aan in de gebeden van Veronica en tot ieders verbazing gaf hij zijn slechte levenswijze op en werd een goed Christen. Een religieuze van een ander klooster was op sterven na dood en vertoonde de ergste symptomen van onboetvaardigheid. Ja, ook religieuzen zijn mensen! In die situatie kreeg onze heilige opdracht van Pater Tassinari om de stervende kloosterzuster in de geest bij te staan. Deze opdracht werd prompt en ijverig door Veronica nagekomen, en gedurende verscheidene dagen werd zij door haar medezusters in staat van diepe afwezigheid waargenomen. Het was voor ieder duidelijk dat zij innerlijk ontzettend leed. En wat een buitengewone troost voor allen toen de vrucht van haar zwoegen zich in het oprechte berouw openbaarde waarmee de stervende van het leven afscheid nam. Een dame die zich toelegde op wereldse amusement en vooral dol was op dansen, werd op een gegeven moment door een vreselijke voetkanker geteisterd. Haar geweten werd door wroeging gepijnigd. En de pijnen die het gevolg waren van haar kwaal dreven haar tot de rand van wanhoop. Haar dochter en de jezuïet Ticciati, die destijds buitengewoon biechtvader van het klooster was, vroegen onze heilige voor haar te bidden. Haar smeekbeden werden met succes bekroond, want de ongelukkige dame stierf na genoegzame tekens te hebben gegeven dat het eeuwige heil op haar wachtte. In haar stervensuur werd zij door de bovengenoemde pater bijgestaan, maar nog meer door de machtige voorbede van onze heilige middelares.

Er was ook een voorname dame uit Castello die meer dan schandalig had geleefd. Ten prooi aan een slepende ziekte was zij stervende en wilde dat Veronica voor haar zielenheil bad. Onze heilige antwoordde dat die vrouw, indien zij gered wilde worden, publiekelijk om vergeving moest vragen aan de hele stad. Iedereen dacht dat zij dit nooit zou doen, maar door de ernstige gebeden van Veronica ontstond al snel een verandering van hart: zij ontbood alle pastoors van de stad en verzocht ze om in haar naam bij het altaar de vergiffenis van het volk

te vragen voor het door haar veroorzaakte schandaal. Zij stierf als een echte boeteling. Hieraan zien we dat de gebeden van de heiligen op zichzelf onvoldoende zijn voor iemands zielenheil; de zondaar moet bereidwillig zijn. Als iemand op haar voorspraak rekende, regisseerde zij wat diende te gebeuren en zodra haar condities vervuld waren, volgde het gelukkige resultaat. Het omgekeerde gebeurde als haar raadgevingen in de wind werden geslagen. Aan een vrome priester die haar had gevraagd om voor een bepaalde persoon te pleiten, antwoordde zij: "Ja Vader, ik zal bidden, maar de kruiken staan nog niet klaar bij de bron." Daarmee bedoelde zij dat haar voorbeden niet konden rekenen op medewerking van die persoon. We lezen in haar geschriften dat op een keer toen zij in gebed verzonken was voor de bekering van mensen die haar na aan het hart stonden, de Heer zich zichtbaar aan haar voorstelde. Hij vertelde haar met een majesteitelijke glimlach: "Zeg ze dat het niet genoeg is om Mij aan te roepen, ze moeten ook zelf komen en Mij zoeken." Dit is een belangrijke waarheid die we goed in onze oren moeten knopen.

Veronica's ijver was grenzeloos en haar intenties strekten zich uit over de hele strijdende en lijdende Kerk. Zij werd vaak in Hemelse visioenen uitgenodigd om haar lijden op te dragen voor het welzijn van de Heilige en Apostolische Katholieke Kerk. Eens zei de Heilige Maagd uitdrukkelijk: "Mijn dochter, bid voor de noden van de Heilige Kerk; ze zijn enorm." Op maandag 12 december 1707 verscheen Jezus Christus aan haar in zijn lijdens-figuur en vroeg om de aanvaarding van drie dagen van extra lijden ten tijde van Christus' geboorte ten bate van onze Heilige Moeder de Kerk alsmede hun klooster te Città di Castello. Deze drie dagen moesten door haar biechtvader Pater Cappelletti worden gekozen. Hij koos de eerstvolgende vrijdag, de woensdag daarop en twee dagen later op vrijdag 23 december. Hij beschreef in zijn dagboek de aard van het lijden dat haar die dagen overkwam. Het bestond voornamelijk uit een deelname aan het zwaarste lijden van de goddelijke lijdensweg, waarbij zij werd blootgesteld aan verscheidene duivelse aanvallen en zij de meest bittere geestelijke verlatenheid onderging. Zij kreeg ook vreselijke hartkloppingen en bevingen waarvan de details zijn overgenomen uit het bovenvermeld dagboek: "Haar hoofd was helemaal opgezwollen en doorboord, alsof een spijker in het midden was geslagen. Er was ook nog een geweldige spijker die van oor tot oor ging. Haar ogen zaten vol doornen waardoor zij afwisselend gloeiend heet en ijskoud werd. Ook haar neus was opgezwollen en deed vreselijk pijn. Haar mond, tong en gehemelte waren in een staat van brandende ontsteking. Haar keel was zo opgezwollen dat ze dreigde te stikken. Haar armen en benen zagen eruit alsof ze tot op het bot waren ingesnoerd. Ze had het gevoel dat haar hele lichaam op het ene moment onder een pers werd platgedrukt en op het andere onder een molensteen verpletterd. Soms voelde zij zich loodzwaar en ijskoud. Op andere momenten had ze het gevoel te worden verschroeid en totaal verbrand als in een oven. Haar eigen adem leek zo verpest dat zij zich afvroeg hoe iemand het in haar buurt uithield. Zij vroeg zelfs de zusters hoe die in staat waren zo'n stank te verdragen. Zij zei hetzelfde tegen mij, maar in feite werd dat niet door mij noch iemand anders ervaren. Alles wat zij tot zich nam leek eenzelfde kwaliteit te bezitten, was vreselijk bitter en veroorzaakte grote innerlijke angst en braken." Op de derde door Cappelletti bepaalde dag, die van twee dagen voor Kerstmis, verscheen onze Heer aan haar. Zij zag Christus gebukt gaan onder het gewicht van zijn lijden. Opnieuw vroeg Hij haar om alles wat zij doorstond voor de noden van de Heilige Kerk op te dragen. Hij liet haar ook weten dat de noden van onze geestelijke Moeder de Kerk in haar tijd niets voorstelden in vergelijking bij wat later stond te gebeuren. En inderdaad hebben de miserabele tijden nadien haar voorspelling doen uitkomen; het is in een spiraal, die nog niet ten einde lijkt, van kwaad tot erger gegaan.

Tien jaar nadien verkeerde het Christelijke Westen in angst en beven wegens de op handen zijnde opmars van de Turkse Mohammedanen (de Ottomanen), die ondanks de geleden nederlaag in 1683 bij Wenen, nog altijd prominent aanwezig waren. De kalender wees 1717 aan toen Veronica haar gebeden en boetedoeningen meer dan ooit verdubbelde. En daarom hadden de demonen het op haar gemunt. Zijn zij niet de belangrijkste aanstichters van de rampen die onze Christelijke wereld treffen? Een verslag van hun pesterijen staat in haar dagboek: “De duivels geven mij klap op klap terwijl ze schreeuwen: ‘Vervloekte, vervloekte! Denk je echt dat je ons gebonden kunt houden? Jij dwaas, jij idioot, jij bent ónze gevangene!’ Ik lachte om hun beschimpingen en gaf ze lik op stuk: ‘Ik ben gebonden aan Gods Wil. Dat is mijn toeverlaat. Moge de Goddelijke Wil in mij leven! Ik wens niets anders. Maar ga je gang helse monsters! Sla me maar, gesel me. Doe alles wat God je toestaat. Liegende verraders die jullie zijn! Ik behoor God toe. Bij Hem wil ik blijven om voor altijd zijn Heilige Wil te volbrengen.’ In het diepst van mijn ziel zegende ik God. Ik nam mijn toevlucht tot mia madre, de Allerheiligste Maria. Ik zei tegen haar vanuit de grond van mijn hart: ‘Allerheiligste Maria, verdedig mij, sta mij bij. U weet dat ik niets ben en dat ik niets vermag.’ Ik probeerde mijzelf te begraven in mijn eigen niets terwijl ik aktes bad van geloof en vertrouwen in God en de Allerheiligste Maria.” De hoop die zij koesterde en haar gebeden bleken niet vergeefs, want nog datzelfde jaar behaalden de Christenen een grote overwinning op de Turken/Ottomanen, zoals onze Heer haar vijf maanden eerder had voorspeld. De kalender wees augustus 1717 aan toen de Christelijke strijdkrachten onder Prins Eugène van Savoye-Carignan het ‘onneembare’ Turkse bolwerk Belgrado veroverden. Dankzij deze klinkende overwinning kreeg Prins Eugène de reputatie van de meest briljante veldheer van zijn tijd. Nadien was het met de Turkse expansiedrift gedaan; dit was de doodssteek volgend op de overwinning van Wenen in 1683 waarin de prins als twintig-jarige participeerde. Zijn reputatie was reeds gevestigd tijdens de slag bij Zenta/Senta in 1697 waar de Turken een verpletterende nederlaag leden, een plaats halfweg tussen Boedapest en Belgrado. De Mohammedaanse horden wilden het Christendom van zijn troon stoten en in pijnlijke onderdanigheid dwingen, maar dat gevaar was nu dankzij Veronica’s boetedoeningen geweken. Wederom een illustratie dat in de grote wereldse gebeurtenissen de geestelijke strijd voorafgaat aan de materiële.

We mogen haar bekommernissen voor de lijdende Kerk niet vergeten. Pater Tassinari, die veertig jaar haar speciale biechtvader was, verklaart “dat dezelfde liefdadigheid in haar omgang met de levenden ook haar ijver voor de overledenen kenmerkte. Zij bad dag en nacht voor de zielen in het Vagevuur.” Het Vagevuur kan als een soort voorkamer (voorgeborchte) van de Hel worden beschouwd. Inderdaad, sommigen hebben geen weet van het feit dat ze daar zitten en denken dat hun plaats in het Vagevuur de Hel is. Toen Veronica haar net overleden vader in het Vagevuur zag zitten was het een plek die zo donker en angstig was dat zij twijfelde of het niet de Hel zelf was. “Zij heeft voor die arme zielen altijd zeer zware boetedoeningen gedaan. Zij smeekte God Almachtig haar allerlei soorten lijden op te leggen, hoe vreselijk ook, opdat ze van deze vlammen zouden kunnen worden verlost. Indien haar zulk een overmatig lijden zou worden toebedeeld waarmee allen werden bevrijd, had zij het Vagevuur graag leeg gemaakt.” We kunnen ons een idee vormen van het soort straffen waaraan zij zichzelf voor hen onderwierp uit een door haarzelf geschreven verslag van 1 januari 1717, ruim tien jaar voor haar overlijden: “Ik schrijf dit onder plicht van gehoorzaamheid. Ik heb de afgelopen nacht te midden van pijnen doorgebracht die elke beschrijving tarten. De kwellingen die mij elk moment teisterden waren zo groot dat ik bijna dood ging. Met betrekking tot de pijnen van het Vagevuur kan ik alleen maar zeggen dat indien de zielen

die daar vertoeven ons opzochten en van hun kwellingen vertelden dat dit tekort zou schieten, want het zou hoe dan ook niet beantwoorden aan de realiteit [want daartoe is onze taal ontoereikend]. Gezegend zij God [dat ik dit heb mogen ervaren]! Ik heb allerlei lichamelijke kwellingen ondergaan in de vorm van vrieskou, brandende hitte, stuiptrekkingen, en schokken, en pijn in al mijn botten. Ik ben doorboord met stalen wapens en van muur tot muur uitgerekt. Ik had ook het gevoel van te zijn begraven waardoor ik niet meer kon ademen. Ik werd naar een diepe plaats gedragen waar ik niets dan slangen en woeste dieren aantrof. Het kwam mij toe dat al deze wezens aan mij knaagden. De niet aflatende pijn die dit bezorgde was zo enorm dat ik op het punt van sterven stond. Echter, de pijnen van het lichaam zijn niets vergeleken met die van de ziel. O God, U weet hoe bang ze zijn! Van God te worden verbannen! Van God te zijn verstoken! In zo'n toestand duurt elk moment een eeuwigheid. Een uur in zo'n toestand weegt zwaarder dan elk ander lijden of kruis." De hier geopenbaarde waarheid is dat zelfs de slechtste mens op aarde niet door God verlaten is, die als het ware in de hoek van de kamer wacht totdat Hij te hulp mag schieten, en dat zou God niet doen als de toestand van die ziel echt hopeloos was. Daarom leert de Bijbel: vervloek niet maar zegen (Luc. 6:27). Zelfs de monsterachtige Herodes zal nog niet de doffe verlatenheid hebben gekend van totaal van God te zijn verstoken, want anders hadden we voor die toestand een woord gehad.

Veronica zag zich niet onbeloond voor al wat zij doorstond. "Uit de gesprekken die ik met haar had", zo zegt Pater Tassinari, "en ook uit haar eigen geschriften, heb ik geconcludeerd dat zij op grond van de verdiensten van haar heilige gehoorzaamheid van onze Heer de verhoring van haar voorbeden voor de doden heeft verkregen wat de bevrijding inhield van een ontelbare menigte. De Almachtige God en de Heilige Maagd lieten haar in extases weten welke verhoringen zij verkreeg. Zij mocht de objecten van haar bekommernis vaak in vrijheid gesteld zien na lange tijd de zwaarste beproevingen te hebben geleden. Onder de zielen die op haar voorspraak werden bevrijd behoorde ook een priester alsook een religieuze die van haar eigen klooster kwam en Zuster Constance Diniof Mercatello heette, die in oktober 1703 stierf; tevens Zuster Catherine. De laatstgenoemde ziel verscheen aan onze heilige in de vorm van een lichtende bol die haar glans ontleende aan een schitterende zon, die God vertegenwoordigde. Driemaal echter kwam er een wolkendek tussen deze twee objecten, die de zonnestralen tegenhield. Toen nam de lichtende bol de gedaante aan van Zuster Catharina. De immer glorieuze Maagd, die aanwezig was bij dit visioen, zei tegen Veronica: 'Vraag deze ziel of het applaus dat haar in de wereld werd gegeven haar nu plezier schenkt?' Veronica stelde de vraag en kreeg als antwoord: 'Alhoewel het God behaagde mij een bijzondere genade van onthechting te schenken, vormde het tijdelijke toch een belemmering voor mij. Dat wolkje dat tussen mij en de zon inkwam, was daar teken van. Aangezien God allerzuiverst is moet de ziel die naar vereniging met Hem verlangt vrij zijn van de geringste obstakels, aangezien de minste belemmering of vlek haar zal verhinderen van zijn zuivere Liefde te genieten.' Daarna verzocht onze Lieve Vrouw om Catharina te vragen wat voor soort leven God het meest behaagt en zij antwoordde aldus: 'Een leven van lijden, een leven van vernederingen en schande dat aan God wordt opgedragen.' Alleen al dit antwoord levert bewijs van de echtheid van het Hemelse visioen. Het zet ook aan tot nadenken omdat zelfs onder degenen die God naarstig zoeken en zich voor zijn eer inzetten het werelds applaus vaak meer telt dan de vruchten zelf die uitsluitend voortkomen uit Gods genade. Het zoeken van applaus leidt maar al te vaak tot tweespalt en jaloezie wegens vermeende achterstelling. God is de spreekwoor-

delijke bedelaar die langs de kant van de weg zit en maar weinig aalmoezen krijgt, na eerst al het zijne te hebben weggeschonken.”

Zuster Florida Ceoli getuigde van de bevrijding van de ziel van Graaf Monte Marto, Bruidegom van Gravin Gentilina. Pater Guelfi getuigde van de bevrijding van zijn vader, Louis Ferdinand Guelfi, en wel op het feest van Maria-Tenhemelopneming op 15 augustus van het jaar 1725 na drie dagen in het Vagevuur te hebben doorgebracht. Eveneens was er bevestiging van de bevrijding van zijn zuster, gekend als Zuster Maria Gaetana, die in het klooster van Santa Chiara stierf in haar geboorteplaats Borgo Santa Sepolcro. De bevrijding van Signor Giulio Spanaciari berust op het getuigenis van zijn dochter, Zuster Maria Constance. De bevrijdingen van Monseigneur Eustachj en van de auditeur Monseigneur Magi van Florence berusten op het getuigenis van Pater Cappelletti. De bevrijding van Paus Clemens XI van zaliger gedachtenis, berusten op het getuigenis van Zuster Maria Victoria Fucci. Zuster Maria Magdalena Boscaini bracht de bevrijding van de vader, de moeder en de oom van Pater Crivelli ter sprake, die alle drie in Milaan waren gestorven. Dit waren de vruchten van Veronica’s gebeden en boetedoeningen. De bevrijding van voornoemden werd geopenbaard via verschijningen of een andere onmiskenbare manier. We begrijpen nu waarom in haar hart twee vlammen waren ingeprent, uiting van haar sublieme liefde voor God en haar heldhaftige naastenliefde.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK IV

HAAR GEEST VAN ARMOEDE EN OPOFFERING, EN HAAR ENGELACHTIGE ZUIVERHEID

HET is gebruikelijk om van de goddelijke of theologale deugden (geloof - hoop - liefde) over te gaan naar de kardinale deugden (voorzichtigheid - verstandigheid - wijsheid). Het zijn deze basishoudingen waarmee een moreel hoogstaande relatie met God gestalte krijgt. In het begin van deze biografie is voldoende gesproken over haar oppassendheid en correcte opstelling jegens de jongens die haar het hof maakten. Wat onze heilige jegens God deed om het grote doel in haar leven te bereiken en de middelen die zij daartoe aanwendde is reeds de revue gepasseerd, en hoe zij in dit alles God de eer gaf die Hem toekwam – essentiële factor die een aan God toegewijde persoon dikwijls vergeet. En dit zal nog beter naar voren komen in het navolgend verslag. We gaan nu Veronica’s perfecte naleving bespreken van haar gelofte van evangelische armoede, alsmede voorbeelden van haar bewonderenswaardige en onnavolgbare opofferingsgezindheid. In combinatie met haar engelachtige zuiverheid belichaamt dit de deugd van matigheid tot aan het heldhaftige toe.

Zij had een instinctieve voorliefde voor de evangelische armoede, of beter gezegd, zij was reeds heel jong met die genade begiftigd zodat zij zelfs in haar kindertijd resoluut alle pracht en praal weerstond die het vrouwelijke oog strelen. Het was haar voorliefde voor strenge armoede die haar ertoe bracht de kapucijnerorde te kiezen. Eenmaal binnengetreden overtrof ze haar medezusters wat dit betreft op buitengewone wijze. Zij was gewend het alleroudste habijt te dragen dat zij bemachtigen kon. Zuster Florida Ceoli verklaart dat toen Veronica abdis was, ze een habijt droeg met maar liefst 98 op de kleding genaaide stukken stof, en het mag een wonder heten dat die er niet afvielen. Deswege insisteerde haar assistente een ander habijt aan te schaffen, maar onze heilige wist van geen wijken tenzij er binnen de orde een habijt in iets betere toestand kon worden gevonden die men haar als aalmoes

schonk. Het meubilair van haar cel bestond uit een armzalig ledikantje van twee planken met daarop een versleten sprei en een canvassen kussen gevuld met stro. Daarnevens een krukje en een tafel met een vrome prent erop en een aarden schaaltje met wijwater.

Omdat Veronica zo'n duidelijk voorbeeld gaf was zij in staat de naleving van dit ideaal bij haar medezusters in te prenten. Toen zij nog geen gezagspositie bekleedde lukte het haar dankzij haar voorbeeldige inzet om haar medezusters over te halen hun zijden kussens van de hand te doen die met kant en borduurwerk waren opgesierd en afstand te nemen van vrome afbeeldingen op perkament, de zilveren spelden, medailles en kleine kruisjes, want zij was van mening dat zulke dingen niet in overeenstemming waren met de armoede die bij een kapucijner non hoorde van de onderafdeling van de Clarissen. Een van haar geestelijke dochters getuigde dat toen zij novicemeesteres was zij haar pupillen aanspoorde om de allereenvoudigste armoede lief te hebben, "…en zo indrukwekkend was haar manier van spreken", vervolgt Zuster Boscaini, "dat noch de andere novicen, noch ikzelf het konden helpen om met aandrang te vragen de meest gewone dingen op het gebied van kussenslopen en dekbedden en het fijne linnen dat we uit de wereld hadden meegebracht, in te ruilen voor andere van grove stof of canvas. Zij stond erop dat we elk draadje dat op de grond lag opraapten en dat we na het schoonvegen nakeken of er nog iets bruikbaars in het vuil lag. Zij vroeg dit om ons te laten wennen aan het in de praktijk brengen van de apostolische armoede waarvan zij in eigen persoon zo'n lichtend voorbeeld was. Wat haarzelf betreft streefde zij dezelfde zorgvuldigheid na die van ons werd verlangd." Zij haalde alle muziekinstrumenten, vogelkooien en dergelijke, bij de novicen weg, want die dreigden de deugd aan te tasten waar zij zo naar streefde.

Inmiddels weten we dat geen enkel argument haar ertoe kon brengen iets te aanvaarden dat kostbaar of overbodig was. Donna Julia Albani Olivieri, de tante van Paus Clemens XI van zaliger nagedachtenis, overhandigde haar een zilveren reliekschrijn met daarin een fragment van het ware kruis, maar Veronica verspilde geen tijd om het in handen van de bisschop te leggen. Zij reageerde op dezelfde manier toen een Romeinse prelaat haar een medaille en twaalf zilveren kruisen had toegestuurd, wat op zichzelf een nobele daad was. Toen zij abdis was zou ze de geldsommen die het klooster ontving nooit behouden maar aan de bisschop geven, zodat het voor iets dringends opzij kon worden gezet. Toen daar eens sprake van was beperkte zij zich om slechts het strikt noodzakelijke te vragen, waarbij zij verklaarde dat in haar ogen het geschonkene verdubbeld was, ten eerste omdat het van haar weldoeners kwam en vervolgens omdat het uiting was van de liefdadigheid van haar kerkelijk overste. Zij stelde ook paal en perk aan het accepteren van geschenken die ongeschikt waren voor het instituut; alleen geschenken van onbeduidende waarde werden aanvaard.

Ondanks haar ijver voor de deugd der armoede, behaagde het God deze door middel van verschillende visioenen nog verder aan te wakkeren. Onder de zielen die uit het Vagevuur werden verlost door de gebeden en boetedoeningen van Veronica zijn we de naam van Zuster Constance reeds tegengekomen. Kort nadat zij in het klooster was overleden zag Veronica haar door vlammen gekweld, en dat was omdat zij bepaalde papiertjes bij haar altaartje had verstopt. Onze heilige rende onmiddellijk, alsof zij buiten zichzelf was, naar de kapel van haar overleden medezuster en begon daar kleine ornamenten uit te trekken terwijl zij verzuchtte: "Ach! Als Zuster Constance maar naar ons kon terugkeren, hoe plichtsgetrouw zou zij deze plek weer op orde brengen!" Op een keer verscheen Jezus aan haar en wees toen

een bepaalde plek aan waar zij een menigte demonen ontwaarde die aarde wierpen in bepaalde grotten die op heiligdommen leken. Onze Lieve Heer vertelde haar dat dit de cellen van religieuzen waren die op instigatie van de duivel met curiosa en onnodige artikelen waren ingericht. Ten slotte verscheen Sint Franciscus en gaf haar een berisping omdat zij haar gezag als abdis met onvoldoende gestrengheid had uitgeoefend om alle misstanden op te heffen die in tegenspraak waren met de apostolische armoede. Om haar in deze taak aan te moedigen verscheen onze Heer met een banier in zijn hand en liet toen weten: "Ik ben jouw overwinning." Haar werd geadviseerd nauw samen te werken met haar biechtvader om de meest strikte armoede in het klooster te helpen bevorderen.

Zuster Boscaini vertelde "dat al deze dingen haar ertoe aanzetten om de hele gemeenschap tot een staat van grondige onthechting te brengen. Zij tolereerde niet dat een religieuze iets bezat wat ze het hare kon noemen, of zelfs maar over iets kon beschikken, hoe gering ook van waarde. Zij deed veel moeite om haar doel te bereiken en toonde daarin een onoverwinnelijke standvastigheid dat samenging met enthousiasme en opgewektheid… Als zij de werkruimtes bezocht was het haar ambitie om daar alles uit te bannen wat in strijd leek met de meest rigoureuze armoede. Op een dag hadden enkele ziekenverzorgers veel meer takkenbossen van de houtopslag naar de ziekenboeg meegenomen dan strikt noodzakelijk. Derhalve eiste Veronica het meerdere terug werd gebracht, aangezien een dergelijke overvloed onverenigbaar was met de vereisten van de eed van armoede. Toen zij op een keer ontdekte dat toeleveranciers meer borstels hadden geleverd dan echt noodzakelijk, wees ze hen scherp terecht en verplichtte zij als boetedoening dat ze deze objecten aan hun nek hingen als ze in de refter waren als symbool van zelfbeschuldiging. Ze mochten slechts een miniem aantal bewaren. Een soortgelijke berisping gaf ze aan de twee lekenzusters die in de tuin werkten omdat ze een bepaalde bank naast het tuinkapelletje van Sint Franciscus zwart hadden gemaakt met roet en granaatappelschors, want zoiets vond zij onnodig en in strijd met de armoede. Zij wenste daarom dat de zwarte kleur van de bank werd afgewassen." Ook werd verhaald dat Veronica een gipsen beeldje van het kindje Jezus had afgestaan ondanks dat zij dat had mogen houden.

Zij was heel kieskeurig ten aanzien van geschenken die door vrienden en relaties aan de nonnen werden gegeven en stond erop dat die ten bate van het algemeen nut aan de moederoverste werden overhandigd. Zij introduceerde de gewoonte van een jaarlijkse verslaggeving waarin eenieder zelfs de kleinste dingen die ze bezaten zoals rozenkransen, foto's, enz. opsomden. Als iemand het waagde iets onvermeld te laten kon die er zeker van zijn dat Veronica door inzicht van boven daar achter kwam, zelfs als het anders totaal ongemerkt was gebleven. Desbetreffende zou daar dan over aan de tand worden gevoeld. Een van de religieuzen van het koor had een stuk stof van een zwarte sluier verborgen gehouden dat zij, typisch vrouwelijk, met lavendelwater besprenkelde en op haar hoofd droeg. Haar ijverige abdis heeft haar toen zwaar gekapitteld en als straf moest zij enkele dagen als lekenzuster zonder zwarte sluier gaan, wat als een zware straf werd ervaren.

Zulk een starre armoede was op zichzelf al een aanzienlijke versterving, maar vergeleken met de rest stelde het niets voor. Om hier enig idee van te krijgen is het goed te verwijzen naar de levensstijl die de gemeenschap destijds beoefende. We hebben de officiële verklaring van Zuster Maria Teresa Vallemanni, die een beëdigde verklaring aflegde voor de rechters van het heiligmakingsproces en de subpromotor van het geloof, waarin het volgende naar voren

kwam: “De kapucijner nonnen van ons klooster onthouden zich van vlees, en elke dag houden we een streng dieet de zondag uitgezonderd. ’s Middags nemen we wat kruidensoep of iets dergelijks, en ook een ei; af en toe hebben we een beetje fruit. Op die dagen dat we geen eieren eten, dat wil zeggen tijdens de vastentijd van veertig dagen, en in de tijd die onmiddellijk na Allerheiligen begint en tot Kerstmis duurt – houden we iedere woensdag, vrijdag en zaterdag van elke week een vasten. Daarnevens volgen we de gewone vastentijd voor de gehele kerk, die van de Heilige Geest, vanaf Hemelvaart tot Pinksteren. Naast onze kruidensoep mogen we een kleine portie zout of verse vis tot ons nemen, niet meer dan een halve pond per dag, aangezien we momenteel met 33 nonnen zijn en één bediende. (…) Voor ons avondmaal wordt een klein bakje gekookt brood klaargemaakt ten behoeve van degenen die dat echt nodig hebben, terwijl de anderen in plaats daarvan een kleine salade met een stukje brood nemen, of anders bijvoorbeeld een kleine hoeveelheid fruit, een paar druiven of een paar kastanjes of walnoten, maar een appel of een radijs kan ook.” Veronica hield zich met de grootste precisie aan deze regels zoals eenieder bevestigde; maar deze algemene verstervingen waren niets in vergelijking met wat zijzelf oplegde.

Om haar natuurlijke hang naar eten te onderdrukken verzamelde zij vaak de soeprestjes van de oudere nonnen en zo ontstond haar eigen maaltijd. Haar gewone portie voedsel was zo gering dat Fabbri, de arts, na het gewogen te hebben zei dat het onmogelijk was dat zij er op natuurlijke wijze van kon leven. Deze miserabele porties werden echter een bron van werkelijke kwelling wegens de walgelijke dingen die de duivel in zijn woede eraan toevoegde, namelijk bosjes haar, dode muizen, insecten, bloedzuigers en dergelijke. Al deze dingen at Veronica, alhoewel het zo tegennatuurlijk was dat Zuster Florida Ceoli die toekeek, meer dan eens haar bord weggriste, waartoe zij gemachtigd was. Onze Lieve Heer was blij dat ze de bitterheid van zijn kelk deelde en voegde bij verschillende gelegenheden een bepaald drankje aan haar eten toe die het een bijna onuitstaanbare smaak gaf, zoals lekenzuster Hyacinta beaamde.

De lezer herinnert zich misschien dat eigenaardige vasten dat zij drie jaar lang volhield, en vraagt zich misschien af of het mogelijk is zo’n boetedoening te overtreffen. Pater Crivelli vertelt dat haar nachtrust zo kort en onderbroken was dat die ‘rust’ eerder een tijd van waken dan van slapen was en zegt: “Zelfs gedurende de korte tijd dat haar sluimering duurde, die misschien niet langer dan een uur aanhield, was zij voortdurend alert en praktiseerde de meest intense liefdesuitingen tot God. Dan viel zij weer weg met haar geest vol van deze heilige genegenheden, zodat zelfs die korte sluimering eerder een tijd van gebed was dan slaap. (…) Inmiddels gunde de duivel haar geen rust. In plaats van te slapen was zij in de weer zijn aanvallen van zich af te slaan, want het was vooral tijdens de nachtelijke uren dat God de machten van de duisternis een vrijbrief had gegeven om haar te plagen.”

Dit was maar een klein deel van de beproevingen die Veronica doorstond. Onze lezers kunnen zich nauwelijks het overweldigende lijden voorstellen dat verband hield met haar deelname aan de lijdenskelk van onze verlosser, haar doornenkroon en de wond die haar hart was toegebracht, naast alle kwellingen van het goddelijke lijden, de heilige stigmata, en de verschillende soorten pijn die ze in de loop van haar lange leven zo vaak heeft moeten doorstaan. “Haar boetedoeningen”, zo liet Pater Crivelli weten, “waren zo verschrikkelijk dat men zich niet kan voorstellen hoe ze die zonder miraculeuze bijstand overleefde. Zij gebruikte de discipline in angstaanjagende mate, verwondde haar lichaam met scherpe instrumenten en droeg een ondervest van geweven doornen, dat ze haar geborduurde mantel noemde… Toen

ik vroeg of ze het bij gelegenheid niet alleen overdag maar ook ’s nachts aanhield, antwoordde zij bevestigend. Ik stond op het punt dat te verbieden, maar nadenkend over haar grote ijver in geest van boetedoening [zoals God het haar had verordonneerd], stond ik haar toe hiermee door te gaan, waarbij ik alleen de tijden en seizoenen beperkte waarop zij dit marteltuig mocht dragen.” De jezuïet Pater Cason, een van haar geestelijke leidsmannen, zegt dat ze de gewoonte had om in een bij zichzelf opgelegde discipline urenlang de geseling van onze Heer Jezus Christus te imiteren. Dit nam bij haar twee en een half uur in beslag indien deze routine ongestoord kon plaatsvinden. Cason stelde voor dat zij het in stukjes over de dagen van een week verdeelde. Bij zulke gelegenheden waren haar instrumenten bundels doornen, brandnetels en ijzeren kettingen. Zij scheurde ook haar vlees met spelden en ijzeren kammen, en zette tot overmaat Jezus’ Heilige Naam op zichzelf met behulp van verhitte ijzers. Let wel, dit was haar opdracht in het leven, daartoe door Jezus zelf uitgenodigd, en zoiets mag niet worden geïmiteerd behalve in onze kleine verstervingen die we dagelijkse op ons pad tegenkomen.

De processtukken voor haar heiligverklaring verschaffen meerdere voorbeelden van haar zelfkastijding. Zij sliep vaak op de kale vloer, soms onder bed, dat, omdat het heel dicht bij de grond stond, als een soort pers werkte en haar belette zich om te draaien. Als zij op bed sliep, wat al is beschreven, was zij pas tevreden als zij het kon bestrooien met doornen, botten en scherven servies; zij noemde dat ‘de doornenrust’. Soms liet zij lekenzuster Hyacinta, die zij geheel vertrouwde, haar met een grote biezen mand bedekken en liet er dan zware gewichten op leggen zodat zij niet kon opstaan. Dit noemde zij ‘de gevangenis’. Zo gebeurde meer dan eens dat zij zo bijna een hele nacht opgesloten lag als gevolg van het feit dat de lekenzuster in slaap was gevallen en haar niet op de afgesproken tijd had vrijgelaten. Hetzelfde gebeurde toen onze heilige zich onder een stapel hout had laten begraven in het zogenaamde houten huis. Eens, toen zij ’s avonds voor het Heilig Sacrament bad, droeg zij op haar schouders een zware boomstam met een gewicht van 35 kilogram. Als reden gaf zij op dat zij het gewicht van haar zonden wilde voelen. Zij droeg op eenzelfde manier de massief houten knielbank die bij de Sint-Franciscuskapel hoorde. Dit op haar rug dragend doorkruiste zij de tuinpaden die toen met ijzel waren bedekt. Zuster Hyacinta vertelde ook dat zij de gewoonte had hete was op haar huid te druipen, waarna zij met een nijptang, die niet zelden verhit was, in de huid kneep. Zij droeg meestal ongezoolde sandalen om voor de anderen te verbergen dat zij blootsvoets liep. Als zij toevallig een paar met zolen aanhad, deed ze er bonen en kleine steentjes in. Vaak beklom zij ’s nachts de lange trap naar de ziekenboeg op haar blote knieën waarbij zij elke stap markeerde met een kruis dat zij met haar tong erop tekende zodat er bloedsporen achterbleven. Ook gebeurde het dat zij haar tong op een vensterbank legde en er een zware steen op liet drukken, en dit deed zij zelfs als anderen het zagen.

Eigenmachtig optreden werd haar ontzegd. Daarom kregen haar biechtvaders van al deze martelingen uitgebreid verslag van Veronica. Ware het niet voor de exceptionele zegeningen die het klooster onder haar beleid ondervond, zowel geestelijk als materieel, en ware het niet dat ook voor mensen buiten het klooster haar gebeden op een opvallende wijze werden verhoord, dan hadden ze aan die zelfkastijding paal en perk gesteld. Dat zij dit alles uithield en de leeftijd van 66 jaar wist te bereiken was reeds een op zichzelf staand mirakel. Een van de redenen waarom zij in alles de goedkeuring van haar biechtvaders zocht is ook dat de mensen die hier kennis van nemen, zoals de huidige lezer van dit boek, hieruit de les trekken dat iets dergelijks geen navolging verdient als behorend tot de normale Christelijke praktijk.

Het bijzondere mag in dit geval niet veralgemeniseerd worden. Dat wordt onderstreept door de verbazingwekkende tekens die in haar hart waren gegrift, die tijdens de lijkschouwing door betrouwbare getuigen zijn waargenomen. Wat die tekenen betreft vermeldt Veronica dat Jezus haar naar de school van zijn Heilige Wonden stuurde, en uitlegde: “Je moet helemaal geen werk beginnen zonder eerst in deze liefdevolle Wonden binnen te treden om zo te leren hoe je dat werk moet doen… Ik wilde deze Wonden werkelijk in je hart inprenten, zodat je hart helemaal de Mijne zou zijn. Nu is het niet langer van jou.” Dat is een belangrijk principe, dat wij ons ook dienen te realiseren als wij Jezus’ lijden in ogenschouw nemen met Pasen; onze gedachten dienen dan vooreerst bij Jezus te zijn die dit uit liefde voor ons heeft gedaan en de vruchten die daaruit voortvloeien, en we mogen ons dan niet te veel concentreren op het lijden zelf, want dan zouden we Jezus’ offer van het element van zijn Liefde beroven. Het is interessant dat Jezus, als een speciale genade, Veronica in een visioen liet zien hoe Hij het hart van de Sint Theresia van Ávila (1515-1582) verwondde, een daad die transverberatie heet: “Op een gegeven moment zag ik haar als in extase in de lucht zweven. Voor haar stond een stralende engel. Deze had een gouden pijl in zijn hand en doorstak het hart van de Sint Theresia (een gebeurtenis die met een beroemd marmeren standbeeld van Bernini vereeuwigd is). Zij werd als een vurige oven, verteerd door liefde (weer die liefde!). In een oogwenk, op dezelfde plaats dicht bij de Heer, offerde zij zich volledig aan God op en het scheen mij toe dat de Heer mij deed begrijpen dat toen zij door de Liefde verwond werd, zij in die daad volledig van alles onthecht raakte, zozeer dat zij niet meer tot de wereld behoorde. Onthecht van alles en iedereen verbleef zij in God alleen en geen andere gedachte hield haar bezig dan God en haar ziel.” Zo wist Veronica zich met de andere heiligen verbonden die haar waren voorgegaan, en ook dat wat haar overkwam niet uniek was.

Pater Battistelli, een van haar andere biechtvaders, noemt iets nog pijnlijkers. In haar cel waren twee grote haken aan de muur bevestigd, die zo ver uit elkaar stonden als de uiteinden van de dwarsbalk van een kruis. Hieraan waren twee losse knopen van touw bevestigd, waarin zij staande op een kruk, haar polsen stak. Daarna liet zij Zuster Hyacinta de kruk weghalen en zo bleef zij urenlang met onuitsprekelijke pijn in de lucht hangen. Op een nacht vergat Hyacinta haar hier vanaf te halen zodat Veronica ternauwernood aan de dood ontsnapte. De nonnen hoorden hiervan en vertelden dat aan de biechtvader die haar verbood zoiets ooit nog te doen. Zo verbood Pater Tassinari ook tijdens de laatste jaren van haar leven alle buitengewone boetedoeningen die zij zichzelf aandeed, en hij permitteerde alleen nog de meer gebruikelijke methoden van versterving, vasten, discipline en ruwharige kleding. Alhoewel zij dit betreurde gehoorzaamde zij stipt, want zij deed nooit iets zonder de kennis en goedkeuring van haar leidsmannen.

Toch volstond dit niet om haar vurige verlangens te bevredigen. Zij bad voortdurend dat God haar puur, eenvoudig lijden zou sturen. Het was uit de overvloed van haar hart dat zij uiting gaf aan de volgende mooie uitdrukking. Zij hoorde een marskramer buiten het klooster lopen die luidkeels zijn goederen aanprees. “Waarom is er niemand”, riep Veronica uit, “die bereid is lijden te kopen? Als er maar iemand was die dat verkocht zou ik zijn hele voorraad kopen.” Pater Crivelli vertelt een nog treffender voorbeeld van haar passie voor onvermengd lijden. “Het oprechte verlangen van onze moeder-overste”, verklaarde hij, “was dat zij meer zou mogen lijden: haar dorst naar lijden was absoluut onverzadigbaar. Ik herinner me op een dag toen ik de kracht van haar verlangen trachtte te temperen, dat ze mij vertelde dat zij niet zonder lijden kon leven, want dat zag zij als het enige voordeel van het aardse bestaan. Ik

merkte op dat ik veronderstelde dat zij de heilige Theresia van Ávila wilde imiteren, die zei: “Lijden of sterven!”, of de heilige Maria Magdalena de’Pazzi, die zei: “Lijden, niet sterven!” Zij antwoordde daarop dat zij voor groter lijden koos [indien gepermitteerd] door noch te lijden, noch te sterven. Toen Pater Crivelli om uitleg vroeg antwoordde zij dat lijden erin bestaat te worden beroofd van wat we verlangen, want als we het object van onze wens verkrijgen, wordt onze toestand er een van genot en niet omgekeerd – en daar zij wenste te lijden en daarna te sterven opdat zij God zou zien en ervaren, betekende het voor haar een veel grotere pijn om noch te sterven, noch te lijden. Dit is zowel bewonderenswaardig als waar, maar het is alleen van toepassing op zielen die, zoals Veronica, verliefd zijn op het Kruis in het besef van de genaden die daaruit voorkomen. Is er ooit zoiets opmerkelijks voorgevallen in het leven van de grootste boetelingen? We kunnen haar echt een Martelaar van het Kruis noemen.

Daar zij door zo’n dikke doornenhaag werd omringd hoeft het ons niet te verbazen dat deze schone lelie van engelachtige zuiverheid daartussenin bloeide, door niets vertrapt en weggeroofd. We zagen in het eerste boek met welk een zorg de Hemel van kinds af aan over onze heilige waakte. Welnu, haar kuisheid, we mogen ook zeggen zuiverheid en onbevlektheid, blijkt tot een heroïsche graad te zijn verheven nadat zij met de ceremonie van de Hemelse Bruiloft was geëerd. Zelfs tijdens de meest verschrikkelijke demonische aanvallen die zij te verduren kreeg toen zij in het mysterie van de geseling van onze Heer deelde, werd niet het kleinste deel van haar lichaam onbedekt gelaten dankzij de waakzame zorg van haar geliefde. Een symbool van de staat van haar ziel was de heerlijke paradijselijke geur die haar lichaam na het overlijden om zich heen spreidde. We wijzen op Pater Crivelli’s woorden tijdens het kerkelijk onderzoek: “Zij bezat deze deugd op zo’n voortreffelijke wijze dat we haar een beeld van zuiverheid mogen noemen. Zij leek een geest die zich nauwelijks bewust was van wat de mensheid beroerde. Haar voorbeeld was van dien aard dat het soortgelijke gevoelens in de geest van de andere religieuzen opriep.” We zullen nu een blik werpen op een ander opmerkelijk voorbeeld van ons illuster model.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK V

HAAR GEDULD EN ONVERSTOORBARE VRIENDELIJKHEID

GEWILLIG lijden dragen heeft in al zijn afschuwelijkheid iets dat het ego streelt. Daarom zal bij hoge uitzondering een zielzorger, meestal biechtvader, goedkeuren dat iemand, zoals bij onze heilige, zichzelf zware kastijdingen oplegt. Bijna altijd is een van buiten komende beproeving verkieslijk. Het hoe en waarom van het lijden is niet zomaar te beantwoorden. Er is natuurlijk een lijden dat rechtstreeks van God komt of door Hem wordt toegelaten. In het besef dat dit uit Gods hand komt wordt het dragelijk, wel wetend dat zulks het lot is van hen die Hij liefheeft. Daarnaast zijn er de kwellingen die demonen ons aandoen, maar ook dat gebeurt niet zonder Gods permissie. Dan zijn er de kwellingen door onze medemens, uit boosaardigheid, dwaling of anderszins. Dat is iets waartegen onze menselijke natuur als vanzelf in opstand komt. Bijgevolg, indien deze kalm en zonder wrok worden verdragen is dat uiting van een hoge mate van geduld en verdraagzaamheid, voortkomend uit zelfbeheersing, dat tot een der vier kardinale deugden behoort. We zullen de details weglaten van de ellendige ziektes die Veronica telkens weer overvielen, die haar alleen maar spijt bezorgden voor de

problemen die dat voor haar medezusters gaf. Zij had zo'n moeite met hun medeleven dat ze gewend was te zeggen: "Lijden is geen lijden voor mij, jullie medelijden is mijn lijden." We treden ook niet in detail over de vreselijke demonische aanvallen die zij constant te verduren kreeg. We beperken ons hier tot de beproevingen die haar op de een of andere manier door lotgenoten werden aangedaan. We hoeven niet verbaasd te zijn, laat staan verontwaardigd, dat in religieuze instituten, waar in de loop der tijd vele heiligen ontstonden, sommigen in hun roeping tekort schoten, en nog minder dat de meest voorbeeldige personen beoordelingsfouten maken die voor de onder hen staande mensen veel narigheid bezorgen. Acceptabel is wanneer een overste of geestelijk raadsman voor een bepaalde aanpak kiest in een poging de deugdzaamheid van een vertrouweling op de proef te stellen, daarbij gebruik makend van methoden die buiten de kloostermuren onacceptabel zouden zijn.

Toen Veronica als novice binnentrad onderscheidde het convent van Città di Castello zich door een geest van godsvrucht en heiligheid, reden ook waarom zij hier naartoe wilde. Dankzij haar inspirerend en gezegend voorbeeld nam het convent nog verder in godsvrucht toe. Niettemin waren er nonnen die het predikaat heilig of religieus geenszins verdienden – maar was er ook niet onder de apostelen eentje die van het rechte pad was afgeweken? Met die nonnen had de Heilige Veronica veel te stellen, reeds vanaf het allereerste begin. Als novice was er een zuster die het als haar taak zag om onze heilige te vervolgen, lasterlijke verhalen aan de abdis en novicemeesteres te vertellen en zich ertoe zette om haar op de meest onbeschofte en minachtende manier te bejegenen, wat niet ongemerkt aan de anderen voorbijging. Maar Veronica ergerde zich allerminst aan haar gedrag en het kwam niet in haar op om te roddelen of kwaad met kwaad te vergelden. Zij trachtte niet eens zichzelf te rechtvaardigen. Integendeel, zij zocht uitsluitend 'de evangelische wraak' die eigen is aan de heiligen, en zo vergeldde zij kwaad met goed en slaagde erin om dit door oprechte genegenheid te beteugelen. Zij vernederde zichzelf zodanig dat ze de voeten van deze zuster kuste; zij hielp haar op alle mogelijke manieren en bedankte haar zelfs voor de behandeling die zij kreeg toebedeeld. Zij verzocht enkel dat zij zich in het openbaar intoomde om geen schandaal te verwekken. Wat zij en privé ondervond liet haar koud. De lezer moet niet denken dat een van haar drie medenovicen enig aandeel hadden in deze schandalige vervolging. Zuster Clara Felicia kwam tegelijk met haar aan en samen brachten ze het noviciaatsjaar door. Felicia is door een bepaalde schrijver ten onrechte hiervan beticht, zonder enige reden te noemen voor een dergelijke aantijging. Integendeel, zij was een degenen die Veronica het meest bewonderde en bijstond in haar buitengewone boetedoeningen en liefdeblijken. Dit hebben we op grond van de onbetwistbare getuigenissen vastgesteld van haar medezusters die haar persoonlijk hebben gekend. Veronica's pestduivel was reeds eerder ingetreden, maar was naar de gewoonte van het klooster nog steeds samen met haar in het noviciaat. Een nieuw ingetredene moest zich twee jaar lang onder leiding van de novicemeesteres plaatsen. We weten om wie het gaat maar noemen haar naam niet. Het zij vermeld dat naast de dagelijkse vriendelijkheid die zij tijdens haar leven van onze heilige kreeg, zij na haar dood een nog groter gunstbewijs kreeg, want zij was een van de zielen die op Veronica's voorspraak snel uit het Vagevuur verlost werd.

De volgende incidenten, die in het proces verbaal zijn vastgelegd van het heiligmakingsproces, dienen om een beter beeld te krijgen van haar heroïsche geduld. Tijdens de lange periode dat zij novicemeesteres was, had zij een paar zeer halsstarrige novicen onder zich. Een van hen kon haar vriendelijke vermaningen zo slecht verdragen dat zij telkens woedend tegen haar

uitviel. Omdat zij onverbeterlijk bleek werd zij uit het klooster ontslagen, zoals Veronica reeds voordat zij binnentrad had voorspeld. Niettemin verkreeg onze heilige van de Heilige Maagd de gunst dat deze persoon en haar plechtige professie in een andere kloosterorde mocht doen. Uiteindelijk erkende zij haar fouten, beterde zich, en als genoegdoening voor de slechte bejegening van Veronica begon zij diens heiligheid tot zelfs in het buitenland aan te prijzen. Vanuit dat andere klooster smeekte zij haar voormalige novicemeesteres om ter genezing van een kwaal voor haar te bidden, wat niet zonder gunstig gevolg bleef. Voordien was haar gedrag zo ruw dat zij op zekere dag haar heilige meesteres sloeg en haar lip verwondde, waaruit weer eens blijkt dat een kloostergemeenschap een mensengemeenschap is net als ieder ander. Veronica, die alleen bedroefd was vanwege het ontstane schandaal en het feit dat deze novice door haar medezusters werd gemeden, smeekte de Heer onder bloedtranen dat zij tot berouw zou komen. Die bloedtranen zijn in verschillende verklaringen bevestigd geworden. De overtreedster toonde berouw, maar omdat de wortel van haar slechte humeur onaangetast bleef, kon zij niet nalaten Veronica bij een andere gelegenheid zwaar te beledigen. Dat gebeurde in de keuken toen deze zuster kookronde had. Een oude arbeider was naar het klooster gekomen en de keukenchef moest zorgen dat hij iets te eten kreeg. De heilige abdis, wetende dat dit niet was gebeurd, ging uit sympathie voor de arme landgenoot naar de keuken om haar te wijzen op deze vergeetachtigheid of traagheid. Maar deze zuster weersprak haar, en om het gesprek te beëindigen zei Veronica: “Kom, haast je en geef hem dit”, terwijl zij een brood en een mes aanreikte om wat aan de bedelaar te geven. Daarop reageerde de ander verontwaardigd en gaf haar abdis toen zo’n heftige zet dat omstanders haar moesten opvangen omdat zij anders op de grond was gevallen. Men wilde de overtreedster onmiddellijk een flinke schrobbering geven, maar de superieur deed verstandig en was zo voorzichtig niets te zeggen, want zij was zich ervan bewust dat een berisping nutteloos is en zelfs schadelijk kan zijn indien desbetreffende in woede ontstoken is. Toen de religieuzen haar vroegen om de schuldige te straffen, antwoordde zij kalm: “We moeten geduld hebben. Ik ben alleen bedroefd over de zonde tegen God.” Zij straalde dezelfde rust uit als altijd. De beloning voor haar gematigdheid was dat de overtreedster berouw kreeg en vol schaamte de gemeenschap op passende wijze tegemoet trad. Nadien waakte zij beter over zichzelf en leefde en stierf als een uitmuntende religieuze.

Het navolgende vertellen we in de woorden van zuster Maria Johanna Maggio, van wie we een getuigenis hebben in de processtukken. “Ik heb niet alleen van horen zeggen”, verklaarde ze, “maar heb ook gezien dat de achtenswaardige Zuster Veronica zonder reden werd beledigd en tegenkanting kreeg, vooral wegens een zekere religieuze die nu overleden is, maar die samen met mij als kosteres diende in de tijd dat de eerbiedwaardige Zuster Veronica moeder-overste was. Alle woede die op haar afkwam verdroeg zij rustig en gelaten, en haar naastenliefde openbaarde zich vooral jegens de persoon die haar had gekwetst. Zo gebeurde het dat de religieuze in kwestie in het koor een altaar wilde optuigen voor een aantal eerbiedwaardige relikwieën, die daar tijdens Allerheiligen moesten worden uitgestald. Zij bouwde het echter te hoog op in verhouding tot de draagkracht van de stellage, zodat het samen met mij en de relikwieën veel te gammel was, want zij had mij gevraagd of ik als tweede kosteres er bovenop wilde klimmen om dingen te fatsoeneren [waar ik angst voor had]. Zodra onze abdis, de eerbiedwaardige Zuster Veronica, dat bemerkte, beval ze mij omlaag te komen, wat ik ook deed; en zij berispte die ander dat de stellage te gammel was en gevaar bestond dat de relikwiedozen op de grond vielen en braken. Deze terechtwijzing was passend en noodzakelijk, voorzichtig en gematigd. De persoon aan wie het was gericht vatte het niet

goed op, maar merkte boos op dat de abdis genoeg had aan zichzelf, ‘want ge hebt blijkbaar niets anders te doen dan mij lastigvallen’. Waarop onze eerbiedwaardige moeder-overste zonder de minste ergernis repliceerde, met gepaste bescheidenheid en kalmte, dat zij hoorde te gehoorzamen, en niets anders. Hierop begon de non te mopperen, maar onze moeder beheerste zich en koos ervoor om iemand die in staat van opwinding verkeert geen standje te geven. Maar later bij het kapittel liet zij niet na daar melding van te maken, zij het op de meest liefdadige wijze.” (De wekelijkse bijeenkomst van een kloostergemeenschap is altijd in de zogenaamde kapittelzaal. De bespreking dan van de gang van zaken wordt kortweg ‘kapittel’ genoemd. De uitdrukking ‘kapittelen’ voor het bestraffend toespreken van iemand is hieruit voortgekomen.)

“Een andere keer werd diezelfde persoon door de heilige berispt voor haar gebrek aan voorzichtigheid bij het inrichten van de gebruikelijke kerststal in het kerkkoor. Het ging er zo ruw aan toe dat een vinger van het St-Jozef-beeld afsloeg en een kaars doormidden brak die zo’n 3,5 à 4 kilogram woog. De vermaning was vriendelijk en voorzichtig geformuleerd, maar zij kreeg een trots en ongeduldig antwoord. Onze heilige verdroeg dat geduldig, en tijdens het eerstkomend kapittel uitte zij slechts een milde terechtwijzing waarin niet slechts van dit incident melding van werd gemaakt maar ook van het beledigend gedrag van een tweede ongemanierde zuster; er waren wel drie recalcitranten in onze communiteit. Uit hoofde van haar ambt moest onze heilige abdis ze corrigeren, maar deed dat altijd met de grootste vriendelijkheid, vastberadenheid en liefde; en die scheen vreemd genoeg toe te nemen naarmate de misdragingen erger waren. Zij droeg ze in haar gebeden op en kreeg ook anderen zover om voor ze te bidden; zij legde zich verschillende boetedoeningen op, zoals ik van nonnen uit haar naaste omgeving vernomen heb. Na verloop van tijd kwamen degenen, die geneigd waren zich onfatsoenlijk te gedragen, tot bezinning en erkenden de grote deugdzaamheid van de dienaar Gods. Naderhand bleek dat ze bij ziekte en tijdens hun sterfbed maar al te graag door haar wilden worden bijgestaan.

Zodra in het klooster bekend werd dat onze heilige de stigmata had ontvangen begonnen enkele nonnen die haar niet mochten rond te bazuinen dat het valse schijn was, en dat zij een perfecte manier had gevonden om die bij zichzelf te voorschijn te brengen. Dit zeiden ze zelfs waar zij bij was. Eén van hen durfde zelfs te zeggen dat zij voor altijd verloren zou gaan als zij dit schouwspel volhield en in haar huichelarij volhardde “want zo staat ze nu eenmaal in het leven”. Toen deze omstandigheid Bisschop Eustachj ter ore kwam, presenteerde hij zich bij de kloosterpoort en ontbood de heilige dienares van God samen met de moeder-overste bij zich (dat zal toen Guerrini zijn geweest of Salari), en hij veroordeelde haar om deze manifestatie van de stigmata en uitte daar niets dan minachting voor. De volgende alinea’s geven een prachtige illustratie van haar onoverwinnelijke en voorbeeldige geduld en onverstoorbaarheid tijdens de haar opgelegde ontberingen. Daarmee wilden haar superieuren de geest testen die haar bezielde. Een vergelijking is op zijn plaats voor patiënten met een sterke constitutie bij wie een arts zeer krachtige remedies mag toepassen (we spreken over eind 17e eeuw). De zware beproevingen ter staving van haar deugd, waartoe haar superieuren hun toevlucht namen, wil schrijver dezes daarom niet extravagant of indiscreet noemen. Toen Veronica op 5 april 1697 het zeldzame en kostbare geschenk van de heilige stigmata kreeg, beschouwde Bisschop Eustachj het als zijn plicht om bij de Inquisitie in Rome om instructies te vragen voor de te volgen koers. Tevens informeerde hij hunne eminenties kardinalen over de morele kwaliteiten van Veronica. Hij deed zijn best, in overeenstemming met de uit Rome

komende instructies, om haar geduld, nederigheid en gehoorzaamheid op de proef te stellen, wat de onbetwistbare kenmerken van een juiste geest zijn, om daarmee elke mogelijke illusie of schijnheiligheid uit te sluiten.

Zijn eerste stap was haar ontslag aan te kondigen als novicemeesteres. Hij ontnam ook haar actieve en passieve stem bij besluiten van huishoudelijke aard. Hij riep luide dat zij geëxcommuniceerd was en een tovenares en dat deed hij met zo'n luide stem dat het van de ontvangstruimte tot in de gangen van het klooster weerklonk (Mannen mochten zich niet, zelfs een bisschop, in bepaalde kloosterruimtes begeven). Ook dreigde hij haar op de binnenplaats te laten verbranden. Daarna liet hij haar opsluiten in een vertrek van de ziekenboeg en verbood haar brieven te schrijven behalve aan haar zusters die in het klooster van Mercatello zaten; maar haar brieven moest zij eerst aan de abdis voorleggen. Hij verbood haar ook om de gemeenschapszaal te betreden. Bovendien mocht zij niet aan het koor deelnemen, hetzij tijdens de Heilige Mis of de getijdengebeden – lofzangen en erediensten – behalve op feestdagen, en dan mocht zij niet voorbij de drempel komen, waarbij nog een aantal andere regels golden die van toepassing waren voor geëxcommuniceerden. Zij moest zich voortdurend laten vergezellen door lekenzuster Frances, die erop toezag dat zij weer opgesloten werd. Zij mocht met geen van de andere nonnen spreken, die waren geïnstrueerd om haar met de grootste gestrengheid te behandelen zoals het een huichelaarster en bedriegster toekomt. Haar werd de Heilige Communie ontzegd, en de tijd dat zij in de biechtstoel mocht doorbrengen had de abdis ingekort. De bisschop liet haar mysterieuze wonden medisch behandelen, en als eventueel bewijs voor een rechtszaak tegen haar liet hij de gebruikte handschoenen voor de medische verzorging met het bisschoppelijk zegel verzegelen. In plaats van beter te worden ontstonden er zwellingen rondom de zwachtels, waarop besloten werd een spoeling van rozenwater toe te passen, zoals we uit de brief van 29 augustus 1697 vernemen van de bisschop aan de secretaris van het Heilig Officie te Rome.

Deze maatregelen onder het toeziend oog van de goddelijke voorzienigheid moeten niet alleen haar natuur hebben verontrust ondanks dat zij tevoren wist dat dit er aan zat te komen, maar ook een belangrijke test zijn geweest van haar deugdzaamheid, beroofd als zij was van de sacramenten en andere voorrechten van religieuze aard. En toch wordt het volgende van Zuster Maggio door andere getuigen volledig bevestigd: "Terwijl de eerbiedwaardige Zuster Veronica zich in deze situatie bevond, als het ware door allen verlaten, zowel buiten als binnen het klooster, en zij met de uiterste minachting werd behandeld, behield zij haar gebruikelijke nederigheid, kalmte en berusting. Zij rustte in de armen van haar Gekruisigde Liefde: haar enige verlangen was Hem op de weg der navolging te verheerlijken. Zij dacht niets van zichzelf en werd niet verstoord door de beledigende behandelingen die zij moest ondergaan, maar scheen zich daarin juist te verheugen." We hoeven niet naar andere bronnen te verwijzen omdat we de oorspronkelijke brief bezitten van de bisschop aan het Heilig Officie. Deze man staat immers boven alle verdenking van partijdigheid. In diezelfde brief van 29 augustus schrijft Bisschop Eustachj: "Zij vervult stipt alles wat haar is opgedragen en vindt daarin veel voldoening beseffend dat zij in alles gehoorzaamheid beoefent, zelfs nu zij de getijdengebeden niet mag bijwonen. Zij krijgt noch van mij noch haar biechtvader of de abdis een voorkeursbehandeling. Integendeel, zij wordt meer veronachtzaamd dan wie dan ook." Een maand later, in de brief van 26 september, na eerst de maatregelen te hebben doorlopen, vervolgt de bisschop: "Zuster Veronica faalt nooit in de uitoefening van de meest strikte gehoorzaamheid, nederigheid en onthouding, zonder het minste teken van droefheid te

tonen, maar verdraagt alles met een onuitsprekelijke sereniteit en vrede. De nonnen kunnen niet nalaten aan passerende leken hun bewondering voor haar te kennen te geven. Ik doe mijn uiterste best dat te voorkomen, maar slaag daar niet in, alhoewel ik steeds dreig om de spraakzaamste onder hen bepaalde vernederingen op te leggen. Het is immers verkeerd dat de nieuwsgierigheid en het geroddel van de mensen worden aangemoedigd." Dankzij deze brief liet de Congregatie van het Heilig Officie alle twijfel varen over de rechtvaardigheid van Veronica, alhoewel bepaalde voorzorgsmaatregelen werden voorgeschreven om in de toekomst gevaarlijke nieuwsgierigheid en stadse roddels te vermijden.

We hebben geen melding gemaakt van de straffe maatregelen die een zekere abdis haar twee jaar voordien had opgelegd op aandringen van waarschijnlijk diezelfde bisschop. Wantrouwend geworden over het onmenselijke vasten dat Veronica zichzelf oplegde, waarvan we de details reeds kennen, was de bisschop tot de conclusie gekomen dat haar sterke walging voor elk soort voedsel niet echt kon zijn maar voortkwam uit een verwerpelijke aandachttrekkerij. In feite verdacht hij haar ervan, zoals kwaadwillende tongen hem influisterden, om stiekem voedsel tot zich te nemen waarmee zij deze komedie kon volhouden. Door valse verschijningen wist de duivel dit idee te ondersteunen. Dus gaf de bisschop schriftelijk opdracht aan de abdis om Veronica in een cel van de ziekenboeg op te sluiten en er zorg voor te dragen dat altijd iemand aanwezig was die haar observeerde. Bovendien wilde hij dat zij niets anders te eten kreeg dan wat vleesbouillon. De moeder-overste kreeg deze opdracht op het moment dat zij met de nonnen, waaronder Veronica, de vastgestelde gebeden deed in het koorgedeelte van de kerk. Nauwelijks had de abdis een blik op het briefje geworpen of zij stopte de gebedsdienst, wendde zich tot Veronica en riep op verontwaardigde en bevelende toon: "Naar de ziekenboeg jij! Naar de ziekenboeg!" Zij jaagde onze heilige uit het koor alsof zij niet waard was daar te vertoeven. Zij werd in een daartoe bestemde cel opgesloten waar zij gezelschap kreeg van een lekenzuster die haar nauwlettend in de gaten hield. De religieuzen die dit meemaakten verklaarden later dat Veronica onmiddellijk het koor verliet zonder enig teken van verontrusting, en dat zij de daaropvolgende vijftig dagen met de grootste opgewektheid in haar kluis zat.

Onzer mening moeten de beproevingen die zij veel later door de jezuïet Crivelli moest ondergaan nog veel pijnlijker zijn geweest, niet alleen omdat haar geest reeds eerder, we spreken over 1697, op vele manieren grondig op de proef was gesteld, maar omdat dit lijden haar werd toegebracht door iemand wiens voorbeeldige staat van dienst door Onze Lieve Vrouw was verzekerd toen zij hem voor het eerst ontmoette. Deze gewaardeerde missionaris arriveerde in 1714 in Città di Castello. Bisschop Eustachj had hem in de arm genomen om de geest van onze heilige nogmaals op de proef te stellen, alhoewel onder die prelaat de stigmata reëel waren bevonden. Maar omdat de buitengewone kenmerken van haar leven alsmaar toenamen, achtte de Bisschop het raadzaam om deze jezuïet tot haar buitengewone biechtvader te benoemen en hij gaf hem carte blanche om haar nogmaals aan een onderzoek te onderwerpen. Pater Crivelli kwijtte zich van zijn taak nadat hij de zaak terdege had voorbereid. Hij begon haar aan de zwaarst mogelijke tests te onderwerpen. Bij hun eerste gesprek in de ontvangstruimte van het klooster behandelde hij haar als een tovenares en schijnheilige. Op zekere dag, toen zij op haar plaats zat naast de andere zusters en men naar de preek luisterde, verplichtte hij haar om naar het midden van de ruimte te komen en op de grond te gaan zitten "Want," zei hij, "zij is het niet waard om naast de anderen te zitten." Om haar voor iedereen te schande te maken, riep hij haar met luide stem toe: "Waar is ze? Laat haar

op de grond zitten." Dat deed zij direct en onverstoord. Naderhand dankte zij hem hartelijk voor wat hij gedaan had en deed dat zonder enig zweem van sarcasme. Op dat moment was zij met een lange staat van dienst 54 jaar oud, waarvan 38 als religieuze en 20 jaar als novice-meesteres. Pater Crivelli verklaart dat hij op een dag een vertrouwelijke houding aannam en haar vertelde dat zij waarschijnlijk gegeseld zou worden en als heks en schijnheilige levend verbrand. En verder: "Ik vond haar zo nederig en gelaten om daarvoor te worden uitgemaakt, dat om eerlijk te zijn ik met stomheid geslagen was. Des te meer ik haar door middel van harde woorden, beschimpingen en bedreigingen probeerde te krenken, des te meer vernederde zij zich. Dit waren de exacte woorden die zij gebruikte: 'Ik zou niet graag een tovenares zijn, maar als uw eerbiedwaardige weet dat ik in handen van de duivel ben, wees dan zo goed mij uit liefde voor Jezus Christus daaruit te bevrijden.'"

Crivelli vaardigde een aantal regels uit. Hij verbood haar met iemand van het convent te praten of schrijven en, zoals we weten, stelde hij de lekenzuster Frances aan als haar meerdere, die zij in alles moest gehoorzamen, wat op zichzelf reeds een vernedering was. Hij verplichtte Frances haar op een manier te behandelen die zowel grof als heerszuchtig was, en haar eerst het ene te laten doen om dan plots weer wat anders te bevelen. Veronica gaf de meest prompte onderwerping aan elke gril en grol, en behield dezelfde gelijkmoedigheid en zachtmoedigheid gedurende de twee maanden dat deze proef duurde. Toen bedacht hij iets anders. Hij wist van een duistere kleine kast in de ziekenboeg die leeg stond, waarin spinnen en allerlei insecten hun domein hadden. Hij beval Veronica om die als verblijfplaats te gebruiken in plaats van de gewone ziekenboegcel, wat zogenaamd te comfortabel zou zijn. In plaats van die kast op de normale wijze schoon te vegen, moest zij die op de vloer knielend met haar tong schoonmaken. Vervolgens moest zij hetzelfde met de muren doen. Zij voerde dit bevel met de grootste kalmte uit, en verzon ook een manier om staande op een voetenbank hetzelfde met het plafond te doen, waarbij zij zowel spinnen als spinnenwebben inslikte alsof het de kostelijkste spijs was. De nonnen meldden dit aan Pater Crivelli, die haar bij zich riep. Terwijl hij zijn hoogachting voor haar verborgen hield schold hij haar uit en noemde haar dom omdat ze zijn bevelen verkeerd had begrepen. Zij antwoordde stilletjes dat dat soort eten haar goed deed. Hij liet haar twee maanden op deze plek verblijven die door omstanders 'de donkere cel' werd genoemd. Zij daarentegen noemde het 'de heldere cel' omdat zij daar meer had geleerd dan op enig andere plaats. Satan was zo misnoegd over het innerlijke licht dat zij in die donkere plaats kreeg dat hij er alles aan deed om haar tot ongehoorzaamheid aan te zetten en uit deze plaats weg te vluchten. Elke nacht verscheen hij in een afschuwelijke gedaante om haar zo te laten schrikken. Vaak kwam hij met een aantal van zijn afschuwelijke trawanten die haar woedend aanvielen en haar hoofd dan tegen de muur sloegen. Maar zij bleef standvastig en tot op het laatst tevreden. Het speet haar zelfs dat hier op een gegeven moment een eind aan kwam en met spijt in het hart gehoorzaamde zij om naar haar gewone cel terug te gaan!

We kennen deze verhalen uit de processtukken, niet alleen uit wat haar medezusters hebben verteld maar ook Crivelli. Hij verklaarde hoe hij zijn mening over haar heeft gevormd, niet alleen tijdens die testperiode maar ook gedurende de navolgende drie jaar toen hij buitengewoon biechtvader van het klooster was. Zijn getuigenis luidt als volgt: "Het voornaamste genoegen van Veronica bestond in lijden uit liefde tot God. Des te meer kwellingen des te meer verlangde zij ernaar. Zij had haar doopsonschuld ongerept bewaard, zoals ik in die jaren zowel dankzij haar algemene als bijzondere bekentenissen heb ervaren." Dit is een wel heel

bijzondere opmerking, want de onbezoedelde onschuld van de eerste levensdagen raakt men al fluks kwijt. “Dikwijls kon ik haar zelfbeschuldigingen onvoldoende stof voor absolutie vinden (vergeving van de opgebiechte zonden). Daarop liet ik haar algemene bekentenissen doen [zoals: ik heb te veel aan mijzelf gedacht], alhoewel zelfs daarin nauwelijks iets te vinden was.” Hij beval zichzelf dikwijls in haar gebeden aan, waarin hij een groot vertrouwen had, want hij had de doeltreffendheid ervan bij verschillende gelegenheden ervaren. Hij was het die bij zijn aankomst in Rome in februari 1716, na de dood van Bisschop Eustachj, door de pater-generaal tot zendeling der stad werd benoemd en ter gelegenheid daarvan door de illustere Paus Clemens XI in audiëntie werd ontvangen. Door de lofrede die hij toen over Veronica’s heiligheid hield, verkreeg hij van het Heilig Officie toestemming om haar als abdis voor te stellen. Zij werd unaniem voor dat ambt gekozen dat zij tot aan haar dood behield omdat zij tijdens drie opeenvolgende termijnen telkens opnieuw werd gekozen. En die her-verkiezingen werden door de Heilige Congregatie van bisschoppen en regulieren probleem-loos aanvaard.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK VI

HAAR BEWONDERENSWAARDIGE NEDERIGHEID

GEHOORZAAMHEID en nederigheid waren de twee belangrijkste kwaliteiten van moeder-overste Veronica en vormden de basis van haar verheven heiligheid.” Aldus verklaarde Pater Giovanni Maria Crivelli. Deze illustere missionaris is onder alle getuigen die de heroïsche deugden van onze heilige hebben bevestigd, bijzonder gezaghebbend, niet alleen door de ijver die hij voor zielen aan de dag legde door zijn hele leven aan zendingswerk te wijden, en zijn vaardigheid in het onderscheiden van geesten, maar nog meer omdat hij door de bisschop was aangesteld om Veronica aan een onderzoek te onderwerpen, waarbij hij haar tijdens vier opeenvolgende jaren aan vele zware tests onderwierp – op ongehoorde manier. Tijdens het hele heiligverklaringsproces van informatie inzameling, bestaande uit ongeveer 250 delen, kunnen we geen minutieuzer en pertinenter proces-verbaal vinden dan het zijne. Zijn getuige-nis werd afgenomen van medio juli tot medio augustus 1728 en stond onder supervisie van Bisschop Codebò, alsook de postulator Lorenzo Smirli Mori en de bisschoppelijk kanselier Domenico Fabbri (De procedure omvat vier algemene stappen: een informatief proces, de inleiding van de zaak, het apostolisch proces, en vier definitieve vonnissen. De postulator dient een pleidooi voor heiligverklaring in en ziet erop toe dat de procedures correct worden gevolgd.)

Voordat Crivelli ten tonele verscheen was hij door Jezus in zijn natuurlijke gedaante aan Veronica getoond, en Jezus liet haar toen weten dat deze haar geest op zeker moment aan een onderzoek zou onderwerpen. In het jaar 1714, toen hij voor het eerst naar Città di Castello kwam en de kloosterkerk binnentrad om te gaan bidden, zag zij hem weer voor zich. Op dat moment was zij in de biechtstoel van Pater Tassinari, zodat zij hem niet op de gewone wijze had kunnen waarnemen; maar de Allerheiligste Maria maakte hem voor haar zichtbaar, zodat zij hem tot verbazing van haar biechtvader en de nonnen kon beschrijven, die niet begrepen hoe dat mogelijk was. Zij legde bovendien het doel van zijn komst uit en het goede dat daaruit voor haar ziel zou voortkomen. Ook aan hem voorspelde Veronica veel en zij legde

zijn innerlijke geheimen bloot, zoals hij zelf bekende. Op zijn verzoek verkreeg zij de verlossing van bepaalde zielen uit het Vagevuur en wel diens vader, moeder en oom.

Veronica had laten weten dat zij graag wilde dat hij haar bij haar dood zou bijstaan en dat beloofde hij in zoverre dat binnen zijn bereik lag. Ten tijde van haar laatste ziekte was hij buitengewoon biechtvader van de kapucijner nonnen te Monte Castelli, waar hij door Monseigneur Gualtieri naartoe was gezonden. Het schijnt dat de kennisgeving van haar laatste dagen Pater Crivelli op de volgende manier bereikte. Hij bewoonde de vertrekken van de algemeen overste waar een bel hing die met een touw in verbinding met het klooster stond. In geval van nood konden de nonnen deze luiden. In de nacht van 30 juni op 1 juli, omstreeks 4 uur ’s nachts, hoorde hij de bel rinkelen. Hij en zijn metgezel luisterden om te horen of het opnieuw zou klinken, maar daar er niets gebeurde reageerde hij niet. De volgende ochtend vroeg hij de abdis waarom de bel in beweging was gezet en wat er precies aan de hand was. Zij antwoordde dat er niets was gebeurd en dat onmogelijk iemand had kunnen bellen omdat de kamer waar het touw hing was afgesloten en zij de sleutel bij zich hield. Op een andere nacht hoorde hij rond 4 uur de bel opnieuw, en zo geschiedde ook op de nacht van 8 tot 9 juli 1727. Bij navraag kreeg hij van de abdis telkens hetzelfde antwoord. Korte tijd later kwam het nieuws dat Veronica was overleden, en pas toen begreep hij dat dit haar oproep was geweest – het eerste signaal correspondeerde met het toegenomen gevaar, en wel acht dagen voordat zij stierf, het tweede om te waarschuwen voor haar naderend einde, en het derde om hem te informeren van haar overlijden, en wel tezelfdertijd omstreeks vier uur in de vroege ochtend van 9 juli. Deze tijd houden wij aan vast als uur van haar overlijden.

We hoorden het volgende incident van iemand die het van hemzelf had gehoord. Pater Crivelli had uit Veronica’s cel een redelijk groot houten kruis gehaald dat hij altijd bij zich droeg. Hij had het meegenomen naar het jezuïetencollege in Tivoli, waar hij op hoge leeftijd in geur van heiligheid stierf. Hij zei altijd dat wanneer dit kruis brak het ten teken was dat hij spoedig zou heengaan, want dat had de eerbiedwaardige Zuster Veronica hem verteld. Het was stevig aan de muur van zijn kamer bevestigd. Toen op een dag, zonder reden, viel het naar beneden en brak. Daarna zei de brave oude man dat hij nog maar enkele dagen te leven had, en zo geschiedde. We vertrouwen erop dat de lezer ons deze korte uitweiding vergeeft. Het dient om de waarde van zijn getuigenis te bevestigen, en het vormt een geste van dankbaarheid aan zo’n eminente zielenherder terwijl het de zeldzame graad van heiligheid van onze Veronica onderschrijft. We gaan ervan uit dat deze geste haar goedkeuring wegdraagt, want tijdens haar leven uitte zij grote waardering voor zijn persoon, ondanks de zware tests waaraan hij haar had onderworpen, in het diepste besef van haar verplichtingen jegens hem.

Om op ons onderwerp terug te keren aangaande haar zeldzame nederigheid in gedachte, woord en daad. Zij had de laagste opinie over zichzelf. Haar eigen nietigheid was het gebruikelijke object van haar overdenkingen. We hebben uit haar geschriften begrepen dat zij om niets anders bad dan dat de Heer haar dit goed deed beseffen. Maar dit voldeed niet want zij beschouwde zichzelf als een zware zondares. Pater Tassinari, die enkele jaren haar biechtvader was, stelde: “En zo zou ze door iedereen zijn beoordeeld die haar niet goed kende en uitging van de wijze waarop zij over zichzelf sprak, en dat was niet alleen in de biechtstoel maar dat kwam ook tot uiting in haar dagelijkse gesprekken.” Pater Crivelli voegt daaraan toe: “Deze bekentenissen zou zij, indien mogelijk, voor de hele wereld hebben willen doen, opdat ze zou worden gezien als het creatuur dat God het meest ondankbaar is, dat de grootste

zondares ter wereld is." Zij deed er alles aan om deze reputatie ingang te doen vinden. Aldus sprak zij over zichzelf in het bijzijn van haar medezusters en de novicen toen zij hun meesteres was. Zij legde dan vaak een soort algemene bekentenis af, waarbij zij zichzelf in hun aanwezigheid aan het blozen bracht als zij de kleine fouten uit haar kindertijd te berde bracht alsof het enorme overtredingen waren, en dit deed zij met zoveel energie en berouw dat de tranen bij de toehoorders in de ogen sprongen. Telkens weer herhaalde zij: "In de Hel is plaats voor iedereen en ik zal daar mijn plaats hebben verdiend indien ik mijn leven niet beter."

De lekenzuster Hyacinta, haar speciale vertrouwelinge, getuigt: "Zij smeekte iedereen constant om tot onze Heer voor haar bekering en zielenheil te bidden. Zij deed dit met zo'n ijver en ernst dat je zou denken dat haar hart barstte. Ik herinner mij dat onze biechtvader, Pater Ubaldo Antonio Cappelletti, mij op zekere dag vertelde dat ze zo'n slechte mening over zichzelf had dat zij bang was om met de andere religieuzen om te gaan uit angst ze te besmetten. Het was duidelijk dat zij zichzelf als iemand beschouwde die in vergelijking met de rest zo gemeen en verachtelijk was dat zij zich schaamde om haar gezicht te laten zien." "Dit", zo schrijft Pater Cappelletti in zijn dagboek, "drukt zich uit in de volgende duidelijke en energieke woorden: elke keer als God haar die intieme kennis van ondankbaarheid en zonde schonk was zij bereid om van verdriet te sterven. Als zij zich in de diepten van de Hel had kunnen verbergen had zij dat graag gedaan. Deze intieme kennis vervulde haar met zo'n helder bewustzijn van haar zondige natuur dat zij zich graag in het centrum van de aarde verscholen had om nooit meer met schepselen in contact te komen. Daarmee zou worden voorkomen dat men haar te zien kreeg, want door haar te zien zouden de mensen verontreinigd en vergiftigd worden. Zij wenste dat alle mensen op aarde haar wegjoegen en verachtten want dat was het enige wat haar toekwam." Een dergelijke houding is niet ongewoon voor grote heiligen die God verlicht met de ware betekenis van de door hen begane zonden, wat in feite een zwaar te dragen last is. De Italiaanse term 'ferita' is hier van toepassing wat wond of hartzeer betekent, die de persoon ervaart als gevolg van het bovennatuurlijke besef van wat 'ikzelf' God aandoe, die immers de Liefde zelve is, waarbij het onderscheid vervaagt tussen wat wij dagelijkse zonden noemen en grote zonden. Vele mensen, echter, wentelen zich in de stinkende modder van hoogmoed en weigeren hun zonden, al is het maar kort, als mogelijkheid in overweging te nemen. Mocht hun geweten parten spelen beschuldigen ze anderen van waar hun geweten knaagt. Vandaar de uitdrukking: "Als je naar iemand wijst, wijzen er altijd drie vingers naar jezelf." Het gevolg van Veronica's lage dunk van zichzelf bestond niet alleen uit denigrerende opmerkingen over zichzelf, maar wat essentieel is, uit een totale afwezigheid van wrok onder de minachtende behandelingen die haar ten deel vielen. Integendeel, zoals Pater Crivelli en anderen bevestigden, beantwoordde diegene die haar mishandelde aan haar diepste verlangen, omdat zij vond dat dit haar toekwam. Een voorbeeld hiervan kwam reeds ter sprake als zij eiste dat de novicen op haar lippen trapten. Eenmaal abdis geworden bleef zij de meest vernederende taken op zich nemen die eigenlijk tot het domein van de lekenzusters hoorde.

Het misstaat niet door te wijzen op de door haar getoonde nederigheid – of was het zelfkennis? – door de waardigheid van haar benoeming tot abdis af te wijzen. Pater Crivelli, die na zijn onderzoekingen vast overtuigd was van Veronica's heiligheid, was van mening dat het zeer ten goede van het klooster zou komen indien het Heilig Officie haar schorsing ophief en toestemde in haar benoeming tot abdis. Hij raadpleegde de Doge van Genua, Giacomo Lomellini, die zijn missies ondersteunde, alsook Bisschop Eustachj, en beiden stonden achter hem.

Op zekere ochtend, in datzelfde jaar 1714, ging hij na het opdragen van de Heilige Mis in het klooster de biechtstoel binnen waar hij Veronica aantrof die in zak en as zat. Zij smeekte en bezwoer hem uit liefde tot God om haar het kruis te besparen dat hij voor haar in gedachte had. Crivelli, die echt niet begreep waar zij het over had, niet vermoedend dat zij een visioen had gehad, antwoordde haastig "ge droomt", en zei dat hij geen benul had van welk kruis zij sprak. Zij vertelde hem toen dat de Heilige Franciscus Xaverius, terwijl zij de mis bijwoonde, aan haar was verschenen met een zwaar kruis op zijn schouder, en haar had meegedeeld dat Pater Crivelli op het punt stond haar dat kruis op te leggen in het kantoor van de abdis, omdat die waardigheid voor haar was bestemd. Dit visioen kwam twee opeenvolgende ochtenden opnieuw terug. De goede pater was in werkelijkheid verbaasd. Zorgvuldig zijn verbazing verbergend begon hij haar geest op de proef te stellen door haar uit te schelden dat zij hem voor gek hield omdat zij ervan uitging dat hij enige gedachte koesterde om haar abdis te maken. "Immers," zo hield hij haar voor, "was zij zelfs niet in staat een toom kippen te hoeden." Veronica glimlachte en antwoordde bescheiden dat er geen reden tot ontkenning was omdat zij had gezien wat ze had gezien. Op de ochtend van de derde dag verklaarde zij voorts dat ze hetzelfde kruis rond het verlaten kerkkoor had zien gaan totdat het bij de zitplaats van de abdis was gekomen, waar het stopte.

Het bleek dat Pater Crivelli niet alleen van plan was haar tot die functie te laten benoemen, maar daar ook het nodige voor had ondernomen. Op zijn verzoek heeft de paus in 1716 het Heilig Officie bewogen om de schorsing op te heffen. Dat ging gepaard met de aanbeveling haar tot abdis te verheffen. Maar de luister van zo'n illustere post verontrustte Veronica zo erg dat zij op haar knieën viel en smekend de bisschop evenals het hele kapittel verzocht om het klooster van de ondergang te redden – want haar totale incompetentie om iemands geestelijk of stoffelijk welzijn in goede banen te leiden was overduidelijk; het gevoerde wanbeleid als zij tot moeder-overste werd benoemd zou onherstelbare schade aanrichten, zo hield zij hen voor. Haar oprechte nederigheid had juist het tegenovergestelde effect en werd als aanbeveling gezien voor deze belangrijke functie. De geschiedenis leert dat het klooster dankzij haar verstandig beleid niet weinig aan haar te danken heeft gehad. Nog steeds zijn de gebouwen te zien die onder haar hoede tot stand zijn gekomen alsook de continue watertoevoer vanuit natuurlijke bron, die destijds ontbrak. Het klooster heeft nadien een zekere faam verworven voor de regelmaat en ernst van de religieuze naleving. Dat haar bestuur zo voorspoedig verliep is aan de verlichting toe te schrijven die zij van boven kreeg en was zeker niet op haar natuurlijke talenten gebaseerd. Haar beleid was zo uitmuntend dat Monseigneur Eustachj zei dat ze geschikt was om een wereld te regeren en dat iedereen in de moeilijkste zaken een beroep op haar kon doen. Desondanks zou zij nooit iets ondernemen zonder advies in te winnen; …het is waar dat als zij iets voorstelde men het daar altijd mee eens was. Haar diepe nederigheid weerhield haar ervan bevelende woorden te gebruiken, zelfs niet tegen de lekenzusters of ambachtslieden en tegen leken die iets voor het klooster moesten doen. In plaats daarvan gebruikte zij een niet kwetsende diplomatieke taal, behalve indien zij het uit hoofde van haar functie het als haar plicht zag om personen die van het rechte pad waren afgeweken tot de orde te roepen.

Haar levensinstelling was wars van menselijke lof. Om haar buitengewone boetedoeningen en gebeden te verhullen, verkoos zij het holst van de nacht, als allen diep sliepen, om die ten uitvoer te brengen. Als zij voor een praktijk assistentie nodig had, zoals die keer toen zij zichzelf aan de muur hing, of zichzelf in 'de mand' opsloot, zocht zij medewerking van twee meest

simpele lekenzusters, namelijk Frances en Hyacinta, op wiens geheimhouding zij kon rekenen. Om te verhullen dat zij blootsvoets liep, droeg ze ongezoolde sandalen. Zij trachtte ook de boetedoening te verbergen die zij gedurende de hele noveen vóór Kerstmis onderging, namelijk door de gebruikelijke pot houtskool met niets dan koude as erin rond te dragen. Nog huiveriger was zij om de Hemelse gaven en genaden te tonen waarmee onze Heer haar zo rijkelijk begiftigd had. Het was louter gehoorzaamheid die haar ertoe bracht dit soort zaken aan haar geestelijke leidsmannen bekend te maken, en als zij dat deed drukte zij zich op de meest bescheiden manier uit. Ze zei altijd: “Het lijkt me dat ik zag”, of: “Het schijnt dat ik kon begrijpen”; en dan eindigde zij altijd met woorden die haar eigen ongerechtigheid en ondankbaarheid jegens God overdreven, alhoewel men zich kan afvragen of dit ook voor haarzelf overdreven was. Waarschijnlijk meende zij het oprecht, een opstelling die haar hielp om nooit iemand anders te veroordelen, noch in het openbaar noch voor zichzelf. Staat niet geschreven: “Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt.” (Mt. 7:1-12) En ook: “Wie zonder zonde is werpe de eerste steen.” (Joh. 8:7)

Vanuit het besef van haar onwaardigheid zag zij haar visionaire dromen als vrucht van haar eigen verbeelding. “Ik meld dit”, schrijft ze in het jaar 1695, “uit gehoorzaamheid en als overwinning op mijzelf, maar het lijkt mij echt dat ik onzin uitkraam. Ik weet niet eens hoe ik een regel goed moet opschrijven. Al deze dingen lijken dromen die uit mijn eigen fantasieën zijn ontsproten.” Zij gebruikte een soortgelijke taal in 1697, en ook in het daaropvolgende jaar. In 1703 gaat zij nog een stap verder: “Ik ben er nooit zeker van,” zegt zij, “maar leef altijd in angst en beven dat deze dingen misschien van de duivel zijn, en ik behandel ze telkens met minachting als ze in mij opkomen, vooral de visioenen. Ik vertel ze minutieus, niet omdat ik erin geloof, maar om Gods dienaar (haar biechtvader) alles te laten weten zodat hij kan vaststellen of het om demonische illusies gaat.” Dit is een gezond uitgangspunt, want er komt een tijd dat dromen, profetieën en visioenen, gemeengoed zijn geworden, waarbij het alom profeten regent, terwijl het niets anders is dan duivels bedrog. Zij vertelde het liefst die visioenen waarin God haar terechtwees. Maar omdat zij tot haar spijt de gave der stigmata niet voor de buitenwereld kon verbergen, zag zij het als haar taak de omstanders van haar onvolmaaktheden te overtuigen en vertelde dat het God soms behaagt zondaars bepaalde genaden te schenken om hun bekering te bewerkstelligen, eraan toevoegend dat in haar speciale geval zulk een gezegend resultaat verstek liet gaan. Zij bad onophoudelijk dat God die eretekens van haar wegnam, of in ieder geval de uiterlijke kentekens ervan zoals de voor iedereen zichtbare grote littekens. Het duurde drie jaar voordat dit gebed werd verhoord en het was pas kort voor haar dood dat alle sporen verdwenen. Om kort te gaan was haar nederigheid van dien aard dat we dat in die mate niet eerder in een heiligleven zijn tegengekomen.

——————————

BOEK III, HOOFDSTUK VII

HAAR VERBAZINGWEKKENDE GEHOORZAAMHEID EN DE VRUCHTEN DIE DAT AFWIERP

WE komen nu bij de deugd die de moeder is en vruchtbare oorsprong van alle andere. Zoals de illustere paus en leraar Sint Gregorius de Grote (†604) opmerkte, kan alleen gehoorzaamheid het hele palet van deugden in de ziel enten, houdt ze in stand en traint ze tot volmaaktheid. Gehoorzaamheid is het resultaat van nederigheid, want alleen de werkelijk nederigen kunnen hun wil en begrip aan God en de mensen onderwerpen. De gehoorzaam-

heid van Veronica was inderdaad de onderwerping van zowel wil als intellect, niet alleen aan God, maar ook aan al zijn vertegenwoordigers op aarde, in het bijzonder haar superieuren en geestelijke begeleiders. Het is niet onze bedoeling om over de gehoorzaamheid te spreken die men direct aan God en zijn goddelijke geboden verschuldigd is – alhoewel zij ook daarin uitblonk, noch over haar exacte naleving van de voorschriften van de Roomse Kerk en de kloosterregels, noch over haar volmaakte navolging van de Goddelijke Wil. Dit alles valt onder de deugd van naastenliefde waarover we al genoeg hebben gesproken, want van niemand kan gezegd worden dat hij God liefheeft indien hij zijn wet verwaarloost en zijn Wil veronachtzaamt. We kunnen niet nalaten een voorbeeld van haar gehoorzaamheid te berde te brengen, wat we uit haar geschriften uit 1696 ontlenen: "Mijn Heer," zegt ze, "ik verlang ernaar U te behagen en uw Heilige Wil te doen. Als U ziet, oh mijn God, dat er iets van mijn eigen keuze is in deze verlangens, neem het dan weg, ontdoe mij ervan. (…) Heer, laat uw Wil geschieden. Ik ben tevreden om in het donker te zijn en bejegend te worden zoals het U belieft. En ik verklaar plechtig dat ik altijd van zins ben, of U zich nu aan mij openbaart of voor mij verbergt, bij U te blijven." Niet tevreden met deze verklaring, tekende zij daartoe een contract met haar eigen bloed.

Het soort gehoorzaamheid dat we bespreken is die welke zij haar medemens betoonde in kerkelijke functie. Dit is een enorme beproeving voor de menselijke trots, want wat onze leidsmannen decreteren, die naar wij aannemen het beste met ons voorhebben, gaat soms tegen het gezonde verstand in. Veronica onderwierp zich hieraan op wonderbaarlijke wijze. We spreken hier niet alleen van daden van gehoorzaamheid, maar van de instemming van het verstand en de wil die daarmee samengaat, want gedwongen gehoorzaamheid is heel wat anders. Om de heilige gehoorzaamheid met de grootst mogelijke perfectie te beoefenen had Veronica – zoals haar biechtvader Pater Guelfi ons verzekerde – de volgende stelregel in haar geest geprent, die ze vaak tegen zichzelf zei, wat ook voor anderen een geschikt gebed is die zich onder de gelofte van gehoorzaamheid hebben gesteld: "Als God mij persoonlijk iets vraagt te doen, zou ik dan niet rennen om Hem te gehoorzamen? De verplichting blijft hetzelfde, of God nu zijn Wil rechtstreeks aan mij meedeelt of via mijn superieuren, die zijn plaats innemen." Omdat we haar overtuiging dienaangaande kennen nemen we grif aan wat Pater Tassinari daarover vertelt: "Indien mogelijk zou zij nooit een stap zetten of ademteug genieten zonder in de heilige gehoorzaamheid te staan. Dat weet ik maar al te goed op grond van de lange en zware beproevingen waaraan ik haar heb onderworpen." Evenmin staan we verbaasd over het volgende van Pater Guelfi: "Tijdens een extase op 1 januari 1727, nadat de Heilige Maagd haar had uitgenodigd voor het banket van de eeuwigheid – om het tijdelijke met het eeuwige te verwisselen, verontschuldigde zij zich dat zij daar geen direct gevolg aan gaf. Weer bij zinnen gekomen vertelde zij dit visioen terwijl zij aan mijn voeten lag. Zij vroeg toen mijn toestemming om naar de eeuwige glorie te gaan. Maar nadat ik dat had geweigerd onderwierp zij zich prompt in gehoorzaamheid." Op 9 juli van datzelfde jaar overleed zij. Het op nieuwjaarsdag aan haar gedane voorstel was logisch en aanvaardbaar vooral met het oog op de belofte die exact 33 jaar eerder was gedaan dat zij nog 33 jaar te leven had. Ruim gezien valt ook 9 juli binnen die termijn.

Haar voorliefde voor deze deugd kwam op zijn best naar voren tijdens de zware beproevingen waarmee zij werd getest. We hebben al gezien hoeveel moeite de duivel deed om haar aan de onderwerping aan haar biechtvaders en superieuren te onttrekken. Het enige wat de verrader met zijn machinaties bereikte was juist een toename van deze deugd. Vanaf dat

moment kende zij zichzelf de titel toe: “Quamvis adversarius, filia obedientiæ” (Ondanks de tegenstander, dochter van de gehoorzaamheid). We hebben de beproevingen gezien waaraan onze Heer Jezus Christus haar onderwierp, zoals tijdens haar opmerkelijke vasten, waarbij Hij haar vaak verweet dat ze die niet stipt had uitgevoerd. Daarop antwoordde zij altijd smekend dat als dat zijn Wil was Hij haar superieuren daarmee moest laten instemmen. We zijn ons bewust van de zware beproevingen waaraan haar geestelijke leidsmannen en superieuren haar onderwierpen. Zij was altijd prompt in haar berusting en kalm bereid om aan de minste aanwijzing van hun wens te voldoen. Zij verzocht hen dat ze haar nooit mochten sparen maar bevelende woorden moesten gebruiken: “Ik wil dat je dit en dat doet. Ik beveel je, ik beveel je.” Daarmee werd een zware verantwoordelijkheid op hun schouders gelegd. Zij is nooit blijer geweest dan tijdens de twee maanden toen zij door Pater Crivelli onder het gezag van lekenzuster Frances werd geplaatst, die, alhoewel een uitstekend persoon, ruw was in haar manieren, en vooral in haar behandeling van Veronica, waarbij zij nauwgezet de bevelen opvolgde van Pater Crivelli. Ook hield die onze heilige aan het werk in haar kamertje, en keek haar dan aan als bij een onervaren en stout kind, of zij liet haar de keuken of het kippenhok en dergelijke plaatsen een schoonmaakbeurt geven. Zij berispte haar altijd voor haar domheid. Zij legde haar een aantal dagen een boetestraf op, beroofde haar van haar zwarte sluier en dwong haar een witte te dragen zoals van de lekenzusters, waaraan Veronica zich zonder morren onderwierp, wat meer dan verbazingwekkend kan worden genoemd.

Er was echter één punt waar zij moeite mee had, namelijk toen haar biechtvaders haar bevolen om een minutieus verslag van haar gaven en deugden te geven, niet alleen mondeling maar ook schriftelijk. Op dit punt botsten nederigheid en gehoorzaamheid met elkaar. Het was voor haar een zware strijd, maar de gehoorzaamheid zegevierde, wat niet onverwacht is. Toen zij in het jaar 1693 begon te schrijven, zei ze: “Ik schrijf deze zinnen omdat ik onder gehoorzaamheid sta maar doe dat met grote tegenzin. (…) Geloof me, elke keer als ik deze dingen noem, neemt mijn tegenzin toe; erover schrijven kost me veel. Maar het bevel overwint al het andere, want anders zou er geen letter op papier komen. (…) Ik zeg al deze dingen uit gehoorzaamheid, maar ik verzeker u dat de strijd zo hevig is dat ik nauwelijks in staat ben een woord op papier te zetten.” Deze afkeer verdween nooit. In het jaar 1699 herhaalt ze: “Net als vroeger ondervind ik nog steeds dezelfde afleer om dit alles op te schrijven.” In 1702 zegt ze: “Toen ik mijzelf ertoe zette deze inhoud in dit geschrift op te tekenen, moest ik mijzelf zoveel geweld aandoen dat ik in het begin nauwelijks een regel kon afmaken.” In 1704: “Alles wat ik heb geschreven is uit gehoorzaamheid, en mijn afkeer was soms zo hevig dat ik nauwelijks iets op papier kon zetten.” In 1716 zegt ze: “Ik heb dit uit gehoorzaamheid geschreven, maar het is als de dood voor mij.” Nogmaals, in 1722: “Ik schrijf uit gehoorzaamheid, anders zou ik niets zeggen.” Haar geschriften staan bol met zulke uitdrukkingen, en toch gaat deze afkeer gepaard met het feit dat er zoveel manuscripten zijn geschreven dat ze een grote doos vullen, zonder de exemplaren te tellen die ze verscheurde omdat ze door de duivel waren bedorven. Om haar gewone werkzaamheden niet in het gedrang te laten komen, zat er niets anders op om haar verslagen ’s nachts te schrijven als de anderen sliepen. Dit hield in dat zij in die nachtelijke uren tijd opofferde om zelf uit te rusten, maar ook de benodigde tijd voor haar geliefde gebeden en boetedoeningen. We moeten de veelvuldige en uiterst pijnlijke ziekten waaraan zij leed niet over het hoofd zien. Al met al was haar gehoorzaamheid in deze materie hoogst opmerkelijk en wonderbaarlijk.

We zullen nu de onaanvechtbare wonderen verhalen die zich in haar leven hebben voorgedaan. We laten eerst één twijfelachtige de revue passeren waarover Pater Tassinari vertelt: “Zij was gestorven en op mijn bevel weer tot leven gekomen.” Alhoewel we geneigd zijn te denken dat er voldoende grond is hier geloof aan te hechten, blijft het hoe dan ook een uiterst moeilijk te bewijzen kwestie. In principe willen we ons beperken tot wat boven alle twijfel verheven is. Het feit dat zij zuiver mentale voorschriften begreep, in de gedachte van de opdrachtgever geformuleerd, was zeker bovennatuurlijk en kwam dikwijls voor. Even opmerkelijk was wat in de biechtstoel plaatsvond, waar ze vaak uit gehoorzaamheid naartoe ging terwijl zij koorts had en onder kwalen gebukt ging, en dan wandelde zij in volmaakte gezondheid en kracht weer naar buiten, louter omdat haar biechtvader dat bevolen had. Alle leden van het convent konden dit bevestigen, want zulks kwam meer dan eens voor.

Op zekere dag, nadat duivels haar hadden geslagen, smeten ze haar vanaf het plafond omlaag, waar die duivels haar naartoe hadden getild. Hierdoor brak zij een been. Enkele dagen later zei Pater Cappelletti tegen haar, om haar gehoorzaamheid te testen, nadat hij haar naar de biechtstoel had laten brengen: “Heeft u geloof? We zullen zien of dat waar is. Vraag onze Heer om je gebroken been nu onmiddellijk te genezen.” Aldus bevolen, begon zij vol vertrouwen om deze gunst te bidden en verkreeg die ter plekke. Voor de ogen van alle nonnen verliet zij de biechtstoel op normale wijze en liep toen naar boven naar haar cel. Vanaf die tijd sprak zij hier altijd over als “behorende tot gehoorzaamheid en geloof”. Bij een andere gelegenheid hield Satan haar hand zo lang boven het vuur dat haar nagels verschrompelden en de huid verschroeide. Twee uur later arriveerde Pater Crivelli, en nadat hij van de abdis en Zuster Ceoli had gehoord wat was voorgevallen, riep hij Veronica en vroeg of zij geloof had in gehoorzaamheid. Zij antwoordde bevestigend. “Heel mooi”, zei de pater, “in de Naam van God Almachtig, Vader, Zoon en Heilige Geest, Drie Personen en Eén God, Levend en Waarachtig, beveel ik je bij het heilig kruisteken dat ik over jouw hand maak, dat het geheel genezen worde.” Toen hij haar vroeg of het genezen was, antwoordde zij: “Ja.” Op dat moment arriveerde Monseigneur Eustachj en toen hij van het incident hoorde, werd Veronica naar het rooster geroepen. Toen hij de wonderbaarlijke genezing zag die tot stand was gekomen, liet hij de abdis en Zuster Ceoli komen en vroeg hen of ze de verschroeide hand zouden herkennen. “Zeker”, antwoordden ze. “Heel goed, kijk nu eens” was zijn antwoord. Daarna onderzochten ze het beiden, maar omdat niet het minste spoor van verbranding kon worden geconstateerd, riepen ze stomverbaasd uit: “Het is een wonder!”

Op een dag hebben drie keukenhulpen per ongeluk ongeveer honderdvijftig liter goede olijfolie, die voor de refter was bestemd, in een vat bedorven olie gegoten. Zuster Maria Tommassini, die de leiding had, smeekte Pater Guelfi wanhopig om hun heilige abdis te bevelen het vat te zegenen. Nadat de biechtvader het gewenste bevel had uitgevaardigd en zijn gehoorzame boeteling het getrouw had uitgevoerd, bleek de olijfolie van zo’n goede kwaliteit dat het tot algehele tevredenheid voor de maaltijden werd gebruikt. Het volgende wonder is ook opmerkelijk. Frances, die voor de tuin zorgde, deed een beroep op Pater Tassinari omdat de cicerbola – zoals deze wortelworm toen heette – een ware plaag was geworden. Zij had de hoop laten varen hiervan verlost te worden. Zij vroeg deze pater, die toen hun biechtvader was, of hij Veronica wilde opdragen de tuin te zegenen om van deze plaag verlost te worden. Dat deed zij prompt waarop alle wormen uit de grond togen en zich op één plek verzamelden. Toen opperde Veronica: “Laten we ze als voer achterlaten voor de kippen.” Zo was de kloostertuin in de kortste keren weer op orde.

Dergelijke buitengewone gebeurtenissen sterken onze overtuiging dat Veronica's gehoorzaamheid wonderbaarlijk was en perfect paste bij die grote meester van de gehoorzaamheid, Ignatius van Loyola, die in zijn beroemde brief aan zijn religieuzen in Portugal deze deugd aanprijst als behorend tot de meer volmaakte graden van heiligheid. Maar afgezien van deze stille getuigen van haar gehoorzaamheid, behaagde het de Hemel om openlijke goedkeuring uit te spreken over Veronica's onvoorwaardelijke en volmaakte gehoorzaamheid. Om haar voor waandenkbeelden te behoeden hadden haar leidsmannen haar bevolen op visioenen geen acht te slaan, maar integendeel haar minachting te tonen, zelfs als Onze Lieve Vrouw of onze Heer Jezus Christus persoonlijk aan haar verscheen, vanuit de redenatie dat zo'n bejegening ondraaglijk wordt bevonden door boze geesten terwijl God zich erin verheugt indien een dergelijke bejegening van zijn ware visioenen uit een nobel motief voortkomt en niet uit arrogantie of ongehoorzaamheid. Onder de ontelbare visioenen van de Allerheiligste Maria was er één na de evangelielezing van de eerste Heilige Mis op eerste kerstdag. De Koningin des Hemels hield haar pasgeboren goddelijke zoon in haar armen en zij werd door een groot aantal heiligen vergezeld waaronder de zeven stichters van de orde der servieten. Nadat zij deze gebeurtenis in haar dagboek had opgetekend voegde zij hieraan toe: "Zoals gewoonlijk dwong ik mijzelf om dit soort dingen niet te verlangen en verachtte ik het visioen als zijnde een illusie van de duivel." Dit was geen overdreven opmerking, want wie vurig verlangt naar visioenen en mystieke ervaringen zal op zijn wenken bediend worden indien God verstek laat gaan, maar de illusionist is dan een gevallen engel. "Maar de Allerheiligste Maria sprak tot mij met een gracieuze uitdrukking op haar gelaat en een glimlach vol majesteit: 'Dochter, ik ben geen boze geest, noch mijn kinderen [zijn boze geesten]. Blijf niettemin doen zoals je altijd hebt gedaan, want dit soort dingen doe je uit gehoorzaamheid en wel in mijn opdracht.' Op dat ogenblik spoorde zij mij aan om de Allerheiligste Drievuldigheid te aanbidden. Zodra ik dat deed ontmoetten mij drie lichtstralen en zo werd ik bevestigd als dochter, bruid en discipel van de drie Goddelijke Personen, zoals reeds elders opgemerkt. Toen brachten al die heiligen en gezegende zielen namens mij een dankbetuiging aan God en de Allerheiligste Maria. Vervolgens zorgde de Heilige Maagd ervoor dat ik mijn belijdenis hernieuwde. Toen ik bij de formule was gekomen waarin het eeuwige leven wordt beloofd, antwoordden alle heiligen: 'Amen', …en op dat moment werden alle muziekinstrumenten van mijn hart bewogen." Deze laatste opmerking was voor haar niet uitzonderlijk en werd door het tribunaal van de Heilige Congregatie van Rites besproken en goedgekeurd, waarin de erkenning lag opgesloten dat zij een echt wonderkind was.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK VIII

HAAR TEDERE TOEWIJDING AAN DE GEZEGENDE MAAGD, AAN HAAR BESCHERMENGEL EN PATROONHEILIGEN

WIJ hebben geaarzeld om een speciaal hoofdstuk aan dit onderwerp te wijden, want wat u in de loop van ons verslag hebt gehoord voldoet ruimschoots om Veronica te kenmerken als een van de meest toegewijde dienaressen van Maria. Anderzijds, overwegende dat deze bijzondere genaden aan haar zijn toegekend ter bevordering van onze heiligmaking, mag gezegd worden dat dit een van de rijkste vruchten is die ons ten deel is gevallen bij de bestudering van heiligenlevens in het algemeen, maar van Veronica Giuliani in het bijzonder. Haar leren kennen stimuleert de navolging van Christus. Daarom hebben we besloten om vooral stil te

staan bij haar toewijding aan de Maagd Maria, haar beschermengel en patroonheiligen. Op dit gebied valt nog veel te zeggen.

Ondanks een gedegen kennis van heiligenlevens is het voor het eerst dat we iemand reeds vanaf drie jaar oud zo vertrouwelijke met Jezus' moeder hebben zien omgaan. Het is inderdaad een uitzonderlijk voorrecht om op die leeftijd in samenspraak met de Hemelse getuigen te zijn – en dan nog wel de Allerheiligste Maagd – iets wat onder heiligen slechts bij hoge uitzondering op zulk een prille leeftijd gebeurt. Het is nauwelijks voorstelbaar dat de Koningin des Hemels tot zo'n grote intimiteit zou komen als de door haar bezochte ziel niet van liefde brandde. Dat heet, zij had een hart van goud. Dergelijke communicaties moeten Ursula's liefde tot haar Moederke wonderbaarlijk hebben vermeerderd – is het niet zo dat de Allerheiligste Maagd van alle schepsels het meest beminnelijk is? We hebben verteld dat onze Heer Jezus Christus de taak op zich nam haar zichtbare leraar te zijn naar een steeds heiliger levenswandel toe, een taak die vooreerst aan de Heilige Maagd was toevertrouwd. Onze heilige heeft ons veel leringen nagelaten die zij eerst van haar glorieuze instructrice had vernomen. Het behaagde Jezus zijn Heilige Moeder te vragen haar lerares te zijn. Op zekere dag verscheen Hij samen met zijn moeder aan Ursula, zoals Veronica toen heette, en sprak deze beminnelijke woorden: "Mijn meest geliefde moeder, het is mijn wens dat U deze onze geliefde voor altijd begeleidt."

Het evidente behoeft geen krans. Daarom gaan we ons nu op bepaalde onbetwistbare feiten richten om een idee te krijgen van de bijzondere liefdeblijken tussen Onze Lieve Vrouw en de haar toevertrouwde dochter. Het is bekend dat men in onderlinge liefdeband lief en leed deelt. Daarom stelde Veronica er een eer in om haar genegenheid te tonen via de participatie in het martelaarschap van de Koningin der Smarten. Over dit thema liet zij vaak haar gedachten gaan en het was voor haar een geliefd onderwerp van gesprek. Als zij daarover met Pater Tassinari sprak ging dat samen met zulk een gemoedsuiting dat, zoals hij zei, hij dan dikwijls tot tranen toe werd bewogen. Op zulke momenten geleek zij op een levend portret van diegene wiens ellende zij besprak. En inderdaad zetten deze smarten zo'n sterke stempel op haar hart dat het God behaagde om daar de symbolische voorstelling van zeven zwaarden op achter te laten, beeld van de Zeven Smarten van de Allerheiligste Maagd. En die inprenting is ook effectief bij het anatomisch onderzoek van haar overleden lichaam geconstateerd. (In de Peer nabij Hasselt in België is elk jaar de vestprocessie van O.L. Vrouw van Zeven Weeën en in Bree, dat naast Peer ligt, is er eens in de 25 jaar het feestjaar ter ere van O.L. Vrouw van Zeven Smarten, de laatste keer in 2021.)

Zij streefde ernaar dat haar religieuzen dezelfde devotie beoefenden, reden waarom zij in het kerkkoor een beeld van de Moeder der Smarten had neergezet. Ter ere van haar werd elke derde zondag van de maand een plechtige processie gehouden, een gebruik dat minstens tot in de negentiende eeuw standhield. Toen zij tot abdis was gekozen en naar gewoonte de sleutels, de kloosterregels en het zegel van het klooster had aanvaard, legde zij deze voor het Allerheiligste Sacrament waarop zij op haar knieën viel aan de voet van haar zitplaats. Toen gaf zij haar assistente Florida Ceoli opdracht om het beeld van de Moeder der Smarten daarop te plaatsen. Dit gedaan hebbende hing Veronica de sleutels, als insigne van haar ambt, aan het heilige beeld en smeekte de Heilige Maagd om in haar plaats abdis te willen zijn. Elke avond voordat zij zich terugtrok om te gaan rusten, hernieuwde zij deze vrome ceremonie van de sleuteloverdracht als getuigenis dat zij, ons aller moeder, in dat klooster de ware abdis

was. Hier zien we prachtig geïllustreerd hoe geloof en tastbare uitingen van het geloof samengaan en dat het nodig is een eens gedane belofte te herhalen. Zou het ook niet mooi zijn om wederzijds onze trouwbelofte op iedere verjaardag te herhalen en Gods zegen daarvoor te vragen? Dan zouden veel minder huwelijken op de klippen lopen.

Het lijdt geen twijfel dat Onze Lieve Vrouw het aanbod van haar dienares genadig heeft aanvaard met alle goedheid van haar moederlijk hart. Veronica liet weten dat haar Hemelse pleitbezorgster tijdens een verschijning haar liefdevol vertelde dat zij niet voor die uitverkiezing tot abdis moest terugdeinzen, want dat zij het zelf was die deze functie ging vervullen. Ter staving wordt naar de verklaring van de kloosterlingen verwezen die tijdens het heiligmakingsproces stelden dat men in de tijd dat zij abdis was onmiskenbaar en tastbaar hadden gevoeld dat de Allerheiligste Maagd hun abdis was, sprekende met Veronica's lippen. Dit kwam heel duidelijk naar voren uit het wonderbaarlijke effect van haar kapitteltoespraken maar ook uit de wonderbaarlijke orde en vrede die de gemeenschap kenmerkte tijdens de weldadige periode van haar heerschappij, alsook de overvloedige aalmoezen, zowel in vorm van geld als van proviand, die van alle kanten toestroomden, waardoor ruim voldoende middelen voorhanden waren om in alle noden te voorzien waaronder het kostbare onderhoud van de gebouwen en ook de uitbreiding. Opdat ze allen de moederlijke hand zouden herkennen vanuit deze hoorn des overvloeds, vielen deze voordelen steevast samen met de nadering of viering van de plechtige feesten van Onze Lieve Vrouw, zodat het een algemeen gezegde was onder de nonnen: "Onze godvervulde abdis heeft voor het feest betaald." Daarom noemde Veronica haar niet alleen de moeder-overste maar ook de procuratrix van de instelling. Het volgende briefje van 14 april 1723 aan haar bisschop is illustratief, in wiens handen zij al het geschonken geld toevertrouwde: "Edelachtbare, U moet mij vergeven dat ik U met deze brief opnieuw inconvenieer. Onze moeder-overste, de Allerheiligste Maagd, die ons geld en andere aalmoezen stuurt, is de reden van mijn initiatief. Zij is het die U thans drieëndertig pauls stuurt (een munteenheid). Ik vraag toestemming om naar het kledingmagazijn te schrijven met de opdracht om stof voor de religieuzen te maken. Ik weet dat de uitvoering van deze opdracht drie tot vier maanden in beslag zal nemen en het zal niet weinig kosten. Maar ik maak mij geen zorgen omdat ik mijn vertrouwen onvoorwaardelijk stel op de [Hemelse] moeder-overste en Zijne Doorluchtigheid."

Als voorbeelden van haar genegenheid voor Onze Lieve Vrouw nemen we twee brieven die zij aan Pater Tassinari schreef die de Heilige Congregatie van Riten als authentiek zag. Op 2 februari 1713 schrijft ze: "Pater, wees niet ontmoedigd door de kilheid van uw dochter. Geef haar uw liefdadige bijstand door bevelen, boetedoeningen en lijden. Ik spreek vanuit mijn hart als ik u zeg dat ik dit niet langer vol kan houden. Ik ben tevreden met Gods Wil, maar vrees en beef dat God mij vanwege mijn ondankbaarheid zal verbannen. Aan de voeten van de Allerheiligste Maria leg ik plechtige verklaringen af, hernieuw mijn geloften en bied haar mijn hartstochtelijke gebeden aan. Maar ik kan alleen maar denken dat zij mijn gebeden niet aanvaardt. Ik ga zelfs zover dat ik de schuld bij U Eerwaarde leg (haar biechtvader), zeggende: 'Mijn moeder, meer kan ik niet doen. De heilige gehoorzaamheid dwingt mij naar U toe te gaan (haar biechtvader); U (de H. Maagd) bent gehouden naar mij te luisteren. Ik ben tenslotte uw kind maar ook het kind van uw dienaar (Veronica's biechtvader). Gij zijt de Moeder der Smarten. Zie naar mij om die in uiterste nood verkeert. Ik heb berouw over mijn zonden en treur om mijn ondankbaarheid. Weet dat ik mijn ogen niet naar de Hemel durf op te slaan. Ik geef mij volledig aan uw barmhartigheid over (die van de H. Maagd) en onderwerp mij aan

uw wil (die van haar biechtvader) als bij een dode.’ Op zo’n moment ervaar ik een sensatie in mijn hart die ik niet onder woorden kan brengen, en zó heimelijk dat ik het nauwelijks gevoel. Aan God zij alle eer.”

Andermaal, op 12 maart 1721 schrijft ze: “Ik leef tevreden te midden van problemen. O, hoe lieflijk en kostbaar is het om uit liefde tot God te leven! Alhoewel mijn Moeder zich op de achtergrond houdt, weet ik dat zij mij helpt, en ik zegen haar voor zo’n grote liefdadigheid. Als zij er niet was geweest, wee mij! Ik ontvang elke zegen van haar, en Uwe Eerbiedwaardige weet dat het ook altijd zo is geweest. Het is heel verrassend; als u eens wist, mijn pater, hoe de Allerheiligste Maria met mijn ziel omgaat, dan zou u buiten uzelf zijn van verrukking. Ik vraag haar om genaden en zij omhelst mij onmiddellijk in Gods Wil. Ik ben er zeker van om op grond van mijn gebed een of andere genade te ontvangen, niet altijd waar ik om vraag, maar wat God behaagt te willen geven. Ik heb dus goede reden om te bidden, en ik voel dat de Heilige Maagd mij daartoe aanspoort. Al wat zij doet, doet zij zoals God het wil en ik leg mij daarbij neer.”

In deze laatste brief komt de krachtige bescherming van Maria aan Veronica extra goed naar voren. Hopelijk kan het volgende relaas anderen aanmoedigen tot een grotere toewijding tot Maria. Naast de hoorn van overvloed door schenkingen die van alle kanten naar het klooster bleven toestromen, verwaardigde de Koningin des Hemels zich niet zelden om haar bij te staan in de moeizame bezigheden die nu eenmaal bij het dagelijks bestaan horen. Op een dag dat zij samen met andere zusters bezig was met het wassen van de kledij, nam men waar dat zij haar karwij in een ongelooflijk korte tijd en met wonderbaarlijke perfectie volbracht, en al doende hoorde men haar meermaals uitroepen: “Allerheiligste Maagd, gaat u alles zelf doen en niets voor mij overlaten?” Daardoor was men niet echt verbaasd over haar verbazingwekkend snelle werk, en er ontstond bewondering en respect voor de goedgunstigheid van Moeder Maria en voor de verdiensten van Veronica; want hoe anders zou haar zo’n bijzondere gunst ten deel zijn gevallen?

Het volgende voorval is ook treffend. Vele jaren nadat Veronica de stigmata had gekregen droeg de nieuwe bisschop Monseigneur Codebò haar op om volledig en nauwkeurig de details van het krijgen der stigmata op schrift te stellen. Door dat verzoek voelde Veronica zich in verlegenheid gebracht, want zij kon zich niet meer alles goed herinneren en was bevreesd te kort te zullen schieten in gehoorzaamheid, ofwel haar overste te misleiden door onjuistheden in het verslag. Maar te midden van deze kwellende gedachten verscheen Onze Lieve Vrouw en vertelde haar toen alle details.

Aangaande ons huidige onderwerp is er het volgende incident dat Zuster Florida Ceoli met eigen ogen heeft aanschouwd. Ongeveer zeven jaar voor haar overlijden kreeg Veronica van haar biechtvader de opdracht om in een nieuw schrift een verslag te schrijven over de toestand van haar ziel. Zij gehoorzaamde, maar aangezien het verslag voor het grootste deel van dien aard was dat zij eer zou krijgen, deed zij het kort en bondig. ’s Avonds merkte Florida dat zij reeds ver gevorderd was, maar de volgende ochtend toen zij de kamer van de heilige abdis binnentrad vond zij haar in tranen en diep bedroefd. Zij vroeg waarom en omdat Veronica haar helemaal vertrouwde, voortkomend uit een gelijkgerichtheid van geest, antwoordde Veronica dat zij ’s nachts een visioen had gehad van haar beschermengel en de Heilige Maria. De engel overhandigde het verslag aan Maria en na het schrift te hebben bestudeerd kreeg

Veronica het verwijt dat zij ongehoorzaam was geweest om geen uitgebreider verslag te hebben willen schrijven. Onze Lieve Vrouw gaf de engel toen opdracht om alles wat zij geschreven had weg te wissen en vertelde Veronica dat alles nog eens moest worden overgedaan. Zodra onze heilige zich hernomen had, pakte zij het schrift en ontdekte dat het volkomen blanco was, alsof er nooit in geschreven was; in welke staat zij het aan Florida liet zien, die het de avond tevoren bijna volgeschreven had gezien. Dit was ook niet de laatste en enige berisping die Veronica van de Moeder Gods kreeg, die haar op die manier tot een nog hogere graad van volmaaktheid wilde opvoeden. Daarom werd zij dikwijls voor haar fouten berispt en kreeg dan te horen hoe zij in de uitvoering van haar taak de goedkeuring van haar goddelijke zoon kon krijgen. Deze berispingen waren het beste bewijs van haar grote liefde voor Veronica en getuigden van haar speciale bescherming en zorg voor haar.

Een nog treffender voorbeeld van haar moederlijke ontferming en genegenheid kwam ons ter ore via Pater Tassinari aan wie onze heilige al haar geheimen toevertrouwde. Volgens zijn getuigenis, waar niet aan hoeft te worden getwijfeld, zou de Heilige Maagd het Goddelijk Kind regelmatig in Veronica's armen hebben gelegd, vooral tijdens de kerstdagen. Ook gebeurde het meer dan eens dat Veronica de Heilige Hostie uit handen van de Heilige Maagd ontving die deze van het altaar of uit het tabernakel had genomen. Vaak leek Onze Lieve Vrouw in Veronica's visioenen met haar hart te spelen. Zij trok het dan uit Veronica's borst waarop zij de reeds eerder besproken mysterieuze tekens gewaar werd die daarin waren geëtst, waarop Veronica's hart naast dat van Maria of naast dat van haar goddelijke zoon werd geplaatst waarop de Allerheiligste Maagd uitriep: "Hart van mijn hart!" Daarna ontstond een nieuwe ruil en zette zij haar hart en dat van Jezus in Veronica's borst. Dergelijke uitwisselingen zijn een uitbeelding van de onzichtbare genadewerkingen in Veronica's hart. Deze symboliek geeft aan hoezeer haar hart op de harten van Jezus en Maria was gaan gelijken, voortkomend uit een opmerkelijke gelijkvormigheid van wil en genegenheid tussen deze drie harten. Dit was het meest opvallende teken van die solide en tedere toewijding die Veronica voor de Koningin des Hemels en de Zoon Gods had.

Ter afsluiting willen we iets te zeggen over Veronica's toewijding voor haar beschermengel en geliefde patroonheiligen. Er is geen ruimte voor details over de novenen en andere werken van vroomheid die zij dagelijks ter ere van haar Hemelse metgezellen opdroeg. De visioenen die zij van hen had bewijzen dat haar toewijding een gunstig onthaal kreeg. Dikwijls ervoer zij hoe haar beschermengel haar aan de eerbiedwaardige Troon van de Triniteit voorstelde, of voor haar pleitte bij het tribunaal van de Goddelijke Rechter of bij de stralende troon van de Koningin des Hemels. Vele malen zag zij de illustere Bruidegom van Maria, alsook Johannes de Doper, de grote Apostel Paulus, haar eigen patriarch Franciscus van Assisi en natuurlijk Sint Clara, aan wie het klooster zoveel te danken had. Zij was het die Veronica aanspoorde religieuze te worden. Tevens vele andere heiligen waaronder Catharina van Siena, Theresa van Jezus, Santa Rosa van Lima, Dominicus, Franciscus Xaverius, Pellegrino Laziosi en Aloysius Gonzaga. Hun verschijningen waren een goedgunstig teken van haar waardigheid voortkomend uit haar heilige levenswandel en toewijding aan dezen. We kunnen niet nalaten op te merken hoezeer bepaalde lieden het spoor bijster zijn die goedkoop applaus zoeken met moppentapperij over de devotie van heiligenverering. In de vertellingen van onze heilige religie vinden we reeds vanaf de eerste eeuwen voorbeelden van eerbetuigingen aan deze onsterfelijke krijgers die na hun aardse loopbaan de kroon van eeuwige heerlijkheid hebben gekregen. Ze genieten een rijke beloning in de Hemelse heerlijkheid, en velen van hen zijn

hier op aarde tot de eer der altaren verheven (heilig verklaard). De moderne hervormers beseffen niet aan welk een schat ze voorbijgaan want ze zijn ons door God gegeven om ons in onze moeiten bij te staan. Ze bidden en smeken voor ons en staan ons soms rechtstreeks bij alhoewel dat we dat niet altijd hoeven te merken omdat ze meestal via de natuurlijke gang van zaken ingrijpen en het dus logisch lijkt. De eenvoudigen van geloof zullen in hun pogingen om in de voetstappen van deze glorieuze voorgangers te treden nooit teleurgesteld worden is mijn vaste overtuiging.

———————

BOEK III, HOOFDSTUK IX

HAAR PROFETISCHE GAVEN EN WONDEREN

VANZELFSPREKEND wordt een ziel die zoveel verfijnde deugden kent en met zoveel hemelse voorrechten is begiftigd, eveneens met andere sieraden getooid waarmee het God behaagt die te presenteren. Om te beginnen met de gave van profetie, een geschenk dat bijna alle heiligen ten deel valt. Veronica bezat het in zo'n hoge mate dat de zusters zeiden dat bijna alles wat zij sprak profetieën waren, want alles kwam uit of het nu klein of groot was. De lezer herinnert zich misschien hoe zij haar eigen dood voorspelde. Maar ook kleinere zaken voorspelde zij. Zuster Maria Magdalena Boscaini vertelt dat toen zij toelating zocht voor het Sint Clara klooster ten tijde dat Monseigneur Codebò bisschop was, hij op dat moment niemand wilde toelaten. Haar ouders en een priester-oom noemden haar niet goed wijs om kapucijner non te willen worden, aangezien zij aan een ernstige ziekte leed. Zij was over deze tegenstand buitengewoon bedroefd en wanhoopte ooit toelating te verkrijgen. Maar Veronica liet haar weten dat alle tegenkanting gaandeweg zou worden overwonnen, en dat kwam ook uit. Hetzelfde gebeurde met Zuster Florida Ceoli. Zij was, net als Boscaini, uit Pisa gekomen om toelating te vragen, maar zodra de nonnen haar zagen ontmoedigden ze haar kandidatuur en zulks kwam de bisschop ter ore. Daarop zei Veronica onomwonden tegen de bisschop dat er maar beter een kapittel gehouden kon worden en dat de stemmen dan unaniem in haar voordeel zouden besluiten. Het evenement bevestigde wat zij had aangekondigd. Deze beide individuen bleken door hun voorbeeldige deugd van groot nut voor het klooster. Het tegengestelde gebeurde met Margaret Ranucci wiens kandidatuur van Monseigneur Eustachj een gunstig onthaal had gekregen. Veronica, die toen novicemeesteres was, gaf te kennen dat deze jongedame niet voor hen bestemd was. Zij mocht echter het habijt aantrekken, maar reeds twee maanden later vertrok zij naar Perugia waar zij in het klooster 'der armen' binnentrad. Zij deed een soortgelijke voorspelling over de toelating van Signora Clarice de Marchesi del Monte, die nog voordat zij werd ingekleed voor het gesloten klooster in diezelfde stad koos (Een gesloten klooster kent zeer strikte regels voor ontmoetingen met derden.)

Na het overlijden van Monseigneur Eustachj baden de nonnen van Veronica's klooster voor de aanstelling van nog zo'n goede herder. Veronica deed dit meer in het bijzonder op bevel van Pater Crivelli die vanuit zijn functie haar opdroeg elk licht te noemen dat zij in verband met de opvolger vanuit de Hemel mocht ontvangen. Dit werd tijdens het proces door de goede pater verteld. Nadat ze een tijdje gebeden hadden liet zij weten dat zij de bisschoppelijke mijter (hoofddeksel) had gezien met de hoofdletters A.C. Pater Crivelli concludeerde dat dit de initialen van de toekomstige bisschop waren en dus wierp hij een blik op de adressenlijst van Cracas om te zien of een van de prelaten een naam had die hiermee overeen-

kwam. De enige die hij ontdekte was Monseigneur Antonio Cansacchi. Hij dacht dat dit de ware moest zijn, en het gerucht ging de hele stad door. Maar er kwam bericht uit Rome dat men iemand anders op het oog had. Dus zei Pater Crivelli tegen Veronica: "Je voorspelling is in rook opgegaan." Maar zij antwoordde dat er geen twijfel was omdat zij de mijter nadien met dezelfde letters had gezien met drie extra letters aan iedere zijkant. Weldra kwam het nieuws dat de keuze op een zeer waardig geestelijke uit Bologne was gevallen, Alessandro Codebò genaamd, die op dat moment nog geen bisschop was. Iedereen stond versteld, waarmee het gezegde wordt bevestigd van "De mens wikt, God beslist". Pater Crivelli vertelt ons niet wat deze andere initialen waren, maar we vernamen van anderen dat ze vóór de verkiezing een schets hadden gezien die Veronica had gemaakt van de mijter uit haar visioen of droom, en zij had daar uitleg aan gegeven. In het midden stonden, zoals bekend, de letters A.C. die Alexander Codebò voorstelden. Aan de ene kant stonden de letters M.V.D. voor Mariæ Virginis Devotus (toegewijd aan de Maagd Maria), en aan de andere kant stonden de letters P.E.O. voor Pastor Ecclesiæ Optimus (een uitstekende herder van de Kerk). Deze kenmerken werden tijdens het leven van deze dienaar van de Kerk bevestigd. Zuster Boscaini getuigt dat Veronica liet weten dat hij zou worden opgevolgd door Monseigneur Gasparini. En inderdaad, zes jaar na haar overlijden vond dit plaats. Boscaini voegde hieraan toe dat toen de zetel van Cortona vrij kwam zij correct voorspelde dat deze zou worden bezet door Monseigneur Gherardi. Wat bewijst dit, denkt u misschien. Welnu, de duivel kent de toekomst niet behalve wat in de lijn der verwachting ligt of reeds in de Bijbel is voorspeld. En hij kan voorspellen wat hijzelf kan veroorzaken, maar ook daarin heeft God het laatste woord, want plannen kunnen verijdeld worden.

Toen Raniero Guelfi een jongeman was liet Veronica hem weten dat hij op een dag oratoriaan zou worden in weerwil van het verzet van zijn vader. Kort nadat hij als oriataan was aanvaard spoorde zij hem aan naar Sansepolcro in Toscanië te gaan omdat, zo zei ze, zijn vader stervende was. Ten slotte voorspelde zij dat hij haar zou bijstaan bij haar overgang uit deze wereld naar een betere. En zo geschiedde. Toen Pater Vincent Segapeli, een oratoriaan, heel ernstig ziek was, verzekerde zij hem dat hij zou genezen alhoewel hij reeds door iedereen was opgegeven. Hetzelfde deed zich voor met Pater Tassinari. Ook hij was, wegens koudvuur (afstervend weefsel), door zijn artsen opgegeven. Toen Pater Crivelli door de generaal-overste, Pater Michael Angelo Tamburini, naar Rome werd ontboden om de plaats van Pater Merlini in te nemen vertelde zij hem dat hij daar zeker niet zou blijven maar spoedig naar Cittàdi Castello zou terugkeren. Daarin kreeg zij gelijk. Zij voorspelde de geboorte van een zoon voor Keizer Karel VI. Deze woorden werden bewaarheid alhoewel het prinsje een kort leven was beschoren. Toen in Città di Castello bekend werd dat de pest daar was uitgewoed voorspelde zij correct dat de pest vervolgens in Marseille om zich heen zou grijpen.

Wij zouden de lezer te veel vermoeien als wij de ontelbare profetieën opsomden die in de processtukken staan opgetekend. Daarom besluiten we met een geval dat op Signor Don Giacomo Lomellini betrekking heeft, die Pater Crivelli op zijn missies vergezelde, zoals hij dat ook deed bij de befaamde Pater Segneri de jongere. Dit mag best genoemd worden. Veronica stond bij deze vrome en ijverige geestelijke in het krijt, wat uit de tijd stamde dat hij haar leidsman was toen Crivelli wegens een verblijf in Florence haar niet kon begeleiden. Lomellini werd in december 1714 in Cittàdi Castello ernstig ziek waarop Pater Crivelli Veronica beval om hem bij God aan te bevelen. Toen zij dat deed zegt zij dat de Allerheiligste Maria aan haar verscheen met een kruis versierd met vijf juwelen, waarvan ze uitlegde dat die de deugden

van Lomellini voorstelden. Zij merkte op dat hij niet zou sterven voordat zij hetzelfde kruis opnieuw zag met een groter aantal edelstenen versierd om de grotere deugd te illustreren die de goede priester tegen die tijd zou hebben verworven. Zij herhaalde deze mededeling aan Pater Lomellini zelf. In het begin van het daaropvolgende jaar vertrok Pater Crivelli met zijn metgezel om in Perugia geestelijke oefeningen te geven en daar werd Pater Lomellini opnieuw ziek. Vandaar gingen ze naar Foligno, waarop Pater Crivelli, toen hij bemerkte dat zijn metgezel koortsig bleef, hem naar Sarzana stuurde dat bekend stond om zijn gezonde lucht. Hijzelf keerde in maart naar Città di Castello terug. Bij aankomst vroeg hij Veronica wat zij van zijn geliefde metgezel dacht. Zij antwoordde dat zij dacht dat hij bijna aan zijn eind was gekomen, want zij had een visioen gehad waarin Pater Segneri de jongere aan haar was verschenen met in zijn hand hetzelfde kruis dat zij al eerder had gezien, maar nu geheel bedekt met juwelen, wat haar aan het bericht deed denken dat zij van de Allerheiligste Maria had ontvangen. Hierop schreef Crivelli naar Lomellini in Sarzana om hem met zijn naderend eind te feliciteren waarbij, zo schreef hij, een rijke beloning in de Hemel wachtte. Maar voordat de brief werd afgeleverd, blies de brave Pater Lomellini zijn laatste adem uit.

Met de geest der profetie kan ook het vermogen worden bedoeld om de geheimen van het hart te ontsluieren, alhoewel men dit beter als het vermogen kan bestempelen om iemands hart te kennen. Wij hebben hier reeds voorbeelden van gegeven en daarom beperken we ons tot slechts één voorbeeld. Monseigneur Codebò overlegde met haar biechtvader Pater Guelfi hoe ze na Veronica's dood de zaak moesten aanpakken. Toen Veronica deze prelaat later ontmoette zei ze tegen hem alsof zij de hele discussie had bijgewoond: "Mijnheer, ik smeek u met mijn lichaam te doen wat u goeddunkt zonder u er ook maar iets van aan te trekken." Wij hebben gezien hoe zij in staat was de geestelijke aanwijzingen van haar biechtvaders te doorgronden, en ook hoe zij Crivelli's plan had ontdekt om haar tot abdis te verheffen. We besluiten met de woorden van Pater Crivelli tijdens het proces: "Ik moet erkennen dat ik haar met eerbied en ontzag bejegende omdat ik de mening was toegedaan dat zij de gave bezat in de harten te lezen. Ik was ervan overtuigd dat zij alles wist wat er in mijn hart omging." De uitspraak van zo'n belangrijk getuige behoeft geen commentaar. Wij zullen niet spreken over haar bovennatuurlijke kennis der dingen en de gave van onderscheiding van geest, noch over haar extases die meer dan wonderbaarlijk waren, waar de lezer in de loop van ons relaas mee kennis heeft gemaakt. We zullen ons nu richten op de wonderbaarlijke genezingen die zij teweegbracht.

Het volgende is aan de processtukken ontleend. Een medezuster had een etterende wond aan een van haar ledematen, maar kon zich er niet toe brengen dit aan een arts te tonen. Uiteindelijk werd de kwelling zo groot dat zij het Veronica vertelde, die haar met de grootste liefdadigheid bezocht en het getroffen deel met wat rozenwater bevochtigde. De volgende ochtend werd geconstateerd dat zij volledig genezen was. Een andere zuster leed aan hevige hoofdpijn en nog andere kwalen. Zij wendde zich tot onze heilige die haar hoofd nog niet had aangeraakt of elk spoor van ongerief was verdwenen. Zuster Catherine Cappelletti, die in 1719 kokkin was, had last van een ontstoken oog nadat een eierscherf daarin was beland. De zusters en Gentili, de chirurgijn, probeerden van alles maar konden het scherfje niet verwijderen. De zwelling en pijn werden zo hevig dat hij besloot de volgende ochtend zijn lancet te gebruiken, maar zei dat dat een groot risico inhield. 's Nachts had de patiënt stuiptrekkingen en Veronica hoorde hiervan via de ziekenverzorgster Zuster Maria Constance. Dat was tijdens de metten, die zoals altijd in de zeer vroege ochtend waren. Zodra de dienst voorbij was ging

zij naar de zieke toe en raadde haar aan wat rust te nemen, waarop de zuster antwoordde dat dit door de steeds terugkerende krampen onmogelijk was. Daarop omhelsde de heilige abdis Catherine, drukte diens hoofd tegen haar boezem, zegende haar en vertrok. Nauwelijks had zij de cel verlaten of de gekwelde zuster viel in een rustige slaap die tot na het ontbijtuur aanhield. Zij ontwaakte toen de ziekenverzorgsters kwamen. Toen die vroegen hoe zij zich voelde antwoordde zij dat zij de hele nacht goed had geslapen. Zij onderzochten haar oog, maar er was niets van de eierscherf te bemerken en niet de minste zwelling of ontsteking. Toen de chirurgijn arriveerde stelde hij verbaasd vast dat de operatie onnodig was, want het oog was volkomen gezond, en dat is sindsdien zo gebleven. Dezelfde Zuster Catherine leed een aantal jaren aan hevige migraine waar geen kruid tegen gewassen was. Toen Veronica tijdens haar laatste ziekte aan bed was gekluisterd, viel zij voor haar bed op de knieën en smeekte om haar zegen opdat die ondraaglijke pijn haar niet van haar zintuigen zou beroven. Onze heilige legde haar hand op Catherines hoofd en zei: “Je zult je zintuigen niet verliezen, integendeel, je zult genezen”. Vanaf datzelfde moment was alle hoofdpijn verdwenen.

Zuster Maria Fucci had heel wat wratten op haar handen, sommige ter grootte van een stuiver. Ze barstten vaak open, en er viel niets tegen te doen. Volgens het rooster was het haar keukenbeurt maar Veronica, die toen moeder-overste was, stond dat niet toe. Zij dacht dat de gemeenschap er bezwaar tegen zou maken dat zij het eten aanraakte. Zuster Maria was over dit verbod uitermate bedroefd en nam toen de drastische en onverstandige stap haar wratten af te snijden, wat ontzettend veel pijn deed. De ontstane bloeding was zo hevig dat zij naar de keuken rende om het met koud water te stelpen, maar zonder succes. Al doende kwam de heilige abdis naar haar toe. Toen zij hoorde hoe de vork in de steel zat gaf zij haar een ernstige berisping en voegde eraan toe om haar een beetje te laten schrikken: “Weet je niet dat zo’n dwaze stap je handen kan doen etteren?” Toen beval zij haar zich te laten verzorgen en die nacht niet mee te doen aan de metten. Zuster Maria had toevallig een stuk van Veronica’s scapulier bij de hand, dat door de nonnen ‘geduld’ werd genoemd. Daar wikkelde zij haar gewonde handen in na het verband te hebben verwijderd dat de ziekenverzorgster had aangelegd. Die nacht bracht zij in verkwikkende slaap door. Toen zij in de ochtend ontwaakte, ontblootte zij haar handen en ontdekte dat ze volkomen genezen waren, dat er geen spoor van wrat of wond te bespeuren viel. Zij was samen met alle nonnen stomverbaasd, vooral omdat het scapulier dat de wonderbaarlijke genezing teweeg had gebracht geen spoor van bloed toonde. Nog diezelfde dag mocht zij in de keuken werken. Niet minder wonderbaarlijk was het geval van een neef van Frances en Hyacinta. De arme jongen had staar en Zuster Hyacinta, menende dat het ongeneeslijk was, gaf hem daarom een flesje met water waarin Veronica haar handen had gewassen. De jongeman deed een doekje met dit water op zijn oog waarop het onmiddellijk genas zonder een spoor van de ziekte na te laten. Het geneeskrachtige water werd naar het klooster teruggezonden en men bemerkte dat het een heerlijke geur verspreidde.

Deze afzonderlijke gevallen illustreren dat haar hele leven een onophoudelijk wonder van de meest ontzagwekkende orde was. Wij spreken niet alleen over het bovennatuurlijke karakter van haar deugden en heiligheid, maar ook over datgene wat in wereldlijke zaken als onwezenlijk wordt beschouwd, zoals de ongehoorde boetedoeningen waarmee zij haar lichaam kastijdde, het bovenmenselijke vasten dat zij praktiseerde, de mate waarin zij van haar slaap werd beroofd, haar intense en hoogst vermoeiende bezigheden, de steeds terugkerende demonische aanvallen van een onbeschrijfelijke heftigheid, de exceptionele tekens die in haar

hart waren geprent, de heilige stigmata, haar veelvuldige deelneming aan Christus' lijdensbeker: de geseling, de doornenkroning, en allerlei facetten van het goddelijk lijden met inbegrip van de kruisiging. Bij dit alles komen de niet aflatende ontboezemingen van haar liefde tot God en de veelvuldige extases en verrukkingen die haar ziel hielpen en troostten naarmate haar lichaam was verzwakt. Evenmin mogen we aan haar voortdurende kwalen en gevaarlijke ziekten voorbijgaan. En toch, te midden van dit alles, was zij vijftig jaar lang religieuze en bereikte de leeftijd van 66 jaar. Het loutere feit dat zij in leven bleef, was op zichzelf al een wonder, wat haar medische begeleiders onderschreven die haar geval van nabij hadden meegemaakt en haar regelmatig hadden onderzocht. Haar hele leven was een aaneenschakeling van bovennatuurlijke gebeurtenissen zoals, naar het schijnt, nog nooit eerder is vertoond. Haar medezusters vielen van de ene verbazing in de andere. Het wonderbaarlijke was voor hen dagelijkse kost geworden.

Tot slot zullen wij twee wonderbaarlijke gebeurtenissen vermelden die wijzelf hebben gezien. De eerste was de opvallende bekering van een van onze boetelingen in Rome. Wij zeggen opvallend, omdat het, alhoewel niet publiekelijk bekend, een opmerkelijk wonder was. Wij veronderstellen dat onze lezers bekend zijn met de leer zoals verkondigd door de Apostel Thomas alsook de kerkvaders en de theologische leraren van onze Kerk, die stelt dat de rechtvaardiging van een zondaar het wonderbaarlijkste is van al Gods werken, ad extra zegt men. Daarom bidt de Kerk: "Oh God, die in het bijzonder uw almacht openbaart door ons te sparen en uw barmhartigheid te tonen." Nu werd deze persoon, die vreselijke misdaden had begaan en minstens een jaar lang in een toestand van opperste wanhoop leefde, door ons aangeraden bevrijding te zoeken op voorspraak van Veronica wier levensbeschrijving ons tot groot vertrouwen in haar had gebracht. Op zekere dag, toen hij dit het minst verwachtte, voelde hij zich van hart veranderd en opnieuw vervuld van vertrouwen in God. Nadien legde hij een edelmoedige en vrome biecht af. De rest van zijn leven had hij vrede met zichzelf. Het meer dan kwellende verdriet en de onuitstaanbare wroeging over de in zijn vorige leven begane misdaden waren verdwenen, behalve de gedachte aan het smartelijke onrecht dat hij God had berokkend, dat meer uit wantrouwen voortkwam in zijn oneindige barmhartigheid dan door zondig gedrag.

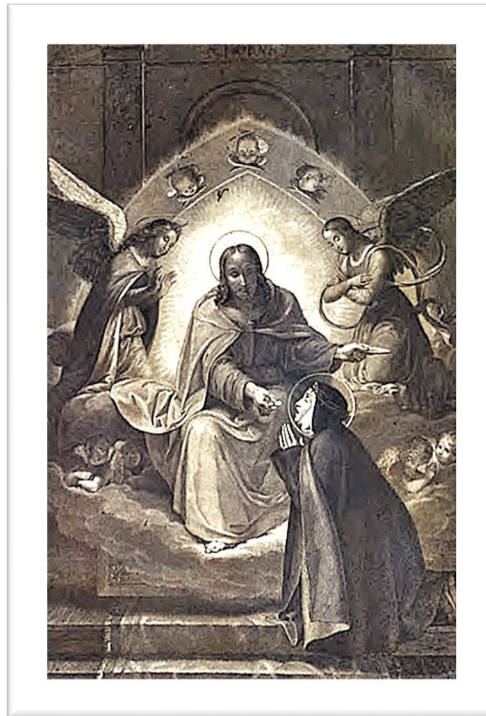
De andere omstandigheid deed zich bij onszelf voor (de Abt Filippo Maria Salvator en consorten). Wij verlangden reeds lang naar een geestelijke gunst die wij niet nader omschrijven, maar die gelijk stond aan een groot wonder. Omdat ons vertrouwen in en onze toewijding aan Veronica toenamen naarmate wij ons in haar leven verdiepten, besloten wij haar deze gunst te vragen. En toen, op een moment dat wij die het minst verdienden, om precies te zijn op 17 maart 1801, ontvingen wij tot onze onuitsprekelijke vreugde de verhoring van ons gebed. Wij maken hier notitie van als blijvende geste van dankbaarheid jegens onze grote weldoenster.

Wij vragen allen die ons boek opnieuw uitgeven om geen enkel wonder van dit hier voor u liggende geschrift onvermeld te laten, opdat de lezers worden aangemoedigd en bezield om op Gods oneindige barmhartigheid te rekenen en zich tot de krachtige voorspraak van deze grote heilige te wenden, die in de Hemel meer vermag dan eertijds op aarde. Word niet moe te vragen, want God kan alles en vervult graag de voorbeden van zijn geliefde kinderen.

Ad Finem

DE CHRONOLOGIE VAN HET HEILIGVERKLARINGSPROCES

DIRECT na Veronica's overlijden begon men gegevens te verzamelen om zich een juist beeld van haar leven te vormen. Nog geen anderhalve dag na haar overlijden vond in het bijzijn van vele getuigen de lijkschouwing plaats. Het officiële heiligmakingsproces werd door de plaatselijke bisschop reeds vijf maanden na haar overlijden geopend, op 6 december 1727. De gebruikelijke voorafgaande onderzoeken werden met de 'positio' door zijn opvolger op 13 januari 1735 voltooid. De zogenaamde invoering van de zaak werd op 7 juli 1745 door Paus Benedictus XIV ondertekend. De uitzonderlijke deugden van deze dienares Gods heeft Paus Pius VI op 24 april 1796 officieel erkend. Paus Pius VII bevestigde op pinkstermaandag 7 juni 1802 twee van haar wonderen die na haar overlijden hadden plaatsvonden, wat een van de voorwaarden is om tot een zaligverklaring te komen. Op 12 september daarna vaardigde hij het decreet van haar zaligverklaring uit. Verdere wonderen, die zich in 1815 en 1818 voordeden, werden door de Heilige Congregatie van Riten aanvaard. Paus Gregorius XVI besloot op 26 mei 1831, wat het kerkelijke feest is van de oratoriaan Sint Filip Neri, dat haar officiële heiligverklaring zonder bezwaar kon worden voorbereid. Diezelfde paus heeft haar op drievuldigheidszondag 26 mei 1839 plechtig heilig verklaard, dus 112 jaar na haar dood, wat naar kerkelijke maatstaven niet ongebruikelijk lang is. Dit vond in de Sint Pieters Basiliek van het Vaticaan plaats en viel samen met vier andere heiligverklaringen: Johannes van het Kruis, Pacificus Alphonso Liguori, Franciscus di Girolamo en San Severino.

Ceremonie van de Hemelse Bruiloft
Veni sponsa Christi